Обединение „ТПО - Булплан”

ОБЩ УСТРОЙСТВЕН ПЛАН НА ОБЩИНА АКСАКОВО

(окончателен проект)

ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА

ВЪЗЛОЖИТЕЛ:
ОБЩИНА АКСАКОВО
ИНЖ.АТАНАС СТОЙЛОВ - КМЕТ

ПЪЛНА ПРОЕКТАНТСКА ПРАВОСПОСОБНОСТ
арх. АЛЕКСАНДЪР А. ПЕТРОВИЧ
75

РЪКОВОДИТЕЛ ЕКИП:
арх. Александър Петрович

Министерство на регионалното развитие и благоустройството
ОДОБРЯВАМ
Министър: .....
Заповед № РД-02-15-107-02.2025
София, 07.02.2025 г.

ЗА ОБЕДИНЕНИЕ „ТПО-БУЛПЛАН”
УПРАВИТЕЛ НА
„ТПО ВАРНА ЦИНЦО” ЕООД:
Милчо Близнаков

Варна - София
2024 год.

ОБЩ УСТРОЙСТВЕН ПЛАН НА ОБЩИНА АКСАКОВО

(Окончателен проект)

ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА

ВСТЪПЛЕНИЕ

Проектът за Общ устройствен план на община Аксаково (ОУПО), наричан по-нататък за краткост ПРОЕКТЪТ, е разработен в изпълнение на договор от 2011 год. между Община Аксаково (по-нататък – Възложител)
и обединение „ТПО-БУЛПЛАН" (по-нататък- Изпълнител).
Изработен е въз основа на Техническо задание за изработване на общ устройствен план на община Аксаково, изготвено от Възложителя (по-нататък – ЗАДАНИЕ), както и на разработените от Изпълнителя Концепция, методология и организация за изпълнение за изработване на ОУПО-Аксаково (2010 г.)

ТЕКСТОВИ МАТЕРИАЛИ КЪМ ПРОЕКТА:

ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА
ПРИЛОЖЕНИЕ 1. Зелена система
ПРИЛОЖЕНИЕ 2. Недвижимо културно наследство
Правила и нормативи за прилагане на ОУП на община Аксаково

Неразделна част от документацията на ОУПО е Техническото задание за изработване на общия устройствен план на община Аксаково с аналитична част, изготвено от Възложителя

СЪДЪРЖАНИЕ

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ....4

I.1 Цели и задачи на Общия устройствен план на община Аксаково....4

I.2 Стратегическа рамка....7

I.3 Териториален обхват на проекта....20

I.4 Прогнозен период....20

I.5 Подход за разработване на проекта....20

I.6 Проучвателна основа на проекта и анализ на съществуващото положение....27

I.7 Демографски прогнози за целите на ОУПО - Аксаково....65

I.8 Анализ и прогноза на икономическото развитие по сектори....84

I.9 Анализи и прогнози за развитие на социалната инфраструктура....113

II. ПРОЕКТНО РЕШЕНИЕ: ПЛАНОВА КОНЦЕПЦИЯ И ОБЩА СТРУКТУРА НА ТЕРИТОРИЯТА....135

II.1 Основни характеристики на плановата концепция....135

II.2 Обща структура и баланс на територията....137

III. ФУНКЦИОНАЛНО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ И УСТРОЙСТВО НА ТЕРИТОРИЯТА. УСТРОЙСТВЕНО ЗОНИРАНЕ....141

III.1 Извънселищни територии....141

III.2 Развитие и устройство на селищната мрежа и населените места....165

III.3 Развитите на комуникационно-транспортната система....169

III.4 Развитие на техническата инфраструктура....177

IV. ЗАЩИТА ОТ НЕПРЕДВИДИМИ ПРИРОДНИ БЕДСТВИЯ....226

IV.1 Идентификация на условията, процесите и рисковете и устройствен режим за геозащита....226

IV.2 Идентификация на рисковете и устройствен режим за защита от наводнения....245

IV.3 Идентификация на рисковете и устройствен режим за защита съгласно плана за защита при бедствия на община Аксаково....257

V. УСТРОЙСТВЕНИ МЕРКИ ЗА ОПАЗВАНЕ И ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ / ВЪЗПРОИЗВОДСТВО НА КОМПОНЕНТИ НА ОКОЛНАТА СРЕДА....269

I.ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

I.1 Цели и задачи на Общия устройствен план на община Аксаково

На основание на техническото задание за изработване на Общ устройствен план на община Аксаково са формулирани главната цел, както и специфичните цели на ОУПО насочени към социално-икономическото и устройствено развитие на община Аксаково. Документът, изразява в най-синтезиран вид потребностите на общността в посочените сфери и съответно очертава приоритетите на общинската политика с прогнозен хоризонт 2025 г., също така основаваща се на урбанистична хипотеза с хоризонт 2040 г.

Изработването на плана е разрешено с Решение № 25.7.1 по Протокол №25 от 06.10.2009 г. на Общинския съвет на община Аксаково.

Към това следва да се добави, че ОУПО ще бъде прилаган в следващия период на планиране на регионалното развитие по ЗРР, както и на оперативни програми с действие в плановия период 2021 – 2027 г. В тази връзка неговите предвиждания следва да осигурят и адекватна основа за постигане на стратегическите цели и приоритети на регионално и общинско ниво, както и за реализиране на възможностите на европейските структурни и Кохезионен фондове за финансиране на общински проекти и политики с публична значимост.

Главната цел на Общия устройствен план е да създаде териториална планова основа за дългосрочно устойчиво, устройствено развитие на общината, в съответствие с приетите стратегически документи за регионално развитие и със специфичните за община Аксаково природни, културно-исторически, туристически и други ресурси.

В съответствие със ЗАДАНИЕТО и изхождайки от принципите на устойчивото развитие за баланс между, икономически растеж и социален просперитет, пространствено развитие и екологическо равновесие при пестеливо използване на природните ресурси, постигането на главната цел се предпоставя от изпълнението на следните специфични цели:

- Цели на социално-икономическото развитие
  - Усъвършенстване на мрежата на социалната инфраструктура.
  - Осигуряване на условия за опазване на природното и културното наследство на територията на общината.
  - Създаване на условия за развитие на социалната и техническата инфраструктури.

- Стимулиране на публично-частното партньорство в дейностите, осигуряващи социално-икономическото развитие.
- Осигуряване реализацията на външни инвестиционни инициативи, значими за социално-икономическото развитие на общината.

- Цели на устройственото развитие
  - Регулиране в устройствено отношение процесите на по-нататъшната урбанизация на територията на общината в граници, които да не накърняват целостта и стабилността на природната й среда.
  - Създаване на необходимите устройствени условия за реализиране на стратегическите документи по ЗРР. Извеждане на устройствени проблеми, произтичащи от ОУПО, които да бъдат включени за прилагане Плана за интегрирано развитие на общината за програмния период 2021 – 2027 г. и следващите..
  - Прилагане на устройствени принципи на по-нататъшно изграждане и техническо съоръжаване на жизнената среда в населените места и останалите обитавани територии в съответствие със съвременните европейски критерии и стандарти, при търсене на максимален ефект при инвестирането и запазване на характерните качество и уникалност на териториите, респ. прилежащата акватория на Черно море, както на община Аксаково, така и на съседните общини.
  - Планирането на територията на общината да става по начин, осигуряващ съхраняване и едновременно с това пълноценно включване в жизнен оборот на природното и културно наследство на общината, с оглед устойчивост и взаимно стимулиране при развитието на всички системи.

Целевата ориентация на ОУП на община Аксаково се определя от декомпозирането и конкретизирането на целите и основните задачи, формулирани в ЗАДАНИЕТО. За постигане на така поставените цели и следвайки изискванията на ЗАДАНИЕТО, при изготвянето на проекта, изпълнителят е съблюдавал изпълнението на следните **основни задачи** на плана:

- Определяне на общата структура на територията и прилежащата акватория и преобладаващото предназначение на съставните и структурните й части.
- Регламентиране на общия режим на устройство на всяка от териториите и акваторията по предходната точка, при съблюдаване на режимите, установени със

специални закони, в т.ч. Закона за устройство на Черноморското крайбрежие, Закона за защитените територии (ЗЗТ), Закона за биологичното разнообразия (ЗБР), Закона за културното наследство (ЗКН).

- Усъвършенстване на мрежата на социалната инфраструктура, която макар и развита в значителна степен се нуждае от определена териториална и функционална реорганизация и обогатяване, с оглед изменящите се обективни потребности и урбанизационни процеси.
- Развитие и усъвършенстване на комуникационно-транспортната инфраструктура на общината и определяне съответстващото усъвършенстване на транспортните мрежи, при съобразяване с проектите за развитие на елементи на тази инфраструктура от регионално и национално значение в обхвата на община Аксаково.
- Обосноваване развитието на техническата инфраструктура и определяне разположението на мрежите и съоръженията им на територията на общината, както и връзките им с териториите на съседните общини и с инфраструктурни мрежи, съоръжения и обекти от регионално и национално значение.
- Идентифициране на териториите с вероятно разпространение на непредвидими природни бедствия и регламентиране на необходимите превантивни мерки и начини на устройство и защита.
- Регулиране на взаимодействието между устройството на територията на общината и опазването на природната й среда. Регламентиране на допустимото натоварване на естествените рекреационни и други ресурси, с оглед опазването им.
- Осигуряване на условия за опазване и социализация на природното и културно наследство.
- Извеждане на приоритетните устройствени мероприятия, чиято реализация се основава на публични ресурси и определяне на последователност на реализирането им.

ПРОЕКТЪТ предлага решения, с които се създават необходимите специфични за отделните части на общинската територия устройствени условия за реализация на така определените цели и задачи. Той е разработен като инструмент за регулиране в устройствено отношение на процесите на по-нататъшната урбанизация на територията на общината в граници, които да не накърняват целостта и стабилността на ценния природен и антропогенен ресурс. В конкретните устройствени решения, определящи допустимите

форми и степени на урбанизация на отделните части на територията, е потърсен оптимален баланс между действащите върху тях стимулиращи и ограничаващи урбанизацията фактори.

I.2 Стратегическа рамка

Проучването в настоящата част цели да постави проблематиката на пространственото развитие на общината в контекста на предвижданията за цялостното социално-икономическо развитие, заложени в действащите към момента на изработването на проекта **стратегически и планови документи на наднационално (в рамките на ЕС), национално, регионално и общинско нива**, като изведе онези акценти в тях, които имат целеполагащо значение за изработването на ОУПО, отразяващо влиянието на обективни фактори и тенденции от посочените по-високи териториални нива.

I.2.1 Връзки с Националната концепция за пространствено развитие за периода 2013 – 2025 год.[1] (НКПР)

Националната концепция за пространствено развитие е основен документ, определящ принципни постановки на политиките за устройство на територията, разработен за цялото национално пространство. Тя е предназначена да подпомогне работата по изготвянето на стратегиите и плановете за регионално развитие на различните йерархични нива, както и плановете за устройство на територията на отделни общини. Концепцията е разработена в контекста на основните документи на Европейския съюз за устойчиво пространствено и градско развитие. Тя дава насоките за балансираното устройство, интелигентното управление и интегрираното опазване на ресурсите в съответствие с целите на *Стратегия „Европа 2020"*. Избраният модел за пространствено развитие на страната е инспириран от приоритетите, приети в *Териториален дневен ред на Европа 2020 „Към приобщаваща, интелигентна и устойчива Европа"*, които доразвиват идеите на *Европейската перспектива за пространствено развитие (1999), Лисабонската стратегия (2000) и Гьотеборгската стратегия (2001),* като са отчетени насоките на *Петия доклад на Европейската комисия за икономическо, социално и териториално сближаване: Инвестиране в бъдещето на Европа (2010).*

---

[1] Националната концепция за пространствено развитие за периода 2013 - 2025 година е актуализирана през 2019 г. (Решение № 306 на Министерския съвет от 07 май 2020 г., обн. ДВ. бр.42 от 12 май 2020 г.). В актуализацията основната и стратегическите цели и приоритетите, определени в първоначалната версия на документа, са запазени.

Постановките на Концепцията имат пряко отношение към устройственото планиране на територията, което е видно от нейната основна цел: **„Пространствено координиране на процесите, протичащи в националната територия чрез създаване на пространствено-устройствена основа и регулатор за осъществяване не само на регионалното, но и на отделните социално-икономически секторни планирания на национално ниво в контекста на общоевропейското пространствено развитие, за постигане на комплексно, интегрирано планиране“.**

Съгласно йерархичната система от градове – центрове, простиращи влиянието си върху различни по площ териториални ареали, описана в НКПР, Аксаково принадлежи на 5-то ниво – много малки градове и села, центрове с общинско значение за територията на съответните общини. В тях се осъществява първичното обслужване на населението на общините. Тук се фокусират най-много и тежки проблеми, но най-важният е осигурената достъпност и свързаност между тези центрове и останалите селища на общините. Съгласно записаното в НКПР, центровете от 5-то ниво най-често не предлагат заетост извън тази в селското стопанство. Това не е напълно приложимо по отношение община Аксаково: териториалното й разположение на две оси на урбанистично развитие, съвпадащи с международни, национални и съответно регионални транспортни направления, природните ресурси и близостта до областния център Варна (урбанистичен център от ниво 2, в чийто агломерационен ареал Аксаково попада) създават благоприятни условия за развитие и на отрасли от вторичния и на третичния сектори с надлокално значение. Тук следва да се подчертае значението на принадлежността на Аксаково към агломерационния ареал на Варна. Агломерационният ареал *(Functional Urban Area –FUA)* е активната част от територията на общината или на групата общини, в която се осъществяват интензивни функционални връзки между града-център и други населени места и обекти. Тези връзки се оценяват чрез три основни критерия: „демографска стабилност”, „трудови връзки” и „ученически пътувания”. Принадлежността към агломерационния ареал създава условия за обединяване на ресурсите и кооперирane на секторните политики, което ще допринесе за:

- подобряване на привлекателността на средата за живеене и бизнес чрез инвестиране в базова инфраструктура в общината;

- създаване на предпоставки за диверсифициране на икономическите активности и увеличаване дела на новите технологии чрез обвързването им с центровете за образование, наука и иновации;

- активизиране на взаимодействията между клъстерните образувания в обхвата на агломерационните образувания;

- изграждане на свързващата инфраструктура между агломерационните ареали и съседните територии, по-малките градове и села, с което да се подобри достъпа до услуги, качеството на живот и капацитета на територията;

- подобряване на условията за туризъм и отдих в изявените туристически агломерации чрез отстраняване на негативните последици от туристическата урбанизация и съобразяване на бъдещото развитие на територията с нейния капацитет.

В агломерационния ареал на Варна се пресичат две от главните **оси на урбанистично развитие**, определени в НКПР – северната паралелна и източната меридиална, както и второстепенната ос Силистра–Добрич–Варна. Осите на урбанистично развитие са полицентрични зони, формирани при интегрирането на полюсите на развитие с транспортно-комуникационната мрежа на страната (тук следва да се спомене връзката на разглежданата територия с ЕТК № 8). Както е посочено в концепцията, чрез развитието на осите ще се осигури по-добра достъпност до центровете на растеж, иновации, култура и образование и ще се осъществи връзка с осите на развитие в съседните страни. Разположението на община Аксаково на оси на урбанистично развитие е благоприятен фактор за активизиране на външните връзки и за пълноценна реализация на собствените потенциали на общината.

В така представения контекст, ОУПО следва да създаде условия за постигането с посочените по-долу стратегически цели, приоритети и стратегия за развитие на националното пространство, заложени в НКПР, в съответствие с йерархичното ниво, териториалното разположение и конкретните условия в общината.

Стратегически цели и приоритети

Към Стратегическа цел 1 „Интегриране в европейското пространство“ – това са приоритети 1.1. „Свързване на българските градове в оси на урбанистично развитие, приобщени в общоевропейската мрежа от градове с транснационално значение и в общоевропейските оси на развитие“; 1.3. „Обвързване на значими локализации на националното културно наследство в регионални и общоевропейски културни коридори“ и 1.4. „Развитие на националната транспортна инфраструктура като част от Трансевропейската транспортна

мрежа (ТЕ№-Т), осигуряваща интегриране в европейското пространство и връзки с основните урбанизационни центрове на съседни страни“.

Към Стратегическа цел 3 „Пространствена свързаност и достъп до услуги” – това са приоритети 3.1. „Развитие на главните и второстепенните транспортни оси за постигане на модел „решетка”, насочен към укрепване на функциите на вече изявените урбанизационни центрове, разширяване на полетата им на влияние и подобряване на достъпа до пазара на труда и социални услуги”; 3.2. „Развитие на електронната съобщителна инфраструктура и осигуряване на условия за широколентов достъп до Интернет на домакинствата и предприятията, като една от най-важните предпоставки за развитието и широкото използване на електронни услуги от администрацията, бизнеса и гражданите” и 3.4 „Равномерно покритие на националната територия с мрежа от обекти на високото ниво на публичните услуги в здравеопазването, образованието, социалното подпомагане и културата и подобряване на достъпа до качествени услуги“.

Към Стратегическа цел 4 „Съхранено природно и културно наследство” – това са приоритети 4.1. „Опазване на идентичността на природното и културно наследство чрез ефективна защита и интелигентно използване на икономическия потенциал на защитените природни и културни ценности”; 4.4. „Превантивна защита на характерни ландшафти със съхранено традиционно земеползване и с висока консервационна стойност и възстановяване на нарушени от човешка дейност ландшафти“; 4.5. „Осигуряване на равнопоставен достъп до цялата съвкупност от природни и културни ценности, носители на историческа памет и национална идентичност“.

Към Стратегическа цел 5 „Стимулирано развитие на специфични територии” – това са Приоритети: 5.1. „Интегрирано управление и устойчиво развитие на Черноморското крайбрежие и черноморските общини, в т.ч. чрез трансгранично сътрудничество със съседни страни от Черноморския регион за въвеждане на интегрираната морска политика“; 5.6. „Възстановяване на нарушените територии, на екологичното равновесие и биологичното разнообразие, адаптиране към измененията на климата и намаляване на риска от природни бедствия”.

Актуализираната национална концепция включва специален раздел 6.2. „Крайбрежни територии” с подраздел „Черноморско крайбрежие”. Пренасяйки целите на съвместната оперативна програма за трансгранично сътрудничество *„ Черноморски басейн 2014-2020“*, финансирана по *Европейски инструмент за съседство*, актуализацията на НКПР

потвърждава необходимостта от насърчаване на бизнеса и предприемачеството в сферата на туризма и културата, на търговията и модернизацията на селското стопанство и свързаните сектори, на съвместния мониторинг на околната среда и управлението на морските отпадъци. Програмата се изпълнява паралелно с дейностите по приложение на *Рамковата директива за морска стратегия*, които имат за цел подобряване на екологичния статус на морската среда. В този раздел на НКПР е подчертана стратегическата важност на изграждането на АМ „Черно море“ за развитието не само на черноморското крайбрежие, но и на дълбокия хинтерланд. Така ще се реализира стратегическата цел за подобрена „свързаност” и ще се създадат условия за валоризиране на специфичните потенциали на района (туризъм, земеделие, индустрия, пулсиращи трудови пазари, пулсираща търговия, специфичния атрактивен ресурс на „ViaPo№tica” – освен орнитоложки коридор и трасе на древен римски път). Посочено е, че по този начин ще се активизира и обогати с неповторима индивидуалност и специфика източната меридиална ос на развитие по черноморското крайбрежие.

I.2.2 Връзки с Морски пространствен план на Република България 2021-2035

Морският пространствен план на Република България 2021-2035 (МППРБ) е предназначен да послужи за реализирането на интегрираната морска политика на ЕС и прилагането на рамковите му директиви за водите (2000/60/ЕО), за морска стратегия (2008/56/ЕО) и за морско пространствено планиране (2014/89/ЕС). Реализирането на интегрирана морска политика е мотивирано от повишения натиск върху морските пространства, влошаването на състоянието на морската околна среда и загубата на биоразнообразие.

Директива 2014/89/ЕС определя „морското пространствено планиране като процес, чрез който органите в държавите-членки анализират и организират човешките дейности в морските райони за постигане на екологични, икономически и социални цели“. Съгласно Интегрираната морска политика на ЕС то е *„трансверсален политически инструмент, позволяващ на публичните органи и заинтересованите страни да прилагат координиран, интегриран и трансграничен подход“*. Прилагането на екосистемен подход ще допринесе „за насърчаване на устойчивото развитие и растеж на морските и крайбрежните икономики и за устойчивото ползване на морските и крайбрежни ресурси“[2]. В този дух е

[2] Директива 2014/89/ЕС на Европейския парламент и на Съвета за установяване на рамка за морско пространствено планиране.

е формулирана и **главната цел на МППРБ** – създаване на условия за устойчив растеж на морската икономика, за постигане на стабилно развитие на българския черноморски регион, чрез ефективно използване на природните ресурси, съобразено с изискванията за интегрирано опазване на морската среда. Планът трябва да съвмести безконфликтно съществуващи и бъдещи дейности по използване на морските пространства, отчитайки мерките за постигане на добро състояние на морската околна среда на Програмата от мерки към *Морската стратегия на Република България.*

Тематичният обхват на МППРБ покрива всички тематични области от посочената Директива 2014/89/ЕС – транспортни системи за движение, зони и полигони за военни учения; проучвания за разработване и използване/добив на ресурси; рибарство и аквакултури; туризъм, рекреационни и спортни дейности в морето; научни изследвания; защитени зони и защитени територии от Националната екологична мрежа; културно наследство и подводна археология; подводни линейни обекти на техническата инфраструктура; инсталации и съоръжения, свързани с корабоплаването и с разработването и използването на минералните и енергийни ресурси и др.

За постигане на посочената цел в МППРБ е предложено групиране на функциите и ползванията но морското пространство в четири вида зони, както следва:

- **зони със забрана на ползване (Ззп)**, в които е възможна една единствена функция поради законови забрани и несъвместимост с останалите функции и ползвания на морските пространства, поради риск за безопасността и сигурността, живота и здравето на хората, опасност от инциденти и повреди на важна инфраструктура или на културни ценности;

- **зони със специфичен режим на опазване (Зср)**, обхващащи морски защитени зони и защитени територии от Националната екологична мрежа, зоните за опазване на културното наследство, зоните за опазване на водите по чл. 119а от Закона за водите, както и зони, предложени от ИО и ИБЕИ на БАН, които приоритетно се използват за проучване и мониторинг на състоянието на морската околна среда;

- **многофункционални зони (Змф)**, в които безконфликтно се съчетават няколко различни съвместими функции;

- **зони за бъдещо развитие (Збр)**, определени за отдалечени части от акваторията и морските пространства. Като основна цел на определянето им е разкриване на

потенциала на морските пространства извън обхвата на териториалното море и прилежащата зона за допълване на знанието и пълноценно използване на ресурсите.

По отношение връзката с дейностите по устройство на територията: в Морския пространствен план на Република България е отбелязано, че той „не предвижда ново строителство или промяна на начините на трайно ползване на крайбрежната територия, която е обект на общите устройствени планове на черноморските общини". МППРБ „дава основни стратегически насоки за подобряване на взаимодействията между акваторията и прилежащата територия и за координиране на дейностите в морските сектори. От него не произтича реализация на инвестиционни инициативи, които се планират и процедират в условията на законовата рамка за устройство на територията".

Съгласно разпоредбата на чл. 22, ал. 1 от Закона за устройство на Черноморското крайбрежие, към общите и подробните устройствени планове по чл. 18, ал. 1, т. 2 и 3 от същия закон се изработват специализирани схеми за прилежащата акватория, в съответствие с предвижданията на Морския пространствен план на Република България, което е изпълнено и в настоящия ОУПО.

I.2.3 Връзки със стратегически документи за региона за планиране от ниво 2

Настоящият проект за ОУПО е разработен в условията на действие на **Регионалния план за развитие на Североизточен район за периода 2014 – 2020 г.** В периода на изработване на окончателния проект на плана бе публикуван за обсъждане и проект на стратегически документ за следващия планов период – **Интегрирана териториална стратегия за развитие на Североизточен регион,** изработена в съответствие с изменения чл. 11 от Закона за регионално развитие (Изм. – ДВ, бр. 21 от 2020 г., в сила от 13.03.2020 г.). Тук по-долу са представени основни постановки на посочените документи, относими към предмета и предназначението на ОУПО.

Регионалният план за развитие на Североизточен район за периода 2014 – 2020 г. (РПР – СИР) е разработен в съответствие с постановките на *Националната стратегия за регионално развитие 2012 – 2022 г.* и тези, заложени в *Националната програма за развитие „България 2020"* и *Националната програма за реформи на Република България (2011-2015 г.),* които определят националните ангажименти за изпълнение на целите на Стратегията на ЕС *„Европа 2020" за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж*".

Кратко формулираната визия за развитие на СИР е: **„Североизточният район на България – отворена към Черно море и света българска територия, съхранила богата история и материална култура, плодородна земя, човешки капитал, развита инфраструктура, туристически имидж и насочила своя специфичен потенциал за постигане на общ икономически напредък и подобрено качество на живота.“**

Така формулираната визия се съобразява с три основни фактора, определящи развитието на района. Те са:

- развитие на конкурентоспособна икономика, опираща се на спецификата на района и местния потенциал и на технологично обновяване и иновации;
- постигане на подобрено качество на човешкия капитал чрез подобряване на образованието, здравеопазването и социалните услуги и чрез повишаване на общото културното ниво, водещо до формиране на активно, предприемчиво и добре образовано гражданско общество, имащо ясна визия и осъзнаващо своята мисия за развитието на района;
- засилено внимание към териториалния аспект на развитието и с действия за подобряване на качествата не само на икономическата и социалната среда, но и на материалната жизнена среда в населените места и по цялата територия на района за съхраняване, социализиране и валоризиране на нейното природно и културно богатство.

Тези основни фактори са отчетени при формулирането на стратегическите цели и приоритети за развитие на района. Целеполагащи за ОУПО са:

Стратегическа цел 1: „Повишаване конкурентоспособността на района чрез активиране на специфичния му потенциал, съчетано с опазване на околната среда”. Тя е насочена към стимулиране на икономическото развитие на района чрез активизиране на собствените ресурси и съхраняване на собствената регионална специфика, която се определя най-вече от контакта с морското пространство и от характерната среда на Добруджа и Лудогорието. Реализацията й на територията на общината ще се осъществи чрез изграждане на инфраструктура в индустриални зони и поддържане на активна и привлекателна бизнес среда (в съответствие със Специфична цел 1.1.2), развитие на дейности, свързани с морската индустрия (съгласно специфични цели 1.2.1. и 1.2.2.), подобряване конкурентоспособността на селскостопанското производство и активизиране на селските райони (Приоритет 1.3.), разнообразяване на регионалния туристически продукт и активно включване на природното и културно богатство на хинтерланда (Приоритет 1.4.),

опазване на околната среда в района и щадящо използване на териториалните ресурси (Приоритет 1.5.)

Стратегическа цел 2: „Повишаване на социалния капитал на района чрез подобряване стандарта на живот и качеството на жизнената среда". Тя е ориентирана към създаването на подходящи условия за развитието и реализацията на човешките ресурси в района, увеличаване на равнището на заетостта и доходите, подобряване на качеството на жизнената среда и качеството на живота в населените места, което да доведе до намаляване на негативните демографски и миграционни процеси. Тази стратегическа цел се подкрепя чрез три взаимообвързани приоритета. Те са насочени към подобряване на достъпа до пазара на труда, заетостта и доходите (Приоритет 2.1.), повишаване на качеството на публичните услуги от първостепенно значение – здравеопазване, социални услуги, образование, култура и спорт (Приоритет 2.2.), интегрирано градско развитие и екологизация и естетизация на жизнената среда (Приоритет 2.3.), където се визират мерки, отнасящи се към изграждане на нови и реконструкция на съществуващи индустриални зони; доизграждане, рехабилитация и модернизация на елементи от публичната градска и крайградска среда; доизграждане и модернизация на техническата инфраструктура и други мерки, насочени по-специално към опазване количеството и качеството на водите; управление на отпадъците.

Стратегическа цел 3: „Балансирано териториално развитие и сътрудничество чрез подобряване на свързаността и функционалната интегрираност на система от урбанизационни_центрове". Балансираното териториално развитие в рамките на района ще се постига чрез подобряване на транспортната и комуникационна свързаност, което ще улеснява достъпа до публични услуги от по-висока степен и чрез стимулиране развитието на градовете-центрове от различните йерархични равнища. От изпълнението на предходните стратегически цели, свързани с икономическото и социално-културното развитие в района, ще зависи издигането на йерархичния ранг на градовете-центрове, което има пряко отношение към развитието на Аксаково – подкрепата за малките градове. Към горното са ориентирани Приоритет 3.1. „Подобряване на вътрешно регионалната свързаност и достъпност до обекти за услуги, туризъм, рекреация, култура", като тук се визира както транспортна (чрез подобряване експлоатационните качества на съществуващата и доизграждане пътната мрежа), така и телекомуникационна свързаност, базирана на съвременни цифрови технологии; Приоритет 3.2. „Подкрепа за развитие на йерархизирана система от градове–центрове и малки градове в селските периферии на

района“, във връзка с който по-специално е посочено значението на укрепването на общинските центрове от 5-то ниво, какъвто е Аксаково, чрез стимулиране предоставянето на услуги и създаване на нови работни места.

Интегрираната териториална стратегия за развитие на Североизточен регион (ИТСР-СИР) е средносрочен стратегически планов документ, който определя политическата, икономическата, пространствената и тематична рамка на развитието на района в годините на новия програмен период 2021-2027. Определените цели и приоритети за развитие на района са в съответствие с целите и стратегиите на *Националната програма за развитие: „България 2030“*, актуализираната *Национална концепция за пространствено развитие за периода 2013-2025 г.*, представена по-горе, както и целите на политиките на ЕС за сближаване и регионално развитие след 2020 г. Документът е съобразен с предвижданията на регионално ниво на секторните стратегии в областта на икономическото развитие, здравеопазването, образованието, науката, социалните услуги, транспорта, водния сектор, енергетиката, широколентовите комуникации, туризма и околната среда.

Визията за развитие на Североизточен район от ниво 2 е пренесена от Регионалния план за развитие (2014-2020 г.), както бе формулирана по-горе, като по този начин е отчетен нейният дългосрочен характер.

Стратегията се основава на три приоритета:

Приоритет 1: „Повишаване динамичността на района в глобален мащаб“. Приоритетът се подкрепя чрез три взаимообвързани специфични цели. Те са насочени към повишаване на регионалната конкурентоспособност, научната и иновационна дейности, технологичното обновяване, новото индустриално развитие, създаването на привлекателна бизнес среда и подкрепа за МСП, ефективно и устойчиво използване на специфичните местни ресурси чрез развитие на икономика, свързана с морето, аграрно производство и туризъм с повишена добавена стойност, съпровождащи икономиката действия по опазване на околната среда и щадящо използване на териториалните ресурси. В този контекст могат да получат реализация идеите за нови иновационни бизнес зони, в т.ч. тези, попадащи в общините Варна, Аксаково и съседните.

Приоритет 2: „Постигане на равен достъп до качествено образование, здравеопазване и социални услуги. Социално включване.“ Този приоритет е насочен към подобряване на човешкия капитал и осигуряване на равен достъп до образование, здравеопазване,

социални услуги, пазар на труда, както и повишаване на качеството на публичните услуги. Укрепването на човешкия капитал и подобряване качеството на живот водят да социално сближаване и повишаване привлекателността за обитаване на всяка териториална общност. Главна задача продължава да бъде осигуряването на равни възможности за достъп на всички до услугите от посочения набор услуги, включително и на живеещите в отдалечени малки населени места, както и повишаването на качеството на изпълнение на услугите. Тази задача е най-пряко относима към големи по територия и брой населени места общини, между които е и община Аксаково.

Приоритет 3: „Териториално развитие и сближаване“. Преодоляването на значителните териториални неравновесия в района ще се постига чрез подобряване на транспортната и комуникационна свързаност, което ще улеснява достъпа до публични услуги от по-висока степен, и чрез стимулиране развитието на градовете – центрове от различните йерархични равнища. По-добрата свързаност на района в рамките на страната и обвързването на транспортните и комуникационните му връзки с европейската транспортна мрежа ще повиши неговите конкурентни предимства, привличането на нови инвестиция и ще допринесе за мобилизиране на неговия потенциал чрез по-добра достъпност до обекти за прилагане на труд, услуги, туризъм, рекреация, култура. В тази връзка е посочено значението на доизграждането на конкретни елементи на републиканската транспортна инфраструктура, между които и АМ „Хемус”, АМ „Черно море”, с пряко отношение към развитието на община Аксаково, респ. към предвижданията на ОУПО.

I.2.4 Предвиждания на Общинския план за развитие на община Аксаково 2014 – 2020 г., отнасящи се към предмета на ОУПО

При изработването на предварителния проект на ОУПО са взети предвид постановките на *Общинският план за развитие 2014 – 2020 г.* (приет с Решение № 43.1.2. от Протокол № 043 / 11.06.2014 г. на Общински съвет – Аксаково, изменен и допълнен с Решение № 65.14 от Протокол № 065/ 18.09.2015г. – допълване на Програмата за реализация с инвестиционно намерение), както и разработената във връзка с него *Концепция за пространствено развитие на община Аксаково 2014-2020* (приета с Решение № 43.1.1. от Протокол № 043 / 11.06.2014 г. на Общински съвет – Аксаково).[3]

[3] Съгласно изменението на Закона за регионално развитие, влязло в сила от 13.03.2020 г. (ДВ, бр. 21 от 2020 г.), средносрочните цели и приоритети за устойчиво развитие на общината и връзките и с други общини през следващия планов период ще се определят с планът за интегрирано развитие на община. Той се изработва в

Общинският план за развитие (ОПР) е стратегически документ, насочен към постигането на устойчиво развитие и растеж на база местните потенциали и сравнителни предимства, като обвързва както усилията на местната администрация, така и тези на местната общност в общия стремеж към постигане на по-добра жизнена среда и качество на живот в община Аксаково. Планът е разработен в съответствие с постановките на *Областната стратегия за развитие на област Варна 2014-2020 г.; Регионалният план за развитие на източен район за периода 2014-2020 г.; Националната стратегия за регионално развитие 2012-2022 г.* и тези, заложени в *Националната програма за развитие „България 2020".* В по-широк контекст, ОПР отчита приоритетите и целите на *Стратегията „Европа 2020"* и се съобразява с еволюцията на кохезионната политика на ЕС и трите нови приоритета за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж.

В ОПР е посочено, че плановите предвиждания се базират на консолидирана, обобщена представа/желание на общността за стандарта на живот и качествата на средата, която тази общност изгражда, поддържа и обитава. Жителите на Аксаково искат да имат „висок жизнен стандарт", да обитават „добре устроена жизнена среда" и да чувстват „сигурност" в живота си и този на децата им. На тази база е формулирана следната визия за развитието на общината: **„Община Аксаково-привлекателна за живот, бизнес и отдих, с развити конкурентноспособни лека промишленост, туризъм и селско стопанство; осигуряваща сигурност, чиста околна среда и висок жизнен стандарт на своите граждани, привличаща младите хора, инвеститори и туристи."**

Предвижданията на ОПР за плановия период имат като основна цел „Постигане на стабилни темпове на икономически растеж и нови, по-високи стандарти на жизнена среда." Тази основна цел обхваща три стратегически цели:

Стратегическа цел 1: „Постигане на интелигентен растеж чрез развитие на собствения потенциал, създаване на партньорства, акцентиране върху иновации и икономика на знанието, съчетано с ефективно опазване на околната среда."

Стратегическа цел 2: „Подобряване качеството на живот и смекчаване на социалните неравенства чрез увеличаване на заетостта и доходите и оптимизиране на здравните и социални услуги, образованието и културата."

съответствие с интегрираната териториална стратегия за развитие на региона за планиране от ниво 2 и общия устройствен план на общината.

Стратегическа цел 3: „Устойчиво и интегрирано развитие чрез подобряване на техническата инфраструктура, териториалната свързаност, опазване на околната среда и укрепване на населените места.“

Първата стратегическа цел включва два приоритета, към които са разработени набор от мерки, насочени към създаване на условия за повишавате на научното и технологичното ниво на икономиката, на иновационния потенциал и на местния капацитет за генериране на растеж чрез подкрепа институционалното развитие на МСП и формиране на клъстери, осъществяване на комуникация и координация между образователните институции и бизнеса, популяризиране и подкрепа за усвояване на средства от европейските финансови инструменти, увеличаване на административния капацитет за разработване, управление и мониторинг на проекти, създаване на активни партньорства между местната власт, НПО и бизнес и др. Сред поставените акценти е създаването на единен културно-туристически продукт в общината, обвързващ ресурсите, чрез координирани усилия на общинската администрация, културните институции, читалищата, хотелиерския бранш и другите услуги за настаняване и обслужване.

Втората стратегическа цел включва два приоритета. Първият от тях се отнася за подобряване достъпа до пазара на труда, повишаване на заетостта и доходите на населението. Вторият приоритет има отношение към устройствената и инвестиционно-строителната политика на общината, доколкото се отнася към подобряване на качеството и достъпността до здравни, образователни, социални и културни услуги и спортни прояви чрез подобряване и модернизация на инфраструктурата на социалния сервиз – здравеопазването, образованието, социалните и културните услуги, професионалния и любителския спорт.

Третата стратегическа цел включва приоритети и мерки с мащаб и значимост за населението, надхвърлящи плановия период. Те се отнасят към опазването на околната среда и щадящо използване на териториалните ресурси и подобряване на техническата инфраструктура, в т.ч. водоснабдителната и канализационната мрежи, пътищата, улиците в населените места. В Концепцията за пространствено развитие на община Аксаково са посочени конкретни приоритетни обекти в този контекст, като същите са обвързани с предвижданията на настоящия проект.

I.3 Териториален обхват на проекта

ПРОЕКТЪТ обхваща територията в административните граници на община Аксаково. Община Аксаково се намира в Североизточна България и е една от малките общини на Област Варна. Общината има 23 населени места с общо население 20 426 жители (по данни от преброяване 2011 г.). Общината има следните административни граници: на изток граничи с община Варна и малка част с Черно море; на запад с общините Девня, Суворово, Вълчидол; на север с общините Добричка и Балчик; на юг достига до административната граница на общините Варна и Белослав.

Съгласно изискванията посочени в т.7.2.2. от ЗАДАНИЕТО за разработване на ОУП на Община Аксаково, планът е съобразен с предвижданията на действащия цялостен подробен устройствен план на гр. Аксаково от 2001г.

I.4 Прогнозен период

Съгласно действащата нормативна уредба, перспективният срок, за който се изработват общите устройствени планове е 15-20 години. В съответствие с посочените периоди, прогнозната продължителност на прилагането на ОУП на Община Аксаково е до 2040 г.

I.5 Подход за разработване на проекта

I.5.1 Основни принципи на устройствената политика

Разработването на проекта на ОУПО е съобразено със следните принципи, на които се основава съвременната общинска политика по устройство на територията:

- **устойчивост;**
- **приемственост;**
- **реализъм;**
- **солидарност;**
- **партньорство.**

Принципът на **устойчивостта** означава преди всичко изискване за екологосъобразност на общите устройствени концепции и на всяко от конкретните устройствени решения. Той включва икономично разходване на всички природни ресурси при организиране на територията, особено на невъзобновимите и на първо място на поземления ресурс. Важен елемент на този принцип е създаването на устройствени условия за поддържането на многотраслова структура на стопанската дейност, в която особено голямо е значението на малките и средните предприятия, базирани на местни ресурси, както и осигуряването на

разнообразна жилищна среда. Съществено изискване на този принцип е предпазването от кризисни ситуации, възникващи в резултат на физико-геоложки процеси на земната основа, производствени аварии и природни бедствия.

Принципът на **приемствеността** означава насърчаване на онези устройствени решения, които прибавят нови положителни качества към вече създаденото, а не го отричат и разрушават. При изготвяне на проекта се анализирани направените инвеститорски „стъпки" в т.ч. и променени предназначения на земята, като индикатори за инвестиционен интерес и ориентир за устройствените предвиждания.

Принципът на **реализма** изисква да се формулират постижими цели, инвестиционните и организационните усилия, необходими за чиято реализация, да са съизмерими с мащаба на ресурсите, които могат реално да бъдат осигурявани общо от публичния и частния сектори.

Принципът на **солидарност** означава баланс между индивидуалните и групови интереси от една страна и интересите на териториалната общност в цялост от друга страна, като се отчита, че в своята същност те не могат да бъдат конфликтни, тъй като и общностните интереси са сбор от определен тип индивидуални интереси (за здраве, за чист въздух и зелени площи, за образование и т.н.). Той означава още баланс между интересите на различните социални категории, в т.ч. специална грижа за уязвимите групи,

Партньорството е от изключително значение, както за постигане на надеждни и стабилни устройствени решения, така и за увеличаване на ресурсовия потенциал за реализирането им. То означава партниране с представителните структури на бизнеса, с гражданските сдружения и движения. То означава още взаимодействие и координиране на усилията с централните ведомства, реализиране на междуобщински инициативи.

I.5.2 Приоритети на общата концепция на плана

Методическият подход, приложен при изработването на ПЛАНА, се основава на следните приоритети:

- Формиране на комплекс от устройствени мерки, създаващи условия за преодоляване на диспропорциите в развитието на отделните части на общинската територия. Това е изведено като приоритет, тъй като е условие за балансирано и устойчиво развитие на средовите и функционалните системи върху цялата планирана територия, за преодоляване, съответно превенция срещу налични или назряващи проблеми при продължаващата „концентрирана урбанизация".

- Отразяване и доразвитие на положителните идеи и тенденции, заложени в предходни устройствени планове и проучвания за територията на общината, нейни части или населени места.
- Съблюдаване предвижданията на действащите планови документи, определящи стратегията на регионалното развитие – по отношение икономическото развитие на територията, нейното устройство, опазването и развитието на природните и антропогенни териториални ресурси, при отчитане и на факторите, респ. очакваните ефекти с надлокално значение.
- Отчитане на външните връзки на общината като стимулатор за развитие, предвид разположението на територията, стопанските и културни традиции, както и актуалните тенденции и проекти на наднационално и национално ниво.
- Решаване на инфраструктурни и теренни проблеми на основание предварителна оценка на целесъобразността и значението на съответния проект, съответно реализация, не само на общинско, но и на междуобщинско ниво, чрез установяване на връзките и общите възможности за решения с околните общини, на първо място – центъра на областта – гр. Варна.
- Определяне перспективното развитие на населените места, а на базата на капацитета и спецификата на ресурсите в отделните територии, при спазване на оразмерителните параметри за отделните устройствени зони и територии, съгласно действащата нормативна уредба и ЗАДАНИЕТО.
- Съобразяване на устройството с природоохранителните режими, вкл. тези в обхвата на Натура 2000, както и в охранителните зони „А" и „Б" по ЗУЧК.
- Опазване и пълноценна реализация на екологическия, стопански и естетически потенциали на природо-географските дадености чрез недопускане на непрекъсната урбанизация по протежение на основните пътни артерии, крайбрежия и други територии с ценен ландшафт, с оглед съхраняване на пространствената цялост на естествената среда.
- Създаване на устройствени възможности за оптимално използване на природния и антропогенния ресурс за развитие на туризма и отдиха.
- Свеждане до минимум отнемането на ценни земеделски земи за нуждите на урбанизацията и друго строително усвояване.
- Осигуряване на възможности за етапност в реализацията на устройствени мероприятия, като условие за реалистичност на предвижданията и за постигане на

оптимален социален и икономически ефект от реализацията на плана. Спазването му ще осигури основа за прилагане на съвременни методики в управлението на устройствения процес, включващи мониторинг и оценка на ефекта във всеки етап от реализацията, респ. внасяне на корекции и/или адаптиране на плановите предвиждания към променящите се обективни условия.

- Създаване на условия за целесъобразна реализация на общинската поземлена собственост за развитие на социалната, техническата и зелената инфраструктура и за изграждане на структурообразуващи обекти чрез формулиране на конкретни изисквания към прилагането на плана чрез последващите нива на планиране.

Така формираният методически подход поставя проекта за ОУП на Община Аксаково, в съответствие с постановките на ЗАДАНИЕТО, при отчитане на актуалните социални и инвестиционни процеси и тенденции на територията, съблюдаване принципите на устойчивото развитие и нормативните изисквания.

I.5.3 Съответствие с постановките на ЗАДАНИЕТО

На база задачите на плана и общите изисквания към проектното решение, определени в ЗАДАНИЕТО, ПРОЕКТЪТ:

- Определя общата структура на територията, преобладаващото предназначение и общия режим на устройство и опазване на съставните й структурни части: определяне местоположението и границите на урбанизираните територии; земеделските територии; горските територии; защитените територии; нарушените територии за възстановяване и териториите със специално, с друго или със смесено предназначение и на акваторията;
- Регламентира общия режим на устройство на всяка от териториите по предходната точка, като определя устройствени зони и самостоятелни терени (територии) с устройствен режим, вкл. територии без право на промяна на предназначението, територии за превантивна устройствена защита, територии за прилагане на ландшафтноустройствени мероприятия;
- Създава условия за усъвършенстване на мрежата на социалната инфраструктура;

- Дефинира развитието на комуникационно-транспортната инфраструктура на общината и определя съответстващото й усъвършенстване на транспортните мрежи;
- Предвижда съответно развитие на системите на техническата инфраструктура, включително и за благоустрояване на малките населени места, с оглед тяхната ревитализация;
- Набелязва устройствени мерки за превенция срещу непредвидими природни бедствия.
- Създава база за регулиране на взаимодействието между устройството на територията на общината и природната й среда и регламентиране на допустимото натоварване на естествените рекреационни и други ресурси;
- Създава условия за опазване и социализация на обектите на природното и на недвижимото културно наследство, съобразно техните качества и специфика;
- Извежда приоритети в бъдещата общинска устройствена политика, респ. мероприятия, чиято реализация се основава на публични ресурси.

I.5.4 Стимулатори на устройственото и строително усвояване на територията

Като основа за разработване на проектните предвиждания са възприети следните обективни стимулатори, представени в най-обобщен вид:

- благоприятните микроклиматични условия, ландшафт; близостта на морския бряг и курортните ресурси в обхвата на общината, както и в съседните общини;
- наличието в удобна близост на инженерна, включително транспортна инфраструктура, в т.ч. елементи от републиканската пътна мрежа, международно летище; масов обществен пътнически транспорт (МОПТ); развити комуникации с гр. Варна;
- наличие на населени места с проявена тенденция към ревитализация, когато се локализират средища на обслужване в районите с курортни функции;
- наличието в удобна близост на социална инфраструктура, социалният престиж на територията и наличието на потенциал за развитие на съпътстващи стопански дейности (например туризъм).
- наличието на природни ресурси (гори, земеделски територии) или др. източници за енергопроизводство (реки, територии с благоприятно ослънчаване, с постоянни

ветрове и пр.) за развитие на алтернативни (или от възстановими източници) енергопроизводствени мощности;

- близост до изградени енергопреносна и транспортна инфраструктури.

- обекти на природното и културно наследство с потенциал за туристическо посещение;

- планови предвиждания за развитие на републиканската пътна мрежа и връзки към магистралата;

- наличие на подходящи терени – общинска или държавна собственост за реализация на прогнозните проекти;

Посочените стимулатори са основните фактори за разработване на съответните проектни предвиждания по ОУП на Община Аксаково:

- ✓ За интензивно и екстензивно развитие на територии за постоянно и временно обитаване
- ✓ За развитие на различните разновидности на производствени и други бизнес територии и съпътстващите ги складови и други обслужващи дейности, както и за логистични, транспортни (в т.ч. интермодални) дейности
- ✓ За развитие на специализирана инфраструктура, свързана с отдиха, масовия спорт и туризма
- ✓ За нови (точкови) обекти на инженерната инфраструктура: комунално стопанство
- ✓ За развитие на извънселищни територии/обекти за търговия и услуги

I.5.5 Ограничители на устройственото и строително усвояване на територията

Съблюдавани са следните групи обективни ограничители:

Предполагащи ограничаване, а в определени случаи и забрана на урбанизационна намеса и строителство:

I.5.5.1 Действие на режими на особена териториално-устройствена защита:

- режими на защитени територии и териториите по Натура 2000, съгласно регламентите на законите за защитените територии и за биологичното разнообразие, респ. на плановете им за управление и режимите, определени по законоустановения ред;

- охранителните зони „А" и „Б" по Закона за устройство на Черноморското крайбрежие (ЗУЧК)

- специални обекти;
- водоохранни зони (вододайни зони – санитарно-охранителни зони около водоизточници, санитарно-охранителни зони около минерални извори);

Дейностите в санитарно-охранителните зони (СОЗ) на водоизточниците за питейни води се съобразяват с разпоредбите на Наредба № 3 от 16.10.2000 г. за условията и реда за проучване, проектиране, утвърждаване и експлоатация на санитарно-охранителните зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди (Наредба № 3/2000) (или действащата съответна нормативна уредба).

В графичната част на плана са отразени учредените СОЗ на водоизточници с границите на пояси I, II и III.

С цел опазване на подземните води от замърсяване с ОУПО са определени зони за превантивна защита около водоизточници без учредена СОЗ. Границите на тези зони са отразени в графичната част на плана.

I.5.5.2 Естествени ограничители:

- територии, предназначени за земеделие с висококатегорийна земя (от I до VI), трайни насаждения и/или значителни капиталовложения (иригационни съоръжения, укрепителни и противоерозионни дейности);
- горски територии – защитни специални и стопански гори и дивечовъдни участъци като част от ловностопанските райони. Важни функции при планирането имат „специалните горски територии" – включени в границите на защитените територии и защитените зони, обявени по реда на Закона за биологичното разнообразие, дендрариуми, до 200 м около туристическите хижи и обекти с религиозно значение, бази за интензивно стопанисване на дивеча и горските територии с рекреационно значение, за поддържане на ландшафта и с висока консервационна стойност.

Изключения по отношение прилагането на горните два ограничителя са приети за допустими само в следните случаи:

- при доказана необходимост от териториално разширение на населените места (извън обхвата на старите дворища), вкл. за гробища, както и при съществуваща ефикасна и/или с потенциал за развитие инфраструктура, респ. целесъобразност на доизграждането и разширението на урбанизирани структури (напр. за складово стопанство и интермодални съоръжения около Летище Варна);

- при реконструкция и доизграждане на големи инфраструктурни трасета и съоръжения, вкл. определените с други планове.

I.5.5.3 Устройствени ограничители:

- проектни инфраструктурни трасета и терени, вкл. такива, предвидени за реконструкция, както и сервитутите им.

Специфични ограничители по отношение новоусвоявани територии за обитаване:

- съседство на източници на замърсяване (съществуващи или потенциални), компрометиращи обитаването;
- екологични и климатологични ограничители – преобладаващи ветрове, условия за ослънчаване и пр.;

Специфични ограничители по отношение новоусвоявани територии за производствено-складови дейности, комунални и инфраструктурни съоръжения:

- за потенциално замърсяващи дейности – разположение спрямо и отстояние от населени места и др. урбанизирани територии, напр. за отдих;
- за незамърсяващи дейности – налични условия за подход на товарния транспорт и евентуалното му въздействие върху прилежащи жилищни територии;
- недопустимо съседство между незамърсяващи и замърсяващи – определящ е съществуващият.

I.6 Проучвателна основа на проекта и анализ на съществуващото положение

ПРОЕКТЪТ е изграден върху резултатите от следните проучвания:

- Проучвания и анализ върху фактическата обстановка, включени в самостоятелен раздел към ЗАДАНИЕТО.
- Допълнителни проучвания на ИЗПЪЛНИТЕЛЯ.

I.6.1 Проучвания от Аналитичната част към Задание за изработването на Общ устройствен план на община Аксаково

Аналитичната част към ЗАДАНИЕТО обхваща следните теми:

- Исторически анализ.
- Разположение и регионален контекст.
- Анализ на териториалното развитие, устройственото планиране и инвестиционната активност през последните години.

- Природен комплекс, в т.ч. местоположение, релеф, климат, хидрографска мрежа, находища на подземни, в т.ч. термални води, почви, земна основа, характеристика на морския бряг, гори, територии с режим на природозащита.
- Културно наследство
- Териториална структура и земеползване.
- Демографски и трудов потенциал: численост, динамика, възрастова, полова и етническа структура на населението, образователно равнище, трудова заетост, ежедневни трудови пътувания; демографски прогнози
- Икономически активности – състояние и тенденции: обща характеристика и структура, селско стопанство, горско стопанство, промишленост, туризъм, търговия и услуги, строителство
- Селищна мрежа – структура и функционални характеристики.
- Населени места: изграденост и благоустроеност, социална инфраструктура, техническа инфраструктура, междуселищни пътни връзки и транспортно обслужване
- Селищни образувания и земи по § 4 от ПЗР на ЗСПЗЗ
- Социална инфраструктура
- Транспортна инфраструктура
- Друга техническа инфраструктура
- Състояние и опазване на околната среда (по компоненти

I.6.2 Доразвитие на проучвателната основа на плана

Видът и обхватът на допълнителните проучвания са определени на база изискванията на ЗАДАНИЕТО, разработената методика за доразвитие на проучвателната основа с оглед разработването на прогнозната част и самия ПРОЕКТ, съгласно изискването на Конкурсната програма към Указанията за подготовка на конкурсния проект, както и процесите и настъпващите изменения в реалната обстановка, респ. потребностите от актуализация и допълване на проучвателната основа на плана, установени в хода на работата по ПРОЕКТА. Те имат пряка практическа приложимост, като резултатите от тях допълват, детайлизират и в определени случаи – локализират, данните и изводите, заложени в Аналитичната част към ЗАДАНИЕТО. Извършени са:

I.6.2.1 Анализи и прогнози за развитие на социално-икономическия и инфраструктурен потенциал на общината.

За нуждите на ПРОЕКТА са извършени необходимите анализи и прогнозни разчети (във варианти) на демографското развитие, икономическото развитие и развитието на функционалната система „Социална инфраструктура". Взети са предвид актуалните данни от НСИ след Националното преброяване на населението (2011).

I.6.2.2 Устройствено зониране.

Към тази част се отнася набор от допълнителни териториални и средови проучвания, сравнително най-широк в тематично отношение и като обем, доколкото представляват база за устройственото планиране, респ. зониране, на цялата общинска територия с пълното многообразие на ресурсите, потребностите, интересите, действащите ограничители. В обобщен вид, тези проучвания са със следната целева насоченост:

- установяване на актуалните тенденции във функционалното използване на отделните части на територията и процесите на функционално преустройство, вкл. частите от територията – обект на активен инвестиционен интерес;
- оценяване степента на стабилност на съществуващото земеползване и податливостта на отделните територии на перспективна промяна в използването им;
- изясняване приложимостта и достатъчността на набора от устройствени зони и територии, регламентирани с Наредба № 7 на МРРБ за правила и нормативи за устройство на отделните видове територии и устройствени зони (по-нататък – Наредба № 7 на МРРБ), от гледна точка на спецификата и конкретните условия в отделните части на територията;
- идентифициране и съобразяване при зонирането на елементи от природния и антропогенен ресурс, които могат да представляват фактори, предопределящи и/или влияещи върху устройственото развитие;

За изпълнение на горното са извършени подробни теренни проучвания, изследване на устройствения процес на нивото на подробното планиране (действащи ПУП на населените места; разработки на ПУП за промяна на предназначението на земеделски земи от последните години и в процедура); анкетирани са местните управи (кметове или кметски наместници) и представители на населението на всяко населено място в общината, представители на общинската администрацията и на професионални общности с отношение към инвестиционния процес; изследвани са промените в териториалния обхват на населените места и селищните образувания и по-крупните инвестиционни реализации

по места, актуалното използване на стопанските дворове и пр. За нуждите на зонирането са ползвани и проучванията към другите посочени тук по-долу части от ПРОЕКТА.

Резултатите от проучванията представляват основание за въвеждане на набор от смесени устройствени зони, допълващи упоменатите в Наредба № 7 на МРРБ и съобразени със спецификата на местните условия и дадености (вж. по-долу, р-л III. Функционално предназначение и устройство на територията – 30стройствен озониране).

I.6.2.3 Самостоятелна част „Зелена система"

Актуализирани и детайлизирани са проучванията върху състоянието на компонентите и ограничителните фактори с екологичен характер. Разделът е разработен като Приложение 1 към настоящата записка.

I.6.2.4 Част „Недвижимо културно наследство"

Провеждане на консултации и проучване на допълнителна информация относно наличието, разположението, вида, юридическия статут, степента на проученост и режимите за опазване на обектите на археологическото наследство.

I.6.2.5 Част „Защита от непредвидими природни бедствия"

Предвид усложнената обстановка е направено разширено проучване на геоложкия строеж, структурно-тектонските и хидроложките условия, физикогеоложките процеси и явления, сеизмичността, инженерно-геоложките условия и райониране в общината като цяло и в частност – в крайбрежния район, с оглед определяне на условията и изискванията, свързани с геозащитата по отношение устройството и застрояването, за прилагане с последващите ПУП.

I.6.2.6 Част „Транспортна инфраструктура"

Провеждане на консултации с компетентните държавни органи и проучване на съществуващи проекти за развитие на елементи от републиканската пътна мрежа в общината и региона, както и относно теренните условия за провеждане на конкретни проектни трасета.

I.6.2.7 Част „Техническа инфраструктура"

Проучена е достъпната информация по подсистеми, предоставена от експлоатиращите предприятия, относно актуалното състояние и намеренията за развитие на отделните системи на техническата инфраструктура, както и предвижданията на релевантни планови документи в по-широк териториален обхват, както е описано по-долу, в раздел IV.

I.6.3 Анализ на съществуващото положение

I.6.3.1 Обща характеристика

Община Аксаково (ЕКАТТЕ VAR02, категория 3[4]) е разположена в Североизточна България, в границите на Варненска област. На север граничи с общините Добрич и Балчик (област Добрич), на изток има излаз на Черно море – ивица от 4 км при с. Кранево, на югоизток – община Варна, юг – община Белослав (област Варна), югозапад – община Девня (област Варна), запад – община Суворово (област Варна), северозапад – община Вълчи дол (област Варна). Общинският център гр. Аксаково е разположен на 371,5 км от София и на 8,9 км от Варна.

Общинската територия представлява важен транспортен възел. През нея преминават автомагистралите А-2 Хемус и проектната „Черно море", респ. транспортният коридор № 8. В нейните граници попада и Международно летище Варна. Пресичат я пътни артерии от републиканската мрежа, осигуряващи транспортните връзки на територията на Североизточния район за планиране със стопанския и транспортен център Варна. В близост се намират пристанища „Варна-Запад" (12 км) и „Варна-Изток" (8 км).

Общата площ на общината е 462,2 кв. км[5], което съставлява около 12.5 % от територията на област Варна. По площ на територията Аксаково заема четвърто място сред общините в областта.

Населените места в общината включват два града – общинския център и гр. Игнатиево – и 21 села. По брой на населените места община Аксаково е на второ място в областта, след община Провадия.

Територията е разпределена в 23 землища със значителни различия в собствените площи:

– землищата на Игнатиево, Ботево и Генерал Кантарджиево са с площи над 3000 ха;

- землищата на Долище, Зорница, Изворско, Куманово, Новаково, Радево, Яребична са с площи между 1000 и 2000 ха;

- землищата на Доброглед, Засмяно и Припек са с площи под 1000 ха;

- останалите землища са с площи между 2000 и 3000 ха.

---

[4] Според категоризацията на административно-териториалните единици по чл. 36 от ЗАТУРБ, определена със Заповед № РД-02-14-2021 от 14.08.2012 г. на МРРБ (обн., ДВ, бр. 66 от 28.08.2012 г., неофициален раздел)

[5] Данните са изведени от Кадастралната карта и кадастрални регистри (КККР)

Населението на общината по преброяването от 2011 г. е 20426 д[6].

Гъстотата на населението е 44,2 жит./кв. км, по-ниска от средната за областта (124,3 жит./кв. км), както и от средната за страната (66,3 жит./кв. км)[7].

Степента на урбанизация (делът на градското население) е 53 %, по-ниска от средната за страната (72,9%).

I.6.3.2 Историческа справка

Местоположението и физико-географските характеристики на територията са обусловили заселването ѝ от най-ранни исторически времена и обитаването ѝ през различните епохи. За това свидетелстват археологически находки, свързвани с над двайсет селища и шест крепости *(вж. данните в т. III.1.4.5)*.

Има данни, че праисторически хора са обитавали пещери и открити селища в местността „Побити камъни“ още в късния палеолит. Следи от човешко присъствие от епохата на неолита са открити северно от гр. Аксаково, в м. Мюхлюза, както и в селата Слънчево и Доброглед. По-късните периоди са засвидетелствани от бронзови и медни предмети, намерени на различни места в аксаковските околности, както и от антични писмени източници, според които тази част от Черноморското крайбрежие е населявана от тракийското племе *кробизи*. Богатият нумизматичен материал от периода говори за активни търговски връзки на местното население с близките градове – Одесос, Марцианополис и Дионисиполис.

Около VI в. по тези места се заселват славяните. През 680 г., след успешни военни действия срещу Византия, прабългарите, съюзени със славяните, заемат територията на Добруджа.

За предшественик на Аксаково се смята селото под крепостта Мъглиш (по-късно известна като „Михлюз-кале”). Крепостта, както и селото, съществуват още през късната Античност. Функционирането им през Средновековието, в периодите на Първото и Второто български царства, се доказва от намерения богат археологически материал. Името на крепостта се споменава многократно в изворите във връзка с битката край Варна от 1444 г., когато тя е завзета и разрушена от войските на Владислав Варненчик. В следващите исторически периоди крепостта не е възстановена, но селото продължава да съществува.

---

[6] По данни от НСИ

[7] Данните са от ОСР 2014-2020

След включването на територията в границите на Османската империя се наблюдава процес на „обезбългаряване" – българското население чувствително намалява. Появяват се смесени и чисто турски села. Освен Аджемлер (попадащо в обхвата на съвременно Аксаково), в регистрите се срещат и имената на селата Юшенлий (Ботево), Суджаскьой (Водица), Чавуш кьой (Генерал Кантарджиево), Елеч (Доброглед), Влахлар (Долище), Гюле-кьой (Засмяно), Доуджа (Зорница), Дервент (Изворско), Джеферли (Кичево), Еникьой (Куманово), Саръ гьол (Любен Каравелово), Джевизли (Орешак), Дишбудак (Осеново), Гюн яйласъ (Слънчево), Диздар-кьой (Припек) и др. Основен поминък на населението е земеделието и овцевъдството.

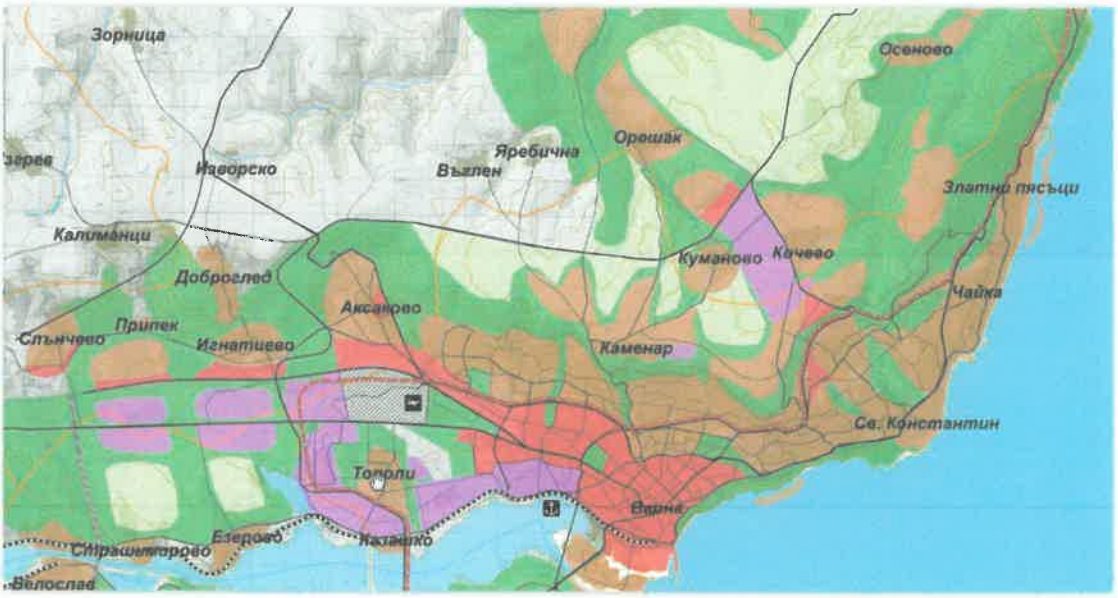
След Кримската война допълнително се изселват големи групи от християнското население. Територията се обезлюдява в значителна степен. Обратният процес се наблюдава след Освобождението, когато голяма част от турското население се насочва към Турция. Имотите му са закупени от бежанци от Турция, Беломорието, Македония, преселници от Балкана и околните села. Освен съществуващите, се формират и нови населени места, като напр. селата Руслар и Карагьол, основани от бежанци от Одринска Тракия, по-късно обединени в Игнатиево (в чест на граф Николай П. Игнатиев от 1934 г.; обявен за град през 2011 г.). Представа за етническия състав и произход на населението през този период дават данните от първото преброяване в Княжество България (1881 г.), според които например от жителите на с. Аджемлер близо 65 % са с български матерен език, но само около 39 % от тях са родени в пределите на Княжеството, а останалите са преселници. Втора преселническа вълна към разглежданата територия се наблюдава през 1903-1904 год., след потушаването на Илинденско-Преображенското въстание.

Като административна единица общината съществува от 1901 година под старото название Аджемлерска община, като първоначално в състава й са влизали селата Аксаково, Владиславово, Тополи и Изворско. През следващите десетилетия териториалният обхват, съответно включените в него населени места, са се променяли многократно. Понастоящем в състава на Община Аксаково влизат 23 населени места с общински център гр. Аксаково.

Общинският център, разрастнал се върху територията на с. Аджемлер, получава през 1934 г. името Аксаково в чест на руския публицист Иван Аксаков (1823 – 1886). Обявен е за град през 2004 г.

I.6.3.3 Регионален контекст: принадлежност на община Аксаково към агломерационния ареал на Варна

В т. I.2. бяха представени потенциалите за развитие на община Аксаково в съответствие със стратегическите приоритети, произтичащи от принадлежността й към агломерационния ареал на Варна. Тук може да се добави, че конкретната реализация на тези потенциали може да има двупосочно проявление. От една страна териториалната близост създава благоприятни условия за достъп на населението на Аксаково до работни места, социални, делови, търговски и транспортни услуги. Наличните природни, културно-исторически и други ресурси на туризма, както и развитието на свързаните с него дейности и инфраструктура в община Варна и другите прилежащи общини, представляват допълнителен стимул за развитието на отрасъла и в община Аксаково. От друга страна, близостта на курортите като консуматори на качествена селскостопанска продукция предопределя и нови възможности за бъдещото развитие на традиционните за територията на общината земеделие и животновъдство, респ. за развитие на първичния сектор. Констатира се нарастващ интерес към общинската територия за реализация на стопански инициативи в рамките на вторичния сектор, което съвпада с цитираното по-горе предвиждане на Приоритет 1 от *Интегрираната териториална стратегия за развитие на Североизточен регион* (проект) за създаване на иновационни бизнес зони, в т.ч. такава, обхващаща общините Варна, Аксаково, Белослав и Девня. В допълнение, качествената природна и екологична среда и удобните транспортни връзки стимулират процес на активно инвестиране в строителството на висококатегорийни сгради за сезонно или целогодишно обитаване („второ жилище") от страна на жители на Варна и други населени места, което реализира принос в местната икономика.

Хипотеза за далекоперспективно развитие на гр. Варна и прилежащите й общини от ОУПО Варна 2012г.

Изработената през 2008-2012 г. Хипотеза за далекоперспективно развитие на гр. Варна и прилежащите й общини още тогава предвижда нуждата от усвояване на територии в община Аксаково по западно и северно направление за нуждите на производствените, обществено обслужващи и жилищни дейности, които да се възползват от транспортната обезпеченост в тези направления и да разсеят силната концентрация от дейности в областния център. В хипотезата се разглежда и развитието на транспорта с прогноза за развитие на:

- ***нов скоростен релсов транспорт*** *в направление север-юг, което да обслужва далекоперспективни зони за отдих и труд;*
- ***реализиране на АМ Черно море*** *по трасе, което се свързва с изградения й участък, но измествайки се в западна посока с пресичане на Варненското езеро в най-тясната му част при гр. Белослав и осъществявайки връзка с автомагистрала А-2 Хемус при съществуващия пътен възел до с. Слънчево;*

От 2016 г. община Варна разполага с „Рамкова програма за прилагане на ОУП на община Варна“ като управленски инструмент за прилагане и реализиране на заложените в ОУП стратегически цели. От гледна точка на степента на прилагане на ОУП на гр. Варна от 2012г. в граничните точки на двете общини Варна и Аксаково се наблюдава частична и постепенна реализация на тези прогнози в направление на главните транспортни коридори.

В северна посока по направление на път I-9 и III-902 територията е исторически обособена предимно за отдих и туризъм като тази насоченост се развива и на територията на община Аксаково предвид добрите географски и екологични условия.

В западна посока смесени производствени и обществообслужващи дейности се реализират основно по направление на пътища I-2 и A-2 Хемус.

Развитието на хипотезата за транспорта в западна посока се доразвива и надгражда с прогнозата за нова индустриална зона южно от с. Слънчево, която бива обслужена от бъдещия релсов транспорт.

Следва да се отбележи, че в периода на изработване на проекта за ОУП на община Аксаково по време на съгласувателните процедури поради икономически и екологични съображения отпадат от разработката предвижданията за стратегическо изместване на транзитния трафик преминаващ в момента през натоварената и не напълно изградена първостепенна улична мрежа на гр. Варна. Това се отнася за изнасянето на трасето на път I-9 извън регулацията на гр. Варна преминавайки чрез изграждане на нови пътни трасета и частично по направленията на съществуващи пътища на територията на община Аксаково – път III-2902 и III-902. Отхвърлянето на тази възможност ще доведе до задълбочаване на транспортните проблеми в областния град.

I.6.3.4 Природен комплекс

I.6.3.4.1 Релеф

Според физико – географското райониране на България, община Аксаково се намира в източната част на Дунавската равнина и носи белезите на хълмисто – платовидния й релеф.

Основната част от територията е заета от Добруджанското и Франгенското плато. Южните склонове на Добруджанското плато се спускат стръмно към Варненската низина. В най-голямата си височина платото достига до 200 м н.м.р. Дълбоко в платото е всечена река Суха река, която разнообразява иначе равнинния релеф. Наклонът на платото бележи посока север.

Югоизточната част на общината е заета от Франгенското плато, което е естествено продължение на Добруджанското. Тук то е в по-успокоените си форми и височини, по-равно и само на места достига до 350 м височина н.м.р.. На изток преминава в Причерноморската низина, както и в разширената долина при устието на река Батова, като наклоните на терена са значителни.

Голямо е разнообразието на релефа при каньоновидната долина на р. Батова. Реката се е врязала в платото, като е образувала изключително нехарактерна за монотонния му характер долина.

В югозападната си част община Аксаково включва част от Варненската низина, формирана край Варненското езеро – лиман. Добруджанското плато стръмно се спуска към нея, при което наклоните достигат до 29 %.

Селищната мрежа е разположена на платото и малка част – по долината на р. Батова. Единствено гр. Аксаково и гр. Игнатиево са разположени в най-ниската част на Добруджанското плато – там, където релефът преминава във Варненската низина.

Изводът от така описаните характеристики на релефа е, че те усложняват условията за развитие на пътната мрежа – реконструкции, провеждане на нови трасета, особено на пътища от висок клас, което предопределя изискването към ОУПО за особено внимателно проучване и обосноваване на проектното решение в тази му част.

I.6.3.4.2 Климат

Обща характеристика

Обширната територия на община Аксаково предлага разнообразни микроклиматични условия, обусловени от нейните разнообразни релефни форми, както и от различната отдалеченост от морето на отделните й части. Предвид това, липсата на метеорологични станции на характерните места на територията до голяма степен затруднява оценката на климата.

Използвани са данните на метеорологичните станциите Варна, Девня и Суворово. Всички те са извън територията на общината, но всяка се намира в близост до нея и при теренни условия сходни с отделните части на общината: метеорологичните станции Варна и Девня – за крайморската и низинна крайезерна част, а метеорологичната станция Суворово – за платото.

Климатът на източната и южната част на общината, където са и най – ниските й терени (по крайбрежието на морето и Варненското езеро), се определя като морски. Основната част от територията, обаче обхваща главно Франгенското и Добруджанското плата. Там климатът е умерено – континентален.

Температура и слънчево греене

Данните за температурата на въздуха са, както следва:

- в крайбрежната черноморска и в низинната части от общината:
    - средно годишна температура – около 12 °C;

- средна лятна температура – около 22 °С;
- средна зимна температура – около 3 °С;

- на височината на платото:

- средно годишна температура – около 11 °С;
- средна лятна температура – около 21 °С;
- средна зимна температура – около 1°С;

Най-високите абсолютни температури са измерени край морето - +41.4 °С, а най- ниските на платата - -25.7 °С.

Мъгли се появяват през 33 дни в годината при видимост малко под 1000 м. Редки са случаите, когато в резултат на мъгла видимостта спада до няколко десетки метра. Мъглите са особено характерни за долината на езерото.

Валежи

Средно количество на валежите (дъжд) в крайморската и низинната част са 498 л/кв.м, а на платото – 493 л/кв.м. Дни с гръмотевици и бури са средно 19 в годината. Вероятността от тях се отнася към месеците май, юни, юли и август.

Периодът на вероятност от снеговалежи е от 13 ноември до 12 април.

Средната продължителност на задържане на снежната покривка е:

- за крайморската и низинната части – 16 дни с 59 % вероятност на задържане 1-2 дни и 1 % вероятност на задържане 7-10 дни. Тези сравнително ниски стойности са обусловени от близостта на морето;
- за платовидната част – средно 23 дни със снежна покривка, при което 83 % от дните тя се задържа 1 – 6 дни.

Първите замръзки на почвата се появяват около 2-ри декември на дълбочина до 2 см, като появата им е вероятна до около 20-ти март. Максималната дълбочина, до която почвата замръзва, е около 40 см.

Ветрове

В ниските части на общината преобладават ветрове със северна и западна компонента – север, запад и северозапад. През летните месеци и пролетта силно се увеличава делът на източните и югоизточните ветрове. На платото през цялата година се наблюдават северни и североизточни ветрове, но през пролетта и лятото се засилва делът и на югоизточните ветрове. Тук средната скорост на вятъра е 0 – 10 м/сек., с преобладаване скоростите и силата на западните ветрове. При крайбрежната и низинната части скоростта на вятъра не надвишава 3 м/ сек. За крайбрежната част са характерни бризите, като бризовата циркулация се чувства доста навътре по долината на езерата.

Специфични климатични феномени

Изключителното разнообразие на релефа и силната залесеност на р. Батова създава микроклиматични условия, различни от тези на околните територии: закътаност от ветровете, дълго задържане на снежната покривка и ниски температури.

В община Аксаково сравнително често се наблюдават явленията скрежообразуване и обледеняване върху клони на дървета, проводници, стълбове и др., които нанасят огромни щети. Предизвикват се от следните фактори:

- наличие на обилна влажност на въздуха, мъгли или преизстуден дъжд,
- отрицателни температури, главно между 0 и 10 градуса,
- вятър.

Съвкупността от тези фактори често се съпровожда от обилно скрежообразуване

I.6.3.4.3 Хидрографска мрежа и води

Водните ресурси на територията на общината са сравнително малки.

В Черно море директно се вливат р. Батова и р. Осеновска.

Във Варненското езеро и канала, свързващ двете езера, се вливат Харамийското дере и Игнатиевското дере. Губят водите си две дерета – Аксаковското и Слънчевското. В р. Дунав се влива р. Суха река.

I.6.3.4.3.1 Реки

река Батова

Главен воден ресурс и водоприемник в община Аксаково е река Батова, чиято кратка характеристика по данни от утвърдения План за управление на речните басейни в Черноморски район, се отнася към категорията „средни и малки реки".

Река Батова извира на територията на общината. Напуска границите на общината северно от с. Долище. Води началото си под името Кавакдере от карстов извор, наречен Паласчешме, намиращ се на Франгенското плато, на 1,2 km югозападно от село Куманово. Между Добруджанското плато на север и Франгенското на юг е оформена широко отворената към морето долина на река Батова. Влива се в Черно море, устието и е лиман. Това е единствената непресъхваща река сред добруджанските реки. Реката има лятно-зимно-пролетно пълноводие, което започва още през ноември, достига максимума си през февруари и завършва през май. Останалите 5 месеца са маловодни с най-ниска стойност през юли и август. Общата й дължина е 39 км, а в границите на общината -18 км. Водосборната област е 339 км^2, от тях в границите на общината -150 км . .

Количествените параметри на оттока на р.Батова се наблюдават на ХМС №41800, разположена при с. Оброчище, на 5.4 km над устието. Модулът на оттока е 2,28 л/сек/км^2.

Средният отток е 340 л/сек. Максималното водно количество при 1,10 и 20 % обезпеченост е съответно 100, 50 и 35 $м^3$/сек. Времетраенето на пълноводие е 4,5-5,5 месеца, а на маловодие 3-4 месеца. Плаващите наноси са около 2 кг/м. Реката е I категория до първото населено място, след това II категория до вливането й в Черно море.

Качеството на водите на р.Батова се наблюдава на два пункта – BG2D0800R006, на р.Изворска, над с.Долище, на територията на община Аксаково и на BG2D0800R001 на р. Батова при устието й (вливането й в Черно море, под моста на пътя к.к. „Албена“ – с. Кранево) извън територията на общината. Пункта над с. Долище е фонов и дава представа за качеството на водите на реката в рамките на общината. Проектна категория на р.Батова е II.

Данните от мониторинга за периода 2015-2019 показват, че: съдържанието на разтворен кислород се характеризира с добре изразена сезонна динамика, като е сравнително по-високо през зимата и пролетта; Органичното натоварване, характеризирано с показателя БПК5, се запазва сравнително еднакво през цялата година и е доста под нормативно допустимото; Показателите амониев, нитритен и нитратен азот са също под ПДК.

През 2018 г. се наблюдават тенденция в устието на реката /извън границите на община Аксаково/ в сравнение с предходната година – влошаване по показател общ фосфор.

В община Аксаково са идентифицирани следните водни тела:

- ***Повърхностно водно тяло „р. Батова – от извора до с. Долище“ с код BG2DO800R005.***

Водното тяло е от типа от типа „средни и малки реки” , по хидроморфологични характеристики – естествено.

Съгласно ПУРБ на Черноморски район 2016- 2021 водното тяло е определено в добро екологично състояние и добро химично състояние. Целите за околна среда за повърхностните води в Черноморски район са определени в съответствие с Раздел VI на Закона за водите и чл. 4 от Директива 2000/60/ЕС. Поставената в ПУРБ цел е: Запазване на добро екологично състояние; Запазване на добро химично състояние.

- ***Повърхностно водно тяло*** BG2DO800R004 „р.Батова – след с. Долище до с.Батово“

Водното тяло е от типа от типа „средни и малки реки”, по хидроморфологични характеристики – естествено.

Съгласно ПУРБ на Черноморски район 2016- 2021 водното тяло е определено в добро екологично състояние и неизвестно химично състояние. Целите за околна среда за повърхностните води в Черноморски район са определени в съответствие с Раздел VI на Закона за водите и чл. 4 от Директива 2000/60/ЕС. Поставената в ПУРБ цел е: Запазване на добро екологично състояние; Постигане и запазване на добро химично състояние.

С ПУРБ са определени конкретни мерки свързани със селското стопанство: Намаляване на замърсяването с нитрати от земеделски източници. Конкретните действия са: Контрол на изпълнението на програми от мерки за ограничаване и предотвратяване на замърсяването с нитрати от земеделски източници; Прилагане на приетите програми от мерки за ограничаване и предотвратяване на замърсяването с нитрати от земеделски източници в нитратно уязвими зони; Прилагане на приетите правила за добра земеделска практика извън нитратно уязвими зони; Контрол за спазване на изискванията за торене и съхранение на торове.

Последните конкретни мерки не са съотносими към ОУП – тъй като Плана е за перспективно развитие на урбанизация и инфраструктура. Съгласно чл. 106 от ЗУТ, с ОУП определя общата структура на територията и преобладаващото предназначение на съставните и структурните части, в т.ч. земеделски земи. ОУП няма правомощия да определя начина на трайно ползване и/или вида земеделие който се прилага.

Река Екренска

Река Екренска (код водно тяло BG2D0800R002 – р. Екренска, от изворите до понирането й при с.Кранево) извира на територията на община Аксаково. Малко след навлизането й в община Балчик, при с.Кранево, понира в подземните води. Оттокът на реката не се наблюдава. Липсва информация за водни количества и качествени показатели. Реката е с дължина 13,9 км и водосборна й област е 84,5 км.

Данните от мониторинга за периода 2015-2019 показват, че:

- Органичното натоварване, характеризирано с показателя БПК5, е под нормативно допустимото.
- Показателите №О3 – № , №О2 – № и № общ са задоволителни., с тенденция за подобрение.

Повърхностно водно тяло BG2D0800R002 – р. Екренска, от изворите до понирането й при с.Кранево е от типа от типа „средни и малки реки" , по хидроморфологични характеристики – естествено.

Съгласно ПУРБ на Черноморски район 2016- 2021 водното тяло е определено в добро екологично състояние и добро химично състояние. Целите за околна среда за

повърхностните води в Черноморски район са определени в съответствие с Раздел VI на Закона за водите и чл. 4 от Директива 2000/60/ЕС. Поставената в ПУРБ цел е:

С ПУРБ са определени конкретни мерки свързани със селското стопанство: Намаляване на замърсяването с нитрати от земеделски източници. Конкретните действия са: Контрол на изпълнението на програми от мерки за ограничаване и предотвратяване на замърсяването с нитрати от земеделски източници; Прилагане на приетите програми от мерки за ограничаване и предотвратяване на замърсяването с нитрати от земеделски източници в нитратно уязвими зони; Прилагане на приетите правила за добра земеделска практика извън нитратно уязвими зони; Контрол за спазване на изискванията за торене и съхранение на торове.

Последните конкретни мерки не са съотносими към ОУП – тъй като Плана е за перспективно развитие на урбанизация и инфраструктура. Съгласно чл. 106 от ЗУТ, с ОУП определя общата структура на територията и преобладаващото предназначение на съставните и структурните части, в т.ч. земеделски земи. ОУП няма правомощия да определя начина на трайно ползване и/или вида земеделие който се прилага.

Река Изворска

Река Извоорска (водно тяло с код BG2DO800R006 – „р. Изворска – от извора до вливане в р. Батова“) извира на територията на община Аксаково над с. Изворско. Реката е с дължина 15,5 км и водосборна й област е 83,8 км.

Качеството на водите на р.Изворска се наблюдава в пункт за физико-химичен мониторинг Изворска – над с.Долище BG2DO00841MS002.

Данните от мониторинга за периода 2015-2019 показват, че :

- По показатели разтворен кислород, БПК5, №Н4-№, №О2-№, РО4-Р и Р общ се характеризира като много добро и добро;
- Показателите №О3-№ , № общ като добро и умерено със слабо подобрение за периода 2017-2018 година.

Реката/ водното тяло е оценено като „ вероятно в риск” по показател –№ общ.

Повърхностно водно тяло BG2DO800R006 – „р. Изворска – от извора до вливане в р. Батова“ е от типа от типа „средни и малки реки”, по хидроморфологични характеристики – естествено.

Съгласно ПУРБ на Черноморски район 2016- 2021 *водното тяло е определено в добро екологично състояние и неизвестно химично състояние*, с поставени цели: Запазване на добро екологично състояние; Постигане и запазване на добро химично състояние.

С ПУРБ са определени конкретни мерки свързани със селското стопанство: Намаляване на замърсяването с нитрати от земеделски източници. Конкретните действия са: Контрол на изпълнението на програми от мерки за ограничаване и предотвратяване на замърсяването с нитрати от земеделски източници; Прилагане на приетите програми от мерки за ограничаване и предотвратяване на замърсяването с нитрати от земеделски източници в нитратно уязвими зони; Прилагане на приетите правила за добра земеделска практика извън нитратно уязвими зони; Контрол за спазване на изискванията за торене и съхранение на торове.

Последните конкретни мерки не са съотносими към ОУП – тъй като Плана е за перспективно развитие на урбанизация и инфраструктура. Съгласно чл. 106 от ЗУТ, с ОУП определя общата структура на територията и преобладаващото предназначение на съставните и структурните части , в т.ч. земеделски земи. ОУП няма правомощия да определя начина на трайно ползване и/или вида земеделие който се прилага.

Река Суха

Река Суха река има дължина 126 км, от които в границите на общината около 27 км. Извира от Франгенското плато, на 1 km южно от с. Изгрев /община Суворово/, тече в северна посока в широка долина, изрязана в баремски, аптски и сарматски окарстени варовици. Реката навлиза в границите на общинаАксаково при с. Зорница и я напуска при с. Ботево. На север от устието на река Карамандере долината и придобива каньоновиден характер. Водосборна й област възлиза на 2404 км^2, от тях в границите на общината – 241,4 км^2. Суха река е с основно дъждовно-снежно подхранване, но е с непостоянен речен отток, като максимумът е през пролетта март-юни, а минимумът — юли-октомври. Коритото на реката има постоянен отток само в горното течение Оттокът й се наблюдава в ХМС № 32850 при с. Ново Ботево от Националната хидрологична мрежа. Модулът на оттока е 2,34 л/сек/км^2. Средногодишен отток при село Ново Ботево 0,69 m^3/s Времето на пълноводие е 4,5-5,5 месеца, а на маловодие 3-4 месеца. Плаващите наноси са 1-3 кг/м^3 (I категория до първото населено място, след това II категория до гр. Добрич и III категория след града до вливането й в р. Дунав).

Във водосбора на р.Суха са изградени над 30 язовира за напояване, като в община Аксаково се намират 3 малки язовира и един от големите язовири – язовир „Ботево“.

В община Аксаково е разположено ***повърхностно водно тяло BG1DJ900R1011 с име р.Суха от извора до вливане на р. Караман,*** което е силно модифицирано и в ПУРБ 2016-2021 на Дунавски район е оценено в добър потенциал

Качеството на водите на р.Суха се наблюдава в пунктове извън територията на община Аксаково. Най близкият пункт е BG1DJ99499MS070 при с. Ново Ботево.

Оценка на екологичното и химично състояние по водни тела 2017 и 2018 г са направени в Регионални доклади за състоянието на околната среда на РИОСВ Варна.

Анализите за водно тяло BG1DJ900R1011 с име р.Суха от извора до вливане на р. Караман са:

- Физикохимични показатели, специфични вещества
- В периода 2016-2018 г. не се наблюдават превишения на показателите определящи кислородното съдържание, както и концентрации на специфични замърсители надвишаващи изискванията за добро състояние. Резултатите от физикохимичния и химичен мониторинг за периода сочат превишение на концентрациите на биогенни замърсители – нитритен азот и общ фосфор през 2017г. Данните за наблюдаваните физикохимични показатели през 2018г показват, че тялото отговаря на изискванията за „умерено състояние". През 2017 и 2018г година в пункта на с. Ново Ботево се наблюдават измерени високи концентрации на алуминий.
- Биологичните елементи за качество през 2017г и 2018 г в пункта на р. Суха при с. Ново Ботево е основание за оценка – с добър потенциал.
- Химично състояние
- Оценката на химичното състояние на водно тяло BG1DJ900R1011 е добро за наблюдавания период 2016-2018 година . Сравнението с минали периоди показва, че водното тяло е запазило доброто си химично състояние.

Повърхностно водно тяло BG1DJ900R1011 с име р.Суха от извора до вливане на р. Караман съгласно ПУРБ на Дунавски район 2016- 2021 е определено в добро екологично състояние и добро химично състояние. Поставената в ПУРБ цел е: Постигане и запазване на добър екологичен потенциал и добро химично състояние

р.Караман /повърхностно водно тяло с код BG1DJ345R1010 р.Караман/ е ляв приток на Суха река.

Река Караман води началото си от северозападната част на платото „Стана" на 409 м н.в под името Думандере, на 2,5 км северозападно от с. Мировци. Тече в източна посока и след село Страхил, протича на север и се превръща в суходолие. По цялото си дължина има широка долина. Влива се в Суха на 3,8 км югоизточно от Карапелит. Дълга е 66,4 км и водосборната й площ е 628,9 км^2.

Реката не протича през община Аксаково, но северозападната част на общината попада във водосборната й област.

Повърхностното водно тяло съгласно ПУРБ на Дунавски район 2016- 2021 е определено в умерено екологично състояние и добро химично състояние. Умереното екологично състояние е по показатели №-№О3, №-total, МЗБ, ФБ и МФ.

Поставената в ПУРБ цели са: Постигане на СКОС за №-№О3, №-total, МЗБ, ФБ, МФ за добър екологичен потенциал до 2021г. Предотвратяване влошаването на екологичния потенциал. Опазване, подобряване и възстановяване на повърхностното водно тяло. Предотвратяване на замърсяването и запазване на доброто химично състояние

р.Добричка /повърхностно водно тяло с код BG1DJ200R013 – р.Добричка от извор до вливането и в р. Суха/ е ляв приток на Суха река.

Реката не протича през община Аксаково, но неголяма северна част на общината попада във водосборната й област.

Реката води началото си от извор, разположен южно от село Драганово, Община Добричка и тече на север, като преминава през град Добрич. Значителната част от антропогенния вток в реката е от промишлени зони на град Добрич.

Повърхностното водно тяло съгласно ПУРБ на Дунавски район 2016- 2021 е определено в лошо екологично състояние и добро химично състояние. Лошото екологично състояние е по показатели О2, БПК5, №съединения, Р съединения, Робщ, МЗБ, МФ, М№ и Fe.

Поставената в ПУРБ цели са: Постигане на СКОС за О2, БПК5, ел. пров., №-съединения, Р-съединения, № и Р-total МЗБ, МФ, ФБ за умерено екологично състояние до 2021г. Предотвратяване влошаване на екологичното състояние по останалите елементи за качество. Предотвратяване на замърсяването и запазване на добро химично състояние.

Пункта на *р. Добричка при с. Росеново* е наблюдаван през 2017 и 2018г. В регионален доклад на РИОСВ Варна е направен анализ и установено, че по физикохимични показатели водата на р. Добричка отговаря на изискванията за умерено състояние спрямо стандартите за качество от *Наредба Н-4.* От анализираните специфични замърсители няма измерени превишени концентрации над СКОС. Химичното състояние е добро. Резултатите от БЕК макрозообентос (много лошо състояние) и фитобентос (лошо) през 2018г. показват влошаване на състоянието в сравнение с 2017г.

Водното тяло е определено „в риск“ .

I.6.3.4.3.2 Езера и язовири

Повърхностно водно тяло „Варненско езеро“ с код BG2PR100L001.

Езерото е извън границите на община Аксаково, но водосборната му област обхваща част от южните територии на общината.

Тялото е определено в много лош екологичен потенциал и неизвестно химично състояние, с поставени цели: Предотвратяване влошаването на екологичния потенциал; Опазване, подобряване и възстановяване на водното тяло за постигане на умерен екологичен потенциал; Постигане и запазване на добро химично състояние.

На територията на община Аксаково – водосборната област на Варненско езеро няма големи замърсители. Съществуват земеделски дейности, оранжерийни производства и сравнително малко – предимно складови и обслужващи обекти. Големите замърсители на Варненско езеро са пристанищата, корабоплаването, заустването но големи ПСОВ, Промишлени дейности в агломерацията Варна-Белослав-Девня.

Повърхностно водно тяло „Канал, свързващ Белославско езеро с Варненско езеро (канал 2)“ с код BG2PR100L002.

Каналът е извън границите на община Аксаково но водосборната му област обхваща част от южните територии на общината.

Тялото е определено в много лош екологичен потенциал и неизвестно химично състояние, с поставени цели: Предотвратяване влошаването на екологичния потенциал; Опазване, подобряване и възстановяване на водното тяло за постигане на умерен екологичен потенциал; Постигане и запазване на добро химично състояние;

На територията на община Аксаково – водосборната област на Варненско езеро няма големи замърсители. Съществуват земеделски дейности, оранжерийни производства и предимно складови и обслужващи обекти. Големите замърсители на Канал 2 са пристанищата, корабоплаването, заустването но големи ПСОВ.

На територията на общината са изградени 5 язовира:

Язовир/ населено място	**Захранващи източници**	**Залята площ (дка)**	**Забележка**
„Крумово“ – с. Крумово	Дере – приток на р. Суха	**30**	Понастоящем – в ремонт
„Засмяно“ – с. Засмяно	Приток на р. Суха река	**246**	
„Осеново“ – с. Осеново	р. Осеновска	**23**	
„Любен Каравелово“ – с. Любен Каравелово	Приток на р. Суха река	**104**	
„Ботево“ – с. Ботево	р. Суха река	**350**	

Язовирите в община Аксаково не се ползват за питейно-битово водоснабдяване.

I.6.3.4.3.3 Морска акватория

Крайбрежно морско тяло „от Каварна до н. Галата“ с код BG2BS000C1013

Крайбрежно морско тяло „от Каварна до н. Галата“ с код BG2BS000C1013

Крайбрежната ивица на община Аксаково е къса, със стръмни ерозирали брегове и развити свлачища в най-северната й част.

Морското водно ниво се формира от взаимодействието на приливно-отливните, сгонно-нагонните и метеорологичните колебания. Колебанията са от 3 до 45 см. Най-ниска е средната температура през февруари – $4,1^0$C, а най-висока през август – $23,9^0$ С. Средната соленост на повърхностния слой на морската вода е 17 ‰.

Водното тяло е оценено в ПУРБ на Черноморски район 2016-2021г: умерено екологично състояние и не постигащо добро химично състояние.

Качеството на крайбрежните води на територията на общината не се наблюдава. Най – близките пунктове са „Златни пясъци" и „Албена". Измервания са извършвани по показателите температура на въздуха, температура на водата, pH, разтворен кислород, наситеност с O_2, окисляемост, БПК5, азот нитратен, азот амониев, азот нитратен, фосфатен фосфор. Измерват се и 13 специфични замърсители – нефтопродукти и техни производни и метали. Оценката за качеството на водите за периода 2016-2017г е направена в докладите на БДЧР „Оценка на актуалното състояние на водите в Черноморски район"

- По стойности на метриките по БЕК фитоплактон, водното тяло е категоризирано като „умерено";
- Екологичния статус на водното тяло по БЕК макрофитобентос е оценено с „добър екологичен статус";
- Състоянието на водното тяло по БЕК макрозообентос е оценено като „умерено";
- Състоянието на водното тяло по физико-химични елементи за качество е оценено като „умерено";
- Химичното състояние на водното тяло е оценено като „непостигащо добро състояние".

Поставените цели в ПУРБ 2016-2019 за водното тяло са: Предотвратяване влошаването на екологичното състояние; Опазване, подобряване и възстановяване на водното тяло за постигане на добро екологично състояние; Предотвратяване на замърсяването и постигане на добро състояние по химични елементи – DEHP; Предотвратяване, прогресивно намаляване и прекратяване на веднъж или на етапи на замърсяването от емисии, заустявания и изпускания на приоритетни и приоритетно опасни вещества.

I.6.3.4.3.4 Подземни, вкл. термални води

Хидрогеоложките условия на територията на община Аксаково се характеризират с наличие на порови и карстови подземни води, обособени в следните подземните водни тела:

- Порови води в кватернера на р. Батова с код BG2G000000Q002;
- Подземно водно тяло BG1G0000QAL052 слой 1- Порови води в Кватернера – р.Суха
- Порови води в неоген-миоцен-сармат Изгрев-Варна-Ботево-Батово с код BG2G000000N018;
- Порови води в палеоген-еоцен Варна-Шабла с код BG2G00000PG026;
- Карстови води в малм-валанж с код BG2G000J3K1040.
- слой 6 „Карстови води в Малмваланжския басейн“ водно тяло BG1G0000J3K051

Подземно водно тяло **„Порови води в кватернера на р. Батова“ с код BG2G000000Q002** е формирано в алувиалните песъчливо-чакълести и глинести образувания на р. Батова с дебелина 10-15 m. Подземните води се подхранват от валежните води във водосборната област и води от оттока на реки и суходолия. Филтрационните свойства са около 120 m^2/d.

Водното тяло е определено в добро количествено и лошо химично състояние. Поставена е цел за постигане състояние.

Химичното състояние на подземното водно тяло е лошо. Замърсено е със сулфати, хлориди, калций, магнезий и манган. Най – близките до община Аксаково мониторингови пунктове са Рогачево – ШК и Кранево ШК 1 „Извор. По данни за периода 2016-2018 г публикувани от БДЧР, са установени отклонения от стандарта за качеството в съдържание на калций (от 180 до 205 при стандарт 150 mg/l), магнезий (до 90 при стандарт 80 mg/l), сулфати (до 410 при стандарт 250 mg/l)

Подземно водно тяло BG1G0000QAL052 слой 1- Порови води в Кватернера – р.Суха е формирано в алувиалните песъчливо-чакълести и варовици и и глини в поречието на р. Суха със средна дебелина 20 m. Подземните води се подхранват от валежните води във водосборната област и води от оттока на реки и суходолия. Няма дянни зя филтрационните свойства. Водоносният слой е безнапорен

Водното тяло е определено в добро количествено и лошо химично състояние. Отклоненията са по показател №О3.

Поставени цели: Запазване на доброто количествено състояние. Предотвратяване на влошаването на химичното състояние. По показателя №О3. Запазване на доброто химично състояние по останалите показатели.

Водното тяло е определево в „риск“ – от дифузни източници на замърсяване

Подземно водно тяло **Порови води в неоген-миоцен-сармат Изгрев-Варна-Ботево-Батово с код BG2G000000N018**

Стратиграфски неогенския водоносен хоризонт е представен от седиментите на миоцена – Кримо-Кавказки тип. Разпространен е в южната част на Добруджанското плато, Варненското (Франгенското) плато, Белославско-Варненското понижение, Моминското плато и Камчийската долина. В община Аксаково подземните води са акумулирани в отложенията на Ботевския член на Галатската свита, Франгенската свита и Одърската свита, като колекторите литоложки са изградени от пясъчници, пясъци и органогенни варовици, неравномерно напукани и окарстени. Те формират повърхностен воден комплекс или маломощен хоризонт с локално подхранване, както диференцирано, така и съчетани заедно.

Водите са грунтови, безнапорни или полунапорни от локални водоупори. Основното подхранване се дължи на атмосферните валежи и топенето на снеговете. Посоката на движение в района е изток – югоизток, от платото към Черно море. Активната мощност на колектора е от порядъка на 10 – 60 метра. Статичното водно ниво заляга на 40 до 100 метра от повърхността.

Филтрационните им свойства се характеризират със значителен размах. Водопроводимостта им се изменя от няколко $м^2$/дн до 100-200 $м^2$/дн в обследваната площ. Хидравличния наклон е от порядъка на $0.5.10^{-2}$ до 2.10^{-2}. По химичен състав водите са пресни, твърди, студени, хидрокарбонатно-калциево-магнезиеви.

Тези води са каптирани и се експлоатират от „В и К” Варна за питейно-битово водоснабдяване. Характерното за тях е че те са малодебитни, като общият им ресурс не превишава 15 л/сек.

Съгласно ПУРБ на Черноморски район 2016-2021, подземно водно тяло с код BG2G00000N018 е оценено в „лошо” химичното състояние и добро количествено състояние. Основната цел е постигане на добро състояние. Целите за опазване са: 1. Предотвратяване влошаването на химичното състояние по показателя №О3 и намаляване под ПС; 2. Опазване, подобряване и възстановяване на водното тяло за постигане на добро

химично състояние; 3. Постигане на добро количествено състояние с намаляване на водовземането в системи със значим натиск на черпене; 4 . Опазване на добро състояние в зоните за защита на водите около питейно битовите водоизточници чрез спазване на забраните и ограниченията в Наредба 3.;

Мониторингът на подземното водно тяло през 2018г се осъществява в 12 пункта. Данните, публикувани на страницата на БДЧР показват, че са установени превишения над ПС на:

- Калций в пунктове: ШК-1 – КД „Палма-93-СД-Вега“, Кранево, ШК-1 „ДАСА-Кранево“, Кранево, ШК-2 „Атмаджови-Кранево“, Кранево и ТК „Планекс-Тополи“ ООД, Тополи,
- Амониеви йони в ТК „Планекс-Тополи“ ООД, Тополи.
- Желязо в пунктове: ШК-2 „Атмаджови-Кранево“, Кранево, ТК ЗПК „Генерал Кантарджиево“ Г. Кантарджиево, ТК „Планекс-Тополи“ ООД,Тополи.
- Ортофосфати в пункт: Дренаж „Михалева чешма“, Из грев и ШК-1 – КД „Палма-93-СДВега“, Кранево.
- Електропроводимост, Обща твърдост и Хлорни йони в пункт: ТК „Планекс-Тополи“ ООД, Тополи.
- Нитрати в пунктове: Дренаж Карита 1, Климентово, ШК „Балчик“, Дренаж „Аязмата“, Николаевка, Извор „Бялата чешма“, Николаевка и ТК „Планекс-Тополи“ ООД, Тополи.

Подземното водно тяло е оценено „в риск” по химия.

Заложени мерки касаещи ОУП Аксаково: Изграждане на СОЗ за водоизточници; Реконструкция и основен ремонт на водопроводни мрежи в общ. Аксаково, общ. Вълчи дол, общ. Суворово.

Подземно водно тяло **BG2G00000PG026 – „Порови води в палеоген – еоцен Варна – Шабла“**

Палеогенски водоносен хоризонт се е формирал в песъчливите и варовиковите отложения на долния и средния еоцен. В източната и североизточната част на общината водоносният хоризонт е издържан с дълбочина около 600 м и е напорен.

Подземната вода се подхранва предимно с вода от валежите, която се инфилтрира в местата с разкритие и при взаимодействие с други хоризонти и/или хидрогеоложки прозорци.

По химичен състав водите са пресни с минерализация 0,4-0,9 g/l и pH=7,2-8,4. Водопроводимостта му е много добра – около 300 m^2/d. Средногодишния модул на подземния отток е 0,1÷0,5 l/s/km^2. Коефициентът на филтрация е 2,8÷10 m/d.

В западните части на общината, където седиментите се разкриват на повърхността и стратиграфски са представени от среден – горен еоцен той се явява като повърхностен комплекс или маломощен хоризонт с безнапорни или полунапорни води.

Съгласно ПУРБ на Черноморски район 2016-2021, подземно водно тяло с код BG2G00000PG026 е оценено в „лошо" химичното състояние и добро количествено състояние. Основната цел е постигане на добро количествено състояние.

Подземното водно тяло е оценено „в риск" по количество и химия.

Мониторинга на подземното водно тяло през 2017 – 2018г се осъществява в 6 пункта. Данните публикувани на страницата на БДЧР показват, че са установени превишения над ПС по показатели електропроводимост, нитрати, обща твърдост, сулфати, калций, олово, желязо, магнезий и манган. Пункт Игнатиево – ТК „Вин гуп", който се намира в община Аксаково е с превишения по показатели електропроводимост, калций, обща твърдост и манган .

Повишеното съдържание на замърсителите в подземните води се дължи на дифузни източници предимно развито селско стопанство.

Малм-валанжски водоносен хоризонт

На територията на община Аксаково са установени 2 водни тела:

- **Водно тяло Малм – Валанж, с код BG2G000J3K1040 – на територията на БДЧР**
- **Водно тяло Карстови води в Малм-Валанжския басейн с код BG1G0000J3K051, Слой 6- на територията на БДДР**

Малм-валанжския водоносен хоризонт е развит по цялата територия на община Аксаково. Формиран е в карбонатен комплекс от варовици, доломитизирани варовици и доломити със средна мощност в разглеждания район около 600-800 m и заляга на дълбочина под 800-1000 метра (сондажи Р-126х Аксаково и Р-60х Орешак). Седиментите са силно напукани и окарстени /активна порестост 4,9 – 9,5%/, поради което филтрационните им свойства са твърде разнообразни – от 0,03 до 4,65 m/d, а на места и значително повече. Водопроводимостта е от 100 до 2000 $м^2$/д. Най-често срещаната водопроводимост е 200-600 $м^2$/д. Долният водоупор е представен от аргилити и глини на юрата. Горният водоупор е от хотривски мергели.

Хидрогеоложките условия на малм-валанжския хоризонт са обусловени от литоложката характеристика на скалите, хидравличната връзка между пукнатините и каверните, хипсометричното и структурно-тектонско положение. Основното подхранване чрез инфилтрация на валежна вода се осъществява в района на Северобългарското сводово издигане – отложения с кватернерна, неогенска и кредна възраст. Естественият му динамичен ресурс се оценява на 10–12,5 m^3/s.

Водата е прясна със стабилен физико-химичен състав и свойства. По минерализация водите са нискоминерализирани 0,55-0,65 mg/l, нормални до слабо алкални (pH=7-7,8). Според своя тип водите основно са хидрокарбонатно-калциево-магнезиев тип.

По качество се причислява към „трапезната вода" и отговаря на изискванията на БДС 14947 – 80 „Води натурални минерални питейни".

Находища на термални води На територията на общината се намират дълбоки сондажи с термална вода с температура 30-50 ° С и дебит:

- Орешак при ПС „Батова" – 40 л/сек;
- Аксаково – 30 л./сек;
- Игнатиево – 40 л/сек;
- Любен Каравелово – 20 л/сек.

Химичното и количественото състояние на двете е водни тела са оценени „в добро състояние". И двете водни тела не са „в риск".

Публикуваните данните от мониторинга на подземно водно тяло BG2G000J3K1040 – на територията на БДЧР през 2017 – 2018г показват, че водното тяло поддържа нива на показателите под ПС и запазва доброто си състояние. Установени са епизодични незначителни превишения в 2 от пунктовете по показатели манган и желязо.

Публикуваните данни от мониторинга на подземно водно тяло **BG1G0000J3K051** – на територията на БДДР през 2017 – 2018г /няма мониторингов пункт на територията на община Аксаково/ показват, че водното тяло поддържа нива на показателите под ПС и запазва доброто си химично състояние.

Целите за опазване са както следва:

- За водно тяло BG2G000J3K1040: Запазване на добро химично състояние; Запазване на добро количествено състояние
- За водно тяло BG1G0000J3K051: Запазване на добро количествено и химично състояние

I.6.3.4.4 Почви

Преобладаващите почви на територията на общината са черноземи и сиви горски във всичките им разновидности. Останалите типове почви са незначително представени и нямат важно място в разглежданата територия.

Черноземни почви

От черноземните почви значително са разпространени ***карбонатните черноземи***. Те са характерни за землищата на Аксаково и селата Игнатиево, Слънчево, Доброглед, Кичево и Климентово. Имат слабо, до средно мощен хумусен хоризонт, хумусното съдържание е от 3 до 3,5 %. Механичният състав е средно до тежко песъкливо-глинест, имат рохкав строеж, добър въздушен и топлинен режим, лесно се обработват. Въпреки добрата водопропускливост имат слаби водозадържащи свойства и съответно влошен воден режим. Реакцията им е алкална.

Типичните черноземи имат почти същите свойства, както карбонатните, поради което са в една агропроизводствена група. В община Аксаково са слабо разпространени – има ги само в землищата на селата Слънчево и Припек. Карбонатните и типичните черноземи са подходящи за отглеждане на култури с вегетационен период, съвпадащ със зимно-пролетния максимум на почвената влага.

Излужените черноземи се срещат в землищата на селата Осеново, Доброглед и Изворско. Имат мощен хумусен хоризонт 40-80 см. При неерозирани и 30-35 см. При ерозирани почви. Хумусното им съдържание е от 1,6 до 3,8 %. Механичният им състав е глинесто-песъклив, имат алкална реакция, средно висока водозадържаща способност и добра снабденост с азот. Подходящи са за отглеждане на почти всички култури, особено тези с по-дълъг вегетационен период: царевица и слънчоглед.

Оподзолените черноземи са характерни за землищата на селата Изворско, Въглен, Кичево, Климентово, Генерал Кантарджиево. Имат хумусен хоризонт 30-60 см, слабо до средно кисела реакция, добре са аерирани, имат средна водопропускливост и водозадържаща способност. При влажно време стават лепкави и трудно се обработват, а при сухо време се спичат, поради това не са подходящи за кореноплодни растения. Подходящи са за пшеница, царевица, слънчоглед, люцерна.

Сиви горски почви

От сивите горски почви са разпространени само тъмно сивите. Те заемат територии в землищата на селата Водица, Засмяно, Зорница, Любен Каравелово, Ботево, Крумово, Въглен, Яребична, Доброглед и Генерал Кантарджиево. Имат плитък 40-45 см. Хумусен хоризонт, от 1,5 до 2,0 % хумусно съдържание в него, средно до тежко песъкливо-глинест механичен състав, слабо кисела реакция. През влажно време се мажат и лепнат, а при суша се спичат. Подходящи са за отглеждане на царевица, люцерна, слънчоглед, фий, костилково-овощни насаждения.

Геоложките и хидрогеоложките условия и процеси подробно са разгледани в раздел IV.

I.6.3.4.5 Защитени територии и зони по ЗЗТ, ЗБР и ЗУЧК

В обхвата на общината попадат значителни части от две защитени територии:

- Природен парк (ПП) „Златни пясъци";
- Защитена местност (ЗМ) „Побити камъни".

Със защитен режим са и вододайните зони, в землищата на селата Орешак, Куманово, Долище.

От общата територия на ПП „Златни пясъци", възлизаща на 1345,9 ха, 596,5 ха са на територията на община Аксаково. Въвеждането на този статут на парка през 1943 г. цели запазване растителни и животински съобщества и характерни земни образувания и пейзажи, имащи научна и културна стойност и значение. Съгласно критериите на Световния съюз за защита на природата (IUC№), паркът е поставен в пета категория защитени територии – защитен ландшафт. На територията на парка е съхранена многообразна и ценна флора: около 500 вида висши растения, сред които 15 защитени или застрашени вида. Фауната е представена от многобройни видове насекоми, 7 вида земноводни (3 вида – защитени), 8 вида влечуги (7 – защитени), над 70 вида птици (68 – защитени), повече от 20 вида бозайници (2 вида – защитени).

На територията се намират и редица обекти на културно-историческото наследство: Аладжа манастир, паметник на културата с национално значение, „Катакомбите" – голяма група пещери, останки от късноантична крепост и от славянско селище.

С тези си характеристики ПП „Златни пясъци" се е утвърдил като предпочитан обект на еко- и познавателен туризъм, както и за краткотраен отдих, за които има изградена и съответна инфраструктура.

Устойчивото опазване на ресурсите на парка и функционирането му като дестинация за отдих и туризъм се осъществява въз основа на Паркоустройствен план (1994) и План за управление (2008) и актуалния План за управление Природен парк „Златни пясъци" приет

с Решение № 460 от 20 юни 2011 г. на Министерския съвет. Около защитената територия не е формирана буферна зона.

ЗМ „Побити камъни" е разположена почти изцяло на територията на община Аксаково, в землището на с. Слънчево. Статут на защитена територия има от 1937 г. Включва каменни (според най-актуалната теория – микробиално-карбонатни) колони с височина до 7 м. и диаметър до 3 м. Пространствата между тях са заети от сиво-жълти пясъци, върху които е развита предимно тревна растителност, преобладаващо – пясъколюбиви видове. Местообитание е на 4 световно застрашени, 2 застрашени и 8 защитени вида растения. Тук е единственото в България находище на растението твърдолистна песъчарка – световно застрашен вид. В заповедта за обявяване на защитената местност са определени забранените за територията й дейности.

Защитени зони по Натура 2000

На територията на община Аксаково попадат части от следните пет защитени зони по Натура 2000, чийто териториален обхват е показан на опорния план:

- "Долината на р. Батова" (BG0000102);
- "Златни пясъци" (BG0000118);
- „Суха река" (BG0000107);
- "Побити камъни" (BG0000132);
- "Батова" (BG0002082).

Защитената зона „Долината на р. Батова" (BG0000102) обхваща поречието на река Батова и на вливащите се в нея дерета, както и цялото землище на Долище и има граници:

- северна – общинската граница;
- източна: от с. Орешак до общинската граница, преминавайки западно от с. Климентово;
- южна: от с. Изворско до с. Орешак;
- западна: от с. Изворско до общинската граница, преминавайки непосредствено източно от с. Новаково.

Зоната се създава за запазване на местообитания и популации, както следва: 12 местообитания, вкл. 7 по Директива № 92/43/ЕЕС, представляващи различни видове гори, степи, тревни съобщества, облесени и зараждащи се дюни (*последните две вероятно са извън територията на общината по долното течение на реката*); 7 вида бозайници; 5 вида земноводни и влечуги; 1 вид риба и 6 вида безгръбначни, в т.ч. 1 по Директива № 92/43/ЕЕС.

Обхватът на защитена зона „Златни пясъци" (BG0000118) се покрива с границите на природния парк, съответно с частта от територията му, попадаща в община Аксаково.

Зоната се създава за защита на следните местообитания и популации: 9 местообитания, вкл. 4 по Директива № 92/43/ЕЕС, представляващи различни видове тревни и храстови съобщества, хидрофилни високи треви, широколистни гори и естествени еутрофни езера; 3 вида бозайници; 6 вида земноводни и влечуги; 7 вида безгръбначни, в т.ч. 2 по Директива № 92/43/ЕЕС и 1 вид растение.

Защитената зона „Суха река" (BG0000107) заема по-голямата част от територията на северозападния район на общината като обхваща поречието на Суха река и на вливащите се в нея дерета и има изключително неправолинейна граница. Включва в ареала си селата Ботево, Радево, Крумово, Засмяно, Любен Каравелово и Зорница.

Целта на създаването на зоната, която продължава на северозапад извън Аксаковската община, е запазването на територията на ценни местообитания и обитаващите ги популации, а именно: 12 местообитания, вкл. 6 по Директива № 92/43/ЕЕС, представляващи различни видове тревни и храстови съобщества, широколистни гори и неблагоустроени пещери; 8 вида бозайници; 3 вида земноводни и влечуги; 9 вида безгръбначни, в т.ч. 1 по Директива № 92/43/ЕЕС и 2 вида растения.

Защитена зона „Побити камъни" (BG0000132) обхваща територията на ЗМ „Побити камъни" и се обявява за защитата на намиращите на нея: 2 местообитания, които са включени в приоритетите по Директива № 92/43/ЕЕС, които представляват два вида тревни съобщества; 2 вида бозайници; 4 вида земноводни и влечуги и 5 вида безгръбначни, в т.ч. 1 по Директива № 92/43/ЕЕС.

Защитена зона „Батова" (BG0002082) обхваща поречието на р. Батова и по-голямата част от Франгенското плато, вкл. бреговата ивица от „Албена" до „Златни пясъци" и прилежащата й плитка акватория. На територията на общината границите й са: на север и изток общинската административна граница, на юг – ръба на Франгенското плато, на запад – мислената линия, свързваща селата Изворско и Новаково. Най-важната характеристика на зоната е географското й местоположение на Западния черноморски прелетен път Via Pontica – втория по големина европейски миграционен път на водолюбиви, грабливи и пойни видове птици.

Обект на защита са 184 вида птици, от които 50 са включени в Червената книга на България, 80 са европейско природозащитно значение. Като световно застрашени са 7 вида, 62 вида са вписани в приложение I на Директива 79/409/ЕЕС.

Защитени зони по ЗУЧК

Частта от общинската територия, попадаща в обхвата на охранителните зони по ЗУЧК е сравнително малка: територия 38 ха (0,08 % от общинската територия) и акватория около 80 ха в границите на зона „А“ и около 480 ха (1 %) от общинската територия, предимно гори в зона „Б“. Охранителните зони в пълния им обхват попадат в границите на защитени зони, включени в екологичната мрежа Натура 2000. Почти цялата зона „Б“ съвпада с територията на ПП „Златни пясъци“.

I.6.3.4.6 Ландшафт – обща характеристика и устойчивост

Характеристиките на ландшафта с техните физически, културни и естетико-емоционални измерения участват в характеристиката на ресурсния потенциал на територията, доколкото допринасят за качеството на жизнената среда и за инвестиционната привлекателност. Взаимодействието в течение на времето на територията на общината между природогеографските условия и дадености – климат, релеф, вода, почви, растителност в тяхното естествено развитие и човешката дейност е формирало ландшафти, които в пространствено отношение са средно големи по площ.

Елементите, които конкретно са ги обусловили на Аксаковска територия, са: горите, естествените формации, нивите, ливадите, реките, деретата, овразите, населените места, производствените съсредоточия и другите урбанизиращи се територии. Селищни формации и др. Човешката намеса, общо взето не е изменила облика на природната среда, поради което ландшафтите могат да бъдат определени преимуществено като слабо променени – естествени ландшафти.

Определящ критерий за състоянието на ландшафтите е устойчивостта им, респ. възможностите им за естествено развитие и възпроизвеждане на ресурси и условия за благоприятна околна среда. Тези им възможности, които са посочени в следващата точка по видове ландшафти, са оценени в предходни разработки, като са използвани такива показатели, като вид, възраст и бонитет на насажденията, състояние на съобществата, характер на ползване на земеделските земи, състояние на морската вода и др.

Видове ландшафти

По предварителна преценка комбинацията от естествени и създадени условия на територията на общината позволява идентифицирането на следните осем типа ландшафти:

Селищен тип със средни възможности за естествено развитие. Представен е 23-те населени места. Благоприятно въздействащ елемент тук играе дворищното озеленяване и преобладаване на овощните дървета, лозниците, плодните и декоративни храсти и цветните градинки пред домовете.

Селскостопански тип с ниски възможности за естествено развитие. Това са нивите, мерите, ливадите, заемащи около половината площ от територията на общината. Разположени са сравнително равномерно между горски площи, които им оказват постоянно благотворно влияние.

Селскостопански тип със средни възможности за естествено развитие. Състои се от трайни култури – овощни градини и лозя и е представен върху значително по-малка площ в сравнение с предходните. Трайните култури са защитно средство срещу суховеите и зимните ветрове, влияят благоприятно върху микроклимата.

Горски тип с висока възможност за естествено развитие. Представен е от Природен парк „Златни пясъци" в източната част на общината и курортните гори северно от Игнатиево и Аксаково, както и тези от Слънчево. Тези горски територии са с голямо значение за здравословната структура на ландшафта, като играят важна роля със своя освежаващ, разкрасяващ и обогатяващ елемент в ландшафта.

Горски тип със средни възможности за развитие. В тази категория влизат специалните (защитни горски територии) и стопанските гори. Те също са с благоприятно влияние върху микроклимата и опазват съседните селскостопански площи. Ефикасността на защитната им роля се повишава, когато за разположени по вододелите, височините, стръмните скатове и бреговете.

Защитени ландшафти. Представени са от природната забележителност „Побити камъни".

Морски ландшафти. Разположени са в контактната зона с морето и специфичният им характер на този район се обуславя от непосредствения допир на сушата с морската шир. Растителността е видово разнообразна с голямо участие на средиземноморски иглолистни и широколистни видове.

Промишлени ландшафти. С много ниска степен на естествено развитие са и включват летищния комплекс, бившите кооперативни стопански дворове и площадки, складови зони и др. В много случаи те нямат качествата на действително културен ландшафт.

I.6.3.5 Видове територии

I.6.3.5.1 Населени места и селищни образувания

На територията на общината са разположени 23 населени места, в т.ч. гр. Аксаково, гр. Игнатиево и 21 села.

Степента на изграденост на населените места е сравнително висока, при общо добро състояние на сградния фонд. Преобладаващата част от застрояването е с малка височина,

като само в гр. Аксаково има концентрация на жилищни и обществени сгради с повече от три етажа.

Населените места в общината са снабдени с **електроенергия,** но преносната мрежа ниско напрежение е в неудовлетворително състояние – в по-голямата си част е въздушна и с недостатъчна преносна възможност. Недостатъчни за нарастващото потребление са трафопостовете, особено в населените места с активно ново строителство.

Всички селища имат напълно изградени вътрешни **водопроводни мрежи и водоеми,** но в преобладаващата част тази инфраструктура е амортизирана. Проблем е и липсата на достатъчни количества питейна вода през летните месеци

Населените места в Община Аксаково имат много ниска степен на изграждане на **канализационна мрежа**. Понастоящем частично изградена канализация има само в гр. Аксаково и гр. Игнатиево.

Степента на изграденост и благоустроеност на **уличната мрежа** в населените места като цяло е незадоволителна. В малките населени места с асфалтова настилка са предимно главните улици, но и те са в лошо техническо състояние. Няма оформени тротоари. С по-добра благоустроеност са само улиците в гр. Аксаково, гр. Игнатиево и с. Кичево.

Не са изпълнени благоустройствени, в т.ч. корекционни, мероприятия по **речните корита** в границите на населените места. Това състояние, както и липсата на периодично почистване, нарушават екологическите и естетически характеристики на селищната среда и са носители на риск от наводнения.

Всички населени места разполагат с гробища, но зле поддържани. Много от тях се нуждаят от разширение.

Преобладаващата част от населените места в общината (с изключение на този на гр. Аксаково) имат стари устройствени планове, създадени при нормативни, а също и социално-икономически условия, различни от настоящите.

Жилищен фонд

Обща характеристика и структура

По данни на НСИ в община Аксаково са изградени 12667 жилища с 906874 кв.м полезна площ и 721775 кв.м жилищна площ. 34,8% (4368 бр.) от жилищата са изградени в общинския център – град Аксаково.

На човек от населението в общината се пада 35 кв.м жилищна площ и 6 кв.м – спомагателна площ. От таблицата се вижда, че в град Аксаково стойностите на показателите са по-ниски в сравнение с тези в селата, поради по-голямата численост на населението в града и по-високите темпове на намаление на селското население. Жилищната площ на човек от населението в град Аксаково е 23 кв.м, а в селата на общината – 51,3 кв.м; спомагателната площ в града на човек от населението е 4,4, докато за селата тя е 8,6 кв.м. Средната полезната площ на едно жилище в общината е 72 кв.м.

ОБЛАСТИ, ОБЩИНИ	ПОЛЕЗНА ПЛОЩ				Полезна площ на човек от населението	Жилищна площ на човек от населението	Спомагателна площ на човек от населението	Средна полезна площ на едно жилище
	ОБЩО	ЖИЛИЩНА	СПОМА-ГАТЕЛНА	ПЛОЩ НА КУХНИ				
1	2	3	4	5	6	7	8	9
2013 г.								
обл. Варна	18122603	13814378	2925985	1382240	38.2	29.1	6.2	72.4
В градовете	14744242	11137544	2423663	1183035	37.1	28.0	6.1	73.1
В селата	3378361	2676834	502322	199205	44.0	34.8	6.5	69.6
общ. Аксаково	903215	719334	126447	57434	43.9	34.9	6.1	71.5
В градовете	351323	273321	51747	26255	29.4	22.9	4.3	80.6
В селата	551892	446013	74700	31179	64.0	51.7	8.7	66.7
2014 г.								
обл. Варна	18328411	13936706	2999027	1392678	38.7	29.4	6.3	72.5
В градовете	14938580	11252931	2493000	1192649	37.6	28.4	6.3	73.1
В селата	3389831	2683775	506027	200029	44.0	34.9	6.6	69.7
общ. Аксаково	906874	721775	127437	57662	43.9	35.0	6.2	71.6
В градовете	352290	273955	52015	26320	29.6	23.0	4.4	80.7
В селата	554584	447820	75422	31342	63.5	51.3	8.6	66.8

Източник: НСИ

Жилищни сгради по години на построяване

Около 21,9% от жилищния фонд (жилища) е изграден в периода до 1960 г. Годините от втората половина на 20 в. (1960-1990) са добавили основния по големина дял – 56,4%. Възпроизводството на жилищата след началото на прехода (1990-2000 г.) е значително по-малко (12%) в сравнение с предходния период. След 2000 г., към фонда са добавени 9,7%. За град Аксаково е характерно, че до 1960 г. са изградени 9,2% от жилищата, през 1960-1990 г. – 75,5%, през последното десетилетие на миналия век (1990-2000 г.) са изградени 8% от жилищата в града и след 2000 г. – 7,3%. В селата ситуацията е следната: 28,5% от жилищата са изградени до 1960 г., 46,3% са изградени в периода 1960-1990 г., 14,2% през 1990-2000 г. и 11% от жилищата в селата са изградени след 2000 г.

ОБЛАСТИ, ОБЩИНИ	ЖИЛИЩА ОБЩО	ПЕРИОДИ НА ПОСТРОЯВАНЕ								
		до 1918 г.	1919 - 1945 г.	1946 - 1960 г.	1961 - 1970 г.	1971 - 1980 г.	1981 - 1990 г.	1991 - 2000 г.	2001 - 2010 г.	от началото на 2011 г.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

2013 г.										
обл. Варна	250198	2112	13319	23818	32037	54814	48447	28326	43052	4273
В градовете	201674	1046	5119	12953	24854	48489	41733	24656	38972	3852
В селата	48524	1066	8200	10865	7183	6325	6714	3670	4080	421
общ. Аксаково	12636	194	1347	1231	1468	2429	3241	1532	1065	129
В градовете	4361	18	118	268	956	1329	1012	351	269	40
В селата	8275	176	1229	963	512	1100	2229	1181	796	89
2014 г.										
обл. Варна	252845	2112	13319	23816	32034	54814	48447	28326	43052	6925
В градовете	204236	1046	5119	12951	24852	48489	41733	24656	38972	6418
В селата	48609	1066	8200	10865	7182	6325	6714	3670	4080	507
общ. Аксаково	12667	194	1347	1231	1468	2429	3241	1532	1065	160
В градовете	4368	18	118	268	956	1329	1012	351	269	47
В селата	8299	176	1229	963	512	1100	2229	1181	796	113

Източник: НСИ

Структура на жилищните сгради според конструкцията

По вида на *конструкцията*, жилищният фонд е представен в пет обобщени категории – панели, стоманобетон, тухлени с бетонна плоча, тухлени с гредоред и други. Панелните жилища са 4,5%, изградени основно в град Аксаково. Стоманобетонните са 1,9%. Категорията „тухлени с бетонна плоча" имат дял 58,9% от всички жилищни сгради. Тухлените жилищни сгради с гредоред съставляват 18,3%. С друг вид конструкция са 16,4% от жилищните сгради в общината.

ОБЛАСТИ, ОБЩИНИ	ЖИЛИЩА ОБЩО	ПО КОНСТРУКЦИЯ				
		ПАНЕЛИ	СТОМАНО-БЕТОН	ТУХЛЕНИ С БЕТОННА ПЛОЧА	ТУХЛЕНИ С ГРЕДОРЕД	ДРУГИ
1	2	3	4	5	6	7
2013 г.						
обл. Варна	250198	60144	34815	101225	40598	13416
В градовете	201674	59260	33286	85355	19628	4145
В селата	48524	884	1529	15870	20970	9271
общ. Аксаково	12636	570	231	7441	2324	2070
1	2	3	4	5	6	7
В градовете	4361	477	75	3152	563	94
В селата	8275	93	156	4289	1761	1976
2014 г.						
обл. Варна	252845	60145	37074	101610	40597	13419
В градовете	204236	59260	35496	85706	19627	4147
1	2	3	4	5	6	7
В селата	48609	885	1578	15904	20970	9272
общ. Аксаково	12667	570	239	7463	2324	2071
В градовете	4368	477	77	3157	563	94
В селата	8299	93	162	4306	1761	1977

Източник: НСИ

Структура на жилищните сгради по брой стаи

ОБЛАСТИ, ОБЩИНИ	ЖИЛИЩА ОБЩО	ЖИЛИЩА ПО БРОЯ НА СТАИТЕ						Жилища на 1000 човека от населението	Среден брой лица на едно жилище
		едностайни	двустайни	тристайни	четири-стайни	петстайни	шест и повече		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2013 г.									
обл. Варна	250198	23837	89443	84885	34352	8697	8984	528	1.9
В градовете	201674	21440	77852	67054	24158	5250	5920	508	2.0
В селата	48524	2397	11591	17831	10194	3447	3064	632	1.6
общ. Аксаково	12636	645	3420	4120	2730	864	857	614	1.6
В градовете	4361	281	1104	1488	883	252	353	365	2.7
В селата	8275	364	2316	2632	1847	612	504	960	1.0
2014 г.									
обл. Варна	252845	24250	90796	85492	34501	8756	9050	534	1.9
В градовете	204236	21850	79202	67637	24288	5289	5970	515	1.9
В селата	48609	2400	11594	17855	10213	3467	3080	632	1.6
общ. Аксаково	12667	646	3422	4129	2738	870	862	614	1.6
В градовете	4368	281	1104	1490	886	254	353	367	2.7
В селата	8299	365	2318	2639	1852	616	509	951	1.1

Източник: НСИ

Показателят за жилища на 1000 човека от населението по населени места варира по отношение на стойностите, отнасящи се за града и за селата. Средният брой лица в едно жилище в градовете е 2,7, а в селата – 1,1. В селата средната численост е по-ниска от средната численост на домакинство в страната.

Благоустроеност на жилищата .

ОБЛАСТИ, ОБЩИНИ	ЖИЛИЩА ОБЩО	БЛАГОУСТРОЕНОСТ						
		ел. ток, водопровод, канализация, централно, местно отопление	ел. ток, водопровод, канализация	ел. ток, водопровод	ел. ток	водопровод, канализация	водопровод	без благоустр.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
2013 г.								
обл. Варна	250198	57014	180997	4375	7418	3	10	381
В градовете	201674	53232	142683	1502	4004	1	2	250
В селата	48524	3782	38314	2873	3414	2	8	131
общ. Аксаково	12636	1529	9304	378	1384	1	2	38
1	2	3	4	5	6	7	8	9
В градовете	4361	961	3120	135	135	0	0	10
В селата	8275	568	6184	243	1249	1	2	28
2014 г.								
обл. Варна	252845	57015	183643	4375	7418	3	10	381
В градовете	204236	53232	145245	1502	4004	1	2	250
В селата	48609	3783	38398	2873	3414	2	8	131
1	2	3	4	5	6	7	8	9
общ. Аксаково	12667	1529	9335	378	1384	1	2	38
В градовете	4368	961	3127	135	135	0	0	10
В селата	8299	568	6208	243	1249	1	2	28

Източник: НСИ

Данните показват, че с частична благоустроеност (само ВиК или само водопровод) или без благоустрояване са сравнително малък брой жилища – общо 41 броя в общината.

Жилищен фонд по собственост на жилищата

ОБЛАСТИ, ОБЩИНИ	ЖИЛИЩА ОБЩО	ФОРМА НА СОБСТВЕНОСТ		
		ДЪРЖАВНИ ИЛИ ОБЩИНСКИ	ЧАСТНИ – НА ЮРИДИЧЕСКО ЛИЦЕ	ЧАСТНИ – НА ФИЗИЧЕСКО ЛИЦЕ
1	2	3	4	5
2013 г.				
обл. Варна	250198	4757	5761	239680
В градовете	201674	4255	4610	192809
В селата	48524	502	1151	46871
общ. Аксаково	12636	82	118	12436
В градовете	4361	31	15	4315
В селата	8275	51	103	8121
2014 г.				
обл. Варна	252845	4757	6816	241272
В градовете	204236	4255	5656	194325
В селата	48609	502	1160	46947
общ. Аксаково	12667	82	121	12464
В градовете	4368	31	17	4320
В селата	8299	51	104	8144

Източник: НСИ

Общо в общината, както в град, така и в селата, преобладават жилищата частна собственост на физическо лице – над 98%. Общинските и държавни жилища са общо 82, в т.ч.31 в града и 51 в селата.

Селищни образувания и земи по §4 от ПЗР на ЗСПЗЗ

Значителна част от земите по §4 от ПЗР на ЗСПЗЗ са със статут на селищни образувания. Тези селищни образувания са концентрирани в най-атрактивните части на общината – прилежащи на черноморското крайбрежие, както и в близост до общинския център. С това си разположение те представляват част от инвестиционно атрактивни територии. Това е свързано, от една страна, с адекватно управление на процесите, гарантиращо опазването на ресурсите и на устойчивостта на системите, и, от друга страна, с инфраструктурно осигуряване на жизнедейностите в рамките на публичното задължение.

Общата площ на урбанизираните територии е 3710,2 ха или 8,06%.

I.6.3.5.2 Земеделски територии

Земеделските земи, които според трайното си предназначение представляват база, осигуряваща развитието на селскостопанските дейности, заемат значителен дял от територията на общината — 29727,8 ха или 64,44 %.

Обработваемата земя е 272161 ха или 59% от поземлените ресурси на общината, в т.ч. съществуват 57 604 дка трайно необработваеми ниви. Поливните площи са силно ограничени, като обхващат само 2,1% от обработваемата земя.
Най-големи площи орна земя са разположени в землищата на Крумово, Л. Каравелово, Ботево, Генерал Кантарджиево, Игнатиево, Климентово.

I.6.3.5.3 Горски територии

На територията на общината има 11548,8 ха горски територии, които заемат 25,04% от територията на общината. В сравнение със средния за страната – 33,6%, този дял е нисък. Териториално горите са събрани в два големи комплекса – „Батова", и този покриващ западната част на Франгенските възвишения. В границите на горските територии попадат гори от две горски стопанства: горско стопанство Варна и горско стопанство Суворово, като по-голям дял имат тези от Варненското стопанство – 70,8%.

Горите са главно нискостъблени широколистни насаждения от долния лесорастителен пояс. Най-разпространени са цер, благун, келяв габър, ясен, липа и др. В наклонени терени е залесено с акация, която дава многобройни издънки, които имат укрепващо въздействие. Издънковият произход на по-голямата част от горите предопределя и тяхното стопанисване – издънкови за превръщане в семенни гори и нискостеблени гори, които се стопанисват по начин, осигуряващ издънковото им възобновяване. С горскостопанския план са предвидени залесяване и защита срещу ерозия и порои в горските територии).
Преобладаващи са горите със стопанско предназначение, курортните и защитните гори. Дървесният им състав включва основно габър цер, акация, благун, чер бор и др.
Горите със стопанско предназначение в преобладаващата си част са разположени в землищата на селата Ген. Кантарджиево, Осеново, Крумово, Зорница, Засмяно, Ботево, Водица и Любен Каравелово, Аксаково, Въглен, Изворско, Яребична. Въпреки значителния им дял, тяхното стопанско значение не може да се оцени като съществено.
Горски територии с рекреационно значение са разположени в землищата на гр. Аксаково и гр. Игнатиево, селата Доброглед, Припек и Слънчево. Включените в тях широколистни гори заемат ок. 1600 ха, а иглолистните – 410 ха. Курортните гори имат важно екологично значение и са с добри възможности за естествено развитие и възпроизводство .
Горски територии, попадащи в ловно-стопански райони са разположени в землищата на селата Долище и Яребична.

Защитни гори на вододайни зони има в землищата на Орешак, Куманово и Долище. Горските територии, попадащи в ***режим на природозащита*** (природен парк и защитена местност), заемат общо 597,8 ха или 5.2 %.

По данни от картата на възстановената собственост по отношение на собствеността на поземлените имоти преобладава частната собственост – 57,4% от общинската територия; държавна частна собственост 20,1%; държавна публична собственост 3,5%; общинска частна собственост 3,6%; общинска публична собственост 2,8%, съсобственост (в т.ч. населените места) и стопанисвано от общината 12,6%[8].

I.7 Демографски прогнози за целите на ОУПО – Аксаково

I.7.1 Динамика на демографското развитие

Населението на общ. Аксаково, в състава на която се включват 23 населени места, към 31.12.2019 г. по ***данни на НСИ*** наброява 20525 жители, от които 10127 мъже и 10328 жени.

Градското население на община Аксаково съставлява повече от половината (56.5%) от общото население. В центъра на общината – гр. Аксаково е съсредоточено 37.3% (7658 жители) от общото население. Друго голямо населено място е гр. Игнатиево (3932 жители).

Селското население наброява 8935 души или 43.5% от общото. То е разпределено в 21 населени места. Към групата на средните села с население от 1000 до 2000 жители[9] се включват 3 села – Любен Каравелово (1589 жит.), Слънчево (1021 жит.) и Кичево (1005 жит.), в които живее 40.5% от селското население. Останалите населени места са малки и много малки.

По ***данни на ГД „ГРАО"*** към 15.12.2019 г.[10] населението на община Аксаково по настоящ адрес е 22193 души, а по постоянен адрес – 20506 души.

---

[8] По смисъла на чл. 19 от закона за собствеността и ползването на земеделските земи във връзка с § 17 от преходните и заключителни разпоредби (ПЗР) към Закона за изменение и допълнение на Закона за опазване на земеделските земи (ЗИД ЗСПЗЗ, обн. ДВ, бр. 100 / 2015 г.) относим към Закона за горите, във връзка с § 14 от ПЗР към ЗИД ЗСПЗЗ (ДВ бр. 79 / 2020 г.)

[9] Наредба № 7 от 22.12.2003 г. за правила и нормативи за устройство на отделните видове територии и устройствени зони

[10] ГД „ГРАО", Данните се обновяват тримесечно

I.7.1.1 Динамика на населението

Тенденциите в динамиката на населението на общ. Аксаково по населени места са представени в три таблици, които дават възможност да се очертаят насоките на демографското развитие на населените места през отделните периоди и преди всичко през последните 10 години.

Измененията в броя на населението на отделните населени места, включени в обхвата на общ. Аксаково според преброяванията са представени в табл. 1.

Таблица 1

Население на община Аксаково по населени места 1934-2011 г. (според преброяванията)[11]

ЕКАТТЕ	**Териториални нива**	**1934 г.**	**1946 г.**	**1956 г.**	**1965 г.**	**1975 г.**	**1985 г.**	**1992 г.**	**2001 г.**	**2011 г.**
VAR02	**Общ. Аксаково**	**19752**	**18662**	**16741**	**14743**	**17182**	**16534**	**17994**	**19118**	**20426**
00182	*гр.Аксаково*	*1217*	*1153*	*1119*	*1940*	*5055*	*6131*	*7039*	*7269*	*7801*
32278	*гр.Игнатиево*	*1440*	*1442*	*1815*	*2058*	*3101*	*3402*	*3711*	*3963*	*3979*
	Села – общо	*17095*	*16067*	*13807*	*10745*	*9026*	*7001*	*7244*	*7886*	*8646*
05829	с.Ботево	1696	1702	1417	928	558	396	334	282	162
11702	с.Водица	938	874	797	698	557	345	344	254	205
12406	с.Въглен	746	669	548	530	564	646	831	904	1028
14653	с.Ген. Кантарджиево	1139	1226	1266	1190	1015	796	583	456	390
21587	с.Доброглед	274	249	198	97	68	36	57	117	281
21988	с.Долище	607	642	520	323	277	233	212	272	372
30363	с.Засмяно	567	522	435	304	219	136	173	166	144
31334	с.Зорница	571	581	383	228	145	102	123	125	130
32490	с.Изворско	650	535	441	495	544	568	719	720	773
37099	с.Кичево	1191	1252	1225	1176	1098	917	904	940	1099
37246	с.Климентово	1065	1005	811	596	363	226	190	217	179
39983	с.Крумово	1569	1271	1007	715	522	300	250	184	175
40590	с.Куманово	545	577	472	286	264	201	213	261	391
44519	с.Л. Каравелово	1195	1133	985	970	1053	936	1013	1342	1539
51826	с.Новаково	768	408	271	179	132	64	86	77	71
53691	с.Орешак	872	852	712	392	267	202	187	263	281
54145	с.Осеново	905	885	766	553	397	285	284	389	363
58373	с.Припек	102	127	116	45	41	33	59	91	107
61306	с.Радево	430	421	291	123	177	57	96	58	31
67489	с.Слънчево	803	784	723	651	594	454	492	634	729

[11] Населението, получено от преброяванията през 1934, 1946 и 1956 г. се отнася към категорията „налично население". При преброяванията, проведени през 1965, 1975, 1985, 1992, 2001 и 2011 г. населението по населени места се отнася към категорията „постоянно население".

ЕКАТТЕ	Териториални нива	1934 г.	1946 г.	1956 г.	1965 г.	1975 г.	1985 г.	1992 г.	2001 г.	2011 г.
87518	с.Яребична	462	352	423	266	171	68	94	134	196

Очертават се няколко периода в динамиката на населението на община Аксаково, характеризиращи се с различен интензитет и продължителност:

- Намаление на населението до средата на 60-те години на 20 в. (1934-1965 г.)
- Нарастване за периода между преброяванията 1965-1975 г.
- Намаление през 1975-1985 г.
- Нарастване след 1985 г.

Открояват се две населени места: **град Аксаково и град Игнатиево**, които са с непрекъснат положителен прираст за целия период. Към тях може да се включат и селата **Въглен и Любен Каравелово**, които се характеризират с колебливост в динамиката, но към 2011 г. населението им е с по-голяма численост.

През периода след 2011 г. не се наблюдават съществени изменения в броя на населението на общината (*табл. 2, фиг. 1*). Част от населените места (6 бр.) са с положителен прираст след 2011 г., 5 населени места запазват числеността на населението си, а 12 са с неголямо намаление.

Таблица 2

Население на община Аксаково по населени места 2011-2019 г. (текуща демографска статистика), НСИ*

ЕКАТТЕ	Териториални нива	2011 г.	2012г.	2013 г.	2014 г.	2015 г.	2016 г.	2017 г.	2018 г.	2019 г.
VAR02	**Общ. Аксаково**	**20426**	**20449**	**20583**	**20647**	**20900**	**20968**	**20723**	**20557**	**20525**
182	*гр.Аксаково*	*7801*	*7863*	*7928*	*7913*	*7853*	*7865*	*7787*	*7726*	*7658*
32278	*гр.Игнатиево*	*3979*	*4026*	*4033*	*4005*	*3989*	*4004*	*3978*	*3955*	*3932*
	Села – общо	*8646*	*8560*	*8622*	*8729*	*9058*	*9099*	*8958*	*8876*	*8935*
5829	с.Ботево	162	150	150	148	166	168	158	152	154
11702	с.Водица	205	188	189	196	186	171	158	154	153
12406	с.Въглен	1028	1054	1052	1049	1048	1040	1018	1004	997
14653	с.Ген. Кантарджиево	390	374	393	389	367	376	359	349	334
21587	с.Доброглед	281	271	273	281	281	282	279	284	285
21988	с.Долище	372	364	361	376	372	378	362	346	334
30363	с.Засмяно	144	140	139	141	147	146	150	144	142
31334	с.Зорница	130	127	137	137	140	143	143	138	139

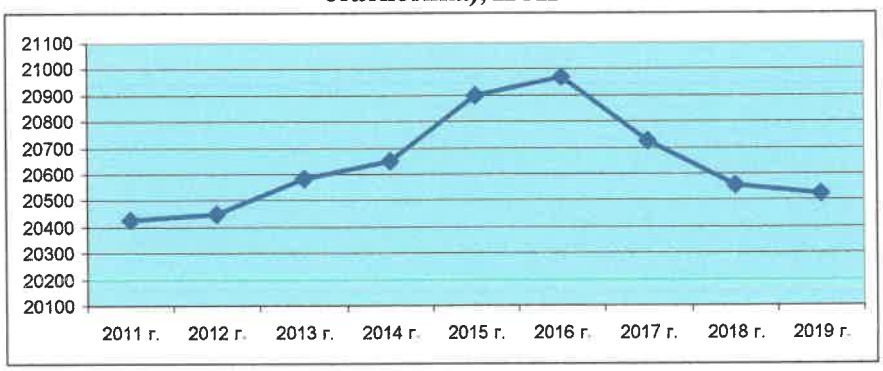
ЕКАТТЕ	Териториални нива	2011 г.	2012г.	2013 г.	2014 г.	2015 г.	2016 г.	2017 г.	2018 г.	2019 г.
32490	с.Изворско	773	789	803	829	853	894	906	935	934
37099	с.Кичево	1099	1040	1035	1015	1016	1019	995	994	1005
37246	с.Климентово	179	175	189	196	275	265	261	256	251
39983	с.Крумово	175	163	161	162	161	156	147	135	134
40590	с.Куманово	391	360	364	367	377	368	349	340	331
44519	с.Любен Каравелово	1539	1566	1555	1571	1580	1598	1593	1593	1589
51826	с.Новаково	71	78	80	92	92	106	107	104	94
53691	с.Орешак	281	271	267	262	260	262	264	255	251
54145	с.Осеново	363	368	390	425	459	464	472	456	476
58373	с.Припек	107	101	97	87	83	84	81	81	94
61306	с.Радево	31	30	26	26	28	27	27	25	24
67489	с.Слънчево	729	768	785	813	979	959	954	939	1021
87518	с.Яребична	196	183	176	167	188	193	175	192	193
VAR	**обл. Варна – общо**	**475074**	**473236**	**474076**	**473804**	**472926**	**472654**	**472120**	**471252**	**469885**
	обл. Варна – градове	393068	396378	397255	396838	394793	395165	395488	395596	394795
	обл. Варна – села	82006	76858	76821	76966	78133	77489	76632	75656	75090
Източник: НСИ										

* Данните 2012-2019 г. са текуща статистика, 2011 – от преброяване

Като цяло през периода след 2011 г. се наблюдава нарастване на населението на общ. Аксаково до 2016 г., през 2017 г. е регистриран неголям спад, след което за годините 2018-2019 г. населението на общината се запазва.

Фиг. 1

Население на община Аксаково по населени места 2011-2019 г. (текуща демографска статистика), НСИ

Източник: НСИ

Изследването на числеността на населението по настоящ, а не по постоянен адрес е подходящо за нуждите на бъдещото разработване на ОУПО, защото се констатира, че освен населението с постоянна адресна регистрация в населените места на общината, на

територията сезонно или целогодишно обитава значително по брой население с постоянна адресна регистрация в населени места, разположени в границите на други общини, основно Варна. Проучванията сочат значителна концентрация на такова обитаване в и около Долище, Кичево, Осеново, Доброглед, Климентово, Припек, Генерал Кантарджиево, Орешак, Зорница. Процесът на закупуване на съществуващи и строителство на нови сгради за второ жилище в и извън границите на населените места продължава. Проведеното на място анкетиране показва, че данните в горната таблица, особено по отношение на временно пребиваващите през летния сезон (те като правило не се регистрират адресно), не показват реалното състояние – броят на пребиваващите е по-висок.

Средногодишният темп на нарастване/намаление на населението на населените места от общината по периоди на регистриране е представен в табл. 3.

Таблица 3

Прираст на населението на община Аксаково по населени места за периода 1934-2019 г., %, НСИ

Населени места	1946-1934 г.	1956-1946 г.	1965-1956 г.	1975-1965 г.	1985-1975 г.	1992-1985 г.	2001-1992 г.	2011-2001 г.	2019-2011 г.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Общ. Аксаково	**-5.80%**	**-11.50%**	**-13.60%**	**14.20%**	**-3.90%**	**8.10%**	**5.90%**	**6.40%**	**0.24%**
гр.Аксаково	*-5.60%*	*-3.00%*	*42.30%*	*61.60%*	*17.60%*	*12.90%*	*3.20%*	*6.80%*	*-0.93%*
гр.Игнатиево	*0.10%*	*20.60%*	*11.80%*	*33.60%*	*8.80%*	*8.30%*	*6.40%*	*0.40%*	*-0.59%*
Села – общо	*-6.40%*	*-16.40%*	*-28.50%*	*-19.00%*	*-28.90%*	*3.40%*	*8.10%*	*8.80%*	*1.64%*
с.Ботево	0.40%	-20.10%	-52.70%	-66.30%	-40.90%	-18.60%	-18.40%	-74.10%	-2.53%
с.Водица	-7.30%	-9.70%	-14.20%	-25.30%	-61.40%	-0.30%	-35.40%	-23.90%	-14.53%
с.Въглен	-11.50%	-22.10%	-3.40%	6.00%	12.70%	22.30%	8.10%	12.10%	-1.53%
с.Генерал Кантарджиево	7.10%	3.20%	-6.40%	-17.20%	-27.50%	-36.50%	-27.90%	-16.90%	-7.73%
с.Доброглед	-10.00%	-25.80%	-104.10%	-42.60%	-88.90%	36.80%	51.30%	58.40%	0.71%
с.Долище	5.50%	-23.50%	-61.00%	-16.60%	-18.90%	-9.90%	22.10%	26.90%	-5.38%
с.Засмяно	-8.60%	-20.00%	-43.10%	-38.80%	-61.00%	21.40%	-4.20%	-15.30%	-0.70%
с.Зорница	1.70%	-51.70%	-68.00%	-57.20%	-42.20%	17.10%	1.60%	3.80%	3.35%
с.Изворско	-21.50%	-21.30%	10.90%	9.00%	4.20%	21.00%	0.10%	6.90%	9.43%
с.Кичево	4.90%	-2.20%	-4.20%	-7.10%	-19.70%	-1.40%	3.80%	14.50%	-4.47%
с.Климентово	-6.00%	-23.90%	-36.10%	-64.20%	-60.60%	-18.90%	12.40%	-21.20%	16.74%
с.Крумово	-23.40%	-26.20%	-40.80%	-37.00%	-74.00%	-20.00%	-35.90%	-5.10%	-13.27%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
с.Куманово	5.50%	-22.20%	-65.00%	-8.30%	-31.30%	5.60%	18.40%	33.20%	-8.31%
с.Любен Каравелово	-5.50%	-15.00%	-1.50%	7.90%	-12.50%	7.60%	24.50%	12.80%	1.60%
с.Новаково	-88.20%	-50.60%	-51.40%	-35.60%	-106.30%	25.60%	-11.70%	-8.50%	13.94%

с.Орешак	-2.30%	-19.70%	-81.60%	-46.80%	-32.20%	-8.00%	28.90%	6.40%	-5.64%
с.Осеново	-2.30%	-15.50%	-38.50%	-39.30%	-39.30%	-0.40%	27.00%	-7.20%	13.47%
с.Припек	19.70%	-9.50%	-157.80%	-9.80%	-24.20%	44.10%	35.20%	15.00%	-6.47%
с.Радево	-2.10%	-44.70%	-136.60%	30.50%	-210.50%	40.60%	-65.50%	-87.10%	-12.73%
с.Слънчево	-2.40%	-8.40%	-11.10%	-9.60%	-30.80%	7.70%	22.40%	13.00%	16.69%
с.Яребична	-31.30%	16.80%	-59.00%	-55.60%	-151.50%	27.70%	29.90%	31.60%	-0.77%
Обл. Варна	**3.80%**	**15.10%**	**14.40%**	**14.90%**	**7.30%**	**-0.40%**	**-0.20%**	**2.70%**	**-0.55%**
градове	9.10%	35.50%	36.20%	29.50%	18.00%	1.00%	0.90%	7.60%	0.22%
села	1.30%	0.20%	-14.30%	-16.90%	-29.20%	-5.80%	-4.30%	-22.10%	-4.40%
Р България	**13.50%**	**7.70%**	**7.50%**	**5.70%**	**2.50%**	**-5.40%**	**-7.00%**	**-7.70%**	**-2.63%**
градове	24.90%	32.10%	33.10%	24.50%	12.70%	-1.70%	-4.20%	-2.50%	-1.91%
села	9.80%	-4.70%	-14.80%	-20.10%	-16.50%	-13.20%	-13.40%	-21.20%	-4.60%

Източник: НСИ

От табл. 3 и фиг. 1 се вижда, че през последните 25 години прирастът на населението на общ. Аксаково е положителен на фона на отрицателният прираст на населението на страната за същия период и близкият до нулев прираст на населението на област Варна.

Фиг.2

Източник: НСИ

Селското население на общ. Аксаково след продължителен период на намаление от 1985 г. е с положителен прираст, а през последните няколко години със стационарен (формиран главно от положителен механичен прираст, а в част от населените места с висок дял ромско население, и от положително естествено възпроизводство), който е по-висок от този на центъра на общината. За сравнение населението в селата в страната намалява през целия изследван период.

Динамиката на населението, която е функция на естествения и на механичния прираст, се основава традиционно на положителния естествен прираст в общинския център, както и в гр. Игнатиево и селата Въглен, Изворско и Любен Каравелово (с по-висок дял на население от ромския етнос), съчетан и с положителен механичен прираст. В останалите населени места ръстът на населението се дължи почти изключително на механичен прираст.

I.7.1.2 Естествен прираст

Естественото движение на населението е резултативна величина от раждаемостта и смъртността на населението. Състоянието на раждаемостта е един от индикаторите за демографската характеристика на населените места и териториалните единици.

Естественото възпроизводство на населението на общината се осъществява при отрицателен естествен прираст в диапазона от -5‰ до -7‰. През 2019 г. естественият прираст възлиза на -6.3‰, което е сходно, но под средното равнище за страната (-6.7‰) (*табл. 4, фиг. 2*).

Таблица 4

Естествен прираст на населението за периода 2012 – 2019 г.

	2012 г.		2013 г.		2014 г.		2015 г.		2016 г.		2017 г.		2018 г.		2019 г.		2001-2010 ср.год.	
	Брой	‰	Брой	‰	Брой	‰	Брой	‰	Брой	‰	Брой	‰	Брой	‰	Брой	‰	Брой	‰
Общ. Аксаково – общо																		
Живородени	216	10.6	172	8.4	197	9.6	179	8.6	201	9.6	184	8.8	204	9.9	175	8.5	191	9.3
Умрели	326	16.0	310	15.1	349	16.9	307	14.8	328	15.7	393	18.9	339	16.4	305	14.8	332	16.1
от тях деца до 1 г.	2	9.3	0	0.0	0	0.0	0	0.0	1	5.0	1	5.4	1	4.9	1	5.7	1	3.9
Естествен прираст	-110	-5.4	-138	-6.7	-152	-7.4	-128	-6.2	-127	-6.1	-209	-10.0	-135	-6.5	-130	-6.3	-141	-6.8
Град Аксаково																		
Живородени	69	8.8	61	7.7	71	9.0	62	7.9	75	9.5	77	9.8	66	8.5	63	8.2	68	8.7
Умрели	75	9.6	82	10.4	106	13.4	84	10.7	103	13.1	93	11.9	87	11.2	81	10.5	89	11.4
от тях деца до 1 г.	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	1	15.2	0	0.0	0	1.8
Естествен прираст	-6	-0.8	-21	-2.7	-35	-4.4	-22	-2.8	-28	-3.6	-16	-2.0	-21	-2.7	-18	-2.3	-21	-2.7
Град Игнатиево																		
Живородени	56	14.0	47	11.7	53	13.2	41	10.3	51	12.8	41	10.3	54	13.6	42	10.7	48	12.1
Умрели	58	14.5	48	11.9	53	13.2	35	8.8	44	11.0	62	15.5	47	11.8	43	10.9	49	12.2
от тях деца до 1 г.	1	17.9	0	0.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	1	24.4	0	0.0	0	0.0	0	5.2
Естествен прираст	-2	-0.5	-1	-0.2	0	0.0	6	1.5	7	1.8	-21	-5.3	7	1.8	-1	-0.3	-1	-0.2
Общ. Аксаково – села общо																		
Живородени	91	10.6	64	7.4	73	8.4	76	8.5	75	8.3	66	7.3	84	9.4	70	7.9	75	8.5
Умрели	193	22.4	180	21.0	190	21.9	188	21.1	181	19.9	238	26.4	205	23.0	181	20.3	195	22.0
от тях деца до 1 г.	1	11.0	0	0.0	0	0.0	0	0.0	1	13.3	0	0.0	0	0.0	1	14.3	0	5.0
Естествен прираст	-102	-11.9	-116	-13.5	-117	-13.5	-112	-12.6	-106	-11.7	-172	-19.1	-121	-13.6	-111	-12.5	-120	-13.5
Област Варна – общо																		
Живородени	4732	10.0	4546	9.6	4667	9.8	4394	9.3	4524	9.6	4413	9.3	4275	9.1	4284	9.1	4479	9.5

	2012 г.		2013 г.		2014 г.		2015 г.		2016 г.		2017 г.		2018 г.		2019 г.		2001-2010 ср.год.	
	Брой	‰	Брой	‰	Брой	‰	Брой	‰	Брой	‰	Брой	‰	Брой	‰	Брой	‰	Брой	‰
Умрели	5728	12.1	5705	12.0	5939	12.5	6030	12.7	6113	12.9	6095	12.9	6201	13.1	5990	12.7	5975	12.6
от тях деца до 1 г.	33	7.0	19	4.2	24	5.1	28	6.4	22	4.9	25	5.7	24	5.6	19	4.4	24	5.4
Естествен прираст	-996	-2.1	-1159	-2.4	-1272	-2.7	-1636	-3.5	-1589	-3.4	-1682	-3.6	-1926	-4.1	-1706	-3.6	-1496	-3.2

Източник: НСИ

Фиг.3

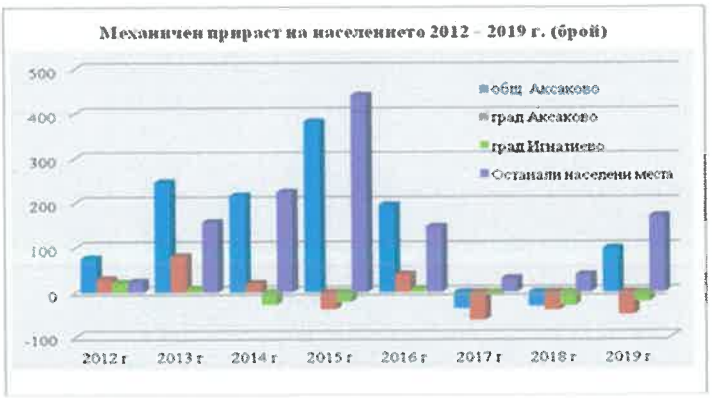

Източник: НСИ

I.7.1.3 Механичен прираст

Механичното движение на населението е резултат от заселванията и изселванията към и от общината. Механичният прираст средногодишно за периода 2012-2019 г. е положителен, т.е. с по-голям дял са заселванията в сравнение с изселванията в общия поток на мигрантите. Положителната нето-миграция е характерна както за градското, така също и за селското население на общината.

Фиг. 4

Източник: НСИ

Общият брой на механичния прираст се запазва в границите 100-400 д. годишно за периода след 2012 г. Не се наблюдават съществени различия през отделните години по населени места (*табл. 5*).

Таблица 5

Механичен прираст на населението за периода 2012 – 2019 г. , НСИ

	2012 г.		2013 г.		2014 г.		2015 г.		2016 г.		2017 г.		2018 г.		2019 г.		2012-2019 ср.год.	
	Брой	‰	Брой	‰	Брой	‰	Брой	‰	Брой	‰	Брой	‰	Брой	‰	Брой	‰	Брой	‰
Общ. Аксаково – общо																		
Заселени	396	19.4	591	28.8	644	31.2	878	42.3	676	32.3	570	27.3	555	26.9	743	36.2	632	30.6
Изселени	320	15.7	345	16.8	428	20.8	497	23.9	481	23.0	606	29.1	586	28.4	645	31.4	489	23.7
Механичен прираст	76	3.7	246	12.0	216	10.5	381	18.3	195	9.3	-36	-1.7	-31	-1.5	98	4.8	143	6.9
Град Аксаково																		
Заселени	135	17.2	191	24.2	177	22.3	145	18.4	224	28.5	175	22.4	154	19.9	173	22.5	172	22.0
Изселени	105	13.4	110	13.9	157	19.8	183	23.2	184	23.4	237	30.3	194	25.0	223	29.0	174	22.3
Механичен прираст	30	3.8	81	10.3	20	2.5	-38	-4.8	40	5.1	-62	-7.9	-40	-5.2	-50	-6.5	-2	-0.3
Град Игнатиево																		
Заселени	53	13.2	63	15.6	54	13.4	68	17.0	80	20.0	75	18.8	74	18.7	86	21.8	69	17.3
Изселени	31	7.7	55	13.6	82	20.4	90	22.5	72	18.0	80	20.0	104	26.2	108	27.4	78	19.5
Механичен прираст	22	5.5	8	2.0	-28	-7.0	-22	-5.5	8	2.0	-5	-1.3	-30	-7.6	-22	-5.6	-9	-2.2
Общ. Аксаково – села общо																		
Заселени	208	24.2	337	39.2	413	47.6	665	74.8	372	41.0	320	35.4	327	36.7	484	54.3	391	44.2
Изселени	184	21.4	180	21.0	189	21.8	224	25.2	225	24.8	289	32.0	288	32.3	314	35.3	237	26.8
Механичен прираст	24	2.8	157	18.3	224	25.8	441	49.6	147	16.2	31	3.4	39	4.4	170	19.1	154	17.5
Област Варна – общо																		
Заселени	5531	11.7	8104	17.1	8882	18.7	10321	21.8	9309	19.7	10039	21.3	9780	20.7	10671	22.7	9080	19.2
Изселени	5643	11.9	6284	13.3	7882	16.6	9563	20.2	7992	16.9	8891	18.8	8722	18.5	10332	22.0	8164	17.3
Механичен прираст	-112	-0.2	1820	3.8	1000	2.1	758	1.6	1317	2.8	1148	2.4	1058	2.2	339	0.7	916	1.9

Източник: НСИ

I.7.2 Демографски структури

I.7.2.1 Структура на населението по възраст

Възрастовата структура на населението има съществено значение при формирането на трудовите и образователни контингенти.

През 2019 г. относителният дял на населението под 15 г. е 15.6% (3198 души) от общия брой на населението на общината; делът на контингентите в активна трудоспособна възраст (15-64 г.) е 63.7% (13083 души), а на лицата на 65 и повече години е 20.7% (4244 души). Тези съотношения средно за страната са съответно 14.4%, 64.0% и 21.6%, а за област Варна – 15.2%, 65.6% и 19.2% (*табл. 6*).

Таблица 6

Община Аксаково – Структура на населението по възрастови групи (2011 – 2019 г.), НСИ

Населени места	2011 г.				2019 г.			
	Общо	0-14 г.	15-64г.	65+	Общо	0-14 г.	15-64г.	65+
Брой								
Общ.Аксаково	**20426**	**3351**	**13330**	**3745**	**20525**	**3198**	**13083**	**4244**
гр.Аксаково	7801	*1190*	*5527*	*1084*	*7658*	*1149*	*5187*	*1322*
гр.Игнатиево	3979	*850*	*2678*	*451*	*3932*	*782*	*2630*	*520*
Села – общо	*8646*	*1311*	*5125*	*2210*	*8935*	*1267*	*5266*	*2402*
с.Ботево	162	4	67	91	154	5	81	68
с.Водица	205	11	79	115	153	8	64	81
с.Въглен	1028	232	704	92	997	198	690	109
с.Ген. Кантарджиево	390	21	167	202	334	21	159	154
с.Доброглед	281	22	165	94	285	17	146	122
с.Долище	372	18	205	149	334	17	165	152
с.Засмяно	144	22	78	44	142	24	74	44
с.Зорница	130	4	81	45	139	6	63	70
с.Изворско	773	188	529	56	934	260	621	53
с.Кичево	1099	110	699	290	1005	90	592	323
с.Климентово	179	3	90	86	251	8	129	114
с.Крумово	175	3	77	95	134	3	45	86
с.Куманово	391	30	228	133	331	15	173	143
с.Л.Каравелово	1539	467	982	90	1589	404	1079	106
с.Новаково	71	1	25	45	94	2	50	42
с.Орешак	281	19	138	124	251	10	124	117
с.Осеново	363	29	193	141	476	34	239	203
с.Припек	107	4	54	49	94	9	43	42
с.Радево	31	0	13	18	24	0	6	18
с.Слънчево	729	111	449	169	1021	128	628	265
с.Яребична	196	12	102	82	193	8	95	90
Обл. Варна	**475074**	**67263**	**331660**	**76151**	**469885**	**71529**	**307959**	**90397**
Р България	**7364570**	**975272**	**5027901**	**1361397**	**6951482**	**1002258**	**4445136**	**1504088**
Относителен дял - %								
Общ.Аксаково	**100**	**16.4**	**65.3**	**18.3**	**100**	**15.6**	**63.7**	**20.7**
гр.Аксаково	*100*	*15.3*	*70.8*	*13.9*	*100*	15.0	67.7	17.3
гр.Игнатиево	*100*	*21.4*	*67.3*	*11.3*	*100*	19.9	66.9	13.2
Села – общо	*100*	*15.2*	*59.3*	*25.6*	100	14.2	58.9	26.9
с.Ботево	100	2.5	41.4	56.2	100	3.2	52.6	44.2
с.Водица	100	5.4	38.5	56.1	100	5.2	41.9	52.9
с.Въглен	100	22.6	68.5	8.9	100	19.9	69.2	10.9
с.Ген.Кантарджиево	100	5.4	42.8	51.8	100	6.3	47.6	46.1
с.Доброглед	100	7.8	58.7	33.5	100	6.0	51.2	42.8
с.Долище	100	4.8	55.1	40.1	100	5.1	49.4	45.5
с.Засмяно	100	15.3	54.2	30.6	100	16.9	52.1	31.0
с.Зорница	100	3.1	62.3	34.6	100	4.3	45.3	50.4
с.Изворско	100	24.3	68.4	7.2	100	27.8	66.5	5.7
с.Кичево	100	10	63.6	26.4	100	9.0	58.9	32.1
с.Климентово	100	1.7	50.3	48	100	3.2	51.4	45.4

Населени места	2011 г.				2019 г.			
	Общо	0-14 г.	15-64г.	65+	Общо	0-14 г.	15-64г.	65+
с.Крумово	100	1.7	44	54.3	100	2.2	33.6	64.2
с.Куманово	100	7.7	58.3	34	100	4.5	52.3	43.2
с.Любен Каравелово	100	30.3	63.8	5.8	100	25.4	67.9	6.7
с.Новаково	100	1.4	35.2	63.4	100	2.1	53.2	44.7
с.Орешак	100	6.8	49.1	44.1	100	4.0	49.4	46.6
с.Осеново	100	8	53.2	38.8	100	7.1	50.3	42.6
с.Припек	100	3.7	50.5	45.8	100	9.6	45.7	44.7
с.Радево	100	0	41.9	58.1	100	0.0	25.0	75.0
с.Слънчево	100	15.2	61.6	23.2	100	12.5	61.5	26.0
с.Яребична	100	6.1	52	41.8	100	4.1	49.3	46.6
Обл. Варна	**100**	**14.2**	**69.8**	**16**	**100**	15.2	65.6	19.2
Р България	**100**	**13.2**	**68.3**	**18.5**	**100**	14.4	64.0	21.6

Източник: НСИ

Разпределението на населението на община Аксаково според данни от НСИ през 2019 г. във възрастовите групи – под трудоспособна възраст, в трудоспособна възраст и над трудоспособна възраст е представено в *таблица 7 и фиг.5*.

Таблица 7

Община Аксаково – Структура на населението по пол и възрастови групи – 2019 г.

	Общо			В т.ч. в градовете			В т.ч. в селата		
	всичко	мъже	жени	всичко	мъже	жени	всичко	мъже	жени
Брой									
Аксаково	**20525**	**10127**	**10398**	**11590**	**5679**	**5911**	**8935**	**4448**	**4487**
Под трудоспособна възраст	3412	1746	1666	2060	1081	979	1352	665	687
В трудоспособна възраст	12283	6510	5773	7363	3823	3540	4920	2687	2233
Над трудоспособна възраст	4830	1871	2959	2167	775	1392	2663	1096	1567
Относителен дял - %									
Аксаково	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**	**100**
Под трудоспособна възраст	16.6	17.2	16.0	17.8	19.0	16.6	15.1	15.0	15.3
В трудоспособна възраст	59.8	64.3	55.5	63.5	67.3	59.9	55.1	60.4	49.8
Над трудоспособна възраст	23.5	18.5	28.5	18.7	13.6	23.5	29.8	24.6	34.9

Източник: НСИ

Градското население се очертава с по-благоприятна възрастова структура в сравнение със селското население на общината, където близо 1/3 от населението е над трудоспособна възраст (*фиг. 5*).

Фиг. 5

Източник: НСИ

По населени места се наблюдават значителни различия, свързани с останалите демографски и етнодемографски структури.

Структурата на населението по пол няма съществени отклонения с изключение на населените места със застаряло население, където делът на жените е по-голям сред възрастното население (*табл. 7*).

I.7.2.2 Структура на населението по образование

Според данните от преброяванията на населението през последните 20 години се очертава нарастване на лицата с висше и средно образование и намаление на нискообразованото население (с основно и по-ниско образование). През 2011 г. най-висок е делът на притежаващите средно образование – 38.7%, следван от населението с основно образование – 33.9% и от населението с начално и незавършено начално образование – 16.1%. Жителите на общината с висше университетско и висше колежанско образование са 9.9%. (*табл. 8*).

Общото образователно равнище на населението в общината е ниско. Около 65% от населението е с образование по-ниско от средното. Такава е характеристиката и по населени места с изключение на гр. Аксаково, където с висше образование са над 5%, с полувисше – над 3%, и със средно – над 35% от населението.

Таблица 8

Структура на населението по образование 1992-2011 г.

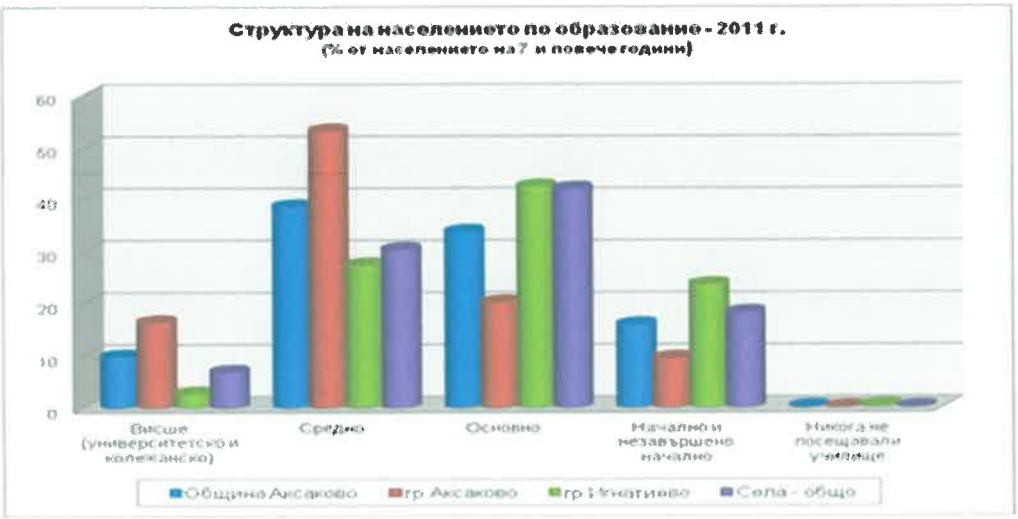
Териториални нива	Население на 7 и пов. Години	Висше	Висше специалист (Полувисше)	Средно	Основно	Начално и незавършено начално	Неграмотни	Никога не посещавали училище	Непосочили
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	1992 г.								
Общ.Аксаково	**100.0**	**2.8**	**1.8**	**23.1**	**39.7**	**30.9**	**1.7**		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Област Варна	100.0	9.5	3.6	36.0	28.7	20.9	1.4		0.0

Р България	100.0	7.9	3.4	33.5	30.3	22.7	2.0		0.1
	2001 г.								
Общ.Аксаково	**100.0**	**3.7**	**2.6**	**29.3**	**36.9**	**24.5**	**2.5**		**0.4**
Област Варна	100.0	12.4	4.7	39.7	24.4	17.0	1.6		0.3
Р България	100.0	9.6	4.5	37.9	27.5	18.4	1.8		0.3
	2011 г.								
Общ.Аксаково	**100.0**	**9.9**		**38.7**	**33.9**	**16.1**		**1.3**	
Град Аксаково	100.0	**9.9**		**38.6**	**33.8**	9.6	0.2	0.2	
Град Игнатиево	100.0	16.4		53.2	20.3	23.7	3.0	0.5	
Села - общо	100.0	2.8		27.5	42.5	18.4	1.4	0.2	
Област Варна	**100.0**	**23.8**		**43.3**	**20.2**	**11.8**		**1.0**	
Р България	100.0	19.6		43.5	23.1	12.6		1.2	

Заб.: *През 2011 г. към висше образование се вкл. и висше (специалист)*
Източник: *НСИ - преброяване на населението*

Най-висок е делът на населението с висше образование (университетско и колежанско) в центъра на общината - град Аксаково (16.4% от населението на 7 и повече години), както и на лицата със средно образование (които съставляват повече от половината – 53.2% от населението на 7 и повече години в града). Селското население на общината се характеризира с по-ниско образователно равнище, което се наблюдава и за селското население на страната като цяло.

Фиг. 6

Източник: *НСИ - преброяване на населението*

I.7.2.3 Структура на населението по етническа група

Етническата структура населението се наблюдава статистически при преброяванията на населението и е един от показателите (както и вероизповеданието и майчин език), които са с доброволен отговор и с право на самоопределение на анкетираните лица.

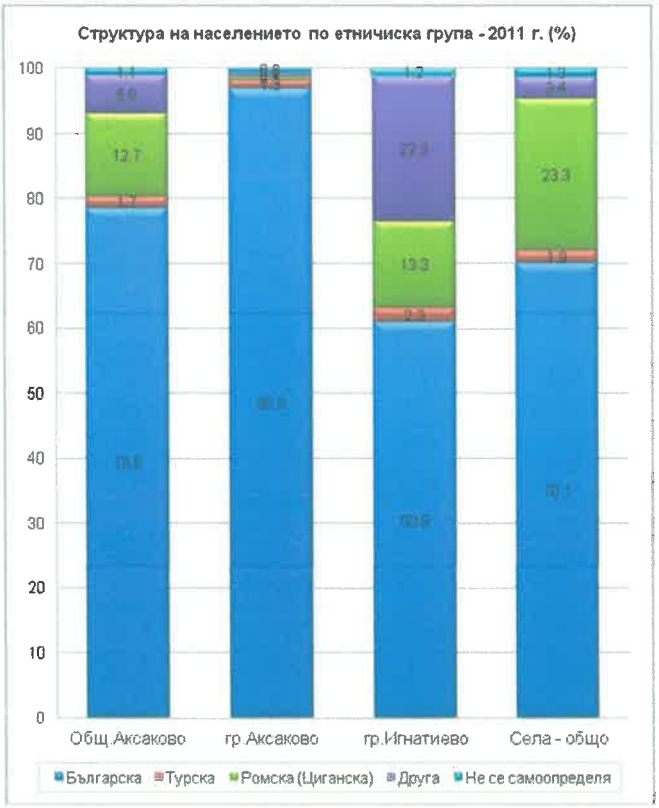
Таблица 9

Община Аксаково - Структура на населението по етническа група 2011 г.

Населени места	Население		Етническа група				Не се самоопределя	Непоказано
	Общ брой	в т.ч. Само-определили се	Българска	Турска	Ромска (Циганска)	Друга		
	Брой							
Община Аксаково	**20426**	**18173**	**14284**	**316**	**2309**	**1071**	**193**	**2253**
Град Аксаково	7801	6969	6754	89	37	48	41	832
Град Игнатиево	3979	3377	2057	76	450	752	42	602
Села - общо	8646	7805	5473	145	1818	266	103	796
	Структура - %							
Община Аксаково		**100.0**	**78.6**	**1.7**	**12.7**	**5.9**	**1.1**	
Град Аксаково		100.0	96.9	1.3	0.5	0.7	0.6	
Град Игнатиево		100.0	60.9	2.3	13.3	22.3	1.2	
Села - общо		100.0	70.1	1.9	23.3	3.4	1.3	

Заб: *Няма данни за етническата група на 45 души от преброените лица в селата*
Източник: *НСИ, преброяване на населението*

През 2011 г. по данни от преброяването на населението преобладаващата част от жителите на община Аксаково са се самоопределили от българския етнос (78.6%). Етническата група на българите от ромски (циганси) произход в общ. Аксаково е 12.7% от общото население, а от турски – 1.7% (*табл.9, фиг.7*).

Фиг.7

По населени места съществуват различия. С най-еднородна етническа структура на населението се характеризира град Аксаково, както и повече от половината от селата (Ботево, Водица, Генерал Кантарджиево, Долище, Зорница, Климентово, Крумово, Новаково, Орешак, Припек, Радево, Яребична), в които над 95% от населението е от българския етнос. Висок е делът на самоопределилите се от ромския етнос в Игнатиево, Любен Каравелово, Изворско, Слънчево и Засмяно (над 25%). Близо 6% от населението на общината се самоопределя към друга етническа група. Непоказали етническата си група са 1/10 от жителите на общината, като най-голям е делът им в Игнатиево, Въглен, Куманово, Кичево, Осеново, Доброглед. От турската етническа група най-голям е делът на самоопределилите се в селата Слънчево и Засмяно.

I.7.2.4 Ежедневни трудови пътувания

Активността на ежедневните трудови пътувания се определя от неравномерното териториално разположение на производствените мощности, дейности и социална инфраструктура в обхвата на регионалните връзки на община Аксаково.

Непосредствената близост на гр. Варна, с неговата добре развита икономика, туризъм и социална инфраструктура, го прави притегателен център за работната сила на община Аксаково. Вторият отправен пункт за ежедневните трудови пътувания от община Аксаково е гр. Девня. Общо изходящите трудови кадри представляват 58% от заетите. От тях над 90% ежедневно пътуват за гр. Варна и около 6% за гр. Девня. Най голям контингент от изходящи трудови кадри дават Аксаково и Игнатиево - изчислява се на ок. 77% от общия брой изходящи. Слаби по линията на ежедневните трудови пътувания са връзките между центъра на общината - гр. Аксаково и останалите населени места. Горното, наред със също значителни по обем културно-битови пътувания (за образование, здравно обслужване и др.) към Варна, очертават характеристиката на ежедневната миграция.

I.7.3 Прогноза за демографско развитие

Развитието на населението на община Аксаково през прогнозния период е на базата на:

- *естествено възпроизводство* (фертилни контингенти, очаквана фертилност, смъртност, средна продължителност на живота);
- *миграционен прираст*, съобразен с капацитета на територията, близостта ѝ до Варна и други центрове, съществуващи ресурси, второ жилище и по-активно обитаване на вилни зони, включително обитаване в природна среда.

Характерната за общината благоприятна възрастова структура с висок дял на фертилните контингенти, нисък дял на възрастното население и високи стойности на младите хора оказва съществено влияние на бъдещото демографско възпроизводство. Фертилните контингенти заемат около 1/4 от населението на Аксаково, а възрастните лица са около 20%.

На база на естествен прираст се предвижда да нараства населението на гр. Аксаково и гр. Игнатиево и селата Въглен, Изворско и Любен Каравелово. В останалите села броят на населението се предвижда да се запази или намалява по-бавно, поради изчерпани възможности за екстензивно развитие. Ще запазят положителното си миграционно салдо Аксаково, селата в Батовската долина - Долище, Орешак, Куманово, Яребична, Новаково, както и населените места в тила на черноморските курорти - Кичево, Осеново, Климентово и Генерал Кантарджиево, но то не е достатъчно и в качествен състав, че да осигури ръст и

възпроизводство на перспективното им население. Преимущественото концентриране на механичен прираст в селата от източната половина на платото ще преодолее в известна степен съществуващия дисбаланс. Той обаче ще се запази и дори засили между северната и южната част на общинската територия.

Изводът, който може да се направи е, че ако се запазят сегашните тенденции в демографските процеси населението на община Аксаково ще може да се самовъзпроизвежда, но при териториални дисбаланси. Възможно е нарастване на механичния прираст на населението в общината, стимулиран от бъдещо икономическо развитие и възможности за обитаване.

Както бе отбелязано, като цяло демографското състояние на територията на общ. Аксаково е благоприятно по отношение на количествените параметри на населението. С благоприятно демографско развитие се очертава градското население и средните по население селища. Важно за развитието на населението са неговите качествени характеристики и свързаните с тях заетост и безработица, адаптиране към икономическите промени.

Независимо от показателите за смъртност и раждаемост на населението, влошената възрастова структура няма да бъде преодоляна напълно в перспектива и обезлюдяването на част от селата (предимно в северозападната част на общината) ще продължи. Като демографски фактор с отрицателен знак трябва да се отчете и ниското образователно ниво на населението на общината. В този перспективен срок няма да бъдат преодолени и очертаните диспропорции в териториалното разпределение на населението. Вероятно ще се запази, а дори и засили интензивността на ежедневните трудови и културно-битови пътувания към общините Варна и Девня.

I.7.3.1 Прогнози за брой население

Демографската прогноза е разработена в три варианта: ***песимистичен, реалистичен и оптимистичен*** (*табл. 10, фиг.8*).

Според *песимистичния вариант* при запазване на параметрите на естественото възпроизводство в бъдеще е възможно поддържането на просто възпроизводство като към края на прогнозния период населението на община Аксаково се прогнозира да достигне **19 390** души.

Според *оптимистичния вариант*, формиралите се възрастови структури, в съчетание с миграционните процеси ще имат определящо значение за характера на възпроизводството на населението в перспектива. Предвижда се към края на прогнозния период населението

на общината да бъде 21 930 души или увеличение с 6.8%. Почти всички населени места запазват или увеличават населението, а там където се очертава намаление, то е под 1%. При оптимистичния вариант се възприема хипотезата да се запази повъзрастовата раждаемост и увеличи механичния прираст на селата на основата на нова икономическа активност на населените места. Общата раждаемост през прогнозирания период се планира на 11.5 – 12 ‰, а средната продължителност на живот – 76 год. В оптимистичния вариант за повъзрастова раждаемост се приема хипотезата за достигане на разширен тип възпроизводство на населението, който при средна продължителност на живота от 78 години (близка до средната сега за ЕС), раждаемост около 12.5‰ и фертилност над 45‰. В резултат на целево стимулираното социално-икономическото развитие на общината чрез агресивен маркетинг, висока инвестиционна активност в икономиката и подобряваща привлекателността на територията, се очаква запазване на населението в границите на общината и нарастване на броя и интензитета на миграционните движения.

Реалистичният вариант вариант се базира на възприетите хипотези за развитие на основните демографски и икономически процеси, които в края на прогнозния период запазват населението, което към 2040 г. да достигне 19 575 д.

Основните моменти в работната хипотеза, използвана при разработване на демографската прогноза по **реалистичния вариант,** е запазването (с незначителни модификации) на сегашната възрастова структура на населението на общината, запазване на повъзрастовата раждаемост и слабо подобряване на средната продължителност на живот, механично нарастване на населението в селата на база привлекателност за второ и жилище и дори в силно ограничена степен – първо жилище в природна среда.

Таблица 10

Прогноза за развитие на населението на община Аксаково – 2040 г. в три варианта

Община / Населени места	Население според преброяванията			Население	Прогнози – 2040 г.		
	1992 г.	2001 г.	2011 г.	2019 г.	Песимистичен вариант	Реалистичен вариант	Целеви вариант
1	2	3	4	5	6	7	8
Общ. Аксаково	**17 994**	**19 118**	**20 426**	**20 525**	**17 355**	**19 575**	**21 025**
1	2	3	4	5	6	7	8
гр.Аксаково	7 039	7 269	7 801	*7 658*	6 880	7 290	7 990
гр.Игнатиево	3 711	3 963	3 979	*3 932*	3 420	3 760	3 990
села	7 244	7 886	8 646	*8 935*	7 055	8 525	9 045
с.Ботево	334	282	162	154	120	150	155
с.Водица	344	254	205	153	100	150	170

с.Въглен	831	904	1 028	997	870	990	1 000
с.Ген. Кантарджиево	583	456	390	334	260	340	355
с.Доброглед	57	117	281	285	220	270	280
с.Долище	212	272	372	334	230	320	330
с.Засмяно	173	166	144	142	110	130	150
с.Зорница	123	125	130	139	110	125	150
с.Изворско	719	720	773	934	640	860	900
с.Кичево	904	940	1 099	1 005	840	950	990
с.Климентово	190	217	179	251	190	240	290
с.Крумово	250	184	175	134	100	120	140
с.Куманово	213	261	391	331	250	290	330
с.Любен Каравелово	1 013	1 342	1 539	1 589	1 280	1 490	1 520
с.Новаково	86	77	71	94	60	65	70
с.Орешак	187	263	281	251	200	240	250
с.Осеново	284	389	363	476	390	450	490
с.Припек	59	91	107	94	70	85	100
с.Радево	96	58	31	24	15	25	30
с.Слънчево	492	634	729	1 021	840	1 050	1 150
с.Яребична	94	134	196	193	160	180	190

I.7.3.2 Прогнози за възрастова структура

Процесът на застаряване на населението, изразяващ се в намаление на относителния дял на подтрудоспособното и трудоспособно население, ще продължи и в перспектива. Поради по-доброто им демографско развитие, този процес ще бъде по-слабо изразен в градовете Аксаково и Игнатиево и селата Въглен, Игнатиево, Изворско, Кичево и Любен Каравелово, които ще намалят относителния дял на населението в под- и в трудоспособна възраст, но ще запазят характера си на прогресивна и стационарна възрастова структура. Останалите 16 населени места се очертават със значително намален контингент на население в трудоспособна възраст. В перспектива се очертават три населени места с прогресивна, четири населени места със стационарна и шестнадесет населени места с регресивна възрастова структура.

Според реалистичния вариант, чиято хипотеза предвижда ново заселване в голяма част от селата в общината при прогнозирани възможности за нови икономически функции, основно свързани със селско стопанство, ХВП и туризъм, се очаква във всички села да има население в трудоспособна възраст.

Оптимистичният вариант разглежда едно ново развитие на общината като изнесен тил на икономическа дейност от Варна, Девня и други общински центрове, и собствено развитие,

което е придружено с трайно заселване на нови контингенти население в трудоспособна възраст и задържане на населението в общината.

Таблица 11

Прогноза за развитие на трудоспособното населението на община Аксаково – 2040 г. в три варианта

Община Населени места	Прогнози – 2040 г.		
	Песимистичен вариант	Реалистичен вариант	Оптимистичен вариант
Общ. Аксаково	10715	12245	13490
гр. Аксаково	4330	4730	4900
гр. Игнатиево	2150	2340	2750
села	4240	5175	5840
с.Ботево	70	85	95
с.Водица	50	65	85
с.Въглен	550	650	690
с.Ген. Кантарджиево	120	180	200
с.Доброглед	110	140	180
с.Долище	140	200	220
с.Засмяно	40	55	70
с.Зорница	70	80	100
с.Изворско	490	510	550
с.Кичево	520	620	680
с.Климентово	100	150	170
с.Крумово	50	70	90
с.Куманово	160	190	220
с.Любен Каравелово	810	960	1020
с.Новаково	20	30	45
с.Орешак	85	90	105
с.Осеново	190	250	320
с.Припек	40	50	65
с.Радево	0	10	15
с.Слънчево	540	680	790
с.Яребична	80	110	130

Представените по-горе хипотези за прогнозиране развитието на населението в трудоспособна възраст определят и прогнозите за населението по възрастови групи, които са показани в табл. 12.

Таблица 12

Прогноза за развитие на населението на община Аксаково по възрастови групи – 2040 г. в три варианта

По възрастови групи	2011	2019	Песимистичен вариант	Оптимистичен вариант	Оптимистичен вариант
общо население	**20426**	**20525**	**17 355**	**19 585**	**21 040**

0-14	3351	3198	2615	2 950	3 100
15-64	13330	13083	10840	12 235	13 100
65+	3745	4244	3900	4 400	4 840
0 - 4	1176	977	790	890	920
5 - 9	1133	1049	855	965	1 010
10 - 14	1083	1172	970	1 095	1 170
15 - 19	1023	1117	950	1070	1180

I.8 Анализ и прогноза на икономическото развитие по сектори

I.8.1 Аналитични проучвания

I.8.1.1 Обща характеристика на икономическото развитие на община Аксаково

Параметрите на икономиката на община Аксаково се определят от множество фактори, предпоставки и условия.

Икономиката на общината се свързва с:

- развитието на националната икономика, икономиката на района и на съседните общини. Външните икономически условия са предпоставка не само за развитие на отделните отрасли, производства и дейности, но и за формирането на тяхната структура, резултати, тенденции и перспективи
- географското разположение на общината, което я поставя в зависимост от влиянието на по-силно икономически развити съседни общини, привличащи работна сила от общината за изпълнение на своите икономически функции;
- поминъкът на живеещото в общината население, неговия предприемачески дух, изградената материално-техническа база, инфраструктура и други местни условия и особености.
- кризата „Ковид-19" оказва съществено влияние върху състоянието и развитието на икономиката в общината по линия на заетостта, инвестиционната активност, възможностите за разкриване на нови дейности и производства;

Въпреки природогеографските си ресурси, Община Аксаково се включва в икономиката на област Варна с незначителен дял - около 1%, а в икономиката на страната – с 0.1%.

В таблицата са представени основните показатели по икономически дейности към 2013 и 2018 г., които характеризират динамиката на икономическото развитие в общината.

Таблица 1

Основни икономически показатели на отчетените нефинансови предприятия по икономически дейности - за община Аксаково по А10 – 2013-2018 г.

Икономически дейности (A21)	Предприятия	Заети лица[1]	Произведена продукция[2]	ДМА
	Брой		Хиляди левове	
2013 г.				
Общо	**675**	**3722**	**324812**	**213866**
Селско, горско и рибно стопанство	145	534	44874	30362
Добивна промишленост	-	-	-	-
Преработваща промишленост	64	1821	210738	110015
Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива	..	..	..	..
Доставяне на води; канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване	..	..	..	..
Строителство	37	246	27688	41449
Търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети	219	612	16005	5195
Транспорт, складиране и пощи	51	188	14943	4451
Хотелиерство и ресторантьорство	29	55	537	1671
Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; далекосъобщения	..	..	..	..
Операции с недвижими имоти	50	49	2000	17077
Професионални дейности и научни изследвания	23	76	4515	155
Административни и спомагателни дейности	8	32	615	..
Образование	3	..	..	..
Хуманно здравеопазване и социална работа	12	34	740	198
Култура, спорт и развлечения	6	10	174	..
Други дейности	22	31	852	222
2018 г.				
Общо	**770**	**4925**	**582603**	**292957**
Селско, горско и рибно стопанство	139	531	52770	62772
Добивна промишленост	-	-	-	-
Преработваща промишленост	86	2651	428924	170228
Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива	..	..	..	..
Доставяне на води; канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване	..	..	..	..
Строителство	39	260	18764	16396
Търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети	231	850	46078	10183
Транспорт, складиране и пощи	80	263	22145	5774
Хотелиерство и ресторантьорство	27	63	904	1645
Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; далекосъобщения	7	7	43	-
Операции с недвижими имоти	45	47	2518	18637
Професионални дейности и научни изследвания	41	71	3283	210
Административни и спомагателни дейности	22	49	2362	3421
Образование	..	..	..	..
Хуманно здравеопазване и социална работа	14	56	965	911
Култура, спорт и развлечения	7	12	1013	..
Други дейности	27	38	706	..

[1] Данните са изчислени в еквивалент на пълна заетост.
[2] Показателят е изчислен по методология на Структурна бизнес статистика.
„..“ Конфиденциални данни. „-“ Няма случай. *Източник: НСИ*

В общината оперират 770 фирми на отчетените нефинансови предприятия (2018 г., НСИ), от които 139 – в селското стопанство, 128 в индустрията и 503 в услугите. Бизнесът в

общината е предимно дребен - 91% от фирмите са микро (със заети до 9 човека); 6.6% (10-49 човека); 2.4% са със заети над 50 човека. Фирмената структура е индикатор за характера и потенциала на икономическата база на общината. В по-голямата си част фирмите са регистрирани като „Еднолични търговци" по смисъла на Търговския закон и са основно в сектора на услугите. Броят, секторната структура и големината на бизнес единиците в общината понастоящем не поставят изисквания за големи по размер производствени площи.

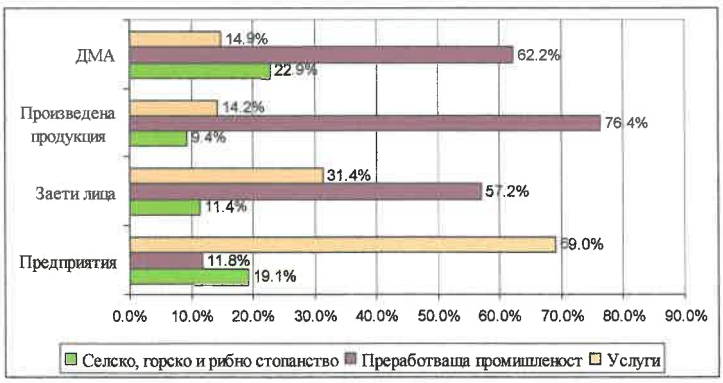
В периода 2013-2018 г. се отчита нарастване на почти всички показатели, характеризиращи развитието на икономиката в общината, темповете са значително по-ниски в сравнение със средните за страната.

При отчетен средногодишен ръст на произведената продукция за страната през периода 2013-2018 г. от 6.9%, за общината растежът на икономиката на общината е значително по-висок – 15.9% (НСИ). При преработващата промишленост и услугите този темп средногодишно е 20%, за селското стопанство – 3.5%. Това нарастване на икономиката е резултат от инвестиционната привлекателност на общината. Разходите за ДМА през този период са нараснали с 40% или показват средногодишен ръст от 7.5%.

В структурата на икономиката доминира секторът на индустрията – 76% от произведената продукция, 57% от заетите лица, 62% от дълготрайните материални активи (фиг. 1). Услугите участват с 14% в произведената продукция и 31% от заетите лица. Секторът на селското, горското и рибното стопанство обхваща 11% от заетите лица и допринася за 9% от произведената в общината продукция.

Фиг.1

Структура на икономиката на община Аксаково през 2018 г. , %

Източник: НСИ

Производствените активности са съсредоточени основно в и около общинския център. Близостта и удобната транспортна връзка с Варна са също причина за развитие на такива активности и в други населени места като Игнатиево, Слънчево, Яребична.

I.8.1.2 Заетост и безработица

Данните на НСИ за отчетените нефинансови предприятия показват, че през 2018 г. заетите лица са 4 925 д. Техният брой е нараснал с 32% спрямо 2013 г., когато са били ангажирани 3722 души. Над половината от тях са заети в сектора на индустрията (55%), 17% в „Търговия, ремонт на автомобили и мотоциклети", 11% в „Селско, горско и рибно стопанство". Съгласно данните на Агенцията по заетостта община Аксаково и област Варна като цяло се характеризират с по-ниски от средните за страната равнища на **безработица**. През 2019 г. за община Аксаково равнището на безработица е 3.19%, съответно за област Варна – 4.23%, а за страната – 5.93%. През 2020 г. е регистрирано нарастване на безработицата на всички териториални нива, дължащо се на COVID-19.

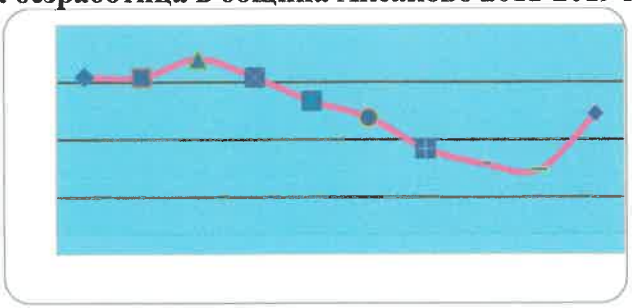
Таблица 2

Равнище на безработица, предлагане и търсене на трудовия пазар

	Иконом. активни лица / брой /	**Регистр. безра ботни / брой /**	Постъпили на работа през мес. / брой /	Регистр. безр. до 29 г. / брой /	Регистр. безр. с рег.>1 г. / брой /	Свободни раб.места		Брой безр. за едно СРМ	**Равнище на безработица / % /**
						заявени през мес. / брой /	в края на месеца / брой /		
31.12.2019 г.									
общ.Аксаково	8236	**263**	17	41	15	13	9	14	**3.19**
обл.Варна	222697	**9425**	674	1185	957	485	1158	9	**4.23**
Североизточен р-н	427876	**27308**	1476	3173	5784	939	2118	63	**6.38**
За страната	3282740	**194715**	11324	24467	44383	8269	14442	9	**5.93**
31.01.2020 г.									
общ.Аксаково	8236	**302**	16	43	16	5	13	25	**3.67**
обл.Варна	222697	**10203**	787	1335	998	549	1242	7	**4.58**
Североизточен р-н	427876	**29515**	2089	3452	5947	1608	2492	41	**6.90**
За страната	3282740	**205324**	16008	25185	45235	15048	17105	8	**6.25**
29.02.2020 г.									
общ.Аксаково	8236	**316**	34	46	15	8	14	18	**3.84**
обл.Варна	222697	**9917**	1015	1247	1027	1735	2370	9	**4.45**
Североизточен р-н	427876	**28741**	2421	3225	5931	2771	3497	63	**6.72**
За страната	3282740	**202500**	17534	24835	45083	18466	20361	9	**6.17**
31.03.2020 г.									
общ.Аксаково	8236	**376**	42	70	16	21	10	12	**4.57**
обл.Варна	222697	**11145**	1133	1579	1060	1422	2371	3	**5.00**
Североизточен р-н	427876	**30677**	2877	3732	6054	3195	3608	30	**7.17**
За страната	3282740	**220072**	16835	27947	45869	17060	20180	7	**6.70**
30.09.2020 г.									
общ.Аксаково	8 236	**418**	36	69	21	8	8	17	**5.1**
обл.Варна	**222 697**	**11 134**	1 207	1 295	1 244	997	1 700	5	**5.0**
Североизточен р-н	427876	**39843**	1952	5583	6309	1812	2891	39	**9.3**
За страната	3282740	**236 058**	24 112	28 543	49 452	24 971	22 527	6	**7.2**

Източник: Агенция по заетостта

Фиг.2 Равнище на безработица в община Аксаково 2011-2019 г., 2020 г. (м.08) %

Източник: Агенция по заетостта

Динамиката на безработицата в община Аксаково има изразен сезонен характер - равнището на безработицата през летния сезон намалява почти наполовина (потвърдено от данните на Агенцията по заетостта). В същото време следва да се отбележи, че скритата безработица значително надхвърля регистрираната от бюрото по труда. Данните от Агенцията по заетостта сочат, че над 500 д. през 2020 г. в община Аксаково са безработни, при 300-400 д. през предходните години, поради Ковид-19.

Таблица 3

Община Аксаково - Брой безработни лица, младежи, жени, други

	средногодишно							2018
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.Регистрирани безработни	507	541	561	507	447	384	303	194
от тях:- жени	309	340	340	310	284	232	188	110
-с нам. работоспособност	30	32	30	33	39	35	29	18
-с висше образование	47	40	44	39	44	44	34	31
а) до 19г. вкл.	6	5	8	4	1	1	1	0
от тях: жени	3	3	5	3	1	1	1	0
б) от 20 до 24г. вкл.	41	46	48	33	20	17	15	12
от тях: жени	26	24	25	17	11	8	8	7
в) от 25 до 29г. вкл.	57	67	64	56	45	38	28	22
от тях: жени	41	45	44	34	30	22	18	10
г) от 30 до 34г. вкл.	73	75	71	56	53	43	37	28
от тях: жени	49	56	51	38	35	27	23	17
д) от 35 до 39г. вкл.	64	63	71	65	68	62	45	21
от тях: жени	39	42	49	45	45	41	31	16
е) от 40 до 44г. вкл.	50	55	65	65	55	49	44	30
от тях: жени	27	34	35	39	35	32	27	14
ж) от 45 до 49г. вкл.	64	69	58	57	53	44	40	20
от тях: жени	43	43	33	38	32	23	22	9
з) от 50 до 54г. вкл.	66	65	75	74	61	52	38	21
от тях: жени	37	40	45	40	40	34	27	15
и) над 55г.	87	98	101	97	92	78	55	40
от тях: жени	44	53	53	56	56	45	33	22

Източник: Бюро по труда Аксаково

От табл. 3 се вижда, че сред безработните делът на жените е по-висок, също така и на безработните в по-високите възрастови групи.

Таблица 4

Община Аксаково Професионална структура на безработните

Години	С работн. професия	Специалисти - общо	В т. ч. по области на образованието								Без квалификация		
			образование	хуман. и изкуства	общество, икон., право	математика, обществознание	техника и технологии	селско стопанство	здравеопазване	услуги, транспорт, охр. и др.	общо	със средно образование	с основно и по-ниско
2011	184	75	5	3	24	4	24	3	4	9	249	26	222
2012	203	56	2	4	21	1	18	1	3	7	283	35	248
2013	202	56	2	4	21	2	14	1	3	8	304	33	271
2014	204	49	3	2	17	1	15	3	2	7	254	26	229
2015	172	57	2	2	20	1	22	2	1	7	218	22	196
2016	149	51	2	2	23	1	15	1	1	6	184	21	163
2017	119	40	2	2	17	1	10	0	2	6	145	20	124
2018	81	34	3	1	14	2	9	1	2	2	79	14	65

Източник: Бюро по труда Аксаково

Най-висок е делът на безработните без квалификация, а най-нисък – на специалистите и тези с по-високо образование.

Таблица 5

Община Аксаково - Структура на безработните по образование

Години	Всичко регистрирани безработни	По образование				
		висше	средно	в т.ч. средно профес.	основно	начално и по-ниско
2011	507	47	209	177	147	104
2012	541	40	230	189	152	119
2013	561	44	236	198	145	136
2014	507	39	229	200	112	126
2015	447	44	197	173	98	108
2016	384	44	172	149	77	91
2017	303	34	141	119	64	64
м. май 2018	194	31	98	83	29	36

Източник: Бюро по труда Аксаково

В структурата на безработните по образование близо ½ са със средно образование, висок е и делът на безработните с основно образование.

Като цяло, социално - икономическото развитие на община Аксаково предлага недостатъчна степен на заетост на населението в териториалните си граници. Налице е

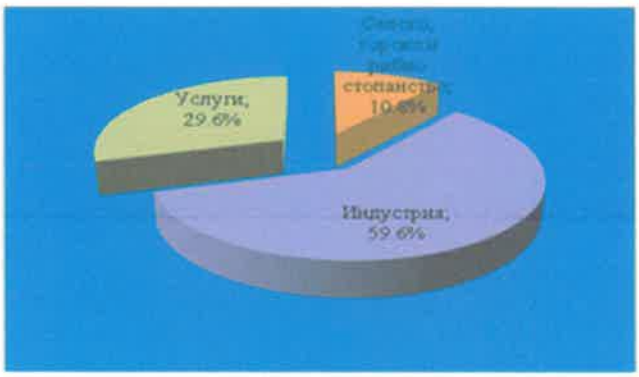
висока подвижност на активното население, измерена с ежедневните трудови пътувания извън общината.

Голямо предизвикателство за общината е реализиране на икономическия си потенциал като природни ресурси и работна сила с оглед мобилизиране на вътрешните си фактори за растеж и динамизиране на икономическото развитие и повишаване доходите на населението в следващия период.

I.8.2 Икономически сектори

Секторната структура на заетите лица в отчетените нефинансови предприятия показва, че в сектора на услугите през 2018 г. са заети 29.6%. В традиционния за общината сектор – селско стопанство са ангажирани 10.8% от заетите лица. В индустрията делът на заетите е 59.6%. Отчитайки самонаетостта, може по експертен път да се направи изводът, че в селското стопанство на общината заетостта е по-висока, което се обяснява с разположението на общината в регион с богати природни ресурси и трудови навици на населението в този отрасъл.

Фиг.3. Структура на заетите лица, 2018 г.

Източник: НСИ

I.8.2.1 Първичен сектор

Селско стопанство

Община Аксаково е традиционно развит селскостопански район. Природните условия са особено благоприятни за отглеждане на зърнени култури и лозя.

Земеделските земи, които според трайното си предназначение представляват база, осигуряваща развитието на селскостопанските дейности. Площите за нуждите на селското стопанство са 308 189 дка. Обработваемата площ е 210 000 дка и е 44 % от общата площ на общината. Този дял е важен показател за значителния поземлен потенциал на Община

Аксаково за развитието на селското стопанство, особено в съчетание с благоприятните климатични и почвени условия.

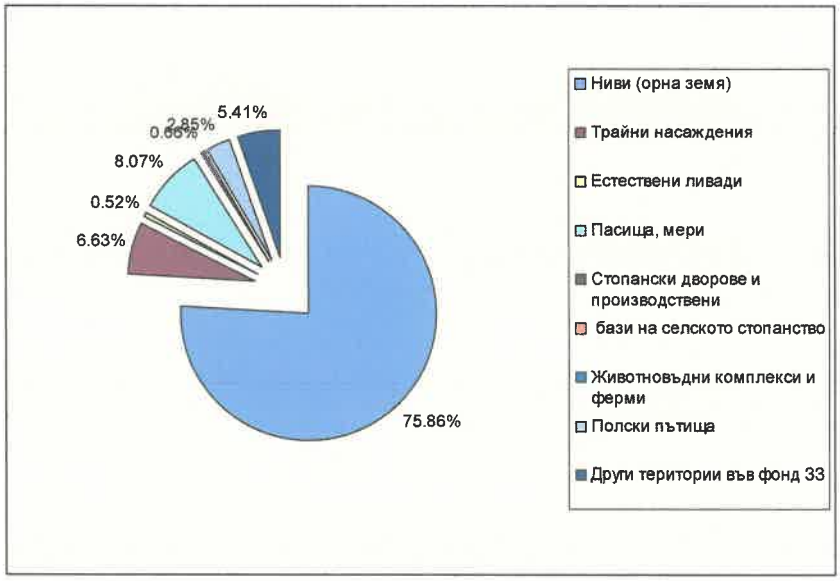
Структурата на земеделските земи е показана в табл.6. Най-голям дял в обработваемата земя в общината имат нивите - 76 %. Трайните насаждения са 6.6%. Следват мерите и пасищата – 8%. Естествените ливади са само 165 ха или 0.5%.

Таблица 6

Структура на земеделските земи в община Аксаково

Тип земеделска земя	Площ (в ха)	Дял (%)
Ниви (орна земя)	24150.3	75.86%
Трайни насаждения	2109.1	6.63%
Естествени ливади	165	0.52%
Пасища, мери	2570.2	8.07%
Стопански дворове и производствени бази на селското стопанство	210.3	0.66%
Животновъдни комплекси и ферми	88.2	
Полски пътища	906.7	2.85%
Други територии във фонд ЗЗ	1 723	5.41%
ОБЩО	31 834	100.00%

Фиг. 2 **Структура на земеделските земи**

Негодните за земеделско ползване са 81 114 дка.

Най-големи площи орна земя са разположени в землищата на Крумово, Любен Каравелово, Ботево, Генерал Кантарджиево, Игнатиево, Климентово.

Таблица 7

Динамика на сектор „Селско, горско и рибно стопанство" в периода 2013-2018 г.

Години	Предприятия	Заети лица[1]	Произведена продукция[2]	ДМА
	брой	брой	Хиляди левове	
1	2	3	4	
2013	145	534	44874	30362
2015	156	545	48563	51804
2017	136	532	53258	56702
2018	139	531	52770	62772
Индекс на нарастване 2018-2013 г.	**-4.1%**	**-0.6%**	**17.6%**	**106.7%**

[1] Данните са изчислени в еквивалент на пълна заетост.
[2] Показателят е изчислен по методология на Структурна бизнес статистика.

Източник: НСИ

Общият брой на заетите в селското стопанство е около 500 човека. Заетостта има сезонен характер и според статистическите данни ежегодно намалява. Обемът на произведената продукция в анализирания период нараства със 17.6%, на дълготрайните материални активи (ДМА) – два пъти. В основата на нарастване на материалната база на сектора е подкрепата, която получава по линия на Програмата за развитие на селското стопанство. Изключително благоприятното съчетание на природо-климатичните условия в региона са реална предпоставка за високата степен на развитие на селското стопанство. То винаги е било и сега също е един от приоритетните отрасли в икономиката на общината.

Растениевъдство

Преобладаващата част от обработваемата земя представлява ниви. ***Традиционни култури*** за територията са като пшеницата, ечемикът, слънчогледът, царевицата, лещата, а напоследък са застъпени и нестандартни за общината производства на маслодайна рапица. *Сред* ***трайните насаждения*** преобладават лозята с обща площ около 7000 дка. Те са концентрирани основно в землищата на Слънчево, Припек, Игнатиево, Аксаково и Генерал Кантарджиево. Отглеждат се винени и десертни сортове. Овощните насаждения са 1 700 дка, като най-характерна е кайсията. Тенденцията е да се възстановят кайсиевите насаждения, както и да се създадат масиви от вишни, череши и бял орех в южната част на общината, като за целта е необходимо подобряване механизираната обработка и напояването, респ. изграждане на необходимата инфраструктура за обслужване на тези дейности.

През последните години се наблюдава тенденция към увеличаване на производството на зеленчуци. От зеленчуковите култури най-разпространени са доматите. Перспективно е развитието на оранжерийното производство. Добре се развива оранжерийното

производство. В района на Аксаково се намира най-големият в областта оранжериен комплекс.

Предвид климатичните и почвените условия и с цел подобряване на сеитбооборота, специализирани проучвания препоръчват отглеждането и на ***други култури,*** като шафран, кориандър, градински грах, нахуд, тикви, селибум, еспарзета, фий, памук, тревни смески, етерично-маслени култури, билки.

В отделните населени места са създадени възможности за обработване на големи масиви селскостопанска земя. Същите се обработват от земеделски кооперации и арендатори. Някои частни земеделски стопани, регистрирани като земеделски производители също обработват големи по площ масиви средно по 100 дка.

Животновъдство

Животновъдството е втори основен подотрасъл на селското стопанство в общината. Доброто зърнено и фуражно производство в полската част предопределят развитието на говедовъдството, свиневъдството, козевъдството и др. Наличието на пасища и ливади в полупланинската част на общината са условия за развитие на овцевъдството, козевъдството и говедовъдството.

Произведената животновъдна продукция е предимно за самозадоволяване. За преработката се изкупуват излишъците от фамилните стопанства, главно мляко и свинско месо. Интерес се проявява и към подотрасъла пчеларство, като е налице нарастване броя на пчелните семейства.

Горско стопанство

Териториално горите са събрани в два големи комплекса – „Батова" и този покриващ западната част на Франгенските възвишения. Горите са главно издънкови, предвидени за превръщане и нискостеблени гори, които се стопанисват по начин, осигуряващ издънковото им възобновяване. Най-разпространени са цер, благун, обикновен габър, келяв габър, ясен, липа, чер бор и други.

Около 32% от горските територии са гори със стопанско предназначение. Заради близостта на курортните комплекси, трябва да се търси допълнителна възможност за рекреация - функциите на горските територии около горното течение и притоците на р. Батовска (с препоръчителен обхват мин. 300 м. от границите на речното легло) да бъдат променени от „стопански" в „специални", по смисъла на чл. 5, ал. 3 от Закона за горите, както и в специалните горски територии с рекреационно значение да се обозначават туристически пътеки и трасета и изграждат архитектурни елементи за обслужване на отдиха и туризма по §1, т.2 от Закона за горите.

I.8.2.2 Промишленост

Промишлеността е отрасъл, който се утвърждава на територията на общината. Според НСИ през 2018 г. в промишлеността са били заети около 3000 човека. Общата заетост в общината към 2018 год. по данни на НСИ е близо 5000 човека.

Таблица 6

Основни икономически показатели на отчетените нефинансови предприятия в община Аксаково за 2018 г. в преработващата промишленост

Години	Предприятия	Заети лица[1]	Произведена продукция[2]	ДМА
	брой	брой	Хиляди левове	
2013	64	1821	210738	110015
2015	79	1910	284076	117634
2017	81	2220	319441	159485
2018	86	2651	428924	170228
Индекс на нарастване 2018-2013 г.	**34.4%**	**45.6%**	**103.5%**	**54.7%**

[1] Данните са изчислени в еквивалент на пълна заетост.
[2] Показателят е изчислен по методология на Структурна бизнес статистика.

Източник: НСИ

Преработващата промишленост е най-динамично развиващият се сектор в икономиката на общината. За анализирания период след икономическата криза до 2018 г. произведената продукция нараства два пъти, а дълготрайните материални активи 9 55%. Броят на заетите лица в промишлеността на общината също се увеличава с близо 50% (табл.6).

Поради близостта до гр. Варна, община Аксаково е атрактивно място, в което фирми с различен предмет на дейност откриват свои бази или стартират свои проекти. Инвеститорите са от всички браншове - от хранително-вкусовата промишленост, месопреработвателната промишленост, леката промишленост, екологични производства, производството на строителни материали. Близостта до курортните комплекси – „Св. Св. Константин и Елена" и „Златни пясъци" предразполагат към разширяване развитието на продукция за обзавеждане и производство на строителни материали. Дори в периода на криза инвеститорския интерес към общината е засилен, като в процес на реализация или предстояща реализация са нова инвеститорски намерения.

На територията на община Аксаково са застъпени малки и средни предприятия в областта на изкупуването и преработката на селскостопанска продукция (кланици, колбасарници, производство на кисело мляко), изработка на алуминиева и PVC дограма, бетонови разтвори, производство на мебели, перилни препарати и др.

Производствените активности са съсредоточени основно в и около общинския център. Близостта и удобната транспортна връзка с Варна са също допринася за развитие на такива активности и в други населени места като Игнатиево, Слънчево, Яребична.

Съпътстващи производства на туристическите комплекси на Варна и Балчик са изнесени в община Аксаково, което допринася за откриването на нови работни места през летния сезон.

Производството на електроенергия чрез соларни инсталации и ветроенергийни източници е нов отрасъл в промишлеността на общината. Забелязва се определен инвестиционен интерес към този тип ВЕИ.

I.8.2.3 Строителство

Макар и с намаляващи мащаби, строителната активност в региона ще продължава да бъде генератор на стопанска активност, експлоатираща местните ресурси и създаваща работни места. От данните в табл.7 се вижда, че общият оборот на отрасъм „Строителство" намалява през 2017 и 2018 г. в рамките на 60-30 % спрямо 2013 г.

Таблица 7

Основни икономически показатели на отчетените нефинансови предприятия в община Аксаково за 2018 г. в строителството

Години	Предприятия	Заети лица[1]	Произведена продукция[2]	ДМА
	брой	брой	Хиляди левове	
2013	37	246	27688	41449
2015	32	199	25536	40464
2017	32	166	11649	10637
2018	39	260	18764	16396
Индекс на нарастване 2018-2013 г.	**5.4%**	**5.7%**	**-32.2%**	**-60.4%**

[1] Данните са изчислени в еквивалент на пълна заетост.
[2] Показателят е изчислен по методология на Структурна бизнес статистика.

Източник: НСИ

Понастоящем, освен добивът на инертни материали и суровини за нуждите на строителството, на територията функционират малки производствени предприятия за изработка на алуминиева и РУС дограма, дърводелски услуги, арматурни дворове и др.

На нивото на ОУПО, устройствената проблематика, свързана с развитието на отрасъла, включва определянето на режими, с които да се осигури ненарушаване на общата екологическа обстановка и жизнените условия в населените места, респ. предпазване на ценни ресурси, подходящи за развитие на други обществено значими дейности, от компрометиране или унищожаване. С оглед на това с Плана следва:

- да се елиминират възможностите за неблагоприятно съвместяване (въздействие) на дейности по изработване на строителни материали - керамични изделия, бетонови или битумни смеси и др. с чисти производствени дейности, обществено обслужване или обитаване:

- да се осигурят възможности за ограничаване интензивното преминаване през населените места на транспортна техника, обслужваща добивната и производствената дейности:
- да се предвидят рекултивационни мероприятия за местата на добив на материали след приключване на експлоатацията им.

I.8.2.4 Услуги

Секторът на услугите да бъде анализиран в два аспекта, а именно като:

- Социално-икономически дейности;
- Организация на мрежата от обекти с инфраструктурен (обслужващ) характер.

Функционирането на сектора понастоящем се изчерпва с обслужването на местното население, като само в общинския център е развит по-широк набор от елементи, вкл. на периодичното и епизодично обслужване.

Броят на стопанските субекти от сектора на услугите в община Аксаково към 2018 г. е 501, с увеличение от 78 фирми в сравнение с 2013 г. Този брой съставлява 65% от всички активни фирми на територията на общината. Почти всички са „микро" предприятия с брой на заетия персонал до 9 човека (95%).

Заетите лица са 1456 д. и нарастват с 370 спрямо 2013 г. или с 34%.

Висок темп на прираст за периода 2013-2015 г. отбелязва и общият оборот, който нараства близо два пъти.

Увеличението на дълготрайните материални активи е 40%.

Таблица 8

Основни икономически показатели на отчетените нефинансови предприятия в община Аксаково за 2018 г. в услугите

Години	Предприятия	Заети лица[1]	Произведена продукция[2]	ДМА
	брой	брой	Хиляди левове	
2013	423	1087	40381	28969
2015	483	1550	54104	34714
2017	497	1697	71566	38563
2018	501	1456	80017	40781
Индекс на нарастване 2018-2013 г.	**18.4%**	**33.9%**	**98.2%**	**40.8%**

[1] Данните са изчислени в еквивалент на пълна заетост.

[2] Показателят е изчислен по методология на Структурна бизнес статистика.

Източник: НСИ

Функционирането на сектора понастоящем се изчерпва с обслужването на местното население, като само в общинския център е развит по-широк набор от елементи, вкл. на периодичното и епизодично обслужване.

Търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети

На територията на общината развиват своята дейност търговски фирми, които осъществяват търговия на едро и дребно. Те са най-много спрямо фирмите представени в останалите сектори.

Броят на функциониращите обекти е 231 през 2018 г. Заетите лица регистрират нарастване с 240 д. или 39%. Това е подсекторът, който показва най-висок растеж в икономиката на общината – общият оборот се увеличава почти три пъти за периода 2013-2018 г., материалната база – два пъти.

Таблица 9

Основни икономически показатели на отчетените нефинансови предприятия в община Аксаково за 2018 г. в Търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети

Години	Предприятия	Заети лица[1]	Произведена продукция[2]	ДМА
	брой	брой	Хиляди левове	
2013	219	612	16005	5195
2015	227	718	31978	8612
2017	226	873	45584	9482
2018	231	850	46078	10183
Индекс на нарастване 2018-2013 г.	**5.5%**	**38.9%**	**187.9%**	**96.0%**

[1] Данните са изчислени в еквивалент на пълна заетост.
[2] Показателят е изчислен по методология на Структурна бизнес статистика.
Източник: НСИ

Транспорт и Логистика

Регистрираните фирми в отрасъл „Транспорт, складиране и пощи" са 80, но отрасълът има солидно представяне в общината и предстои да се развива в перспектива. В периода 2013-2018 г. нарастването на броя на заетите лица в подсектора е I 40%, на произведената продукция – с близо 50%, на ДМА – близо 30%.

Таблица 10

Основни икономически показатели на отчетените нефинансови предприятия в община Аксаково за 2018 г. в Транспорт, складиране и пощи

Години	Предприятия	Заети лица[1]	Произведена продукция[2]	ДМА
	брой	брой	Хиляди левове	
2013	51	188	14943	4451
2015	72	235	17061	4977
2017	75	235	17355	5123
2018	80	263	22145	5774
Индекс на нарастване 2018-2013 г.	**56.9%**	**39.9%**	**48.2%**	**29.7%**

[1] Данните са изчислени в еквивалент на пълна заетост.
[2] Показателят е изчислен по методология на Структурна бизнес статистика.

Източник: НСИ

По-значителните като териториален обхват производствено-складови съсредоточия са тези в местност „Варненски път" (площ 120 ха) и в местност „Чанлъка" (площ 85 ха). Към обектите с логистичен характер следва да се отбележат Шоурум на „Хонда" до с. Кичево; Складова база „Агива" в гр. Аксаково и др. През 2006 г. с изграждането на най-големия шоурум на „Форд Мото-Пфое" на Балканите се слага началото на разгръщането на нова бизнес зона по протежение на магистрала „Хемус".

Туризъм

Туризмът е важен отрасъл в стопанския комплекс на общината. Туристическата база и атракции са слабо развити.

В община Аксаково предвид близостта й с атрактивните туристически летни курортни комплекси край морето: КК „Св. Св. Константин и Елена" и КК „Златни пясъци", както и основната пътна артерия за КК „Албена", пресичаща територията на общината в северната й част, има условия за развитие на селски, ловен и спортен туризъм, което се обуславя от редица благоприятни предпоставки - съчетанието от природни забележителности, наличието на планина и море.

Природното богатство на Природен парк (ПП) „Златни пясъци", защитена местност (ЗМ) „Побити камъни" и на защитените зони (33) по Натура 2000, в т.ч. орнитологично - обекти на еко-туризма. Те, заедно с културно-историческото наследство, са ресурс и за развитие на познавателен туризъм.

В природния парк „Златни пясъци" се включват музейният обект Аладжа манастир, обявен за Национален паметник на културата през 1957 г., „Катакомбите" (на 800 метра югозападно от Аладжа манастир) - голяма група пещери, разположени на три различни равнища и именовани така от археолозите братя Шкорпил, базилика и късноантична крепост от 4-7 век в местността „Калето" и останки от славянско селище – открити в района на Козгун чешма.

Местността „Батова", представляваща внушителен горски масив, разположен предимно на територията на община Аксаково. Местността разполага с няколко хижи за отдих.

За опазване на биологичното разнообразие на екосистемите в района и на естествените процеси, протичащи в тях, както и на характерни и забележителни обекти на неживата природа и пейзажи, за защитени територии в община Аксаково са обявени: „Побити камъни - Каменната гора" е уникален природен феномен по-известен като „Побитите камъни". Това е завладяващ ансамбъл от каменни колони, високи до 10 м, кухи или плътни цилиндри, пресечени конуси, различни по форма и големина скални блокове и множество

каменни късове разпилени по целия комплекс. Местността се намира на около 1 км от с.Слънчево – съставно село на община Аксаково. В радиус от 3 км са разположени 7 различни групи.

Културно-историческото наследство обхваща широк период – от античността до късното Средновековие. Историческите обекти, находящи се на територията на община Аксаково, в по – голямата си част са възпоменателни паметници и паметни плочи на бележити граждани от общината, дали своя принос за добруването на съгражданите си. Съществено значение имат и военните паметници на загиналите във войните. Крепостта „Михлюз кале" е с площ 10 дка и е разположена на стръмния южен край на Франгенското плато, на около 1.5 км северно от Аксаково, сега залесена местност. В подножието на крепостта от юг, съществуват следи от средновековно селище съществувало там до XIX век, под името Михалич. Крепостта е доста добре запазена, което я прави атрактивен туристически обект, след подходящо консервиране.

В с. Осеново се намира историко-археологическа ценност - отломък от римска стена в местността „Калето". Все още обекта - общинска собственост, не се посещава от туристи, тъй като не е пригоден за посещения. Представлява своеобразен културно- исторически резерв за общината и последващото му развитие ще подобри визията за граждани на общината, както за наши и чужди туристи.

Ежегодно се организират събори за надпяване и надиграване, които събират хора от целият регион.

Отрасъл „Хотели и ресторанти", разглеждан като икономическа дейност, е свързан със степента на развитие на туристическите функции на общината и степента на използване на туристическия й потенциал. В този отрасъл осъществяват дейност 27 активни стопански субекти.

Туризмът е все още неразработена ниша в общината. Туристическата база и атракции са слабо развити. В общината функционира един хотел с 60 легла.

Таблица 11

Основни икономически показатели на отчетените нефинансови предприятия в община Аксаково за 2018 г. в Транспорт, складиране и пощи

Години	Места за настаняване - брой	Реализирани нощувки брой	Приходи от нощувки лв.
2019	1	14	420
2018	1	1377	27685
2017	1	268	5683
2016	1	327	5749
2015	1	339	9746

Източник: НСИ

I.8.3 Териториална структура на инвестиционната активност и производствено-складовите терени

Инвестиционна активност за териториално развитие на населените места (за увеличение дела на урбанизираните територии) и/или за урбанизация на извънселищни територии се констатира основно:

- В южната част на територията, около общинския център (главно гр. Аксаково, гр. Игнатиево, с. Слънчево) основно за обекти с промишлено, производствено-складово предназначение и търговско-складово предназначение.
- В източната част (главно с. Кичево, с. Осеново, с. Ген. Кантарджиево), във връзка с концентрирания туристически ресурс и близостта до областния център Варна. Интересът тук е насочен основно към развитие на обитаването („второ жилище") и на отдиха. В една част от земеделските имотите с променено предназначение за неземеделски нужди е започнато или реализирано строителството на сградите.

Промишлените зони са съсредоточени в административния център на общината, обусловено от близостта до 300 хилядния град Варна. Същият фактор, а именно близостта с град Варна е причина за обособяването на промишлена зона в с. Яребична, гр. Игнатиево и с. Слънчево.

I.8.4 Прогноза за работната сила и заетостта в община Аксаково

Количествените параметри на работната сила и особено на заетите се отчитат при прогнозата за необходимия брой работни места.

Прогнозите за работната сила в общината се базират на демографската прогноза (брой, повъзрастова структура, икономически активно население).

Настоящата прогноза съдържа два типа данни, определящи:

- размера на работната сила (икономически активното население);
- контингента заети лица, които трябва да намерят трудова реализация в рамките на общината и чрез ежедневни трудови пътувания в други общини.

В таблица 12 са представени основните прогнозни стойности на показателите за работната сила и заетостта.

През 2020 г. броят на икономически активното население е 8236 души. Към края на прогнозния период икономически активното население (работната сила) на община Аксаково (включващо всички заети и безработни лица, търсещи работа) се прогнозира в границите между 8350 и 9000 човека (по оптимистичния вариант на демографската прогноза). Прогнозираният по-висок брой на икономически активното население (дори по песимистичния вариант) е резултат от активизиране на неработещата част от населението

в трудоспособна възраст. Понастоящем коефициентът на икономическа активност на населението в общината е 62%, като с помощта на подходящи мерки, свързани с нарастване на квалификацията, образователното равнище и мерки на пазара на труда този дял да се повиши.

Броят на заетите лица се изчислява при коефициент на заетост 70% за населението в активна възраст 20-64 г и 66% за населението 15-64 години. При така определената целева заетост броят на заетите лица, които се очаква да прилагат труд на територията на общината, се прогнозира в рамките между *5800 и 6900 към края на прогнозния период (табл.12)*..

Таблица 12

Прогноза за работната сила и заетите лица в община Аксаково – 2040 г.

Показатели	Прогнози – 2040 г.		
	Песимистичен вариант	Реалистичен вариант	Оптимистичен вариант
Население 15-64 години	10840	12235	13100
Икономически активно население (работна сила) 15-64 години	7500	8300	8610
Коефициент на заетост население 20 - 64 год.	76%	76%	76%
Коефициент на заетост население 20 - 64 год.	68%	68%	68%
Заети лица (население 15-64 г.), което може да се включи в стопанския комплекс на общината	5700	6800	7100

При прогнозиране на тази заетост на територията на общината се отчита влиянието върху заетостта на новата производствена зона за високо технологични производства, която е разположена между летищен комплекс Варна, градовете Аксаково и Игнатиево и село Слънчево

Характерна особеност на заетостта в общината е, че реализация в общинската икономика намират само 40% от заетите, живеещи на територията на общината. Останалите 60% са ангажирани основно в съседни общини и главно - Варна. Прогнозните разчети отчитат тази особеност, която се очаква да се запази и в перспективния период, макар и в нова пропорция.

В същото време общината е заинтересована да привлича инвестиции и да осигури трудова заетост на своето население. От друга страна, големите производствени центрове, които се намират в близост до общината, предлагат по-големи възможности за диференцирана заетост в границите на приемлив изохрон.

Отчитайки всички тези съображения прогнозата на заетите лица, които следва да намерят своята трудова реализация в общината, е представена в три варианта (табл.12).

Сезонният характер на заетостта в отрасли като селското стопанство и туризма, които понастоящем формират определен дял от работните места, поставя въпросът за алтернативна заетост на работещите през неактивния сезон.

И при трите варианта общината е изправена пред предизвикателството активно да привлича инвестиции и разкрива нови работни места.

I.8.5 Прогноза за икономическото развитие по сектори

Възприетият методически подход на прогнозата включва:

- Формулиране на работни хипотези за стратегическите насоки и устройствените изисквания в развитието на икономиката. Основата на хипотезите са формулираните цели и мерки за перспективното развитие на отделните сектори и отрасли в плановите и стратегически документи (Регионален план за развитие на Североизточен регион, Общински план за развитие на община Аксаково, Общински програми и стратегии, както и Национален план за възстановяване и устойчивост, Планът за справедлив преход и др.).
- Дефиниране на факторите (външни и вътрешни), които са в основата на перспективното развитие на икономическия комплекс на община Аксаково при възприетите три варианта на прогнозните разчети;
- Необходимост от осигуряване на заетост на местното население. За целта се отчита прогнозата на работната сила и заетостта.
- Етапност на прогнозите. Краен хоризонт на прогнозите е 2040 г.
- Съчетаване на отрасловите с териториалните виждания за развитие на икономическия комплекс.

I.8.5.1 Прогнози за развитие на икономическите сектори

Хипотезата за прогнозната секторно-отраслова структура на икономическия комплекс на община Аксаково отчита насоките, определящи мястото и значимостта на отделните сектори в икономическата и социална база на общината. Тя следва да води до реализиране на основния приоритет на ОПР Аксаково - *Развитие на конкурентноспособна и динамична местна икономика, реализираща местните потенциали и сравнителни предимства*. Това включва:

- Привличане на нови динамични и конкурентни производства в общината;
- Развитие на устойчиво селско стопанство;

- Развитие на устойчив туризъм, базиран на природните дадености и културното наследство.

Инвестиционният интерес и усвоените вече със строителство терени, както и промененото предназначение на земеделски земи с цел строителство, подсказват в какви посоки се ориентира локализацията на активности и инвестиции. С устройствените решения в ОУПО се създадат условия за реализиране на местните потенциали по цялата територия на общината по устойчив начин, а пазарната инициатива ще реши кога тези решения ще намерят своята реализация.

Потенциално предимство на общината е нейното местоположение в район с предпоставки за ускорен растеж в следващите етапи на развитие. С отварянето на автомагистрала Хемус към гр. Игнатиево ще се повиши значително интересът към нови територии в общината за откриване на производства, складови бази и логистични центрове и превръща територията на гр. Аксаково и прилежащите населени места в атрактивно място за бизнес, инвестиции и откриване на нови работни места. Дори в периода на криза инвеститорският интерес е висок.

I.8.5.2 Секторни хипотези

Първичен сектор

В рамките на сектора селското стопанство има основна роля на структуроопределящ отрасъл. Потенциалът на земеделските земи се счита за предпоставка в развитието на общината, като един от приоритетите на ОПР е свързан с формирането на модерен аграрен сектор. Значимостта на земеделските земи за производството на селскостопански продукти, чието търсене и цени все повече ще нараства в перспектива, има и съответните устройствени аспекти. Това е и основанието устройствените решения, свързани с развитието на аграрния сектор в разглежданата територия, да предлагат максимална защита на земеделските земи и ограничения при смяната на предназначението им. В този смисъл една от задачите на ОУПО е да ограничи в разумни граници отнемането на земеделски земи за нуждите на урбанизацията и друго усвояване извън нуждите на отрасъла.

Значителният размер на земеделски земи в общината, традициите и производствения опит в селскостопанското производство, наличието на селскостопанска инфраструктура и база (макар и не достатъчна и съвременна), близостта до големи консумативни центрове, повишаване достъпа до европейски фондове, насърчаващи развитието на отрасъла, както и реализиране на подходяща национална политика за стимулиране на селското

стопанство, са фактори, които се отчитат при прогнозите за развитие на аграрния сектор в общината.

Хипотезата за развитие на аграрния сектор се гради върху допусканията за реализиране на следните мерки в перспектива:

- Развитие на екологично селско стопанство чрез: създаване и инвестиране в бази за екологично чисто производство; изграждане на фамилни ферми, малки мандри и млекосъбирателни пунктове;
- Доставка на съвременни земеделски машини и технологии за повишаване на културата в земеделието;
- Повишаване ефективността в земеделието. Подмяна на лозя, трайни насаждения, овощни градини, пшеница, царевица, слънчоглед;
- Създаване на нови насаждения винени сортове.
- Възстановяване на кайсиевите насаждения, създаване на масиви от вишни, череши и бял орех в южната част на общината, като за целта е необходимо подобряване на механизираната обработка и напояването, респ. изграждане на необходимата инфраструктура за обслужване на тези дейности;
- Проучване на възможностите за разработване на проекти за етерично- маслени култури, бубарство и отчитане изискванията на осигуряващите финансиране организации;
- Изграждане на нови оранжерии, като за функционирането им се използват и естествени ресурси - термални води. Подходящи за локализацията им са районите на Игнатиево, Слънчево, Генерал Кантарджиево, Осеново и Климентово.
- Изграждане на съвременни животновъдни ферми, отговарящи на изискванията на Европейския съюз. При изграждане на фермите е препоръчително те да се съобразят със следните експертни виждания:
  - фермите за едър рогат добитък да бъдат разположени в северните части на общината, като се запазят и съществуващите във Водица и Куманово;
  - овцефермите да бъдат съсредоточени в землищата на Зорница, Новаково, Долище, Водица и Радево;
  - птиците и свинете да бъдат отглеждани в съществуващите животновъдни комплекси в Слънчево и Любен Каравелово, след съответни разширения и модернизации;
- Подобряване на съществуващата и изграждане на нова инфраструктура в общината, свързана със селското стопанство - бази за първична обработка и

съхранение на селскостопанската продукция по видове, за специализирана техника, за растителна защита и пр.;

- Максимално използване на възможностите за развитие на отрасъла, които дават фондовете на Европейския съюз, кандидатстване с подходящи проекти;

Съответно степента на реализация на тези мерки води до формулиране на параметрите за развитие на отрасъла в рамките на вариантите на икономическите прогнози.

Горското стопанство е с перспективи да съхрани функциите си на горски масиви с дървопроизводителни и защитни функции. В перспектива според лесоустройствения план се предвижда да се запази структурата на горите по основни дървесни видове и по функции.

Индустрия

Насоките за развитие на индустрията (преработващата промишленост и строителството), отчитани в работната хипотеза са свързани с оценки на възможностите за по-нататъшното утвърждаване на промишлените функции на община Аксаково.

Като приоритетни, освен хранително-вкусовата, с акцент върху екологично чистите производства, са посочени текстилна и шивашка, както и мебелна промишленост. Следва да се отбележи, че в общината има възможности за диверсифицирана промишленост, с висока технологичност и добавена стойност.

Производствената специализация на новите мощности ще се определя от:

- наличието на работна сила;
- транспортна комуникативност;
- цената и възможността за теренно осигуряване;
- ресурсите, с които тя разполага.

В рамките на Общия устройствен план на общината се планира изграждането на високотехнологична производствена зона. Повече от 10 хил. декара с първокласна инфраструктура, заключени между летищен комплекс Варна, градовете Аксаково и Игнатиево и село Слънчево, ще бъдат налични за високотехнологични предприятия. Пространството се очаква да бъде най-голямата зона за бизнес в България. Територията отговаря на най-високите стандарти за бизнес с близостта си до автомагистрала А-2 Хемус, със съществуващия пътен възел до село Слънчево и започналата процедура по изграждане на втория пътен възел - до град Игнатиево, стария път Варна-София, пристанищните комплекси - Варна Запад и Варна Изток, както и Фериботния комплекс в Белослав. Равнинният терен е благодатен за промишлено застрояване, през територията

му преминават магистралните водопроводи Девня-Варна, Китка-Варна, както и високоволтов далекопровод и захранващ газопровод.

Нова възможност е развитието на производство на електроенергия от възобновяеми енергийни източници.

Строителството е с перспективи и показатели за развитие, което се обосновава с възможностите за изграждане на нова инфраструктура на туризма и отдиха, транспортно и комунално строителство, производствени обекти.

Туризъм

Оценката на потенциала на туристическите ресурси на общината не дава основание да се очаква развитието на туризъм в мащаби, които да му определят като дестинация самостоятелно място на регионалния, националния и международния туристически пазар. Независимо от това възможностите за развитие не са малко и туризмът може да заеме своето място в общинската икономика.

Видовете туризъм в общината и основните изисквания към неговото развитие са следните:

- подпомагане развитието на туристическа инфраструктура в дълбочина, за да се *реализира потенциалът на морския ресурс.*
- *Експониране на природните дадености.* Защитените природни територии и зони, ПП „Златни пясъци", ЗМ „Побити камъни", 33 „Батова" и 33 „Суха река" представляват изключително ценен ресурс за развитие на познавателен и еко-туризъм, при подходящо изграждане на приемна инфраструктура, а в „Батова" и устройване на места с уреди за наблюдение на уникалното орнитологично богатство.
- Развитие на еко-туризъм и кратковременен активен отдих с атракции, като конна езда, велокрос, риболов и др. в *каньоновидната долина на р. Батова,* с обграждащия я горски масив, по-голямата част от който попада в границите на общината.
- *Селският характер на района* може да бъде добра основа за развитие на алтернативен селски (или агро-) туризъм. Такъв може да се развива в повечето от населените места в общината, но особено атрактивни за целта са Долище, Орешак, Куманово, Генерал Кантарджиево. Тези села могат да се визират и като приемно-изходни пунктове на ловния туризъм.
- *Културното наследство,* разглеждано като част от един значителен ресурс в регионален мащаб, допълва набора от туристически атракции. Елементите на недвижимото материално наследство едновременно формират средата и представляват обект на познавателен интерес.

За реализиране на тези възможности е необходимо да се преодолее незадоволителната степен на инфраструктурна обзаведеност и благоустроеност.

Транспорт и логистика

Международното летище Варна, преминаването през територията на автомагистрала Хемус, както и близостта на Варненския пристанищен комплекс са дадености, които подкрепят развитието на инфраструктурата на логистично-складовите дейности.

За тази цел ОУПО предвижда създаване на производствено-складови зони в землищата на градовете Аксаково и Игнатиево, по протежението на автомагистрала А-2 Хемус и пътя Варна-Девня (I-2). Подобни зони се зони се предвиждат и по пътя за Добрич (II-29); източно до с. Л. Каравелово и южно от с. Изворско.

Услуги

Отрасловата структура на сектора на услугите е свързана с функционирането на различни видове инфраструктура (социална, бизнес, туристическа и др.). Степента на развитост и добрите възможности за по-нататъшно утвърждаване като водещи на някои отрасли от услугите като търговия и туризъм, и др., така и на отрасли със социални функции като образование и здравеопазване, социални дейности и др. също са фактор за нарастване на ролята и мястото на сектора на услугите.

I.8.6 Секторни прогнози

На основата на работните хипотези за развитие на икономическите сектори на община Аксаково се разработват прогнозните разчети. Като икономически показател за обема на производството се използват „приходи от дейност".

Разработени са три варианта: нисък, среден и висок (оптимистичен).

Поради съществените изменения и разнопосочни трендове в икономическото развитие на общината, която за един сравнително къс период от време отбелязва различни тенденции, тенденциален вариант на прогнозата не се представя поради невъзможност да се екстраполират тенденциите в динамиката на развитието.

А. Нисък вариант на прогнозата

Заложените темпове на растеж по *ниския вариант на прогнозата* предвиждат средногодишно нарастване на приходите от дейност с 5 – 6%. В края на прогнозния период (2040 г.) показателят се предвижда да нарасне 2.2 пъти спрямо сегашното състояние, като най-високо е увеличението при услугите – 2.3 пъти.

Таблица 13

Средногодишни темпове на нарастване и структура на икономиката на община Аксаково по показател „Произведена продукция" за периода 2021 - 2040г. - базов вариант

Сектори	Средногодишни Темпове, %	
	2021 - 2030 г.	2031 - 2040 г.
Икономика - общо, в т.ч.	5.7%	5.0%
Селско, горско и рибно стопанство	3.5%	3.0%
Индустрия	5.6%	5.0%
Услуги	6.4%	6.0%

Вариантът на прогнозата се приема за базов, тъй като това са умерени темпове на растеж, които община Аксаково може да постигне при една добра национална конюнктура, засилване на инвестиционния интерес в нови икономически условия. В тази прогноза се залага тенденция на ориентиране към по-високотехнологична секторна структура. Характерно за този тип структура е нарастване дела на промишлеността като основен структурообразуващ фактор. В прогнозата преобладава делът на услугите, но той запазва по-високия си относителен дял при непрекъснато нарастване на абсолютната стойност на реализираните обеми. С най-бърз темп се развива секторът на услугите, като база за развитие на индустрията.

Б. Среден вариант на прогнозата

Вторият сценарий предвижда умерено високи средногодишни темпове (6-6,5%) на растеж на производствения сектор и социалната сфера. Този сценарий може да бъде характеризиран като реализиращ в много голяма степен всички сравнителни предимства на общината в срок от 20 години.

Таблица 14

Средногодишни темпове на нарастване и структура на икономиката на община Аксаково по показател „Произведена продукция" за периода 2021- 2040 г., - умерено оптимистичен вариант

Сектори	Средногодишни темпове, %	
	2021 - 2030 г.	2031 - 2040 г.
Икономика - общо, в т.ч.	6.5%	6.3%
Селско, горско и рибно стопанство	5.0%	4.5%
Индустрия	7.0%	6.0%
Услуги	7.2%	7.0%

Той разчита на задържане в много по-голяма степен на местното население за трудова реализация в границите на общината. Понастоящем в рамките на общината работи около 40% от заетото население.

Сценарият се базира на преструктуриране на икономиката на общината в полза на високотехнологично производство. Реализират се и възможностите на селското стопанство при едно по-равностойно участие на животновъдството, но като цяло делът на този отрасъл пада в структурата на показателя „приходи от продажби" поради по-ниската производителност на отрасъла. През периода на прогнозата се предвиждат по-високи темпове на развитие на услугите, когато по-ускорено ще се развива материалната база на логистиката, туризма и отдиха.

В. Висок (оптимистичен) вариант на прогнозата

Третият оптимистичен сценарий е разработен при условие на преобладаващо действие на фактори със стимулиращо въздействие върху развитието на общинската икономика. Условията за реализацията на този сценарий са свързани със създаване на по-голямо напрежение в производствената и управленска дейност, пълно използване на всички потенциали и ресурси (включително трудови), влагане на значителни инвестиции, усвояване на европейски фондове. Развитието на добре организирана предприемаческа, пазарна, транспортна и комуникационна инфраструктура, включително планираната индустриална зона, е стимул за икономическото развитие и повишена инвестиционна привлекателност на територията. Средногодишните темповете на растеж при този сценарий са ускорени (7%). Този сценарий трябва да бъде цел за управлението на общината.

Основанията за този вариант на прогнозата са очакванията за привличане на нови инвестиции в промишленост с висока добавена стойност, транспорт и логистика, зелена енергия, по-ефективно използване на поземлените ресурси, използване на различни схеми за производствени инвестиции, повишаване привлекателността на територията за инвестиции и живот и преобладаваща заетост на местното население в общинската икономика.

Таблица 15

Средногодишни темпове на нарастване и структура на икономиката на община Аксаково по показател „Произведена продукция" за периода 2021 - 2040 г, - оптимистичен вариант

Сектори	Средногодишни темпове, %	
	2021 - 2030 г.	2031 - 2040 г.
Икономика - общо, в т.ч.	7.5%	7.0%
Селско, горско и рибно стопанство	6.0%	4.5%
Индустрия	7.9%	6.8%
Услуги	8.1%	7.8%

I.8.7 Устройствени решения, подкрепящи развитието на стопанския сектор в общината

Устройствените решения в сферата на индустрията и селското, горското и рибното стопанство отчитат изискванията и проучванията на инвеститорския интерес и прогнозните разчети. Възприет е подход за осигуряване на площно и локализационно разнообразните изисквания на потенциалните инвеститори, които е трудно да бъдат предвидени, особено в една перспектива от 20 години, но по един щадящ природните ресурси на общината начин. Практиката показва, че липсата на подходящи терени според изискванията на различните инвеститори, които да бъдат планирани в общия устройствен план, и след това в съответните подробни планове и осигурени с мерки за подходящо инфраструктурно осигуряване, вкл. чрез прилагане на форми на публично-частно партньорство, могат да отклонят инвеститорите, които искат бързо да бъде решен техният проблем.

Успоредно с изграждането на нови предприемачески и обслужващи терени, вероятно и малко след тях, ще се извърши преструктуриране и обновяване на сега съществуващи производствени терени.

Устройствената концепция на стопанските дейности включва:

- създаване на условия на ново пространствено концентриране на дейности в привлекателни за инвеститорите места с оглед динамизиране на икономическото развитие на общината;
- използване на сравнителните локализационни предимства на общината;
- преодоляване на териториалните дисбаланси в икономическата активност чрез предоставяне на нови устройствени възможности за стопанска дейност на всички части на общината.

По-надолу са представени устройствените решения, подкрепящи развитието на стопанските дейности в общината, които проектът на ОУПО Аксаково предвижда.

Обособяват се *приградски предимно производствени зони (Пп)* към следните населени места:

- в землищата на градовете Аксаково (развитие на съществуващата производствена зона южно от града) и гр. Игнатиево (развитие на производствена зона южно от града), по протежението на автомагистрала А-2 Хемус и пътя Варна-Девня (I-2), с концентрация в района около летище Варна. В резултат на планираните нови терени се реализират локализационните предимства на оста Слънчево – Игнатово – Аксаково, като основен генератор на икономическа активност в общината.
- разширение на съществуващи производствени зони и територии, в съседство със селата Слънчево, Засмяно, Водица, Зорница, Любен Каравелово, Изворско, Осеново.

Проектът предвижда *нови смесени обслужващи и складово-производствени зони (Соп),* с които се осигуряват устройствени условия за реализация на инвестиционни инициативи, свързани с изграждането на малки и средни предприятия за незамърсяващи производства, за обекти на логистиката и на епизодичното, периодичното, а в някои случаи – и ежедневното обслужване. Извънселищните съсредоточия на обслужване представляват един от стимулаторите на процеса на ревитализация на малките населени места. По-големите от тези зони са разположени:

- основно на територията около автомагистрала А-2 Хемус
- по пътя Варна-Девня (I-2);
- южно от селата Изворско и Новаково

Въвежда се разновидност на устройствената зона „Смесена обслужваща и производствено-складова зона в НАТУРА 2000“ (Соп1). Такава е територията южно от с. Кичево, по протежението на пътя Варна-Балчик (III-902), по протежение на пътя VAR2086 до с. Куманово, а също така и в непосредствена близост до Регионалното ДЕПО за битови отпадъци в зем. на с. Въглен,

Част от посочените устройствени зони от разновидностите Пп и Соп поемат и част от *инфраструктурата, обслужваща селскостопанските дейности* – складиране, претоварване, първична обработка на селскостопанската продукция, складове и съоръжения на растителната защита и пр. По правило такива са зоните със средищно разположение в територии с подчертано селскостопански характер, в близост до комуникации. Такива са споменатите по-горе зони край Любен Каравелово, Изворско,

Кичево, както и тези в южната част на общината. За развитие на селскостопанска инфраструктура, обслужваща непосредствено прилежащите земеделски територии, както и местното животновъдство, са запазени и някои от бившите селскостопански дворове, като тези в селата Крумово, Ботево, Климентово, Куманово, Орешак и др.

Създават се устройствени възможности за оптимално и устойчиво използване на природния и антропогенния ресурс за развитие на туризма. За развитие на специализираната инфраструктура, свързана с туризма и отдиха, се предвижда създаване на рекреационни зони от следните разновидности:

- Зони, попадащи съответно в охранителна зона „Б“ и охранителна зона „А“ по Закона за устройство на черноморското крайбрежие. Този вид зони са предвидени в източната крайбрежна част на общинската територия, в землището на с. Осеново. И двете разновидности попадат в територии, включени в екологичната мрежа Натура 2000.
- значително развитие на вилните зони. Устройване на вилни зони се предвижда в землищата на гр. Аксаково и гр. Игнатиево, както и селата Осеново, Кичево, Доброглед, Слънчево, Климентово и Генерал Кантарджиево (последната е върху земи с променено предназначение, в процес на изграждане).
- Зони за други рекреации са предвидени в западната част на общинската територия, в землищата на селата Ботево, Радево, Засмяно, Любен Каравелово. Разположени са в качествена природна среда, в съседство със съществуващите там водни обекти – язовири.

Съсредоточия за търговско и друго обслужване

В частите от територията, където няма достатъчно изявени средищни селища, със засилена активност в развитието на рекреационни дейности, както и край главни пътища, се предвижда формирането на междуселищни обслужващи центрове. Те са предназначени да концентрират обекти на ежедневното и периодично обслужване (търговско, делово, информационно и пр.) на постоянно и временно обитаващите, а също и да осигурят обслужването на посетители (туристи) и на транзитно преминаващи. Във връзка с това, проектът въвежда две разновидности на устройствени зони: „смесена обществено обслужваща“ - Соо и „смесена обществено обслужваща в НАТУРА 2000“ – Соо1, в които се допуска изграждането на обекти на обслужването, както и жилище за собственика. Прилагат се показателите за застрояване съгласно т.3.1.6.

Центрове с режим на устройствена зона от разновидност „смесена обществено обслужваща“ - Соо, са локализирани в западната част на общината, както следва:

- в района на пресичането на републиканските пътища път II-29 „Варна – Аксаково -- ок.п. Добрич - Генерал Тошево - граница Румъния“ и път III-2901 „(Аксаково – ок.п. Добрич) - Калиманци - Изгрев – Левски – Суворово – Ветрино“, съответно път III-2902 „(Аксаково – ок.п. Добрич) - Панорама –Куманово – (Оброчище-Кичево)“;
- в района на пресичането на републикански път II-29 „Варна-Аксаково - ок.п. Добрич - Генерал Тошево - граница Румъния“ с **VAR2027** /II-29,Аксаково-Стожер/-Крумово-Ботево-Граница общ.(Аксаково-Вълчи дол)-/III-2702/ и **VAR2028** /II-29,Аксаково-Стожер/-Новаково-Долище-Граница общ.(Аксаково-Варна)-Варна в землищата на селата Крумово и Новаково.

Центрове с режим на устройствена зона от разновидност „смесена обществено обслужваща в НАТУРА 2000“ – Соо1, са разположени:

- в землището на с. Яребична, в района на пресичането на път III-2902 „(Аксаково – ок.п. Добрич) - Панорама – Куманово – (Оброчище - Кичево)“ с път **VAR3030** /VAR1081,Варна-Въглен/-Яребична, респ. връзката към с. Въглен по път **VAR1081** /VAR2028,Долище-Варна/-Граница общ. (Варна-Аксаково)-Въглен;
- по протежението на път III-902 „Оброчище – Кичево - („Свети Константин”- Варна)“, както следва:
- при южната граница на общината в землищата на с. Куманово и с. Кичево;
- в района на кръстовището с път **VAR1031** /III-902,Оброчище-Кичево/-Генерал Кантарджиево-Климентово-/III-902/, южно отклонение към с. Климентово и северно отклонение към с. Генерал Кантарджиево.

I.9 Анализи и прогнози за развитие на социалната инфраструктура

I.9.1 Анализ на развитието и разположението на социалната инфраструктура в общината

Развитието на социалната инфраструктура, включваща материалната база на социалните дейности (образование, здравеопазване, социални дейности, култура, спорт) следва да осигури съответствие на предоставяните в общината услуги с националното законодателство и приетите норми и стандарти за предоставяне на съответните услуги.

Устройствените решения на ОУПО засягат локализацията на обектите на социалната инфраструктура, като за целите на устройственото планиране се използва система от устройствени норми и нормативи.

I.9.1.1 Образователна инфраструктура

Община Аксаково разполага с достатъчна мрежа от учебни заведения, с оптимална за досегашните потребности структура за общо образование.

Обхватът на системата на образованието е в зависимост от контингентите от деца в съответната възраст и изградената инфраструктура на образованието в общината.

Предвид близостта на общината до гр. Варна може да се каже, че населението е обезпечено с учебни заведения за професионална и висша образователна степен.

Предучилищно образование

В общината има 6 детски градини (2 в гр. Аксаково, 1 в гр. Игнатиево и по 1 в селата Изворско, Любен Каравелово и Въглен.

Мрежата от обекти на предучилищно образование, нейният обхват и физическо състояние са представени в Таблица 16.

Общообразователни училища

На територията на общината функционират общо 6 общински училища, от които - 1 средно училище (СУ) в гр. Аксаково, 1 СУ в гр. Игнатиево и по 1 основно училище в селата Изворско, Кичево, Л. Каравелово и Въглен.

За учебната 2019/2020 г. броят на учениците, които влизат в клас в училищата на община Аксаково са 1589. Най-много деца през учебната 2019/2020 г. се обучават в СУ „Свети Климент Охридски" в гр. Аксаково - 683 ученици и в СУ „Свети Свети Кирил и Методий" в гр. Игнатиево - 421.

През 2019/2020 167 са първокласниците на територията на община Аксаково.

150 деца влизат в подготвителните групи в общината. 72 от тях се обучават в училищни условия, а 78 - в градините.

Община Аксаково е направила пълно саниране на образователната инфраструктура. Всички училища и детски градини на територията на община Аксаково са ремонтирани. В двете детски градини и в Средното училище, което е в град Аксаково, се използва газ.

Таблица 16

Детски заведения – община Аксаково – 2020 г.

Детско заведение	Населено място	Учебна Година/ Брой места	Брой обхванати деца	Брой паралелки/ групи	Средна пълняемост на групата -	Физическо състояние Реализирани дейности по ремонт, модернизация Необходимост от подобряване
ДГ „Дружба“	гр. Аксаково	2018/2019 – 25 места 2019/2020 – 25 места	159	7	23	В периода от 2009г.-2010г. се извърши основен ремонт на сградата - Подмяна на дограма, полагане на външна топлоизолация и минерална мазилка по фасади, реконструкция покрива на основните тела. През 2013г. се изгради топла връзка и нов корпус за две групи. През 2018г, се благоустрои дворното пространство, монтираха се нови детски съоръжения за игра отговарящи на нормативните изисквания. До 2020г. са извършвани текущи ремонтни дейности по поддръжка на сградата. 1 .Необходимо е да се извърши основен ремонт на порива на топлите връзки, физкултурния салон, кухня, перални и битови помещения. 2. Необходимо е извършването на вътрешни ремонтни дейности в здравен кабинет, помещения за приобщаващо образование, занимални , спални , санитарни помещения и др.
ДГ „Детство мое“	гр. Аксаково	2018/2019 – 25 места 2019/2020 – 25 места	121	5	24	В периода от 2009г.-2010г. се извърши основен ремонт на сградата - Подмяна на дограма, полагане на външна топлоизолация и минерална мазилка по фасади и реконструкция на покрива. През 2018г, се изгради топла връзка и нов корпус за две групи, благоустрои се дворното пространство, монтираха се нови детски съоръжения за игра отговарящи на нормативните изисквания. До 2020г. са извършвани текущи ремонтни дейности по поддръжка на сградата. 1. Необходимо е извършването на вътрешни ремонтни дейности в здравен кабинет, помещения за приобщаващо образование, занимални , спални и санитарни помещения и др.

Детско заведение	Населено място	Учебна Година/ Брой места	Брой обхванати деца	Брой паралелки/ групи	Средна пълняемост на групата -	Физическо състояние Реализирани дейности по ремонт, модернизация Необходимост от подобряване
ДГ „Мир“	гр. Игнатиево	2018/2019 – 27 места 2019/2020 – 25 места	107	4	26	В периода от 2009г.-2010г. се извърши основен ремонт на сградата - Подмяна на дограма, полагане на външна топлоизолация и минерална мазилка по фасади и реконструкция на покрива. До 2020г. са извършвани текущи ремонтни дейности по поддръжка на сградата. 1.Необходимо е извършването на вътрешни ремонтни дейности в здравен кабинет, помещения за приобщаващо образование, занимални , спални и санитарни помещения, кухня и др. 2.Необходимо е благоустрояване на дворното пространство и подмяна на детските съоръжения за игра в съответствие с нормативните изисквания.
ДГ „Славейче“	с. Л. Каравелово	2018/2019 – 25 места 2019/2020 – 25 места	45	2	23	През 2013г. е извършен основен ремонт на ДГ „Славейче“, като е подменена изцяло дограмата, стените са ремонтирани и боядисани, положена е нова подова настилка, измазани са фасадите на сградата. До 2020г. са извършвани текущи ремонтни дейности по поддръжка на сградата. 1.Необходим е основен ремонт на сградата - ремонт на покрива, саниране на фасадите. 1. Необходимо е извършването на вътрешни ремонтни дейности в здравен кабинет, директорски кабинет, помещения за приобщаващо образование, занимални , спални, санитарни помещения и др.
ДГ „Детелина“	с. Изворско	2018/2019 – 30 места 2019/2020 – 30 места	19			Необходим е основен ремонт на сградата - ремонт на покрива, саниране на фасадите. Необходимо е извършването на вътрешни ремонтни дейности в здравен кабинет, директорски кабинет, помещения за приобщаващо образование, занимални , спални, санитарни

Детско заведение	Населено място	Учебна Година/ Брой места	Брой обхванати деца	Брой паралелки/ групи	Средна пълняемост на групата -	Физическо състояние Реализирани дейности по ремонт, модернизация Необходимост от подобряване
ДГ „Добри Чинтулов“	с. Въглен	2018/2019 – 30 места 2019/2020 – 30 места	24			Необходимо е изграждане на нова учебна сграда, ремонт на откритата площадка за игри, изграждане на площадка по БДП. През 2020г. Община Аксаково кандидатства с проект за финансиране на проектно предложение по Програма за изграждане, пристрояване, надстрояване и реконструкция на детски ясли, детски градини и училища 2020 - 2022г. към МОН.

Източник: Община Аксаково

Таблица 17 Училища в община Аксаково (общински и държавни)

Училище (начално, основно, СОУ)	Населено място	Учебна година/ Брой ученици	Брой пара-лелки	Брой класин стаи	Статут	Брой напус-нали	Район на обслужване	Физическо състояние Реализирани дейности по ремонт, модернизация Необходимост от подобряване
СУ „Св. Климент Охридски“	гр. Аксаково	2018/2019 – 681 ученици 2019/2020 – 683 ученици	29	20 класни стаи и 2 кабинета	общинско	0	До 7 клас Гр. Аксаково След 7 клас гр. Аксаково - с.Изворско с.Л.Каравелово с. Водица с. Засмяно	Сградата е санирана. подменена е дограмата извършен е ремонт на покрива. Необходимост от разширение на сградата и изграждане на нов физкултурен салон и текущи ремонтни дейности по поддръжка на сградата.
СУ „Св. Св. Кирил и Методий“	гр. Игнатиево	2018/2019 – 419 ученици 2019/2020 - 421 ученици	12	19 класни стаи и 8 кабинета	общинско	0	гр.Игнатиево с. Доброгле с. Припек с. Слънчево	Сградата е санирана, подменена е дограмата извършен е ремонт на покрива. Необходимост от текущи ремонтни дейности по поддръжка на сградата.
ОУ „Св. Климент Охридски“	с. Изворско	2018/2019 - 91 ученици 2019/2020 - 78 ученици	7	7 класни стаи	общинско	0	с. Изворско	Сградата е санирана, подменена е дограмата извършен е ремонт на покрива. Необходимост от изграждане на физкултурен салон и текущи ремонтни дейности по поддръжка на сградата.
ОУ „Св. Климент Охридски“	с. Кичево	2018/2019 – 68 ученици 2019/2020 - 731 ученици	7	7 класни стаи и 5 кабинета	общинско	0	с. Кичево с. Орешак с. Осеново с.Климентово с. Долище с. Куманово	Сградата е санирана, подменена е дограмата извършен е ремонт на покрива. Необходимост от изграждане на физкултурен салон и текущи ремонтни дейности по поддръжка на сградата.

ОУ „Иван Вазов“	с. Л. Каравелово	2018/2019 - 233 ученици 2019/2020 - 218 ученици	11	11 класни стаи и 1 кабинет	общинско	0	с. Л.Каравелово с. Водица с. Засмяно с. Крумово	Сградата е санирана, подменена е дограмата извършен е ремонт на покрива. Необходимост от изграждане на физкултурен салон и текущи ремонтни дейности по поддръжка на сградата.
ОУ „Христо Смирненски“	с. Въглен	2018/2019 - 102 ученици 2019/2020 - 107 ученици	8	8 класни стаи и 1 кабинет	общинско	0	с. Въглен с. Яребична	Сградата е санирана, подменена е дограмата извършен е ремонт на покрива. Необходимост от изграждане на физкултурен салон и текущи ремонтни дейности по поддръжка на сградата.
Център за подкрепа за личностно развитие	гр.Аксаково				общинско			През 2013г. се извърши основен ремонт на сградата -подмяна на дограма, полагане на външна топлоизолация и минерална мазилка по фасади и реконструкция на покрива. Вътрешни ремонтни дейности на кабинети, зали, коридори, стълбище и санитарни възли.

Източник: Община Аксаково

В по-малките населени места училищата са затворени, поради намаляване броя на учениците и в съответствие с възприетия в държавата подход за организация на началното и основното образование.

Началното и основното образование се осъществява в средищни училища в посочените места, като ежедневният транспорт до тях се осигурява с училищни автобуси.

Част от учащите се в началния и основния курс, като и преобладаващата част от средния курс, прихождат във Варна, като организацията на придвижването е индивидуална.

Средищни училища:

Учениците от с. Орешак-с. Осеново - с. Климентово -с. Долище - с. Куманово се обучават в ОУ „Св. Климент Охридски“, с. Кичево. Училището в с. Кичево е средищно от 2009 година.

Учениците от с. Доброглед - с. Припек- с. Слънчево се обучават в СУ „Св. Св. Кирил и Методий“, гр. Игнатиево. Училището в гр. Игнатиево е средищно от 2008 година.

Броят на пътуващи ученици от населени места без училища (брой по населени места) - с. Орешак -1, с. Осеново -8, с. Климентово -1, с. Долище -6, с. Куманово – 6, с. Водица -3, с. Засмяно -12, с. Крумово -1, с. Доброглед – 3, с. Припек-1, с. Слънчево -18, с. Изворско – 8, с. Л. Каравелово- 6.

Основни изводи:

- В община Аксаково е развита инфраструктура на образованието, даваща възможности за получаване на основно и средно образование. Това е обусловено от функциите на общината и броят на контингентите в училищна възраст.
- За учебната 2019/2020 година материално-техническата база във всички училища на територията на община Аксаково е в много добро състояние и в съответствие със санитарно-хигиенните и противопожарни изисквания за организация на образователно-възпитателния процес.
- В училищата на територията на Община Аксаково няма недостиг на персонал. Всички директорите и по–голяма част от учителите имат квалификационна степен, а повишаването на професионалната им компетентност се осъществява чрез квалификационни форми, организирани от Регионално управление по образование гр. Варна, МОН, както и по различни програми и проекти.
- Приоритетите на общината в сферата на образованието са насочени към: постигане на максимален обхват на децата в задължителна училищна възраст; осигуряване на равен достъп до качествено образование на всички ученици; подобряване на материално-техническата база чрез извършване на основни и текущи ремонти на училищата и детските градини, които не са били обект на ремонтни дейности в предходен период;

повишаване на енергийната ефективност на училищата и детските градини; навлизане на цифрови технологии в образованието.

I.9.1.2 Инфраструктура на здравеопазването

Здравеопазването в общината е осигурено от мрежа на доболнична помощ. Доболничното обслужване се осъществява от лекарски практики и стоматологични практики, медицински център.

Специализирана инфраструктура на здравеопазването има в общинския център. В другите населени места няма постоянно функциониращи здравни заведения, освен базата на бившите здравни служби в някои от селата, в които са ползват кабинети от приходящ личен лекар за доболничното обслужване.

Здравно обслужване има в гр. Аксаково, гр. Игнатиево, с. Любен Каравелово, с. Кичево.

В общината функционира неотложна медицинска помощ към медицинския център. В отдалечените села и тези без лекарски практики навременното осигуряване на спешна здравна помощ е затруднено.

На територията на Община Аксаково няма лечебни заведения за болнична помощ, съответно броя на болничните легла е нула.

Значителна част от населението разчита на здравно обслужване във Варна. Предвид близостта на гр. Варна, болничната помощ се осъществява във Варна. В болница „Св. Анна" община Аксаково има и процентно дялово участие, с оглед обслужването на нейните граждани.

Училищното детско здравеопазване се обезпечава от лекар и медицински сестри, които периодично обслужват общо няколко здравни кабинета.

Таблица 18

Видове лечебни заведения по нива на обслужване в община Аксаково 2020 г.

Населено място	Лечебни и здравни заведения	Брой легла	Персонал	Физическо състояние. Реализирани дейности по ремонт, модернизация Необходимост от подобряване
гр. Аксаково	Лечебно заведение за доболнична медицинска помощ	Няма леглова база	Физически лица- 19 Щат - 10 бр.	През 2018 -2019г. се извърши основен ремонт на сградата, като се подмени покривната конструкция , старата дограмата с нова PVC дограма, измазани и боядисани са фасадите, ремонтирана е конструкцията на входната козирка. Необходимо е да се осигури достъпна архитектурна среда за хора в неравностойно положение вътре в сградата, както и да се извършат вътрешни ремонти дейности в санитарните възли, коридори и кабинети.

Населено място	Лечебни и здравни заведения	Брой легла	Персонал	Физическо състояние. Реализирани дейности по ремонт, модернизация Необходимост от подобряване
гр. Игнатиево	Лечебно заведение за доболнична медицинска помощ	Няма леглова база		През 2014г. се извърши основен ремонт на сградата включващ следните дейности; Основен ремонт на покрива, подмяна на старата дограма с нова PVC, топлоизолация на фасадите , полагане на минерална мазилка, подмяна на електрическата инсталация и вътрешни довършителни работи /мазилки по стени , гипсова шпакловка, настилки от теракот и др./
с.Любен Каравелово		Няма леглова база		През 2020г. се извърши основен ремонт на сградата, като се подмени покривната конструкция , старата дограмата с нова PVC, положи се топлоизолация и минерална мазилка по фасадите, подмени се електрическата инсталация и се изпълниха вътрешни довършителни работи /мазилки по стени , гипсова шпахловка, настилки от теракот и др./
с.Кичево		Няма леглова база		През 2013г. се извърши основен ремонт на покрива, измазаха и се боядисаха се фасадите , подмени се старата с нова дограма, През 2016г. се изпълниха вътрешни довършителни работи /мазилки по стени , гипсова шпакловка, боядисване по стени и тавани , настилки от теракот и др./

Източник: Община Аксаково

Таблица 19

Лечебни и здравни заведения по населени места за община Аксаково

Населено място	Вид лечебно и здравно заведение но нива на обслужване	Брой легла	Персонал
с.Любен Каравелово	АИПМП-ИП-Илка Добрева ЕТ	0	1 лекар
гр. Игнатиево	АИПМП-Доктор Драга Невска ЕТ	0	1 лекар
гр. Игиатиево	АИПМП Доктор Кристина Урумова КТ	0	1 лекар
с. Изворско, с. Въглен	Ники-89-Румяна Миткова-АИП ПМП ЕТ	0	1 лекар и t мед. сестра
с. Кичево, ул. „1-ва“ 23	АИП ПМП	0	1 лекар
с. Долище	АИП ПМП	0	1 лекар
с. Кичево	АИП ПМП	0	I лекар
гр. Аксаково, ул. „Кап.П.Войвода“ 7	ИППМП-Стефка Ванкова ЕТ	0	1 лекар
Гр. Аксаково, ул. „Кап.П. Войвода“ №7, к- т 104	АИП ПМП	0	1 лекар

Населено място	Вид лечебно и здравно заведение но нива на обслужване	Брой легла	Персонал
ул. „Слави Дойчев“ №25, гр. Игнатиево	АИГПМП д-р Михаил Михайлов - МД ЕООД	0	1 лекар
ул. „Кап. Петко войвода“ №7, к-т №4 и манипулационна, гр. Аксаково	АПМПИП - д-р Радостина Маринова 2012 ЕООД	0	1 лекар
гр. Аксаково, ул. „Кап. Петко Войвода“ №7	Рай-Йордан Димов-АИППМПДМ	0	1 лекар
гр. Аксаково, ул. „Кап.Петко Войвода“ №7	Кутлева-Росица Страхилова-АИППМПДМ	0	1 лекар
гр. Аксаково, ул. „Г.Петлешев“ 37-А	АИППСП	0	1 лекар
гр. Аксаково, ул. „Кап.Петко Войвода“ №7	АМЦСМП-Аксаково ЕООД	0	11 лекари, I акушерка, 1рентг. лаборант, 1 рехабилитатор, 3 друг персонал
с. Кичево, местност „Ташлъ пунар“	ХОСПИС МАРИНА ООД	30	3-ма лекари и 2 - акушерки
с.Водица	Хоспис Асклепий ООД	25	t - медицинска сестра, 2 мед. фелдшера, 6 санитари
гр. Аксаково, ул. „Кап.Петко Войвода“ №7	ЦСМП - филиал Аксаково		6 лекари, 6 спец. По здравни грижи, 8 друг персонал
с. Ген. Кантарджиево	АИПГГМП - д-р Недка Кънева	0	1 лекар
ул. „Г. Петлешев“ №58А и 58Б, гр. Аксаково	АИППИПДМ доктор Милан Миланов ЕООД	0	1 лекар
с. Слънчево	АИППМПДМ Ватус Дснт ЕООД	0	1 депт. Лекар
гр. Аксаково, ул. „Кап. Петко войвода“ №7, к-т 100 и 101	АГППМП Алма Медика ООД	0	7 лекари, 3 мед. сестри
с. Любен Каравелово	АП ДШДМ Ди енд Ви Депт ООД	0	2 лекари
ул. „Кап. Петко войвода“ №7, гр. Аксаково	СМДЛ Сити Лаб ЕООД	0	2 лаборанти
ул. „Кап. Петко войвода“ №2В, гр. Аксаково	СМДЛ „Лина“ ЕООД -клон Варна	0	2 лаборанти
гр. Игнатиево, Община Аксаково	АИПСМП Кирил Кирчев ЕТ	0	1 лекар, ! мед. сестра

Източник: РЗИ Варна

Данните от таблица 20 показват, че в община Аксаково функционират 3 детски ясли с по една група: в гр. Аксаково – 2 и в гр. Игнатиево - 1. Обхванатите деца в детската кухня са 350.

Таблица 20

Детски ясли по населени места за община Аксаково

Детска ясла	Населено място	Учебна година/ Брой обхванати деца	Брой Обхванати деца	Физическо състояние Реализирани дейности по ремонт, модернизация Необходимост от подобряване
ДГ „Дружба“ - 1 група	гр. Аксаково	2018/2019 30 деца 2019/2020 28 деца	30	Яслата се помещава в ДГ „Дружба“ и описанието е както по т.1
ДГ „Детство мое“ - 1 група	гр. Аксаково	2018/2019 25 деца 2019/2020 30 деца	25	Яслата се помещава в ДГ „Детство мое“ и описанието е както по т.1
ДГ „Мир“ - 1 група	гр. Игнатиево	2018/2019 17 деца 2019/2020 3 деца	17	Яслата се помещава в ДГ „Мир“ и описанието е както по т. 1

Източник: Община Аксаково

I.9.1.3 Инфраструктура на културата

Действащите читалища са основните обекти на местната инфраструктура на културата. На територията на общината функционират общо 22 читалища, които предоставят културно-просветни услуги на населението и чрез които се съхраняват традициите на българското общество. По-значима дейност развиват читалищата в гр. Аксаково, гр. Игнатиево, с. Л. Каравелово, с. Изворско, с. Въглен и с. Кичево. Като обекти на комплекс от културни дейности, читалищата са с подчертан местен характер, имат богата история и традиции. Основните дейности, развивани в тях са любителското творчество, допълвано от различни типове школи /езикови, музикални, танцови, самодейни и др./ Друга основна функция на читалищата е поддръжка на библиотечния фонд. Основен белег е недостатъчна възможност за периодичното му осигуряване и обновяване.

Всички читалища в общината са в добро и много добро състояние (очаква се ремонт на читалището в с. Яребична).

В град Аксаково функционира Общински център за работа с деца, който организира редица дейности за ангажиране свободното време на подрастващите и спомага тяхното културно развитие.

Местни културни прояви в общината са: Общински преглед на самодейността „Батова” – провежда се ежегодно в края на м. май. Общински събор „Св. Марина” - провежда се ежегодно в края на м. юли. Коледно надпяване с. Слънчево. Празници – събори по населени места от общината.

Таблица 21

Местоположение на обектите на културата - вид, капацитет към 2020 г.

Населено място	Вид, капацитет	Физическо състояние Реализирани дейности по ремонт, модернизация Необходимост от подобряване
гр.Аксаково	НЧ „Просвета - 1905“ - 200 места	През 2015г. е ремонтирана сградата на читалище „Просвета” - подменена е дограмата с нова PVC дограма, направена е топлоизолация по стените, изграден е нов скатен покрив - дървена конструкция с покритие от битумни керемиди, положена е топлоизолация по покривка плоча, изградена е нова отоплителна инсталация, монтиран е водогреен котел, работещ на природен газ. През 2019г. е изградена достъпна архитектурна среда за хора с увреждания.
гр.Игнатиево	НЧ „Антим I-1907“— 100 места	През 2015г, се извърши ремонт на сградата включващ подмяна на дограмата, полагане на топлоизолация и минерална мазилка по външни стени, подмяна на ел. инсталацията, обособяване на санитарни помещения и вътрешни ремонтни дейности. Към настоящия момент е необходим ремонт на покрива, който в следствие на природно бедствие е компрометиран и в залата на читалището има течове.
с.Изворско	НЧ „Васил Левски - 1927“ - 70 места	През 2017г. се извърши основен ремонт на сградата включващ - направа на скатен покрив от дървена конструкция, подмяна на стара с нова PVC дограма, полагане на топлоизолация и мазилка по външни стени, изкърпване с гипсова шпакловка, направа на окачен таван от гипсокартон, доставка и монтаж подпрозоречни дъски, боядисване с латекс и блажна боя, направа на фаянсова облицовка и теракотна настилка по подове, направа на вътрешна водопроводна инсталация, подмяна на ел. инсталация.
с.Водица	НЧ „Васил Левски - 1927“- 100 места	През 2019г. се извърши основен ремонт на сградата- включващ - ремонт на плосък покрив, подмяна на стара с нова PVC дограма, полагане на топлоизолация и мазилка по външни стени, изкърпване с гипсова шпахловка, направа на окачен таван от гипсокартон, доставка и монтаж подпрозоречни дъски, боядисване с латекс и блажна боя, подмяна на ел. инсталация, изграждане на достъпна архитектурна среда.
с.Кичево	НЧ „Христо Ботев - 1927“ - 80 места	Сградата на читалището е основно ремонтирана със средства, предоставени от Фонд „Стихийни бедствия“ към МКВПМС и със собствени бюджетни средства през 2011г. Санирани са фасадите и покрива, монтирана е нова дограма, ремонтирана е сцената, извършени са ремонтни дейности в помещенията.
с.Л. Каравелово	НЧ „Просвета -1922“ 200 места	През 2019г. е извършен ремонт на сградата включващ; -подмяна на дограма, обособяване на санитарни възли, подмяна на ел инсталация, ремонт на зрителната зала и изграждане на архитектурна достъпна среда за хора в неравностойно положение. Необходимо е изграждане на нов скатен дървен покрив и саниране на сградата.

Населено място	Вид, капацитет	Физическо състояние Реализирани дейности по ремонт, модернизация Необходимост от подобряване
с.Ботево	НЧ „Бъдеще - 1871“ - 100 места	През 2019г. се извърши основен ремонт на покрива, подменена е изцяло покривната конструкция и покривното покритие.Необходимост от ремонт и саниране на фасадите, подмяна на дограмата, вътрешен ремонт на зрителната зала, ремонт на всички помещения /смяна на подови покрития, боядисване на стени и тавани, подмяна на ел.инсталация/, ремонт на санитарни помещения.
с.Крумово	НЧ „Наука - 1927“	Поетапно през последните години са извършвани ремонтни работи със средства от общинския бюджет - ремонтиран е покрива (за отстраняване на течове), извършвани са ремонтни дейности в помещенията на сградата. Необходим е основен ремонт на сградата - подмяна на покривна конструкция, саниране на фасадите, подмяна на дограма, подмяна на ел.инсталация, и довършителни работи в интериора.
с.Долище	НЧ „Васил Левски - 1944“ - 40 места	Сградата на читалището е напълно обновена със средства от бюджета на община Аксаково през 2010г., като е положена топлоизолация по външните стени и покрив, положена е минерална мазилка по фасади, подменени са врати и прозорци, подменен е и дървения гредоред, демонтирана е компрометираната покривна конструкция и е изградена нова, извършени са довършителни работи в интериора на сградата.
с. Слънчево	НЧ „Учител -1906“- 100 места	През 2018г. се извърши основен ремонт и реконструкция сградата на читалище „Учител - 1906“ в с. Слънчево. Изцяло се санира и реновира сградата, като се приведе в съответствие с действащите норми за енергийна ефективност, пожарна безопасност и достъпна архитектурна среда.
с.Г. Кантарджиево	НЧ „Отец Паисий - 1941“- 50 места	Поетапно през последните години са извършвани ремонтни работи със средства от общинския бюджет - ремонтиран е покрива (за отстраняване на течове), извършвани са ремонтни дейности в помещенията на сградата. Необходим е основен ремонт на сградата - подмяна на покривна конструкция, саниране на фасадите, подмяна на дограма, подмяна на ел.инсталация, и довършителни работи в интериора. Осигуряване на а достъпна архитектурна среда за хора с увреждания.
с.Припек	НЧ „Пробуда - 1933“ - 20 места	Сградата на читалището е в задоволително състояние, през годините са извършвани текущи ремонти, но има необходимост от основен ремонт - ремонт покрив, саниране на фасадите, ремонтни дейности в помещенията, изграждане на достъпна архитектурна среда за хора с увреждания.
с.. Климентово	НЧ „Образование - 1979“- 100 места	Сградата на читалището е ремонтирана със средства от общинския бюджет през 2010 г. Ремонтиран е покривът и фасадите, подменена е дограмата, извършен е вътрешен ремонт на помещенията.
с.Въглен	НЧ „Въглен - 1884“ - 80 места	Сградата на читалището е в добро състояние. Поетапно през последните години са извършвани различни ремонтни дейности - ремонт на покрива, подмяна на дограмата, полагане на топлоизолация по фасадите, обновяване на сцената, вътрешен ремонт на помещенията и др.

Населено място	Вид, капацитет	Физическо състояние Реализирани дейности по ремонт, модернизация Необходимост от подобряване
с.. Доброглед	НЧ „Доброглед - 2005“ -15 места	През 2020г. стартира изпълнението на проект за изграждане на „Административна сграда - кметство с читалище в с. Доброглед, общ. Аксаково“ финансиран по мярка 7.2 „Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура“, включена в Стратегията за ВОМР на територията на МИГ „Девня - Аксаково“ финансирана по подмярка 19.2 „Прилагане на операции в рамките на стратегии за Водено от общностите местно развитие“ на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ (ВОМР) от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 - 2020 г.
с.Новаково	НЧ „Новаково - 2007“- 50 места	Сградата е санирана по проект „Красива България” през 2009г. Реконструиран е покрива, подменена е дограмата, положена е топлоизолация по фасадите, извършени са ремонтни дейности в помещенията, изградена е рампа за достъп на лица с физически увреждания.
с.Орешак	НЧ „Светлина - 2007“ - 70 места	Сградата на читалището е ремонтирана със средства от общинския бюджет през 20 Юг, Ремонтиран е покрива и фасадите, подменена е дограмата и водопроводната инсталация, извършен е вътрешен ремонт на помещенията.
с.Зорница	НЧ „Самообразование - 2006“ - 60 места	През програмния период 2007г .-2013г, е извършен основен ремонт на сградата на Народно читалище „Самообразование 2006” - положена е топлоизолация по външните стени и покрив, положена е минерална мазилка по фасади, подменени са врати и прозорци, подменен е и дървения гредоред, демонтирана е компрометираната покривна конструкция и е изградена нова, извършени са довършителни работи в интериора на сградата.
с. Яребична	НЧ „Яребична - 2007“- 50 места	Сградата на читалището е в лошо техническо състояние нуждае се от основен ремонт. Община Аксаково кандидатства за финансиране по мярка 7.2 „Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура“, включена в Стратегията за ВОМР на територията на МИГ „Девня - Аксаково“ с проект „Ремонт и реконструкция на съществуващо читалище в УПИ V-1, кв, 11, по плана на с. Яребична, общ. Аксаково“
с.Осеново	НЧ „Кирил и Методий - 2008“ - 20 места	Сградата е в задоволително състояние , но има необходимост от вътрешни ремонтни дейности в помещенията.
с.Куманово	НЧ „Напредък – 2008“ - 30 места	През 2018г. се извърши основен ремонт на покрива и се обособиха санитарни възли. Необходимо е саниране на фасадите и вътрешни ремонтни дейности в помещенията.
с.Климентово	Център за изложения „Произведено на нашата територия”	През 2015г. се изгради центъра за изложения, включваш : 1 .Едноетажна сграда с площ 283,00 кв.м, състояща се от входни преддверия от двете страни водещи към зала за експозиции, кабинет за управителя на центъра. 2. Откритата към вътрешното дворно пространство зона от сградата с площ 191 кв.м, в която са организирани две основни експозиционни зони и покрито барбекю. Във вътрешното дворно пространство са разположени зона за почивка и зелени площи.

Източник: Община Аксаково

Религиозни обекти: в почти всички населени места има действащи храмове (общо 20). В с. Припек има параклис.

Близостта на гр. Варна дава възможност при желание да се обогати културния живот на населението на общината.

I.9.1.4 Социални дейности

В община Аксаково социалната дейност е добре развита на основата на потребностите от социални услуги. Тя обхваща уязвими общности и различни възрастови групи на територията на общината.

В гр. Аксаково функционира и Общински център за работа с деца, ЦОП и ЦСРИ. В гр. Игнатиево е изграден Кризисен център, а в с. Кичево – Център за настаняване от семеен тип.

Социалните услуги, които се предоставят в общността на територията на общината (обичайна среда), и състоянието на инфраструктурата на социалните услуги, са представени в таблица 22.

Таблица 22

Социални услуги в общността на територията на община Аксаково, 2020 г.

Социални услуги в общността	Населено място	Капацитет	Заети	Физическо състояние Реализирани дейности по ремонт, модернизация Необходимост от подобряване
ЦОП	гр. Аксаково	40	40	През 2018г. се извърши ремонт на „Център за социална рехабилитация и интеграция /ЦСРИ/ в общинска сграда за обществено обслужване, находяща се в УПИ I -293, кв.14, с административен адрес ул. „Михаил Иванов“ №13” включващ: Основен ремонт на покрив, подмяна на дограма, полагане на външна топлоизолация и минерална мазилка по фасади, както и вътрешни довършителни работи за обособяване на кабинети.
ЦСРИ	гр. Аксаково	20	20	През 2018г. се извърши ремонт на „Център за социална рехабилитация и интеграция /ЦСРИ/ в общинска сграда за обществено обслужване, находяща се в УПИ I -293, кв.14, с административен адрес ул. „Михаил Иванов“ №13” включващ: Основен ремонт на покрив, подмяна на дограма, полагане на външна топлоизолация и минерална мазилка по фасади, както и вътрешни довършителни работа за обособяване на кабинети.
Център за настаняване от семеен тип.	с. Кичево	15	15	През 2020г. започна основен ремонт на сградата включващ ремонт на покрив, полагане на външна топлоизолация и минерална мазилка по фасади, вътрешни довършителни работи и благоустрояване на дворното пространство

Социални услуги в общността	Населено място	Капацитет	Заети	Физическо състояние Реализирани дейности по ремонт, модернизация Необходимост от подобряване
Кризисен център	гр. Игнатиево	8	0	През 2015г. се извърши ремонт и се преустрои част от общинска сградата в кризисен център.
Общинско социално предприятие, Домашен социален патронаж“	г р. Аксаково	200	200	През 2012г. се извърши ремонт и преустройство на общински помещения находящи се в партера на бл.1, кв. „Надежда“.

Източник: Община Аксаково

I.9.1.5 Инфраструктура на спорта

В община Аксаково функционират 2 стадиона - в гр. Аксаково и гр. Игнатиево.

В част от селата също има изградени спортни обекти (детски площадки, училищна спортна база). Важен ангажимент на общината е извършване на ремонтни дейности, обновяване и обогатяване на училищната спортна база, на детските площадки и на всички спортни обекти.

В някои от другите населени места (Кичево) са съществували игрища, но не се поддържат. Това състояние е неудовлетворително, особено за нуждите на масовия спорт, поради недостатъчния капацитет и неблагоприятната локализация - отдаленост от повечето малки населени места в общината.

Общата оценка по отношение съществуващата инфраструктура на спорта в общината е, че преобладаващата част от спортните площадки са в много добро състояние. Необходими са ремонти на градските стадиони в Аксаково и Игнатиево. За осигуряване на пълноценни условия за спорт на местното население, както и допълнителни атракции за отдиха и туризма в общината, следва да се осигуряват инвестиции за ремонт и поддържане на спортната .инфраструктура, както и изграждане на спортни съоръжения на закрито.

Спортните обекти на територията на община Аксаково и състоянието на спортната инфраструктура са представени в таблица 23.

Таблица 23

Спортни обекти на територията на община Аксаково, 2020 г.

Вид на обекта	Капацитет (площ, бр. места)	Физическо състояние Реализирани дейности по ремонт, модернизация Необходимост от подобряване
Спортна площадка „Център Аксаково“		През 2019г. е извършен основен ремонт на настилката, оградата и дървените пейки.
Спортна площадка „ЮГ“ - гр. Аксаково		През 2019г. е извършен основен ремонт на настилката, оградата и дървените пейки.
Спортна площадка - до бл.2, гр.Аксаково	450 кв.м	Спортната площадка е в добро състояние, но е необходимо да се подмени настилката.
Спортна площадка „Дружба“ - гр. Аксаково	450 кв.м	Спортната площадка е в добро състояние, но е необходимо да се подмени настилката.
Градски стадион - гр.Аксаково		Стадионът е в задоволително състояние, необходимо е да се извършат ремонтни дейности за подобряване на посетителските скамейки и оградни пана. Изготвен е инвестиционен проект за ремонтни дейности
Спортна площадка - гр. Игнатиево	450 кв.м	Спортната площадка е в добро състояние, но е необходимо да се подмени настилката.
Градски стадион - гр. Игнатиево		В лошо техническо състояние, необходим е основен ремонт и реконструкция за да бъде приведен в съответствие с нормативните изисквания .
Спортна площадка - с. Въглен	450 кв.м	Спортната площадка е в добро състояние
Спортна площадка - с. Слънчево	450 кв.м	Площадката е изградена през 2020г. и е в отлично състояние

Източник: Община Аксаково

I.9.2 Прогнози за развитие на социалната инфраструктура

I.9.2.1 Обобщени изводи за състоянието на социалната инфраструктура

Основните изводи от извършените анализи и направените оценки за състоянието и потенциала на социалната инфраструктура в населените места от община Аксаково включват:

- Наличната социална инфраструктура по вид социални дейности, брой и капацитет на обектите за социални бюджетни услуги е съобразена с обслужващите функции на общината и отделните населени места, броя на населението (вкл. и на специфичните възрастови групи от него);
- При преструктуриране на основните социални бюджетни обслужващи отрасли – образованието и здравеопазването – са създадени възможности за организиране на обслужването на населението в селата без училища и без здравни обекти – чрез организиране на ученически пътувания до най-близкото училище, чрез посещения от личните лекари и от филиала на звеното за Бърза и неотложна медицинска помощ. След преструктурирането на двата социални отрасъла се удовлетворяват нормативите за териториален достъп до образователните

заведения, за таван на пациентските листи и др.

Подчертана е и териториалната близост на областния център Варна с неговата богата и добре развита мрежа на социалната инфраструктура, която е повлияла силно степента на развитост и функционирането на обектите в общината. Значителен дял от здравното, образователното, културното и спортното обслужване, както на постоянното, така и на приходящото население на община Аксаково, се извършва в областния център.

I.9.2.2 Изисквания към териториалната организация на социалната инфраструктура

На общинско ниво планът следва да предложи модел на териториална организация на социалната инфраструктура, създаващ условия за укрепване на селищната мрежа и за стимулиране развитието на средищните селища. Важен аспект на тази задача е общественото обслужване на териториите с концентрация на селски населени места с ограничен демографски потенциал, в които ежедневното и периодично обслужване е затруднено или въобще липсва.

Представените по-долу прогнози са разработени при използване на нормативния подход за развитието на съответната социална сфера (за капацитет, качество на обслужване, устройство), съобразен с количествените параметри на демографската прогноза.

Насоките на развитие произтичат от анализа на настоящата ситуация, стратегическите и нормативни документи за развитие на социалния отрасъл и повишаване качеството на предлаганите услуги.

Следва да се посочи, че планираното развитие на нови икономически активности на общината като диверсифицирана промишленост, логистика и др. ще повиши изискванията към качеството на социалната инфраструктура и социалните дейности във всички сфери на проявление – образование, здравеопазване, култура. Икономическите функции в голяма степен зависят от тяхната социална основа и развитието на цялостната жизнена среда в общината и населените места. Тази връзка между икономическа привлекателност на територията като функция на нейната социална привлекателност ще се засили особено през следващите периоди на изострена конкуренция за привличане нови производства и постигате на икономически растеж. Поради тази причини всички нови стратегически документи акцентират върху интелигентен растеж, основаващ се на образовани и в добър статус трудови ресурси, намаляване на бедността, подкрепа на демографския растеж.

I.9.2.3 Прогноза за инфраструктурата на образованието (детски заведения и училища)

Основа на прогнозните разчети за контингентите от деца и учащи е броят на децата и лицата (деца, юноши и младежи) в специфичните възрастови контингенти от населението, определени по демографската прогноза (таблица 24):

Таблица 24.

Прогноза за развитие на населението на община Аксаково по възрастови групи в рамките на прогнозния период

Население по възрастови групи	2019 г.	Прогнози – 2040 г.		
		Песимистичен вариант	Реалистичен вариант	Оптимистичен вариант
0 - 4	977	890	950	970
5 - 9	1049	950	1 010	1 050
10 - 14	1172	1 090	1 140	1 260
15 - 19	1117	1090	1110	1200

Прогнозните разчети, освен на прогнозираните контингенти от деца, юноши и младежи в съответните възрастови групи се базират и прогнозните виждания за обхвата на тези контингенти в съответните видове учебни заведения (съответно коефициент на записваемост в предучилищните заведения и задължителен обхват на деца, юноши и младежи в училищата). За определяне на перспективния брой на децата, обхванати в заведенията за предучилищно образование е възприет коефициент на обхват на децата в рамките на прогнозния период.

- 90 - 95% - за децата до 3 г.;
- 100% на децата от 3-6 г., поради въвеждането на задължителен характер на предучилищното обучение.

Според приетите стратегически решения за въвеждане на задължителен характер на средното образование коефициентът на записваемост на децата в съответните степени на училищното образование през 2040 г. ще бъде 100. Поради факта, че една част от населението в училищна възраст на общината ще предпочете да получи своето образование в град Варна, са приети варианти на коефициента на записваемост на учениците в общината, а именно:

- Основно образование (1-7 клас):
  - 95% - при вариант ежедневни пътувания на деца и юноши с цел образование извън границите на общината (придружени от своите родители)
  - 100% - максимален обхват на всички деца в съответната възрастова група в училищата на общината.
- Средно образование (8-12 клас)
- 90% - при вариант ежедневни пътувания юноши с цел образование извън границите на общината;
- 100% - максимален обхват на всички юноши в съответната възрастова група в училищата на общината.

Посочените коефициенти за обхват в детските заведения и коефициенти на записване в различните степени на образование за валидни и за трите варианта на прогнозата.

На основата на прогнозирания брой на контингентите в специфичните възрастови групи от населението и предлаганите коефициенти на обхват и на записване в образователните заведения е прогнозиран и броя на децата и на учениците, които се предвижда да се обучават в детските заведения и в различните образователни степени (нива) в училищата.

Прогнозните разчети за групите в детските заведения се определят на основата на очаквания прогнозен брой на децата, които ще бъдат обхванати в детските заведения, посочени по трите варианта и норматив за средна запълняемост на една група 18-20 деца, който е по-нисък от норматива за оптимална запълняемост.

При прогнозата за броя на паралелките в училищата (всички видове), освен определения брой на учениците е използван и норматив за средна запълняемост на една паралелка от 20 – 22 ученика, също по-нисък от норматива за оптимална запълняемост.

Прогнозата за развитието на образователната инфраструктура се базира на прогнозните разчети за броя на групите в детските ясли и градини и броя на паралелките в различните видове училища. При определяне на броя на класните стаи в училищата се залага стандарта за осигуряване на класна стая за всяка паралелка при едносменен режим на обучение (понастоящем част от училищата са на двусменно обучение).

Направените прогнозни разчети, съпоставени с наличната материална база (детските градини и училищни сгради) показват, че не се очертават потребности за разширяване на базата по отношение на детските заведения.

По отношение на училищата прогнозата е, че основното училище в Любен Каравелово трябва да се преустрои или допълни с оглед да се премина не едносменно обучение. В гр. Аксаково подобен проблем се очертава със СУ „Климент Охридски", където понастоящем обучението е двусменно.

I.9.2.4 Прогноза за развитие на здравеопазването и здравната инфраструктура

По реалистичния вариант се запазва броят на лекарите в извънболничната медицинска помощ, по оптимистичния вариант се предлага въвеждането на още няколко индивидуални практики. Не се очертават потребности от нови обекти за извънболнична лечебна дейност от типа на Здравните центрове и кабинети на личните лекари.

Наличната здравна инфраструктура в населените места, извън общинския център по количествени параметри и качествени характеристики отговаря на прогнозните потребности. Това са здравни обекти, които в са изпълнявали функцията на лекарски здравни служби, а днес са наети от личните лекари за нуждите на индивидуалните лекарски практики.

Насоки за развитие на здравеопазването и инфраструктурата на здравеопазването:

- Развитие и укрепване на материално-техническата база на лекарските и

стоматологични практики.

- Развитие на спешната медицинска помощ и детското здравеопазване.;
- Организиране и насочване на дейността на медицинските кадри в областта на профилактичната медицинска помощ.
- Организиране, насочване и координиране на действията на здравната мрежа в борбата със социално значими заболявания.

I.9.2.5 Прогноза за развитие на културата и инфраструктурата на културата

Изводите и оценките от аналитичните проучвания на инфраструктурата на културата показват, че наличната база удовлетворява нормативните потребности от материална база. Съществуващата задоволеност на населението се запазва и при заложените прогнозни разчети за нарастване на броя на населението в общината.

С развитието на туристическите функции на общината ще се почувства нуждата от база за културни дейности за сезонно ползване.

Насоки за развитие на културата и инфраструктурата на културата

- Създаване на база за културни дейности за сезонно ползване;
- Обвързване на културните дейности с туристическата индустрия;
- Съхраняване и реклама на историческото и културно наследство на територията на общината;
- Създаване на условия за стимулиране на културния живот в община Аксаково и опознаване на културните ценности;
- Повишаване на ефективността и обогатяване на формите на аматьорското и професионалното изкуство;
- Рационализиране и усъвършенстване на съдържателната страна на самодейните и детските художествени форми, съобразно заявения интерес от обществеността;

I.9.2.6 Прогноза за развитие на спорта и спортната инфраструктура

- Развитието на спорта и на спортната инфраструктура в община Аксаково се обосновава със заявените инвестиционни интереси и с потребностите от спортни обекти, свързани със развитието на туризма.
- В населените места на общината със съществуващите спортни терени се удовлетворяват нормативните потребности от спортни площи, но те са в лошо състояние и практически една малка част могат да се ползват по предназначение.
- Устройствените решения следва да бъдат ориентирани към резервиране на терени за спортни площи в зоните за отдих (вкл. в съществуващите и новопредлаганите туристически локализации).

II. ПРОЕКТНО РЕШЕНИЕ: ПЛАНОВА КОНЦЕПЦИЯ И ОБЩА СТРУКТУРА НА ТЕРИТОРИЯТА

II.1 Основни характеристики на плановата концепция

Общата концепция на ПРОЕКТА произтича от задачите, формулирани в ЗАДАНИЕТО и се основава на посочените по-горе методически принципи. В обобщен вид могат да бъдат изведени следните по-важни характеристики на плановата концепция:

II.1.1 Създаване на условия за реализация на разнообразните инвестиционни инициативи, съответстващи на целите и приоритетите, заложени в ОПР.

Предлаганите възможни локализации са съобразени с гореизложените стимулатори и ограничители на урбанизацията и в частност с възможностите за инфраструктурно осигуряване.

При предлагане на устройствени зони в проекта на ОУПО са съобразени следните принципи:

- приоритети на възложителя, коригирани от професионалната оценка за ограничители, възможност за инженерна и транспортна обслуженост или други проблеми, изведени от комплексен анализ;
- инвестиционна активност, доказана (подсказана) от вече реализирани или в процес на реализация инвестиции с икономически или социален ефект.

Нереализирани от години, променени предназначения подсказват (доказват) обратното: че или инвестиционното намерение е било „мимолетно" или че самият инвеститор се е убедил, че намерението му е нереалистично.

Такива са територии извън населените места с разработен и влязъл в сила ПУП. В това число влизат територии, като: „жилищни територии до изпълнение на сроковете по ЗООС", „обществено обслужване", „производствено складови дейности" и „други селищни територии".

Законосъобразно и съгласно нормативната уредба чрез ОУП на Община Аксаково, на определените места с концентрация на територии с променен статут, са формирани нови устройствени зони - Смесена обществено-обслужваща (Соо) или Смесена обслужваща и производствено складова (Соп).

Извън предвидените с плана зони, остават и единични (разпръснати) действащи ПУП, попадащи в територии с ограничения за последваща промяна на терени, както и такива, които не попадат в територии с качества за последващо урбанизационно развитие. На основание на чл. 8 от ЗУТ не се изисква създаване на устройствена зона и така с нищо не се променя статутът, установен с ПУП до неговото действие.

II.1.2 Създаване на устройствени условия за постепенното преодоляване на съществените териториални диспропорции и в частност изостаналостта в развитието на част от периферните райони

В ПРОЕКТА са предвидени доразвитие и доизграждане на общинската пътна мрежа, свързваща малките населени места и др. урбанизирани територии, места за отдих и пр. помежду им и с републиканските пътища; съществено повишаване качеството на селищната среда, благоустройството и осигуреността с техническа инфраструктура на малките населени места; създаване на извънселищни урбанизирани територии - „селищни образувания", за обслужване и трудови дейности.

II.1.3 Осигуряване на баланс между опазването на богатото природно и културно наследство на територията на общината и реализацията на ресурсовия му потенциал

Той се съобразява с всички защитени територии по Закона за защитените територии (ЗЗТ), защитени зони по Закона за биологичното разнообразие (ЗБР), включени в европейската екологична мрежа Натура 2000, охранителните зони „А" и „Б" по Закона за устройство на Черноморското крайбрежие (ЗУЧК), с други ценни ландшафти, необхванати от защитените територии, както и с недвижими културни ценности по Закона за културното наследство (ЗКН).

В ПРОЕКТА се предвижда урбанизация на основни възлови точки в зони с устройствено планиране Соо, разположени по протежението на главни пътни артерии и крайбрежия, с оглед съхраняване на пространствена непрекъснатост на природната среда. ПРОЕКТЪТ цели формирането на територията на общината на цялостна екологична мрежа от „Зони за опазване на естествените ландшафти", обхващаща съществуващи естествени влажни територии и растителни обраствания, основно по поречията на реките и около другите водни басейни

II.1.4 Опазване на ценния поземлен ресурс

С оглед недопускане стихийна промяна на предназначението на големи площи висококатегорийна земеделска земя е предвидено въвеждане на устройствена зона, обхващаща земите от I до VI категория включително, като са въведени определени условия, целящи минимизиране териториалния обхват на промяната на предназначението.

II.1.5 Планиране и контрол върху устройствената намеса

С оглед недопускане стихийно устройствено и строително усвояване на територията и осигуряване на устойчивост в развитието, с Правилата за прилагане на плана се въвежда препоръка урбанизацията на нови територии да става на основание ПУП с обхвата на цялата зона за урбанизация или на достатъчно големи структурни единици, като вида на изискуемия

ПУП е определен в зависимост от спецификата на съответната устройствена зона (вж. по-долу, р-л III. Функционално предназначение и устройство на територията. Устройствено зониране.). На първо място, този подход е наложителен при устройството на територии за дейности, осигуряващи социално-икономическото развитие на общността като цяло. Прилагането му ще допринесе за по-голяма инвестиционна привлекателност на територията и конкурентоспособност на община Аксаково.

II.1.6 Съобразяване на концепцията на Плана с наличните и подлежащи на по-нататъшно развитие интензивни връзки със съседните общини, на първо място – община Варна

Тези връзки са отчетени в областта на икономическото развитие, обслужването от всякакъв вид, отдиха, транспортната и техническата инфраструктура.

II.2 Обща структура и баланс на територията

В съответствие с изискването на ЗАДАНИЕТО, стойностите и сравнението със съществуващото положение подлежат на окончателно определяне след стабилизирането с окончателния проект на измененията в общата структура на общинската територия. Тук са представени структурата и балансът на територията съгласно предвижданията на окончателния проект.

Баланс на територията				
Наименование на териториалния елемент	Площ на съществуващи елементи		Площ на проектни елементи	
	в ха	в %	в ха	в %
ТЕРИТОРИИ С ОБЩО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ				
1. Жилищни функции	1675.50	3.63%	1779.20	3.86%
2. Обществообслужващи функции	322.30	0.70%	585.64	1.27%
3. Производствени и складови дейности	277.30	0.60%	2011.66	4.36%
4. Рекреационни дейности, курорти и вилни зони	1157.20	2.51%	1211.54	2.63%
5. Озеленяване, паркове и градини	15.80	0.03%	521.30	1.13%
6. Спорт и атракции	37.11	0.08%	37.11	0.08%
7. Земеделски територии, в т.ч.:	30290.99	65.66%	28417.12	61.60%
7.1. обработваеми земи - ниви	24150.30	52.35%	22907.42	49.66%
7.2. обработваеми земи - трайни насаждения	2109.10	4.57%	1837.58	3.98%
7.3. необработваеми земи	4031.59	8.74%	3672.12	7.96%
8. Горски територии, в т.ч.:	11548.80	25.04%	10708.93	23.21%
8.1. стопански гори	5368.30	11.64%	5311.90	11.52%
8.2. защитни гори	2026.80	4.39%	2026.41	4.39%
8.3. специални гори	4153.70	9.00%	3370.62	7.31%
9. Водни площи	193.20	0.42%	193.20	0.42%

10. Транспорт и комуникации	604.40	1.31%	656.90	1.42%
11. Техническа инфраструктура	7.40	0.02%	7.40	0.02%
12. ОБЩА ПЛОЩ	**46130.0**	**100.0%**	**46130.0**	**100.0%**
ЗАЩИТЕНИ И НАРУШЕНИ ТЕРИТОРИИ				
А) За природозащита - защитени територии и защитени зони	28514.5	99.4%	28514.5	99.4%
Б) За опазване на културното наследство	7.1	0.0%	7.1	0.0%
В) С особена териториалноустройствена защита	154.9	0.5%	154.9	0.5%
Г) За възстановяване и рекултивация	12.7	0.0%	17.5	0.1%
Д) С активни и потенциални свлачища и срутища	205.10	0.7%	205.10	0.7%
Е) Други нарушени територии	4.8	0.0%	0.0	0.0%
Ж) ОБЩА ПЛОЩ (с отчитане на припокриването)	28674.2	100.0%	28674.2	100.0%

В следващата таблица е представена извадка териториите, за които е предвидена урбанизация и частите от тях, които попадат в обхвата на защитените зони по ЗБР.

Устройствени зони в НАТУРА 2000

Вид устройствена зона	**Обща площ (ха)**	**в т.ч. в НАТУРА 2000 (ха)**	**Площ в НАТУРА 2000 без площите на променените предназначения**
1	**2**	**3**	**4**
Предимно производствена (Пп)	985,14	89,34	27,10
Смесени обслужващи и производствено-складови зони (Соп)	700,91	134,12	83,7
Смесена обществено обслужваща (Соо)	317,19	263,36	198,76
1	**2**	**3**	**4**
Устройствена зона **"Курорт"** (Ок)	13,09	12,81	0,10
Вилни зони (Ов)	1152,86	651,01	242,52
Рекреационна зона (Од)	45,59	7,21	7,12
Специални горски територии с рекреационно значение (Оз)	445,28	147,69	65,18
Зона за укрепителни мероприятия на морския бряг и озеленяване (Оз1)	41,44	41,44	41,44

С предложено създаване на зони на урбанизация в ОУПО са изпълнени изискванията на чл. 7 от ЗУТ за определяне на основното предназначение на бъдещите урбанизирани територии и според чл. 104 с ОУПО се определя общата структура и преобладаващо предназначение на териториите.

Задачата на ОУПО е да осигури целесъобразното устройство на поземлените имоти като ги групира в устройствени зони (чл.11 от ЗУТ). С предложенията на ОУПО-Аксаково се определя локализацията на групата имоти, оценена като подходяща за предложената основна функция. Тази локализация в много случаи е и с други алтернативи (варианти) и така се създават възможности за избор на инвеститора. Това предпоставя непълна реализация на новите зони за урбанизация, посочени в следващата таблица.

Предложенията за локализация (устройствена зона) след ПУП получават граници и конкретно предназначение на имотите в тях. С одобряването на ПУП локализацията се превръща в селищно образувание, а според чл. 106 от ЗУТ, границите, които се определят с ОУПО, са на населени места и селищни образувания.

В следващата таблица са показани площите на новопредвидените зони за урбанизация, като е посочен прогнозен процент на усвояване, определен експертно на база демографските прогнози и анализа на инвестиционните процеси.

Прогнозен процент на усвояване на проектните територии за урбанизация

ВИД	Обща площ (ха)	Среден прогнозен % на усвояване по ОУПО	Площ на урбанизирана територия (ха), в т.ч.
1	2	3	4
Чисто производствени (Пч)			
В землището на Слънчево	**325,66**	**60**	**195,40**
Предимно производствени (Пп)			
В землищата на Аксаково и Игнатиево	**258,26**	**60**	**154,96**
В землището на Слънчево	**543,80**	**60**	**326,28**
други	**183,08**	**40**	**73,23**
1	2	3	4
Смесени обслужващи и производствено-складови зони (Соп)			
Около магистрала „Хемус" и пътя Варна-Русе (I-2)	**508,69**	**40**	**203,48**
Около останалата общинска пътна мрежа	**192,22**	**40**	**76,89**
Смесени обществено обслужващи (Соо)			
По пътя Варна-Добрич (II-29)	**61,66**	**25**	**15,42**
По пътя Оброчище-Варна (III-902)	**157,31**	**30**	**47,19**
По пътя III-2902 и други	**98,23**	**30**	**29,47**
Територии за рекреационни дейности, в т.ч.			
Устройствена зона **„Курорт"** (Ок)	**13,09**	**90**	**11,78**
Вилни зони (Ов)	**1152,86**	**60**	**691,72**

Рекреационна зона (Од)	**45,6**	**30**	**13,68**

Прогнозният капацитет, необходим за оразмеряване на инженерната инфраструктура, се изчислява на базата на средния прогнозен процент на усвояване на териториите с допустима урбанизация.

III. ФУНКЦИОНАЛНО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ И УСТРОЙСТВО НА ТЕРИТОРИЯТА. УСТРОЙСТВЕНО ЗОНИРАНЕ

III.1 Извънселищни територии

III.1.1 Общи постановки на земеползването и устройството на извънселищните територии

Разпределението на територията на общината по видове общо (преобладаващо) предназначение и видове устройствени зони е извършено с номенклатурата на Наредба № 7 на МРРБ. Въведени са и някои допълнителни разновидности устройствени зони за териториите, представени по-нататък в настоящата записка. Отчетени са режимите, установени по реда на други закони и фактическото ползване.

На база достъпната специализирана информация са третирани рисковите територии – зони със свлачища, като към Правилата за прилагане на плана са предвидени изисквания към последващото подробно устройствено планиране за отреждане на терени и предписания за изпълнение на превантивни мероприятия. Посочени са и необходимите ландшафтноустройствени мероприятия.

С Правилата за прилагане на плана се въвежда изискване, при провеждане на нови или реконструкция на съществуващи елементи на транспортната инфраструктура с висок клас, да се запазват, съответно възстановяват връзките на местната пътна мрежа и полските пътища, както и изграждане на необходимите прокари по миграционните трасета на местните хабитати.

III.1.2 Земеползване и устройство на териториите за Земеделски земи

Земеделските земи съставляват 64,5%[12] от общинската територия. Както е показано при представянето на природния комплекс, както и в диагнозата и прогнозата за икономическо развитие на общината, земеделските земи представляват основен ресурс за развитие. Техническото задание е поставило изискване към ОУПО чрез устройственото зониране и правилата за устройство и застрояване да се въведат ограничения относно промяната на предназначението на земеделска земя.

Във връзка с горното и на основание становище на МЗХГ и Дирекция „УТАТУ“ на МРРБ, планът не предвижда режим за допустимост на промяна на предназначението на земеделски земи извън определените устройствени зони, извън самостоятелните терени с устройствен

[12] Данните за площта и баланса на териториите по трайно предназначение са изведени от Кадастралната карта на община Аксаково

режим и извън поземлените имоти с действащи ПУП, отразени в настоящия ОУПО, които запазват действието си и са основание за провеждане на процедурите по чл. 24, ал. 2 и следващите от ЗОЗЗ. За земеделските земи по предходното изречение с ПЛАНА се допуска само строителство по реда и условията на ЗОЗЗ и Наредба №19 от 25.10.2012 год. за строителство в земеделските земи без промяна на предназначението им. (ДВ 85/2012 г.).

III.1.3 Земеползване и устройство на горските територии[13]

Функциите на горите в границите на община Аксаково, са определени с действащия Горскостопански план, в съответствие с разпоредбите на Закона за горите. Категоризацията на горите се извършва с горскостопански планове със срок на действие 10 години. Периодът на действие на ОУП е около 20 години. ОУП очертава перспективите за развитие на общината, в т.ч. на отдиха и рекреацията. При необходимост от развитие на рекреационните ресурси Община Аксаково може да предложи с общинския план за развитие към последващия горскостопански план, прекатегоризация на отделни територии с цел ползване за рекреация.
ПРОЕКТЪТ запазва в голямата част териториалния обхват на горските територии. Предвид посочената по-горе оценка на природните дадености, като един от най-ценните ресурси на общината – основа за развитие на екотуризма и за отдих на населението, както и с оглед опазване на еко-средата и ефикасна биологична и ландшафтна консервация. ПРОЕКТЪТ предлага в „Специалните горски територии" да се развива еко-туристическа инфраструктура и по този начин те да поемат частично рекреационни функции. „Специални горски територии с рекреационно значение" са курортните гори в землищата на гр. Аксаково, по част от протежението на р. Батова, около манастира „Св. Марина", в землището на с. Слънчево, както и в крайбрежната зона. Посочените територии представляват основно държавна-частна или общинска-частна собственост. Тези гори формират част от зелената система около общинския център, респективно в териториите с интензивно развитие на рекреационни функции. Освен природните дадености, те притежават допълнителни ресурси и потенциали, като недвижими обекти на археологическото наследство с качества за експониране, забележителности като ЗМ „Побити камъни" в землището на Слънчево, териториална близост до Природния парк „Златни пясъци", както и до туристически атрактивни обекти в съседни общини (например Аладжа манастир). Тези фактори обогатява още повече възможностите за развитието им като места за отдих и различни форми на алтернативен туризъм.

---

[13] Вж. и **Приложение 1 „Зелена система"** към настоящата записка, където проектните предвиждания в тази част са представени по-подробно

Специални горски територии с рекреационно значение получават режим на устройствена зона „Специални горски територии с рекреационно значение“ (Оз).

В тях, на основание Специализиран подробен устройствен план по чл. 111 от ЗУТ – за решаване на устройствени проблеми, който обхваща определена структурна част от горската територия в съответствие с изискванията на Наредба № 5 от 31 юли 2014 г. за строителството в горските територии без промяна на предназначението им и действащия горскостопански план, извън обхвата на защитените местообитания и защитените територии и при съблюдаване на изискванията за защита на консервационните видове, се допуска:

- осъществяване на мероприятия съгласно чл. 54, ал. 1 от Закона за горите;
- обозначаване на туристически пътеки и трасета;
- изграждане на архитектурни елементи за обслужване на отдиха и туризма по §1, т.2 от Допълнителните разпоредби на Закона за горите, съоръжения, осигуряващи опазването на културното наследства и други обекти по чл. 153, ал. 1 от Закона за горите.

С плана по чл.111 от ЗУТ в устройствените зони Оз могат да се определят имоти за устройство като обслужващи ядра, в които, след промяна на предназначението, да се разполагат обекти на туристическото обслужване и места за паркиране. Ядрата се оразмеряват при съблюдаване на допустимо натоварване средно 700 кв.м на човек или 12 човека на ха (гранично натоварването в гора 10 човека на ха, а за поляните 15 човека на ха). При оразмеряване на обслужващите обекти се отчита сменността. Обектите за туристическо обслужване в ядрата може да заемат площ не повече от 10 на сто от съответния имот и не могат да бъдат с височина по-голяма от 7 м.

За част от територията източно от пътя I-9 е определена „Зона за укрепителни мероприятия на морския бряг и озеленяване“ - Оз1, в която предвид тежките инженерно-геоложки условия съобразно Специализиран подробен устройствен план по чл. 111 от ЗУТ и ПУП-Парцеларен план за елементи на техническата инфраструктура се допуска направата на туристически пътеки и изграждане на архитектурни елементи за обслужване на отдиха и туризма и съоръжения, осигуряващи опазването на културното наследства по чл. 153, ал. 1 от Закона за горите.

По протежението на два свързващи се ръкава на р. Батова в района на „Трите воденици“, югоизточно от Новаково, както и при язовирите Радево, Крумово, Любен Каравелово се определят „рекреационни зони“ Од и Од1. В съседство с тях при съблюдаване разпоредбите на Закона за горите и наредбите към него се планират структурни части от горската територия

с архитектурни елементи за обслужване на отдиха и туризма и съоръжения, осигуряващи опазването на културното наследства по чл. 153, ал. 1 от Закона за горите. Обозначават се и се маркират туристически пътеки.

Териториите за рекреация с екотуристическа инфраструктура се устройват чрез Специализиран подробен устройствен план по чл. 111 от ЗУТ и ПУП-Парцеларен план за елементи на техническата инфраструктура процедирани в съответствие с изискванията на Закона за горите и ЗУТ и при съблюдаване на действащия горскостопански план.

С всеки следващ горскостопански план по предложение на Плана за интегрирано развитие на общината могат да се определят още:

- Защитни горски територии със системи и съоръжения за предпазване от вредното въздействие на водите;
- Специални горски територии с висока консервационна стойност - за ограничаване на достъпа и ползванията;
- Специални горски територии до 200 м около туристическите хижи/обекти за подслон и обекти с религиозно значение.

Предлага се, също така, функциите на горските територии около горното течение и притоците на р. Батовска (с препоръчителен обхват мин. 300 м. от границите на речното легло) да бъдат променени от „стопански“ в „специални“, по смисъла на чл. 5, ал. 3 от Закона за горите.

III.1.4 Устройствен режим на териториите, защитени по специални закони[14]

В тази част на обяснителната записка са представени общите предвиждания на ПРОЕКТА в съответствие с действащите режими за опазване на територии и обекти с особена териториалноустройствена защита, включително за устройство на територии със специфична характеристика.

III.1.4.1 Защитени територии по Закона за защитените територии

В обхвата на общината попадат значителни части от две защитени територии:

- Природен парк (ПП) „Златни пясъци”, с обща площ 1345,9 ха, от които 596,5 ха попадат в границите на община Аксаково, землище с. Осеново;
- Защитена местност (ЗМ) „Побити камъни”, с преобладаваща част от територията (114,7 ха) в границите на община Аксаково, землище с. Слънчево.

ПРОЕКТЪТ осигурява необходимите устройствени условия за физическото опазване на двете защитени територии, като е съобразен с режимите, определени в заповедите за обявяването

[14] Вж. и **Приложение 1 „Зелена система”** към настоящата записка

им, а за ПП „Златни пясъци“ - и с Плана за управление (2011). С оглед съхраняване характеристиките на естествения ландшафт в прилежащата територия, с ОУПО се установява режим на превантивна устройствена защита в обхвата на ивици с ширина 150 м. около границите на ЗМ „Побити камъни“ в землището на с. Слънчево и ивица с ширина 150 м само по западната граница на ПП „Златни пясъци“ в частта на община Аксаково в землището на с. Осеново, в които се запазва настоящото им предназначение, като се допуска изграждане само на инфраструктура, свързана с обслужването и социализацията на защитените територии, преминаване на линейни обекти на техническата инфраструктура и евент. дейности по изучаването и опазването на културното наследство.

III.1.4.2 Защитени зони, включени в екологичната мрежа Натура 2000

В границите на община Аксаково са определени територии, които попадат в части от следните пет защитени зони по Натура 2000:

- „Долината на р. Батова” (BG0000102). Зоната е създадена за запазване на местообитания и популации, както следва: 12 местообитания, вкл. 7 по Директива № 92/43/ЕЕС, представляващи различни видове гори, степи, тревни съобщества, облесени и зараждащи се дюни; 7 вида бозайници; 5 вида земноводни и влечуги; 1 вид риба и 6 вида безгръбначни, в т.ч. 1 по Директива № 92/43/ЕЕС;
- „Златни пясъци” (BG0000118). Зоната е създадена за защита на следните местообитания и популации: 9 местообитания, вкл. 4 по Директива № 92/43/ЕЕС, представляващи различни видове тревни и храстови съобщества, хидрофилни високи треви, широколистни гори и естествени еутрофни езера; 3 вида бозайници; 6 вида земноводни и влечуги; 7 вида безгръбначни, в т.ч. 2 по Директива № 92/43/ЕЕС и 1 вид растение;
- „Суха река” (BG0000107). Зоната е създадена за запазването на ценни местообитания и обитаващите ги популации, а именно: 12 местообитания, вкл. 6 по Директива № 92/43/ЕЕС, представляващи различни видове тревни и храстови съобщества, широколистни гори и неблагоустроени пещери; 8 вида бозайници; 3 вида земноводни и влечуги; 9 вида безгръбначни, в т.ч. 1 по Директива № 92/43/ЕЕС и 2 вида растения.
- „Побити камъни” (BG0000132). Зоната е създадена за защитата на намиращите на нея: 2 местообитания, които са включени в приоритетите по Директива № 92/43/ЕЕС, които представляват два вида тревни съобщества; 2 вида бозайници; 4 вида земноводни и влечуги и 5 вида безгръбначни, в т.ч. 1 по Директива № 92/43/ЕЕС;

- „Батова" (BG0002082). Зоната е създадена за защита на 184 вида птици, от които 50 са включени в Червената книга на България, 80 са европейско природозащитно значение. Като световно застрашени са 7 вида, 62 вида са вписани в приложение I на Директива 79/409/ЕЕС. Най-важната характеристика на зоната е географското й местоположение на Западния черноморски прелетен път Via Po№tica – втория по големина европейски миграционен път на водолюбиви, грабливи и пойни видове птици.

В частите от описаните зони, попадащи в обхвата на Натура 2000, е възприет следният подход по отношение регламентирането на последващата урбанистична (устройствена и строителна) намеса:

- Предвидени са разновидности на устройствени зони за частите им, попадащи в обхвата на защитена зона, в т.ч. разновидности на зоните за рекреационни дейности, като Ов1 и Ов2; Ок1 и Ок2 (съответно в обхвата на зоните „А" и э"Б" по ЗУЧК) и Рекреационна зона - Од1 и Од2; разновидност на смесената обществено обслужваща зона - Соо1; разновидност на смесената обслужваща и производствено-складова зона - Соп1, описани подробно в съответните раздели на разработката.
- В Правилата за прилагане на общия устройствен план е определено основополагащо принципно изискване към подробното устройствено планиране в обхвата на защитените зони: да се осигури непрекъснатост на природната среда и протичащите в нея процеси и прекъснатост на урбанизацията. Заложени са конкретни изисквания по отношение подхода при последващото подробно планиране и съдържанието на подробните планове, както следва:
  - подробното планиране да става с цялостни ПУП в обхвата на зоната или обособени структурни единици с обхват, който позволява да се проследят връзките между местообитанията. ПУП следва да бъдат изготвени по реда на чл. 16 от ЗУТ, където е приложимо, с оглед правилно структуриране на територията, създаване на условия за провеждане на необходимата инфраструктура и реализиране на необходимите места на публично озеленяване и други мероприятия за защита на местообитанията, съгласно предписанията на плановете за управление. С подробните планове поземлени имоти – общинска или държавна собственост, да бъдат отредени за описаните мероприятия.
  - при липса на планове за управление на защитените зони и картиране на местообитанията, определянето на допустимото предназначение и изискванията

към устройството на съответните части от ЗЗ, следва да стане със специализирани проучвания, извършвани по указание и под контрола на специализираните органи по опазване на околната среда – РИОСВ или МОСВ, взаимообвързано с или предхождащи разработването на подробните устройствени планове. От тези проучвания следва да се изведат изискванията за съответствие и произхождащите от това ограничения за намесата в природната среда.

- За така определените територии се въвежда общовалидно изискване при прокарване на улици и / или пътища да се предвиждат прокари за животни и насекоми, съобразени с пътищата на миграцията им.

III.1.4.3 Охранителни зони по Закона за устройство на Черноморското крайбрежие

Частта от общинската територия, попадаща в обхвата на охранителните зони по ЗУЧК е сравнително малка: територия 38 ха (0,08 % от общинската територия) и акватория около 80 ха в границите на зона „А“ и около 480 ха (1 %) от общинската територия, предимно горски територии в зона „Б“. Охранителните зони в пълния им обхват попадат в границите на защитени зони, включени в екологичната мрежа Натура 2000. Почти цялата зона „Б“ съвпада с територията на ПП „Златни пясъци“. В този смисъл за териториите в този обхват са приложими разпоредбите на чл 10 и чл. 11 от ЗУЧК, съответно описанията в предходните точки 3.1.4.1. и 3.1.4.2. Предвидени са разновидности на зоните за урбанизация, като нормативите за застрояване са с по-ниски стойности от определените по ЗУЧК, като са предвидени и други устройствени правила, както е описано в съответните точки по-долу. Предвид тежките инженерно-геоложки условия, както и по екологични съображения, за част от територията източно от пътя I-9 в обхвата на зоните „А“ и „Б“ е определена територия за укрепителни мероприятия на морския бряг и озеленяване Оз1, в която не се допуска застрояване освен за изграждане на съоръжения за геозащита, алейна мрежа и изгледни площадки. В правилата за прилагане на ОУПО са предвидени изисквания към последващото устройствено планиране, инвестиционното проектиране и изпълнението на проучвателни, укрепителни и строителни работи, осигуряващи превенция от въздействието на рисковите фактори.

За частта от акваторията в обхвата на охранителна зона „А“, на база досегашното ползване, са определени зони за изпълнение на традиционни дейности, като риболов (разполагане на даляни), за къпане, за изпълнение на брегозащитни съоръжения, както и акватория с допустимо упражняване на водомоторни спортове.

III.1.4.4 Устройствен режим на водните течения и водните площи, разположени на материка, и непосредствените им крайбрежия

Освен опазването на акваторията Черно море и прилежащата територия, ПРОЕКТЪТ осигурява устройствени условия за опазване и на водните течения, водните площи и съхраняване на средовите характеристики на непосредствените им крайбрежия, като:

- запазва посочените обекти като елемент на физическата структура на общинската територия;
- предвижда най-вече устройствени зони със съдържание и функции, съобразени с качествата и потенциала на този ресурс – за отдих, спорт и туризъм, (разновидности на рекреационни зони), като в правилата за прилагане предписва специални изисквания към последващото им подробно планиране, като отреждане на терени за озеленяване и крайбрежни съоръжения (алеи, площадки и пр.) за обществено ползване по цялото протежение на крайбрежието в обхвата на зоната, както и за осигуряване на безпрепятствен достъп за поддържане на водната площ; по отношение планирането и изграждането на системите за събиране и отвеждане на отпадъчните води; изисквания във връзка със защитата от наводнения, за предварително съгласуване на инвестиционните инициатива с компетентния орган (Басейнова дирекция) и пр.;
- отразява защитните режими за онези от тях, които са обхванати в екологичната мрежа Натура 2000, като определя ограничени показатели по отношение строителната намеса в обхвата на зоните с допустима урбанизация, и други изисквания във връзка с опазване на местообитанията. планиране и изграждане на цялостна канализация за събиране и отвеждане на отпадните води.

Извън така определените устройствени зони, край водните площи (язовири) е допустимо само изграждане на сгради и съоръжения, свързани с поддържането и ползването им, според основното им (стопанско) предназначение – рибовъдство, напояване и пр.

III.1.4.5 Недвижимо културно наследство извън населените места

Както е посочено в ЗАДАНИЕТО, на територията на община Аксаково е съхранено значително по количество и стойност недвижимото културно наследство. Недвижимите културни ценности са предмет на настоящия ПРОЕКТ, с оглед осигуряването на териториално-устройствената им защита по смисъла на раздел V., чл. чл. 78, 79, 80 от Закона за културното наследство (ЗКН), така и с оглед качеството им на ценен ресурс с потенциал за стимулиране социалното - икономическото развитие и за подобряване качеството на жизнената среда.

Проектното решение се основава на данните, включени в ЗАДАНИЕТО, документацията, предоставена от компетентните институции (виж ПРИЛОЖЕНИЕ 2), както на допълнителни

проучвания и анализи. Тук по-долу са представени резултатите от тази дейност, отнасящи се за ценностите извън населените места, а тези в границите на населените места, са представени в т. III.2.3

По отношение археологическото наследство, допълнителните проучвания са проведени в изпълнение на предписанията на Министерство на културата и Националния институт за недвижимо културно наследство (НИНКН) за „допълване и актуализиране на информацията относно недвижимите археологически културни ценности“ издадени във връзка със съгласуването на ЗАДАНИЕТО (вж. писмо изх. № 4267/05.05.2010 г. на НИНКН). При изпълнението им са проведени консултации с Регионален исторически музей Варна. Във връзка с изпълнението на изискванията, включени в Становище на Министерство на културата (изх. № 08-00-137/14.03.2017 г.) на община Аксаково, респ. на проектантския колектив е предоставена справка от Автоматизирана информационна система „Археологическа карта на България“ (АИС-АКБ), изготвена от Национален археологически институт с музей при Българската академия на науките (НАИМ при БАН). Справката включва регистрационни карти на археологическите обекти в общината, таблица с географски координати на обектите, регистрирани в системата, както и илюстриращи графични материали. Всички цитирани документи, заедно със съпровождащото писмо изх. № 498/23.06.2017 на НАИМ при БАН са включени в приложение №2 към настоящата записка. Проучването на археологическото наследство в общината включва и анализ на относимите данни, включени в списъка на НКЦ съгласно справочника на Националния документален архив (НДА), предоставен с писмо изх. № 3197/03.10.2008 на НИПК (сега НИНКН). За нуждите на настоящия ПРОЕКТ и в изпълнение на изискванията на компетентния орган са съставени и поставени на специализираната схема № 12 от графичната част на ПРОЕКТА следните материали:

- таблица I., включваща НКЦ и декларираните обекти на недвижимото културно наследство (НКН) съгласно справочника на НДА. В нея обектите са представени по землища, като е въведена и обща поредна номерация за цялата община;
- таблица II., включваща археологическите обекти по справката от АИС-АКБ с последователността на регистрационните карти, като е въведена обща поредна номерация за цялата община. Отбелязани са археологическите обекти, фигуриращи и в двата списъка.

Анализът на предоставените материали показва, че в АИС-АКБ са регистрирани 103 обекта, в т.ч. добавените в периода 2012-2015 год. В списъка, предоставен от НДА, са включени общо 30 археологически обекта, като всички са регистрирани и в АИС-АКБ .

По отношение юридическия статут на археологическите недвижими културни ценности (НКЦ):

- от списъка на НКЦ на територията на община Аксаково, предоставен с цитираното писмо изх. № 3197/03.10.2008 на НИПК е видно, че 30 обекта са обявени за паметници на културата по реда на отменения Закон за паметниците на културата и музеите, в т.ч. 6 обекта в ДВ, бр. 16/1968 год., като „архитектурно-строителни ПК от Античността и Средновековието" и 24 обекта в ДВ, бр. 66/1976, като „археологически ПК". Всички са обявени с категория „местно значение".
- други 17 обекта са могили или групи могили със статут на обявени ПК от национално значение, на основание РМС № 1711/22.10.1962 год.
- останалите 56 археологически обекта, съгласно разпоредбата на чл. 146, ал. 3 от ЗКН, имат статут на културни ценности с категория национално значение до установяването им като такива по реда на този закон.

В цитираното писмо на НАИМ при БАН е направено уточнението, че „над 95 % от регистрационните карти за археологическите обекти от Община Аксаково са изготвени в периода 1992-1993 г. По тази причина те са с твърде приблизителна локализация и без прецизен картен материал. Картите и GPS координатите, които са приложени към анотациите на обектите, са изготвени сега по наличните данни в АИС АКБ и след справка с топографски карти и сателитни снимки. Затова при някои местоположението на обектите е указано приблизително."

Във връзка с горното е необходимо да се поясни, че в предоставената справка всеки от археологическите обекти е локализиран с координатите на една точка, като според приложените географски координати пет от тях попадат извън границите на общината, което е отбелязано на чертежа и в цитираната таблица II. За нито един от обектите не е определен териториален обхват с полигон. В писмото е отбелязано, че археологическите обекти са „регистрирани в АИС АКБ в резултат на инцидентни теренни проучвания. На територията на Община Аксаково не са правени системни издирвания на археологически обекти". Следва да се допълни, че в периода 2001-2002 г. в крепостта „Михлюз кале" са проведени археологически сондажи от колектив на НАИМ при БАН под ръководството на д-р Ж. Аладжов.

За нито един от обектите не е определен режим по смисъла на чл. 79, ал. 2 и ал. 3 от Закона за културното наследство, което възпрепятства изпълнението на разпоредбите на чл. 80 от ЗКН. В съответствие с Указанията на министъра на земеделието и министъра на културата за определяне на режими за ползване на територията на археологически обекти, разположени в

земеделски зами (Информационен бюлетин № 28/1994 г. на МЗ) и чл. 35 от Наредба № 7/2003 на МРРБ за правила и нормативи за устройство на отделните видове територии и устройствени зони, за всеки от обектите са определени режимни изисквания за опазване, като са приложени две разновидности – режим „А“ и режим „Б“ (режимите, определени за всеки от обектите, са отразени в таблица II., която е поставена на специализирана схема № 12). В цитирания нормативен документ те са дефинирани по следния начин:

- РЕЖИМ „А“: не са допустими благоустройствени, строителни, селскостопански, мелиоративни и други дейности, които биха нарушили целостта на почвения слой, като се допуска се използването на земята като пасище. Според регистрационните карти този режим е определен за 50 археологически обекта.
- РЕЖИМ „Б”: не са допустими изкопни работи, дълбочинна обработка на почвата, засаждане на дървета и култури с дълбока коренова система, като се допуска се плитка обработка на почвата (оран) до 0,25 м. В материалите към справката е направено уточнението, че режимът се отнася за археологически обекти, попадащи в обработваеми земеделски площи.

Предвид горните обстоятелства и в съответствие с изискванията, включени в т. Б.1. от цитираното по-горе становище на МК е необходимо да се посочи, че прилагането на определения в плана общ устройствен режим на територията, в която попада съответния археологически обект, се прилагат разпоредбите на чл. 161 от ЗКН.

Други недвижими културни ценности извън урбанизираните територии

Извън урбанизираните територии са разположени още четири обекта, обявени за исторически НКЦ. Съгласно локализационните данни, отбелязани в списъка на НДА, три от тях попадат извън административните граници на общината. За тези ценности не са определени режими за опазване по смисъла на чл. 79, ал. 1 и ал. 2 от ЗКН.

Според направените проучвания, липсват данни за обосноваване на предложение за предоставяне на статут на НКЦ на „културен маршрут“ по смисъла на чл. 47, т. 9 от ЗКН.

По отношение степента на застрашеност на обектите на НКН извън населените места по чл.49 от ЗКН

На територията на община Аксаково няма райони със значителен потенциален риск от наводнения. В плановете за управление на риска от наводнения на Черноморски район на басейново управление на водите и Дунавски район на басейново управление на водите няма

заложени цели и мерки, касаещи община Аксаково. Локализираните археологически и други обекти на НКН извън населените места не попадат в райони на съвременни активни свлачища. Принципно, налице са рискове с антропогенен характер – иманярство, неправомерни действия на собственици (неспазване на режимите за опазване) или вандализъм. Възможните превантивни мерки са предимно в сферата на контрола от страна на органите, компетентни в сферите съответно на опазването на НКН, на устройството на територията и на опазването на обществения ред, както и чрез физическа охрана, особено за разкритите, консервирани, реставрирани и експонирани обекти в бъдеще – чрез ограждане, както и с други подходящи средства, които нямат устройствен характер.

Предвид така описаното фактическо положение и за осигуряване опазването и социализацията на обектите на недвижимото културно наследство и в частност - на археологическите ценности, е необходимо общинската администрация да инициира пред Министерство на културата и да окаже съдействие при извършването на следните действия:

- Неотложно провеждане на теренно обхождане, извършване на оценка на състоянието, определяне на точни граници на обектите, поставени в проекционна координатна система и определяне на потенциала на всеки от обектите за опазване и социализация. Подобна целесъобразност е посочена и в цитираното по-горе писмо на НАИМ при БАН. Същите да бъдат отразени в специализираната карта в цифров вид.
- Провеждане на процедурите по чл. 159 от ЗКН за предоставяне на статут на културни ценности на обектите, за които това не е изпълнено, и за определяне на режими за опазване по чл. 79, ал. ал. 1, 2 и 3 от същия закон. До изпълнение на дейността, за териториите, включени в границите по предходната точка, и охранителна зона с ширина 10 м. извън тях (на основание писмо № 545 / 27.02.2001 г. на Националния институт за паметниците на културата (сега НИНКН) се установява режим на превантивна устройствена защита по смисъла на чл. 10, ал. 3 от ЗУТ.

От Общински съвет Аксаково следва да се разработи и приеме стратегия за опазване на културното наследство в общината (съгласно чл. 17, ал. 2, т. 1 от ЗКН), включваща и мерки за съдействие при извършването на теренни проучвания на археологическите ценности, съгласувано с РИМ Варна. Препоръчва се в стратегията да се приоритизират онези обекти, които имат потенциал за експониране и включване в опознавателни туристически маршрути, както и като елементи на среда за отдих. Вече посочената липса на специализирани проучвания елиминира възможността на този етап да се

посочат с категоричност обектите, отговарящи на горния критерий, но в предварителен порядък вниманието може да се насочи към:

- В землището на гр. Аксаково: Селище, крепост, ров в местността „Михлюз кале" (обект № 3 от таблица II.) – обект със знаково значение за местната история и значителна популярност, разположен в близост до общинския център в горска среда – традиционно място за краткотраен отдих, ПРОЕКТЪТ предвижда устройство на прилежащата територия като специализирана горска територия с рекреационно значение, включваща обекти по чл. 54, ал.1 от Закона за горите и архитектурни елементи за обслужване на отдиха и туризма и съоръжения, осигуряващи опазването на културното наследства по чл. 153, ал. 1 от Закона за горите, което създава подходяща среда на ценността, обслужваща и техническа инфраструктура и удобен достъп – откъм парка, както и откъм РП 2902.;
- В землището на с. Долище: Крепост в м. „Калето" (обект № 27 от таблица II.);
- В землището на с. Новаково: Крепост в м. „Крумовско кале" (обект № 68 от таблица II.). Землищата на Долище и на Новаково са наситени с археологически обекти, разположени в качествена природна среда – горска територия с висока степен на съхраненост. В селата и землищата са развити функции, свързани с отдиха и туризма, вкл. обекти на туристическото обслужване (напр. комплекс „Трите водениции");
- В землището на с. Осеново: обектите Крепост, църква и Гробница, пещ за керамика (съответно № 87 и № 77 от таблица II.). Землището на с. Осеново е наситено с археологически обекти. Част от тях попадат в горски територии, предложени за устройване като специализирана горска територия с рекреационно значение. Намира се в близост до Природен парк "Златни пясъци", Аладжа манастир и други обекти на туристическо посещение – предпоставка за бъдещо включване в атрактивни туристически маршрути.

Към този списък могат да бъдат добавени и други обекти с предполагаем потенциал за експониране, като Крепост в м. „Саралъка" в землището на с. Генерал Кантарджиево (обект № 12 от таблица II.) и Крепост в м. „Хач борун кале", землище Ботево (обект № 6 от таблица II.). Те са разположени сравнително отдалечено от съответните населени места и други средоточия на активности.

Предвид изложените до тук обстоятелства, окончателно решение по отношение мерките за опазване и социализация на посочените или други обекти, респ. включването им в туристически маршрути може да бъде взето след провеждане на специализирани

археологически проучвания. Поради това в настоящия ПРОЕКТ са показани подходящи маршрути (трасетата) за достъп до тях откъм прилежащите населени места или други средоточия на активности, съотв. от най-близките автомобилни пътища. Трасетата следват съществуващи полски или горски пътища и са предвидени за ползване за пешеходно, вело движение или други „меки“ начини на придвижване, като се препоръчва устройването им на земна основа, при максимално съхраняване на съществуващата естествена среда.

В зависимост от предписанията за опазване и социализация на конкретни обекти, издадени по законоустановения ред, на основание подробни устройствени планове и инвестиционни проекти в техния обхват могат да се изпълняват специализирани КРР, както и изграждане на необходимата приемна, информационна, обслужваща, техническа (в т.ч. довеждаща) и охранителна инфраструктура, благоустрояване и озеленяване.
Проектната документация, свързана със специализирана намеса в НКЦ или с описаните строителни и благоустройствени работи в обхвата на тяхната територия или на охранителните им зони подлежат на съгласуване по реда на чл.84 от ЗКН.

III.1.5 Разположение и устройство на територии за рекреационни дейности

С оглед облекчаване прилагането на ОУПО, ПРОЕКТЪТ борави с три групи устройствени зони, всяка включваща по няколко разновидности, за регламентиране устройството на селищните образувания за отдих: курорти, вилни зони, зони за други рекреации („рекреационни зони“). В съответните предходни точки на настоящата записка бяха посочени основанията за създаване на разновидности на посочените видове зони, с оглед опазването на ценната природна среда и разнообразието на видовете, респективно произтичащи от съвпадението им с територии, включени в екологичната мрежа Натура 2000, в зона „А“ по ЗУЧК, както и от разположението им в съседство с водни течения и площи. Тук по-долу са представени общите устройствени и застроителни правила и нормативи, отнасящи се за тези видове зони.

III.1.5.1 Устройствена зона **„Курорт“ (Ок)** в две разновидности – Ок1 и Ок2

Зони от този вид са предвидени в източната крайбрежна част на общинската територия, в землището на с. Осеново. Разновидностите се отнасят за териториите, попадащи съответно в охранителна зона „Б“ (Ок1) и охранителна зона „А“ (Ок2) по Закона за устройство на черноморското крайбрежие. И двете разновидности попадат в територии, включени в екологичната мрежа Натура 2000.

В зоната е допустимо отреждане на терени и урегулиране на имоти за изграждане на обектите, описани в чл. 28, ал. 1 от Наредба № 7/2003 на МРРБ за правила и нормативи за устройство на отделните видове територии и устройствени зони. Последващите ПУП и инвестиционните проекти осигуряват изпълнението на чл. 27, ал. 2 от Наредба № 7/2003г. на МРРБ, като осигуряват капацитет на основния рекреационен ресурс, в т.ч. естествени и изкуствени плажове на морския бряг, както и изкуствени водни площи (басейни) в границите на зоната. Зоната се застроява при спазване на следните нормативи:

Наименование на зоната	Код	Пзастр (%)	Кинт	Позел. (%)	Н мах. (етажи)	Други правила и бележки
Устройствена зона „Курорт“	Ок1	30	1,5	50	15 (5 ет.)	Минимум ½ от озел. площ – дървесна растителност
	Ок2	20	0,5	70	7,5 (2 ет.)	Минимум ½ от озел. площ – дървесна растителност

В зоните „Курорт” се изисква задължително изпреварващо изграждане на разделна канализация за събиране и отвеждане на атмосферните и на ЛПСОВ.

III.1.5.2 **Вилни зони (Ов)** в три разновидности – Ов, Ов1 и Ов2

С ОУП на Община Аксаково се предвижда разширяване и развитие на устройствени зони в режим „Вилните зони – Ов“. Новопредвидените вилни зони, се разполагат върху земи по параграф 4 от ПЗР на ЗСПЗЗ, съобразно вече установени тенденции в земеползването. Устройване на вилни зони се предвижда в землищата на гр. Аксаково и гр. Игнатиево, както и селата Осеново, Кичево, Климентово, Орешак, Долище, Доброглед, Слънчево и Генерал Кантарджиево.

Вилните зони от разновидност „Ов“ се устройват и застрояват в съответствие с разпоредбите на чл.29 ал.1 от Наредба № 7/2003 на МРРБ за правила и нормативи за устройство на отделните видове територии и устройствени зони.

За вилните зони, попадащи в границите на защитена зона от екологичната мрежа Натура 2000 се определя разновидност „Вилна зона в Натура 2000”- Ов1. За вилните зони, попадащи в границите на охранителна зона „А“ по ЗУЧК се определя разновидност „Вилна зона в охранителна зона „А“- Ов2. Във вилните зони от разновидностите Ов1 и Ов2 се допуска устройването, респ. изграждането на:

1. вилни сгради;
2. магазини и заведения за хранене;
3. открити обекти за спорт;
4. обществени озеленени площи;
5. обекти на техническата инфраструктура, в т.ч. места за паркиране.

Те се застрояват при спазване на следните нормативи:

Наименование на зоната	Код	Пзастр (%)	Кинт	Позел. (%)	Н мах. (етажи)	Други правила и бележки
Вилна зона в Натура 2000	Ов1	До 20	0,4	70	7 (2 ет.)	Осн. застр. е свободно, със ЗП не повече от 200 кв.м. Минимум ½ от озел. площ – дървесна растителност
Вилна зона в охранителна зона „А“	Ов2	До 15	0,3	80	7 (2 ет.)	Осн. застр. е свободно, със ЗП не повече от 150 кв.м. Минимум ½ от озел. площ – дървесна растителност

Изработването на ПУП за Ов1 и Ов2 се изпълнява по описания в 1.4.2. ред.

III.1.5.3 Зони за други рекреации **„Рекреационна зона“ - Од**, в две разновидности – Од1 и Од2:

Зони от този вид са предвидени в западната част на общинската територия, в землищата на селата Ботево, Радево, Засмяно, Любен Каравелово, Долище. Разположени са в качествена природна среда, в съседство със съществуващите там водни обекти – язовири. Предвидени са две разновидности: „Рекреационна зона **в близост до защитени територии и водни басейни**“ (Од1) и „Рекреационна зона в Натура 2000“ (Од2)

Предназначението им е предимно за краткотраен отдих, спорт и туризъм в природна среда.

В „Рекреационна зона **в близост до защитени територии и водни басейни**“- Од1 се допуска устройването, респективно изграждането на обекти и съоръжения на основание на чл.28 ал.1 от Наредба 7/2003 на МРРБ :

- семейни хотели до 40 л.;
- жилищни и вилни сгради;
- места за къмпиране, бунгала;
- сгради за обслужващи дейности (търговия, хранене, услуги);
- обекти за спорт и атракции;
- обществени озеленени площи;
- обекти на техническата инфраструктура, в т.ч. места за паркиране.

За описаната устройствена зона са предвидените показатели са:

Наименование на зоната	Код	Пзастр (%)	Кинт	Позел. (%)	Н мах. (етажи)	Други правила и бележки
Рекреационна зона в близост до защитени територии и водни басейни	Од1	20	0.30	60	7 (2 ет)	Минимум ½ от озел. площ – дървесна растителност

В границите разновидността „Рекреационна зона в НАТУРА 2000” (Од2) се допуска устройването, респ. изграждането на:

- семейни хотели до 10 л.;

- вилни сгради;
- жилище на собственика;
- места за къмпиране, бунгала;
- сгради за обслужващи дейности (търговия, хранене, без услуги);
- открити обекти за спорт и атракции;
- обществени озеленени площи;
- обекти на техническата инфраструктура, в т.ч. места за паркиране.

Наименование на зоната	Код	Пзастр (%)	Кинт	Позел. (%)	Н мах. (етажи)	Други правила и бележки
Рекреационна зона в Натура 2000	Од2	10	0.15	70	7 (2 ет)	Всяка отделна сграда на основното застрояване може да бъде с разгъната застроена площ до 200 кв.м. За достигане на максималните параметри се предвиждат две и повече сгради, разположени по правилата на комплексното застрояване. Ремонт и реконструкция на съществуващи сгради с разгъната застроена площ над 200 кв.м. са допустими.

Изработването на ПУП за Од2 се изпълнява по описания в III.1.4.2. ред.

Когато Од1 и Од2 са разположени край воден обект, не се допуска изграждане на семейни хотели и на жилищни и вилни сгради в прилежащите на водния обект части в обхват, определен с цялостния ПУП. Прилежащите на водния обект части обхващат най-малко заливаемата ивица определена по одобрена методика чрез хидроложки проучвания В тези случаи се изисква планиране и изграждане на разделна канализация за събиране и отвеждане на атмосферните и отпадъчните води и изграждане на ЛПСОВ. В случаите, когато Од1 и Од2 не са край воден обект и са извън свлачищни територии или терени, изградени от особени почви - льосовидни седименти, до изграждане на канализация се допуска ползване на водоплътни изгребни ями.

Допустим рекреационен капацитет

- Рекреационен капацитет на крайморската плажна ивица: съгласно данните от ККР крайбрежната плажна ивица възлиза на 5830 кв.м, в т.ч. плаж 54145.PL.354 - 1190 кв.м и плаж 54145. PL.355 - 4640 кв.м. Общият капацитет на морския плаж, съгласно норматива по чл.27, ал.2, т.1 от Наредба №7 (8 кв.м/човек) е 730 едновременно пребиваващи посетители. В практиката е установено, че не всички настанени в местата

за настаняване посещават плажа или го ползват едновременно, т.е. едновременно на плажа присъстват около 50-60% от настанените. Отчита се и присъствието на „приходящи“ плажуващи от близките населени места или вилни зони – около 15%-20% от капацитета на плажовете. На това основание е прието, че броят на леглата в местата за настаняване може да надвишава 1,5 пъти плажния капацитет.

С оглед изложеното, в подробните устройствени планове и инвестиционните проекти за зоните 1/Ок1, 2/Ок1, 1/Ок2, 1/Од1, 2/Од1 и 1/Од2, прилежащи на плажната ивица, не следва да се предвижда изграждане на места за настаняване с повече от общо 1100 легла.

Тази стойност може да се промени при условие, че площта на плажната ивица се увеличи във времето, вследствие на естествени процеси.

- Устройствени зони от разновидността Од1 са предвидени и около водни площи във вътрешността на общинската територия – язовирите „Ботево“, „Засмяно“, „Крумово“, „Любен Каравелово“ и „Осеново“. Общата площ на язовирите е около 731290 кв.м, която надвишава многократно капацитета на рекреационните зони – 360 легла в места за настаняване.

III.1.5.4 Територии и обекти за дейности на алтернативния туризъм и рекреация

В икономически аспект, развитието на туристическите дейности досега се е свързвало най-вече със стимулирането на рекреационния (морски) туризъм. Описаните до тук други природни дадености и обекти на културното наследство и териториалното им разположение в границите на общината, както и в прилежащите територии на съседни общини, са предпоставка за развитие на инфраструктура на алтернативен туризъм с надлокално значение. Освен включването на устройствена зона „Курорт“, пряко свързана с реализацията на курортните ресурси, тук се визират предложенията, включени в ПРОЕКТА, за промяна на функциите на някои горски територии и създаването на „Специални горски територии с рекреационно значение“ (вж. по-горе, част III.1.3).

Създават се възможности за развитие на инфраструктура на различни видове алтернативен туризъм, включително функционирането в система със сходни територии в съседни общини, чрез създаване на общи тематични маршрути и организационни форми за представяне на обектите на природното и културно наследство или достъпа до други туристически атракции. Подобни решения са предвидени за специални горски територии с рекреационно значение в землището на Слънчево и съседната община Девня по отношение социализацията на ЗМ „Побити камъни”, както и в землището на с. Осеново и съхраненото в региона недвижимо

археологическо наследство, като потенциален ресурс на културен туризъм и възможностите за включването му в общи маршрути с обекти като Аладжа манастир и други на територията на община Варна, в землището на с. Ботево, в хинтерланда на манастир Св. Марина с възможен маршрут към Средновековната крепост, в м. „Хач борун кале", разположена в северозападна посока в горска среда и пр.

III.1.6 Разположение и устройство на територии за развитие на производствени и обслужващи дейности

III.1.6.1 Градски и междуселищни производствени зони

ПРОЕКТЪТ предвижда зона с производствено предназначение от разновидност „Чисто производствена" (Пч) в близост до магистрала Хемус и път Варна-Девня (I-2). Територията е с преобладаваща държавна собственост и атрактивно местоположение с възможност за привличане на стратегически инвестиции. Формиране на територията като устройствена зона за „Пч" ще стимулира и развие производствения процес. Такава зона е обособена до следните населени места, в границите на техните землища:

- с. Слънчево: развитие на производствена зона южно от населеното място, на територията между автомагистрала „Хемус" и пътя Варна-Девня (I-2), както и южно от пътя Варна-Девня (I-2);

„Чисто производствената зона" (Пч) се устройва съгласно чл.24 от Наредба № 7/2003 на МРРБ.

Наименование на зоната	Код	Пзастр (%)	Кинт	Позел. (%)	Н мах. (етажи)	Други правила и бележки
Чисто производствената зона	Пч	80	1,20	20		За застрояване с производствени, складови и обслужващи сгради и съоръжения. Допуска се изграждане на здравни пунктове, магазини и заведения за обществено хранене за ежедневните нужди на работещите, административни сгради и научно-експериментални бази към предприятията, гаражи и паркинги, както и жилища за охраната.

ПРОЕКТЪТ предвижда зони с производствено предназначение от разновидност „Предимно производствена“ (Пп) към повечето населени места на територията на общината. Повечето от тези територии са с активна производствена дейност, и тяхното формиране като устройствени зони за „Пп“ ще стимулира и доразвие производствения процес. Такива зони са обособени до следните населени места, в границите на техните землища:

- гр. Аксаково: развитие на съществуващата производствена зона южно от града;
- гр. Игнатиево: развитие на производствена зона южно от града, както и на територията между автомагистрала „Хемус“ и пътя Варна-Девня (I-2);
- разширение на съществуващи производствени зони на територите на бивши стопански дворове и други, в съседство със селата Слънчево, Засмяно, Водица, Зорница, Любен Каравелово, Изворско, Осеново, Ген. Кантарджиево, Орешак, Въглен и др.

„Предимно производствената зона“ (Пп) се устройва съгласно чл.25от Наредба № 7/2003 на МРРБ.

Наименование на зоната	Код	Пзастр (%)	Кинт	Позел. (%)	Н мах. (етажи)	Други правила и бележки
Предимно производствената зона	Пп	80	1,20	20		За застрояване с производствени, складови и обслужващи сгради и съоръжения. Допуска се изграждане на жилищни сгради и общежития за персонала в предприятията, магазини и заведения за обществено хранене, хотели, здравни заведения, професионално-технически училища, професионални бази и сгради на научно-експериментални бази към предприятията;

При устройството и застрояването на производствените устройствени зони от разновидност Пп и Пч показателят за плътност на застрояване (Пзастр.) включва и всички технологични пътища и технологични / обслужващи открити площи в границите на отделните урегулирани поземлени имоти. Не се ограничава височината на производствени сгради и съоръжения.

III.1.6.2 Смесени обслужващи и производствено-складови зони

За междуселищните територии, особено в южните части на общината, ПРОЕКТЪТ отрежда предимно „Смесена обслужваща и производствено-складова зона“ (Соп), с които се осигуряват най-гъвкави устройствени условия за реализация на инвестиционни инициативи, свързани с изграждането на малки и средни предприятия, незамърсяващи производства, за

обекти на логистиката и обслужването. Такива зони по правило са обвързани с транспортна инфраструктура. Зони с устройствено предназначение „Соп“ са концентрирани основно в землищата на гр. Аксаково и гр. Игнатиево, по протежението на автомагистрала „Хемус“ и пътя Варна-Девня (I-2) и южно от с. Изворско. Устройствена зона „Соп“ се предвижда и по протежение на път II-29, в близост до промишлените територии източно на с. Любен Каравелово и на запад от с. Новаково.

Въвежда се разновидност на устройствената зона „Смесена обслужваща и производствено-складова зона в НАТУРА 2000“ (Соп1). Такава е територията южно от с. Кичево, по протежението на пътя Варна-Балчик (III-902), в близост до с. Куманово покрай VAR2086. Устройствена зона „Соп1” се предвижда и в непосредствена близост до „Съоръжения, инсталации, площадки за третиране (обезвреждане и оползотворяване) и площадки за съхранение на отпадъци“ в зем. на с. Въглен, с цел обезпечаване с инфраструктурни и обслужващи дейности.

Устройва се при спазване на следните показатели:

Наименование на зоната	Код	Пзастр (%)	Кинт	Позел. (%)	Н мах. (етажи)	Други правила и бележки
Смесена обслужваща и производствено-складова зона	Соп	60	1,2	30	18 (3 ет.)	Н мах. не се отнася за съоръжения
Смесена обслужваща и производствено-складова зона в Натура 2000	Соп1	40	0.8	50	12 (2 ет.)	Н мах. не се отнася за съоръжения

Поради обстоятелството, че устройствена зона Соп_1, разположена южно от летище Варна, попада в границите на Transitional surface (преходна повърхност по Наредба №14 на МТИТС), в обхвата на зоната се въвежда ограничение на височината на сградите и съоръженията, монтирани върху тях, както следва:

- в частта на зоната, разположена западно от продължението на ул. „Д-р Атанас Липов“ в село Тополи – до надморска височина 72 м;
- в частта на зоната, разположена източно от продължението на ул. „Д-р Атанас Липов“ в село Тополи – до надморска височина 75 м.

При устройственото планиране на Соп1 се прилагат изискванията, описани по-горе в т.III.1.4.2 от настоящата записка.

ПРОЕКТЪТ визира посочените тук устройствени зони с предвидените в тях дейности като един от важните фактори за реализация на благоприятното разположение на територията и инвестиционния интерес, както и на възможностите за преодоляване на дисбаланса в развитието на отделни части от територията. Устройството на тези зони следва да се извършва на основание цялостни подробни устройствени планове, с оглед правилна организация на

функционирането, благоустрояване, изпълнение на екозащитни мероприятия, осигуряване на безопасност и обществен ред. Преди усвояването на териториите е необходимо да се одобрят поне цялостни планове за улична регулация и публични мероприятия (ПУП-ПУР). Подробните устройствени планове следва да осигурят запазване при възможност на съществуващите естествени и изкуствени залесявания. Не на последно място, изработването на цялостни ПУП и интегрирана реализация на основни благоустройствени мероприятия, включително чрез прилагане на форми на публично-частно партньорство, би увеличило инвестиционната привлекателност и конкурентоспособността на територията, крайният икономически и социален ефект за община Аксаково.

III.1.6.3 Обекти и територии на селскостопанската инфраструктура

Част от посочените в предходните точки устройствени зони от разновидностите „Пп“ и „Соп“ поемат и част от инфраструктурата, обслужваща селскостопанските дейности – складиране, претоварване, първична обработка на селскостопанската продукция, складове и съоръжения на растителната защита и пр. По правило такива са зоните със средищно разположение в територии с подчертано селскостопански характер, в близост до комуникации. За развитие на селскостопанска инфраструктура, обслужваща непосредствено прилежащите земеделски територии, както и местното животновъдство, са запазени и някои от бившите селскостопански дворове, като тези в селата Крумово, Ботево, Климентово, Куманово.

III.1.6.4 Средоточия за търговско и друго обслужване

В частите от територията, където няма достатъчно изявени средищни селища, със засилена активност в развитието на рекреационни дейности, както и край главни пътища, се предвижда формирането на междуселищни обслужващи центрове. Те са предназначени да концентрират обекти на ежедневното и периодично обслужване (търговско, делово, информационно и пр.) на постоянно и временно обитаващите в близките населени места или зелищни образувания с рекреационни функции, а също и да осигурят обслужването на посетители (туристи) и на транзитно преминаващи. Във връзка с това, ПРОЕКТЪТ въвежда две разновидности на устройствени зони: „смесена обществено обложваща“ - Соо и „смесена обществено обслужваща в НАТУРА 2000“ – Соо1, в които се допуска изграждането на обекти на обслужването, както и жилище за собственика, като част от основното застрояване с обслужващо предназначение.

Наименование на зоната	Код	Пзастр (%)	Кинт	Позел. (%)	Н мах. (етажи)	Други правила и бележки

Смесена обществено обслужваща	Соо	60	1.8	30	15 (3ет)	Задължително осигуряване необходимите паркоместа за посетителите в границите на УПИ
Смесена обществено обслужваща в НАТУРА 2000	Соо1	40	1,5	50	15 (3ет)	Задължително осигуряване необходимите паркоместа за посетителите в границите на УПИ

Поради обстоятелството, че устройствена зона 1/Соо е разположена в близост до летищен радиолокационен комплекс и метеорологичен радиолокатор в обхвата на зоната се въвежда ограничение на височината на сградите и съоръженията, монтирани върху тях, до 332 м. надморска височина.

При устройственото планиране на Соо1 се прилагат изискванията, описани по-горе в т.III.1.4.2 от настоящата записка.

Центрове с режим на устройствена зона от разновидност „Смесена обществено обслужваща"- Соо, са локализирани основно в западната част на общината, както следва:

- в района на пресичането на републиканските пътища II-29 „Варна – Аксаково – Добрич - Генерал Тошево - граница Румъния" и III-2901 „(Аксаково – ок.п. Добрич) – Калиманци – Суворово - Ветрино", съотв. път III-2902 „(Аксаково – ок.п. Добрич) – Куманово - (Оброчище - Кичево)";
- в района на пресичането на републикански път II-29 с общинския път в землището на с. Новаково.

Центрове с режим на устройствена зона от разновидност „Смесена обществено обслужваща в НАТУРА 2000" – Соо1 са разположени:

- в землището на с. Яребична, в района на пресичането на пътя III-2902 „(Аксаково – ок.п. Добрич) – Куманово – (Оброчище-Кичево)" с VAR3030 към с. Яребична, респ. връзката към с. Въглен по VAR1081;
- по протежението на път III-902 „Оброчище – Кичево - („Св.Константин" Варна)", концентрирани по основните възлови кръстовища на пътя.

Извънселищните съсредоточия на обслужване, представляват един от стимулаторите на процеса на ревитализация на малките населени места.

III.1.7 Земеползване и устройство на нарушените територии[15]

На техническа и биологическа рекултивация подлежат:

- всички изоставени бивши кариери или освободени площи от кариери, както и площите на всички кариери след приключване на експлоатацията им;

[15] Вж. и **Приложение 1 „Зелена система"** към настоящата записка

- Съоръжения, инсталации, площадки за третиране (обезвреждане и оползотворяване) и площадки за съхранение на отпадъци, вкл. съществуващото депо в землището на с. Въглен (съгласно Плана за действие към Програмата за управление на отпадъците в община Аксаково (2015-2020);
- строителни площадки на точкови и линейни обекти (след приключване на строителството);
- срутища и други земи с нарушен почвен профил.

Описаните терени се устройват и предвиждат, според нормативната уредба на МОСВ и Закон за опазване на околната среда (ДВ, бр.91 / 25.09.2002 г.).

III.1.8 Изисквания за активно прилагане на ландшафтноустройствени мероприятия и естетическо оформяне[16]

В Правилата за прилагане на ОУПО се определят територии и изисквания за активно прилагане на ландшафтноустройствени мероприятия, както следва:

- териториите на специалните горски територии с рекреационно значение, изброени по-горе, в т.III.1.3. Необходимите ландшафтноустройствени мероприятия за тях се определят с цялостните специализирани подробни устройствени планове по чл. 111 ЗУТ.
- изискване за максимално запазване на естественото и изкуствено залесяване в обхвата на земеделските земи, което подчертава спецификата на теренната морфология и придава на значителни части от общинската територия качеството на ценен културен ландшафт;
- инженерните проекти за изграждане на нови пътища, на линейни обекти на техническата инфраструктура, както и на съоръженията, свързани с геозащитата, следва да осигуряват решения, нарушаващи във възможно най-малка степен ценните и характерни елементи на ландшафта – земни форми, съществуващо естествено или изкуствено едроразмерно озеленяване.

III.1.9 Терени със специално предназначение

На територията на общината се обособяват специални терени за обекти свързани с отбраната и сигурността на страната – **Тсп.** Устройството и застрояването им се извършва по реда на относимите разпоредби на ЗУТ или съответната действаща нормативна уредба.

---

[16] Вж. и **Приложение 1 „Зелена система"** към настоящата записка

III.2 Развитие и устройство на селищната мрежа и населените места

III.2.1 Общи принципи на развитие на селищната мрежа

Проектните предвиждания са насочени към стабилизиране на селищната мрежа на общината и преодоляване на диспропорция между център и периферия, вкл. за ревитализация на малките населени места, особено в западната й част. За тази цел се създават устройствени условия за разширяване на спектъра им от функции, включително и чрез децентрализация на активности от общинския център – гр. Аксаково, към селата в общината.

Развитието на селищата в южната и централната части на общината се обуславя от близостта им до общинския център, респ. съществуващите и предвидени в ПРОЕКТА зони за развитие на производствени и обслужващи дейности. За селищата в северозападната част на общината е предвидено възможно формиране или доразвитие на зони за стопанска активност, както и за обслужващи дейности, свързани с краткотраен отдих. Селата в източната част се развиват като интегрална част от съществуващите и планирани територии за рекреационни дейности, вкл. курортните съсредоточия в прилежащите части на Варненската и Балчишката общини, както и като места за висококатегорийно обитаване.

III.2.2 Развитие и устройство на населените места

Извършен е анализ на състоянието на населените места по отношение площта на съществуваща жилищна територия (бруто) към прогнозното население (реалистичен вариант). Населените места се устройват с режим Жм по чл. 17, 18 и 19 от Наредба 7. Резултатите от анализа показват достатъчна задоволеност с площи (кв.м./жит., съобразно нормативите по чл. 14, ал.1 от Наредба №7/2003 на МРРБ) във всички населени места, като в част от селата е налице достатъчно голяма разлика, осигуряваща възможност за висококатегорийно обитаване и/или развитие на второ жилище. Тези фактори са предпоставка за формирането на нови, инфраструктурно осигурени територии с трайно установен начин на ползване – вилен отдих и обитаване. Новообразувани зони с устройствен режим „Ов“ са обособени в близост до урбанизираните територии на градовете Аксаково и Игнатиево и с. Слънчево. Новоусвоените територии за вилен отдих обитаване се устройват на основание цялостни подробни устройствени планове.

В близост до някои населените места на територията на Община Аксаково, са определени и нежилищни устройствени зони за производствени и обслужващи нужди с режими на устройствени зони от видовете „Чисто производствена“ (Пч), „Предимно производствена“ (Пп), „Смесена обслужваща и производствено-складова“ (Соп) и „Смесена обществено-

обслужваща“ (Соо), съответно техните разновидности, както е описано в съответните точки по-горе. Такива населени места са, освен двата града на общината, още и селата Слънчево, Засмяно, Водица, Любен Каравелово, Зорница, Изворско Кичево, Осеново. Към някои от селищата, е предвидено устройването на озеленени обществени площи – „специални горски територии с рекреационно значение“ (Оз), в съответствие с чл. 5, ал.3 т.3 от Закон за горите:

- северно от гр. Аксаково;
- южно от с. Осеново;
- южно от с. Слънчево;
- източно от с. Ботево.

Развитието на техническата инфраструктура на населените места е представено в следващата точка III.4 по-долу; развитието на социалната инфраструктура – в т.I.9., а устройството и развитието на обществените озеленени площи – в ПРИЛОЖЕНИЕ 1 към настоящата записка.

III.2.3 Недвижими културни ценности на територията на населените места

В границите на населените места в общината по реда на отменения Закон за паметниците на културата и музеите са декларирани като паметници на културата общо 132 обекта. Съгласно разпоредбата на чл. 59, ал. 4 от ЗКН декларираните недвижими обекти имат статут на недвижими културни ценности до установяването им като такива по реда на този закон.

В приложение № 2 към настоящата записка са включени списъците, предоставени с писмо изх. № 3197/03.10.2008 на НИПК (сега НИНКН). За нуждите на настоящия ПРОЕКТ е съставена Таблица I., включваща НКЦ и декларираните обекти на недвижимото културно наследство (НКН) съгласно справочника на НДА. В нея обектите са представени по землища, като е въведена и обща поредна номерация за цялата община. Таблица I. е поставена на специализирана схема № 12 към графичната част на ПРОЕКТА.

В следващата таблица е представено разпределението на обектите на НКН по населени места, съгласно декларационните списъци:

НАСЕЛЕНО МЯСТО	НАУЧНА И КУЛТУРНА ОБЛАСТ				ОБЩО	БЕЛЕЖКИ
	Архит.-строит. и художествени *(брой обекти)*	Архит.-строителни *(брой обекти)*	Художествени *(брой обекти)*	Исторически *(брой обекти)*		
1	2	3	4	5	6	7
гр. Аксаково	1	2			**3**	Декл., писмо № 933/1976; писмо № 933/1978
с. Ботево		6	1		**7**	Декл., писмо № 933/1978;

						писмо № 2398/1982.
с. Генерал Кантарджиево	1	9			**10**	Декл., списък от 16.11.1971; писмо № 933/1978. Четири арх.-строителни – чешми.
с. Долище	1	5			**6**	Декл., писмо № 3833/1976; писмо № 933/1978. Един арх.-строителен – чешма.
с. Засмяно		10			**10**	Декл., писмо № 2398/1982.
1	2	3	4	5	6	7
с. Изворско			1		**1**	Декл., писмо № 933/1978.
с. Кичево	1	1			**2**	Декл., списък от 16.1.1971; писмо № 933/1978.
с. Климентово	1	6			**7**	Декл., списък от 04.10.1978; писмо № 933/1978.
с. Крумово				1	**1**	Исторически ПК, обявен ДВ, бр. 43/71.
с. Куманово		7	1		**8**	Декл., списък от 16.11.1971; писмо № 933/1978.
с. Любен Каравелово			1		**1**	Декл., списък от 18.07.1975; писмо № 933/1978.
с. Новаково		6			**6**	Декл., писмо № 2398/1982.
с. Орешак		61			**61**	Декл., списък от 04.10.1978.
с. Осеново		4			**4**	В т.ч. църквата и джамията в селото. Декл., списък от 16.01.1971.
с. Слънчево				1	**1**	Исторически ПК, обявен ДВ, бр. 43/71.
с. Яребична		4			**4**	Декл., списък от 04.10.1978.

Недвижимото наследство на населените места включва и т.нар. „военни паметници" - възпоменателни знаци, издигнати по повод участието на България във войните от 1885, 1912-1913, 1915-1918, 1944-1945 г.г., които са декларирани като исторически паметници на културата, съгласно писмо № 4349/04.12.1992 г. на НИПК. Военните паметници в община Аксаково са представени в следващата таблица (същата е поставена под № III. и на специализирана схема № 12 от графичната част от ПРОЕКТА):

Населено място	Военни паметници в община Аксаково със статут на исторически недвижими културни ценности	Състояние
гр. Аксаково	Паметник на загиналите във войните 1912-1918 г.	добро
с. Кичево	Паметник на героите от с. Кичево, загинали за обединението и независимостта на България 1912-1913 г.; 1915-1918 г.; 1944-1945 г.	добро
с. Любен Каравелово	Паметник „Лъвчето" – в памет на загиналите в Балканската и Първата световна война от с. Любен Каравелово	добро
с. Долище	Паметник на загиналите в Балканската и Първата световна война от с. Долище	добро
с. Климентово	Паметник на загиналите във войните за свободата на България	добро
с. Орешак	Паметник на руските освободители на с. Орешак от турско робство 1878 г. и загиналите във войните войни от с. Орешак	добро

гр. Игнатиево	Паметник на загиналите за свободата на Родината в Отечествената война	добро
с. Крумово	Паметник на Крумовци, загинали за свободата на Отечеството	добро
с. Слънчево	Паметник на загиналите за Отечеството	добро
с. Куманово	Паметник на загинали за свободата на Родината във войните 1912-1913 г.;1915-1918 г.; 1944-1945 г. от с. Куманово	добро

На територията на населените места в общината няма групови недвижими културни ценности. Както е посочено и в ЗАДАНИЕТО, описаните обекти не формират структури, подлежащи на специфично нормиране на нивото на ОУПО. Обект на планирането са защитените територии за опазване на недвижимото културно наследство, формирани от единични културни ценности и техните охранителни зони, съгласно чл. 79, ал. 5 и ал. 6 от ЗКН. В този смисъл, устройствената защита на обектите на недвижимото културно наследство и техните охранителни зони (определени в съответствие с разпоредбата на чл. 79, ал. 4 от ЗКН) в населените места на община Аксаково се осигурява на нивото на подробното устройствено планиране.

В допълнение следва да се акцентира върху обстоятелството, че описаните обекти са декларирани, съответно обявени преди 30-40 години. До настоящия момент по отношение посочените обекти не е приложена разпоредбата на § 12, ал. 2 от Закона за културното наследство (в сила от 20.11.2009 г.), според която в тригодишен срок от влизането в сила на закона заварените декларирани недвижими паметници на културата следва да бъдат предложени за регистриране или за отписване. Междувременно, специализиран мониторинг на състоянието на обектите не е провеждан. Както е посочено и в ЗАДАНИЕТО, през изтеклия период преобладаващата част от обектите не са били поддържани в съответствие със специализираните изисквания или в тях и тяхната среда е осъществявана строителна намеса, компрометираща автентичността им. Някои от декларираните паметници не могат да бъдат идентифицирани (в декларационните списъци липсват кадастрални и административни данни) и вероятно вече не съществуват реално. Във всички случаи, като изключение от тази оценка могат да се посочат църквите, които са съхранени и социализирани.

Както бе посочено и в т. 3.1.4.5. по-горе, по отношение обектите на НКН не се констатира наличие на рискове от природни бедствия. Възможни са увреждащи въздействия от антропогенна дейност, в т. ч. от неправомерни намеси в ценности или тяхната среда, както и от вандализъм. Необходимо е прилагане на текущ контрол от компетентните органи и спазване на законоустановените процедури по ЗУТ и ЗКН.

Във връзка с описаните обстоятелства и за изпълнение на нормативите изисквания за опазването на наследството и в частност по отношение териториалноустройствената му защита, се препоръчва на ръководството на община Аксаково да инициира незабавно провеждане на процедурите по Закона за културното наследство за оценка на състоянието и на културно-историческата значимост и съответно окончателно определяне на статут на обектите на наследството в населените места и на режими за тяхното опазване по чл. 79 от ЗКН. Във всички случаи на процедиране подробни устройствени планове, на инвестиционни проекти и искания за намеси в защитени територии за опазване на културното наследство в населените места се прилагат разпоредбите на чл. чл. 80, 83 и 84 от същия закон, като до изпълнение на дейността по предходното изречение те се прилагат в обхват, определен съгласно чл. 79, ал. 4 от ЗКН.

III.3 Развитите на комуникационно-транспортната система

Разположението на община Аксаково в близост с община Варна я прави кръстопът на транспортни артерии от най-висок клас, провеждащи националния трафик. Това обуславя много добра възможност за връзки с останалата част от страната и в частност със съседните общини. Гъстотата на пътната мрежа 40.2км/ 100км2 е над средната за страната 39км/100км2, а гъстотата на РПМ е 18,34км/100км2, която също е по-голяма от средната за страната 17.1км/100км2.

III.3.1 Комуникации от национално значение и връзки на територията с тях

III.3.1.1 Европейски транспортен коридор № 8

Европейския транспортен коридор №8 (ЕТК №8) в перспектива по трасето на магистрала „Черно море“ стига до Варна. В по-далечна перспектива този коридор ще стане един от основните транспортни артерии за развитие на целия черноморски регион, обхващаш 11 държави, при което път I-9 ще има още по-значима роля. Това ще инициира по-голямо развитие на община Аксаково.

III.3.1.2 Външни връзки. Връзки с А-2 „Хемус“.

съгласно списък на републиканските пътища в Р. България – Приложение №1 към т.1 от Решение №959/31.12.2018 г. на МС

Автомагистрала А-2 „Хемус“ София – Ботевград – Шумен – Девня - Варна с дължина 13,940 км преминава през община Аксаково. Тя е изградена в крайния си етап. Транспортната връзка между гр. Аксаково и голяма част от територията на общината с гр. Варна се осъществява чрез

автомагистрала „Хемус“. Основната връзка на общината с другите общини от страната пак е автомагистрала „Хемус“, чрез пътен възел „Летище Варна“ и пътен възел „Слънчево“.
Другите пътни артерии от РПМ/републиканска пътна мрежа/ чрез които общината осъществява външните връзки са:

- Път I-2 „Граница Румъния – Русе - Цар Калоян – о. п. Разград - о. п. Шумен – Девня - Варна“, с дължина 12,593 км на територията на общината;

- Път I-9 „Граница Румъния – Дуранкулак – Шабла - о. п. Каварна – Балчик – Оброчище – Кранево - Златни пясъци – Св. Св. Константин и Елена – Варна - Старо Оряхово – Обзор - о.п. Слънчев бряг – Бургас – Маринка – Звездец – о.п. Малко Търново - граница Турция“, с дължина 3,400 км;

- Път II-29 „Варна – Аксаково - ок.п. Добрич - Генерал Тошево - граница Румъния“, с дължина 22,100 км;

- Път III-902 „Оброчище – Кичево - („Свети Константин”- Варна)“, с дължина 14,800 км;

- Път III-2901 „(Аксаково – ок.п. Добрич) - Калиманци - Изгрев – Левски – Суворово – Ветрино“, с дължина 3,324 км;

- Път III-2902 „(Аксаково – ок.п. Добрич) - Панорама –Куманово – (Оброчище - Кичево)“, с дължина 6,500 км.

- Път III-2902 „(Аксаково – ок.п. Добрич) - Панорама – Куманово – (Оброчище - Кичево)“, с дължина 4.000 км.

- Път III-2901 „(Аксаково – ок.п. Добрич) - Калиманци - Изгрев – Левски – Суворово – Ветрино“ и път III-2902 „(Аксаково – ок.п. Добрич) - Панорама – Куманово - (Оброчище-Кичево)“ в момента изпълняват ролята на обходно трасе за товарно движение на гр. Варна.

РЕПУБЛИКАНСКАТА ПЪТНА МРЕЖА В ОБЩИНА АКСАКОВО, ОБЛАСТ ВАРНА

№ път	Име на пътя	от км	до км	Състояние на настилката			Средна ширина на настил-ката /л.м./	Дължина
				добро от км. до км.	средно от км. до км.	лошо от км. до км.		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
А-2 „Хемус“	София – Ботевград – Шумен – Девня - Варна	410.400	424.340	410+400 до 418+000 424+000 до 424+340	416+000 до 424+000		2х 11,20	13.940

№ път	Име на пътя	от км	до км	Състояние на настилката			Средна ширина на настил-ката /л.м./	Дължина
				добро от км. до км.	средно от км. до км.	лошо от км. до км.		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
I-9 E-87	„Граница Румъния –Дуранкулак – Шабла - о.п. Каварна – Балчик – Оброчище – Кранево - Златни пясъци – Св. Св. Константин и Елена – Варна - Старо Оряхово – Обзор - о.п. Слънчев бряг – Бургас – Маринка – Звездец - о.п. Малко Търново - граница Турция“	83.200	86.600		83+200 до 86+600		7.800	3.400
I-2	„Граница Румъния – Русе - Цар Калоян – о.п. Разград - о.п. Шумен – Девня – Варна“	182.407	195.000		182+407 до 186+000	186+000 до 195+000	8.900	12.593
II-29	„Варна –Аксаково - ок.п. Добрич - Генерал Тошево - граница Румъния“	3.200	25.300	3+200 до 25+300			9.060	22.100
III-902	„Оброчище – Кичево - („Свети Константин” - Варна)“	3.700	18.500		16+470 до 18+500	3+700 до 16+470	9.060	14.800
III-2901	„(Аксаково – ок.п. Добрич) - Калиманци - Изгрев – Левски – Суворово – Ветрино“	0.000	3.324			0+000 до 3+324 превантивен ремонт	7.800	3.324
III-2902	„(Аксаково – ок.п. Добрич) - Панорама – Куманово – (Оброчище - Кичево)“	0.000	6.500	4+700 до 6+000		0+000 до 4+700 6+000 до 6+500	7.200	6.500
III-2902	„(Аксаково – ок.п. Добрич) - Панорама – Куманово – (Оброчище - Кичево)“	9.500	13.500	10+000 до 10+700 12+700 до 13+500		9+500 до 10+000 10+700 12+700	7.200	4.000
п.в. Слънчево	Част от А-2 Хемус				средно			2.500

№ път	Име на пътя	от км	до км	Състояние на настилката			Средна ширина на настил-ката /л.м./	Дължина
				добро от км. до км.	средно от км. до км.	лошо от км. до км.		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
п.в. Летище	Част от А-2 Хемус			добро				3.500
ОБЩО КМ:								**86.657**

От предоставената ни информация за интензивността на движение по пътните артерии, за момента и в перспектива, се вижда, че път II-29 „Варна – Аксаково - ок.п. Добрич - Генерал Тошево - граница Румъния“ е с изчерпана пропускателна способност. Докато път I-2 „Граница Румъния – Русе - Цар Калоян – о.п. Разград - о.п. Шумен – Девня – Варна“ и в перспектива ще може да поема перспективното натоварване.

III.3.1.3 Предвиждане за изграждане на нови или корекция на съществуващи пътни трасета и съоръжения от РПМ

Агенция „Пътна инфраструктура” е подкрепила инвестиционно предложение на община Аксаково за изграждане на нов пътен възел на АМ „Хемус” при км 415+837 с път **VAR2021** /I-2,Девня-Варна/-Игнатиево-Доброглед-/III-2901/.

III.3.2 Общинска пътна мрежа

На територията на община Аксаково има 16 общински пътя с обща дължина 103.9 км.

Състояние на общински пътища в Община Аксаково съгласно данни в писмо от община Аксаково с изх.№ 2600-283(1)/07.04.2023г.

№ по ред	Път номер	Наименование	Дължина (км)	Състояние
1	**VAR1020**	/ I - 2, Девня - Варна / -Слънчево / VAR1023 /	2.800	**незадоволително**
2	**VAR1022**	/ I - 2, Девня - Граница общ. (Аксаково - Белослав) - Езерово - / III - 2008 /	2.000	**лошо**

№ по ред	Път номер	Наименование	Дължина (км)	Състояние
3	**VAR1023**	/ II - 29/ Аксаково - Игнатиево - Припек - Слънчево - Граница общ. (Аксаково - Суворово) - Баново - Калиманци / III - 2901 /	14.000	1.Участък от II - 29 до строителни граници на гр.Аксаково - **добро** 2. Участъкът в строителни граници на гр.Аксаково - **добро** 3. Участъкът от стротелни граници на гр.Аксаково до строителни граници на гр.Игнатиево - **лошо** 4. Участъкът в стротелни граници на гр.Игнатиево- **лошо** 5.Участъкът от строителни граници на гр.Игнатиево до строителни граници на с.Припек - **добро** 6.Участъкът в стротелни граници на с.Припек - **лошо** 7.Участъкът от строителни граници на с.Припек до път VAR1020 -**добро** 8.Участъкът от строителни граници на с.Слънчево до границата с общ.Суворово - **лошо**
4	**VAR1026**	/ II - 29, Аксаково - Стожер / - Любен Каравелово - Водица - Засмяно	11.100	**незадоволително**
5	**VAR1031**	/ III - 902, Оброчище - Кичево / - Генерал Кантарджиево - Климентово - / III - 902 /	11.600	1. Участък от път III-902 до строителните граници на с. Ген. Кантарджиево- **задоволително** с изключение на 550м- **отлично** 2. Участък от строителната граница на с. Ген. Кантарджиево до строителната граница на с. Климентово – **лошо** 3. Участък в строителната граница на с. Климентово – **лошо** с изключение на 260м – **отлично** 4. Участък от строителната граница на с. Климентово до път III-902 **- отлично**
6	**VAR1081**	/ VAR2028, Долище - Варна / - Граница общ. (Варна - Аксаково) - Въглен	3.200	1. Участък от кръстовище с републикански път III-2902 до граница с община Варна – **лошо състояние** 2. Участък от кръстовище с републикански път III-2902 до строителните граници на с. Въглен **-много добро**
7	**VAR2021**	/ I - 2, Девня - Варна / - Игнатиево - Доброглед - / III - 2901 /	6.400	**лошо**
8	**VAR2024**	/ II - 29, Аксаково - п.к. Любен Каравелово / - Изворско - / II - 29 /	2.000	1. Участък от II - 29 до център на с. Изворско **- задоволително** 2. Участък от център на населеното място до път II-29 **-лошо**
9	**VAR2027**	/ II - 29, Аксаково - Стожер / - Крумово - Ботево - Граница общ. (Аксаково - Вълчи дол) - / III -2702 /	13.000	**лошо**

№ по ред	Път номер	Наименование	Дължина (км)	Състояние
10	**VAR2028**	/ II - 29, Аксаково - Стожер / - Новаково - Долище - Граница общ. (Аксаково - Варна) - Варна	14.000	1.Участъкът от път II - 29 до строителни граници на с.Новаково **-лошо** 2. Участъкът в строителни граници на с. Новаково - **лошо.** 3. Участъкът от строителни граници на с. Новаково до строителни граници на с. Долище - **лошо** 4.Участъкът в строителни граници на с. Долище **-лошо** с изключение на 630 м - **добро** 5.Участъкът от строителната граница на населеното място до граница с община Варна - **лошо** /в момента се извършва основен ремонт на 5км/
11	**VAR2032**	/ III - 902, Оброчище - Кичево / - Осеново	6.200	**лошо**
12	**VAR2033**	/ III - 902, Оброчище - Кичево / - Орешак - Граница общ. (Аксаково - Варна) - Каменар - / VAR2028 /	8.000	1. В участък от път III - 902, до строителни граници на с. Орешак - **лошо** 2. Участък в строителните граници на с. Орешак - **лошо** с изключение на 900м - **много добро** 3. Участъка от строителни граници на с. Орешак до път VAR 2028 - **лошо** с изключение на 740м - **много добро**
13	**VAR2086**	/ III - 2902 / Куманово - Граница общ. (Варна - Аксаково) - Каменар / VAR2033 /	1.600	**лошо**
14	**VAR3025**	/ II - 29, Аксаково - п.к. Любен Каравелово / - Зорница	4.200	**лошо**
15	**VAR3029**	/ VAR2027, Крумово - Ботево / - Радево	1.300	**лошо**
16	**VAR3030**	/ VAR1081, Варна - Въглен / - Яребична	2.500	**много добро**

Транспортната свързаност на населените места

Като цяло, пътната мрежа в общината е добре развита. Пътищата от националната мрежа като цяло са в добро състояние, но преобладаващата част от общинските и местни пътища са в незадоволително състояние. Пътищата от високи класове не са изчерпили пропускателната си способност. Достъпността до областния център гр. Варна е добра, особено от южните населени места на общината, които се обслужват от АМ Хемус (А-2) и р.п. II-29. Има известни затруднения за придвижване до общинския център от най-далечните, северозападна и североизточни части на общината, поради конфигурацията на пътната мрежа, която е предимно радиална, насочена към областния център Варна. Напречните връзки между селата от западната и източната част са недостатъчни, но това е породено от естествените форми на релефа на общината. Селата Засмяно и Радево са разположени тупиково, с достъп през други села, което затруднява връзките, както и организацията на обслужването с обществен

транспорт.Недостатъчни са преките връзки между крайбрежието и платото в цялата източна част от територията на общината.

Въпреки добрия показател за плътност на пътната мрежа на община Аксаково, по трасетата на пътната мрежа на общината, интензивността на движение е нараснала, затова е предложено с плана усъвършенстване на общинската пътна мрежа. Насоките са към подобряване на директните транспортни връзки между населените места в общината, както и с населени места в съседни общини, с цел намаляване времето за достигане общинския център.

Това усъвършенстване се постига с ремонт на пътните отсечки в лошо състояние и изграждането на някои нови пътни връзки. Конкретните проектни решения са следните:

III.3.2.1 Предвиждане за ремонт на пътни отсечки в лошо състояние:

- **VAR1020** /I-2,Девня-Варна/-Слънчево-/VAR1023/ - Участъкът от кръстовището с път I-2 до пътния възел на АМ „Хемус“;

- **VAR1022** /I-2,Девня-Варна/- Граница общ. (Аксаково-Белослав) Езерово-/III-2008/;

- **VAR1023** /II–29/-Аксаково-Игнатиево-Припек-Слънчево-Граница общ.(Аксаково-Суворово)-Баново-Калиманци-/III–2901/. Участъкът в строителни граници на гр. Игнатиево, Участъкът в строителни граници на с. Припек и Участъкът от строителни граници на с. Слънчево до границата с общ. Суворово;

- **VAR1026** /II-29,Аксаково–Стожер/-Любен Каравелово-Водица-Засмяно;

- **VAR1081** /VAR2028,Долище-Варна/-Граница общ. (Варна-Аксаково)-Въглен;

- **VAR2021** /I-2,Девня-Варна/-Игнатиево-Доброглед-/III-2901/;

- **VAR2027** /II-29,Аксаково-Стожер/-Крумово-Ботево-Граница общ. (Аксаково-Вълчи дол)-/III-2702/;

- **VAR2028** /II-29,Аксаково-Стожер/-Новаково-Долище-Граница общ. (Аксаково-Варна)-Варна;

- **VAR3029** /VAR2027,Крумово-Ботево/-Радево.

3.3.2.2. Предвиждане за изграждане на нови пътни трасета – общински пътища

- реконструкция и доизграждане на пътя Осеново-Кранево ;

- между с. Долище-Батова-община Добрич за създаване на още една пътна връзка между двете общини;

- връзка от с. Ботево в южна посока към общински път VAR1026 .При осъществяване на тази пътна връзка ще може да се осъществи обединяване на два маршрута на пътническия транспорт;

- пътна мрежа за обслужване на производствена зона южно от с. Слънчево до граница на общината.

III.3.3 Обществен пътнически транспорт

III.3.3.1 Съществуваща транспортна схема:

- 1. № 24 - Куманово-Варна;
- 2. № 25 - Въглен - Яребична-Варна;
- 3. № 26 - Кичево -Варна;
- 4. № 27 - Орешак -Варна;
- 5. № 28 - Осеново -Варна;
- 6. № 33 - Г. Кантарджиево – Климентово -Варна;
- 7. № 35 - Долище -Варна;
- 8. № 43 - Слънчево – Припек -Варна;
- 9. № 49 - Игнатиево – Доброглед -Варна;
- 10. № 52 - Ботево – Радево – Крумово - Новаково -Варна;
- 11. № 54 - Засмяно – Водица – Л. Каравелово – Зорница - Изворско -Варна;
- 12. № 121 - Аксаково -Варна;
- 13. № 409 - Аксаково –летище Варна - Варна – Златни пясъци.

От транспортната схема се вижда, че обществения пътнически транспорт е организиран много добре.

Всички населени места имат връзка както с общинския център, но и с областния център. Град Аксаково има много добри връзки с град Варна. Това се осъществява с градските маршрутни Линии № 121 и № 409.

III.3.3.2 Развитие на пътническия обществен транспорт:

Проектът предлага обслужването на територията с обществен транспорт да се осъществи и с релсов електротранспорт / електричка /. Тя е заложена в ОУП на Варна, като свързва града с курортите на север, с южните територии на юг и със заводите в Девня на запад. Предложението е да се направи отклонение от нея към промишлената зона и тя равномерно да обслужи цялата територия.

III.3.3.3 Предвиждане за изграждане на вело трасета

Проектът предлага основно вело трасе между Слънчево, Припек, Игнатиево, Аксаково, Варна по бул. „Цар Освободител". Да се изгради вело трасе в обсега на електричката.

III.3.3.4 ЖП транспорт

През територията на община Аксаково преминава част от еднопътната неелектрифицирана жп линия № 28 Разделна – Кардам, от км 48+800 до км 51+020, междугарие Вълчи дол – Добрич, с дължина 2`220 м.

III.4 Развитие на техническата инфраструктура

Принципно постановка на Плана по отношение на техническата инфраструктура е, че тя не се третира само като обслужваща усвоените части на територията, а възможностите за нейното ефективно развитие и доизграждане са възприети като условия с предпоставящо и дори лимитиращо значение по отношение на урбанистичното развитие.

Като оразмерителна база за параметриране на отделните системи е възприета възможната емкост на отделните територии (населени места), а не демографските прогнози, които като правило не покриват изцяло тази емкост. Така оразмеряванията са с резерв за по-далечна перспектива от срока на действие на Плана.

III.4.1 Водоснабдяване и канализация

С членството на страната ни в ЕС, изискванията от европейските директиви се трансформират в национални цели и задачи за опазване на околната среда, подобряване на инфраструктурата и осигуряване на населението с вода за битови нужди. Това има отражение в законовата рамка, стратегиите, плановете за управление и развитие. ВиК услугите са естествени монополи, на основа множество дълготрайни активи с дълъг полезен живот. Клиентите трябва да бъдат защитени срещу злоупотреба с монополно положение, като бъде осигурено адекватно предлагане на услуги и ефективност на отрасъла.

Основните заложени цели по отношение на водоснабдяването включват:

- решаване проблема със съдържанието на нитрати и/или манган в питейните води;
- подобряване състоянието на водоснабдителната инфраструктура с цел намаляване авариите и течовете.

Въпреки подобрения достъп до ВиК мрежата, отрасълът продължава да страда от значителни загуби на вода в подотрасъл водоснабдяване Повечето водоснабдителни мрежи приближават края на своя технически жизнен цикъл. Това води до висок процент аварии и технически загуби, а оттук и до неефективно използване на водата и електроенергията. Като цяло, тези характеристики на инфраструктурата са причина за изключително високите загуби на вода, които вероятно са най-големите в Европа.

Доставената вода зависи от добитата вода и загубите на вода. Продадената вода зависи от консумацията на вода и от процента на населението, ползващо услугата. Загубите на вода зависят от действителните и търговските загуби на вода. Приема се, че 5-10% от първоначалните загуби на вода се дължат на търговски загуби. Физическите загуби намаляват в резултат на осъществяването на инвестиции в довеждащата и водоразпределителната мрежи. Очакваният резултат в края на периода, след осъществяване на всички планирани капиталови разходи, е максимум 30% загуби на вода, което е в сила за 2039 г.

И относно канализацията:

- Доразвиване на канализационните мрежи в агломерации с и над 10 000 ЕЖ
- Изграждане и модернизация на ПСОВ за агломерации с над 10 000 ЕЖ
- Изграждане и разширяване на канализационните мрежи в агломерации между 2000 ЕЖ и 10 000 ЕЖ.

Канализационните дейности, включващи отвеждане и пречистване на отпадъчни води, са обществено благо, предоставящо значителни ползи по отношение на общественото здраве и екологичната устойчивост. Необходимо е регулиране, което да гарантира минимален достъп до услугата, както и адекватни нива на обслужване и защита на околната среда, които не могат да бъдат поддържани от пазарните механизми. В повечето случаи собствеността върху инфраструктурата е публична.

Количеството на отведени и пречистени отпадъчни води зависи от процента на включените потребители и от инвестициите в канализационните системи. Очакваните резултати в края на периода, при условие, че се осъществят всички капиталови инвестиции, е 100% покритие за домакинствата, живеещи в агломерации с над 2000 еквивалент жители.

Аксаково и Игнатиево са част от Агломерация ЕКАТЕ 10135 гр.Варна с общо 387 199 брой ЕЖ, според член 2 (4) от Директивата за градските отпадъчни води - „зона, в която населението и/или стопанските дейности са достатъчно концентрирани, за да е възможно градските отпадъчни води да бъдат събирани и отвеждани към градската пречиствателна станция за отпадъчни води или към крайната точка на изпускане „.

Изискванията свързани с качеството на питейните води на ниво Европейски съюз са регламентирани с Директива 98/83/ЕО за качеството на водите, предназначени за консумация от човека. Достъпът до питейна вода се счита за основна човешка необходимост, която трябва да бъде защитена. Ето защо се разработват и прилагат наредби за поддържане на минимално ниво на качеството и достъпа на населението до ВиК услуги.

Решенията от ОУП са в съответствие с **Национална стратегия за управление и развитие на водния сектор** на Министерство на околната среда и водите от 2012 г.

Според изготвените сценарии за очакваните валежи в средносрочна (2021 г.) и дългосрочна (2035г.) перспектива общо за страната не се очаква трайна тенденция на недостиг на естествени повърхностни и подземни водни ресурси. В същото време обаче, наблюдаваната все по-често флуктуация е много тревожна индикация за бъдещето – например от години с изключително ниско ниво на валежите до години с изключително високо равнище на валежите, довело да заливане на големи територии от страната, в допълнение към неравномерното разпределение на водните ресурси на територията.

В много висока степен е изградена необходимата инфраструктура, включително брой и обем на язовири, позволяваща в екстремно суха година отрицателните последици да са в границите на поносимост за икономиката и населението на страната.

Текущото потребление на населението, което има достъп до съществуващата водоснабдителна мрежа на територията на общината,към днешна дата е обезпечено от капацитета на водовземните съоръжения. Предвид настъпилите засушавания през изтичащата година, е изработена стратегия от водоснабдителното дружество за проучване на териториите с най-висок потенциал за нови инвестиции, с цел откриване на нови потенциални водоизточници и повишаване на устойчивото водоснабдяване според бъдещите нужди.

Съгласно чл.17 от Наредба № 9 за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели, „ВиК – Варна“ ООД, съвместно с Община Аксаково, планира своевременно планиране и предприемане на необходимите мерки за подобряване и поддържане на достъп до питейна вода, съобразено с инвестиционните интереси за усвояване на нови вилни зони и рекреационни територии и поетапното им осъществяване.

В случай на изпреварваща необходимост от водоснабдяване на обекти, отдалечени от изградената водоснабдителна мрежа, съгласно чл.17, ал.4. от горецитираната наредба, поземлените имоти се водоснабдяват с вода за питейно-битови цели чрез системи за самостоятелно питейно-битово водоснабдяване по смисъла на Закона за водите и при спазване разпоредбите на Закона за устройство на територията и на Закона за здравето

България е една от страните в ЕС с най-големи ресурси от минерални води. Но съществен проблем са диспропорциите в разпределението на водните ресурси в териториален, сезонен и годишен аспект. Налице е хроничен финансов недостиг, предизвикващ липса на адекватни инвестиции във водностопанската инфраструктура, която е недостатъчна или в много голяма степен физически и морално остаряла и с влошени функционални параметри.

Достиженията на правото на ЕС са транспонирани в българското законодателство, но Честите промени в нормативната база и отрасловия подход в законодателството са довели до противоречия, неясноти, пропуски и липса на добра кодификация в нормативните актове.

Налице е изоставане от сроковете по изпълнение на ангажиментите на страната, произтичащи от прилагането на законодателството на ЕС, основно пречистване на отпадъчните води и качество на питейните води.

Засилва се ролята на басейновия принцип на управление на водите, включително при функциите, свързани с планиране на бъдещите дейности чрез ПУРБ. Установена е практика за налагане на законодателството чрез ефективен контрол за изпълнение на условията в разрешителните и концесионните договори, но съществува недостатъчно стратегическо управление и координация между институциите с функции във водния сектор.

Изградени са предпоставки, които позволяват участието на обществеността при вземане на решения, свързани с водния сектор – басейнови съвети, публични обсъждания на нормативни промени, предоставяне на информация чрез различни медии и интернет.

В масовия случай, заплащането на сметките за вода не затруднява населението, което плаща всеки месец. За малка част от абонатите затрудненията при заплащането на използваното количество вода се дължат основно на ниските доходи и големите сметки в резултат на използвани големи количества. Доставянето на питейна вода с добро качество е най-предпочитаният измерител за работата на ВиК дружествата.

Преобладаващата част от представителите на населението и на бизнеса са склонни да плащат по-високи сметки с цел подобряване на качеството на услугите, предоставяни от ВиК – водоснабдяване, канализация и пречистване на отпадъчните води. Декларира се готовност за плащане на по-високи сметки и при изграждането на инфраструктура, която да предпазва от наводнения, по-доброто пречистване на отпадъчните води и изграждане на инфраструктура, която да гарантира наличието на вода при засушаване поради промяна в климата.

Разходите за доставяне на вода имат най-голям дял в общите разходи в сектор „Води", като основната причина са високите текущи разходи за предоставяне на услугата. Най-големи инвестиции в сектора, обаче, се извършват по отношение на инфраструктурата за отвеждане и пречистване на отпадъчните води. Разходите за отводняване и предпазване от вредното въздействие на водите не се считат за приоритетни, въпреки важното им значение за населението и икономиката в страната и се разглеждат като „допълващи" в общата рамка на разходите в сектор „Води".

Ключови аспекти в развитието на водния сектор трябва да осигуряват възможност всички важни решения за поддържането, обновяването и развитието на инфраструктурата (ВиК, защита от наводнения, хидромелиорации и хидроенергетиката) да се вземат от публичните власти, а не както е преобладаващия случай в момента - от търговските дружества, отговорни за тяхната експлоатация.

Цялата инфраструктура във водния сектор, от обществен интерес, ще бъде публична държавна или публична общинска собственост, без възможност за промяна на собствеността, за разлика от ситуацията в момента, което позволява важни за обществото водностопански съоръжения да са в активите на търговските дружества с възможността да бъдат приватизирани. Всяко съоръжение от инфраструктура във водния сектор ще бъде идентифицирано като собственост и задължително с оператор за експлоатация и поддръжка.

Генералните планове за населени места над 10 хил. е.ж. и за агломерации, дават оценка на най-ниско териториално равнище на съществуващите ВиК проблеми и ще предложат начините за тяхното разрешаване и необходимите ресурси за това. Генералните планове ще отчитат националните приоритети и възможностите за тяхното разрешаване на басейново ниво на управление на водите. Тези планове са от изключително значение, тъй като в тях се посочват мерки и срокове за изпълнението им, както и необходимите финансови средства и източниците за осигуряването им, за подобряване качеството на водите използвани за питейно-битово водоснабдяване и отвеждането на пречистването на отпадъчните води.

Прогноза за водопотреблението за периода 2010 – 2035 г. по населени места и речни басейни е направено при отчитане на очакванията за динамиката на населението, прогнозата за индивидуалното потребление на вода и прогнозата за достъп до обществено водоснабдяване на населението. Изчислено е, че през 2010 г. среднодневното потребление на човек по отделните райони за басейново управление е, между 85 и 115 л/д. Предвидено е това потребление на вода да достигне през 2035 г. до 120 л/ч./ден. за всички райони за басейново управление, което е възприето в разчетите към ОУП.

Стратегия за развитие и управление на водоснабдяването и канализацията в Република България 2014-2023 г. на Министерство на регионалното развитие от 2014 г. дава насоки и рамка за решенията към настоящия ОУП по отношение на водния сектор.

Направени са допускания при разбивката на необходимите инвестиции в рамките на периода 2014-2020 година, за да се получи инвестиционен профил, като основните разходи за Инвестиции, свързани със съответствието с директивата за пречистване на градски отпадъчни води (ДПГОВ), т.е инвестициите, свързани с отвеждането и пречистването на отпадъчните води.

Методиката за прогнозирането на инвестиционните нужди след краткосрочния период (т.е. 2021-2038 година), която надгражда над генералните планове, включва много допускания, включително и следните:

- Номинален живот на активите за различните категории активи;
- Годишен процент на обновяване/ремонт;

- Средна единична разходна норма.

Подобно на довеждащите водопроводи във водоразпределителната мрежа в България най-често се използват етернитови тръби (около 70 %). Етернитовите тръби имат продължителност на живот около 50 години. За целите на това задание е допусната 2 % необходима подмяна на година. По-голямата част от разпределителната мрежа е полагана през 60-те и 70-те години на миналия век. През последните 20 години не са били осъществявани значими програми за подмяна на тръбите. Поради този факт, голяма част от разпределителните водопроводи са достигнали края на живота си.

За да бъде изчислена средната цена за ремонта на елементите на водоснабдителната инфраструктура е възприето, че този съществуващите резервоари са с номинален живот по допускане е 30 години и предположението за процента на ремонтиране е 3% годишно. Магистралните и разпределителните водопроводи, както и тръбите от канализационната мрежа имат номинален живот 50 години, то 2 % от тях трябва да подлежат на подмяна годишно.

Възможен източник осигуряване на средства са Интегрираните водни цикли - проекти, финансирани по текущата програма „Околна среда". Целта на тези проекти е да бъдат финансирани инвестициите, свързани с целия цикъл на водата: доставяне, отвеждане и пречистване, за да се постигне съответствие с директивата относно пречистване на отпадъчните води от населените места.

Съществуващите европейски грантове се прилагат за вече предвидените интегрирани водни цикли и проекти за пречистване на отпадъчни води за съответните области, докато новите европейски грантове се прилагат на базата на някои общи допускания. Европейското финансиране от кохезионните фондове и от фондовете за развитие на селските райони е прогнозирано на базата на съществуващите правила и нива на финансиране от тези фондове, изискванията съгласно проекто-предписанията на ЕС за 2014 – 2020 г. и насоките на ЕС за анализ „Разходи – ползи". Финансирането е разпределено между областите на базата на брой население, като се предполага 100% усвояване на европейските грантове.

Заеми се прилагат само при изчисленията на сценарий, в който има нужда да се намали размерът на държавния грант и да се „омекоти" увеличението на цената на ВиК услугите. Използват се две възможности за заеми/кредити – от международни финансови институции и от търговски банки.

Съгласно действащия Закон за водите са учредени Асоциациите по ВиК като юридически лица, за всяка административна област с основна цел консолидиране на операторите. Правото

на глас е разпределено за държавата 35%, а за общините в областта 65%, като разпределението е в съответствие с броя жители в общината.

Цените на ВиК услугите са основния източник на финансиране на оперативните разходи. Те се регулират от ДКЕВР и при ценообразуването на ВиК услугите се прилага методиката на „пределните цени".

Документацията е съобразена с основните насоки, прогнози, концепции и решения от **Регионалния генерален план за водоснабдяване и канализация на обособена територия на „В и К Варна" ООД**, одобрен с Решение № ЕО-67/18.12.2013 г. на МОСВ.

В общата йерархия на планиране и заложените инвестиционни предложения, определящи са:

- Регионалния план за развитие на Североизточен район, за периода 2014-2020 г.;
- Областната стратегия за развитие на област Варна и с общинските планове за развитие на общините Варна, Аксаково, Аврен, Белослав, Бяла, Дългопол, Девня, Долни Чифлик, Провадия, Суворово, Вълчи Дол и Ветрино, определящи средносрочните цели и приоритети за развитие, като се отчитат специфичните характеристики и потенциалът на общината, от една страна, и стратегическите насоки за разработване на целите и приоритетите на общинските планове за развитие, съдържащи се в съответната областна стратегия за развитие за периода до 2020 г., от друга страна.

С предприемане на частична или пълна подмяна, както и изграждане на нови водопроводни мрежи и участъци с амортизирана водопроводна мрежа, подадените количества водни значително намаляват, загубите също. Това предполага и цялостно намаляване на общите подадени водни количества към консуматорите. Намаляването на количествата добивани от подземните води е обвързано с подобряване на енергийната ефективност, като се дава предимство на количествата добивани от яз. „Камчия", доставяни чрез деривация „Китка-Варна".

Изчисленият инфраструктурен индекс на течовете ILI=34,9 за 2015 г. показва много неефективно използване на водните ресурси. Наложителни са промени и мерки с висок приоритет, свързани с намаляване на загубите на вода - провеждане на активен и проактивен контрол на течовете. По данни на „ВиК – Варна" ООД, както и след подробен анализ на водоснабдителната мрежа, проведена измервателна кампания, огледи на място и изготвен хидравличен модел, са идентифицирани конкретни водопроводи с най-висока концентрация на аварии, генериращи най-значимите загуби на вода във вътрешната водопроводна мрежа.

В рамките на проект „Подпомагане на регионалното инвестиционно планиране на отрасъл ВиК", финансиран по Оперативна програма „Околна среда" 2014-2020 г. (ОПОС) е разработено **Прединвестиционното проучване (РПИП)**. То ще осигури ресурсно ефективна,

устойчива и приемлива за населението рамка за изпълнение на ВиК инвестиции с принос към Специфична цел 1 „Опазване и подобряване на състоянието на водните ресурси“ на ОПОС 2014-2020 г.

В РПИП е направен обстоен анализ на предвижданията на Регионалния генерален план за развитие на ВиК в обособената територия. На тази база са изведени и необходимите инвестиции в РПИП, поради което РПИП може да се приеме за надграждащ по отношение на Регионалния генерален план.

РПИП има непосредствена връзка и с Плановете за управление на речните басейни (ПУРБ) и Плановете за управление на риска от наводнения (ПУРН) на „Черноморски“ и „Дунавски“ райони за басейново управление, за периода от 2016 г. до 2021 г. и актуализациите им.

Деривация „Китка – Варна”, построена е през 1975 г. с обща дължина 102,5 km се състои от поредица от гравитачни участъци и дюкери, изградени от различни материали и големина се захранва от язовир „Камчия”. Данните на ВиК сочат, че при възникване на авария е възможно тя да е с продължителност от 7 до 14 дни, което води до прекъсване на водоподаването за област Варна, вкл. гр. Игнатиево, гр. Аксаково, като засегнатото население е над 120 000 жители.

В РПИП за територията на община Аксаково, обслужвана от „ВиК Варна“ ООД са предвидени конкретни инвестиционни проекти за реконструкция на участъци от магистрални водопроводи. Единият от тях е „Реконструкция на участък от деривация Китка - Варна - Площадка „Игнатиево“.

Участъкът от деривацията е изпълнен от стоманени тръби с диаметър Ф1400 mm с приблизителна дължина от около 1,1 km. Амортизираният участък е между дюкери 36, 37 и 38, намиращи се на запад от гр. Игнатиево, е с налично високо налягане достигащо до 7-8 bar в най-ниските зони, което е предпоставка за възникване на аварии, водещи до прекъсване на водоподаването и необходимост от значително време за тяхното отстраняване. В проекта е представено ново трасе дължина 1133,0 m за повреденият участък, което е успоредно на съществуващия водопровод и е вляво по посоката на движение на водата. Предвидени за изграждане са шахти въздушник и шахти изпускател. Оразмерителното водно количество за този участък от деривацията е Q=1100,0 l/s, като е избран диаметър ID 1400x10mm (PN10) при скорост V=0,71 m/s.

За достигане на работната площадка със строителна техника и доставяне на материали е необходимо да се направи технологичен път успоредно на новото трасе , по което ще се полагат тръбите на новия водопровод.

Другият обект е „Реконструкция на участък от магистрален водопровод Девня - Варна – II етап от ПС „Чуката“ в посока с. Припек. Захранването е от водоизточници „Девненски извори”, постъпили в ПС „Одесос“. Участъкът от деривацията, предвиден за реконструкция е от стоманобетонови тръби с диаметър Ø1000 mm и с приблизителна дължина от около 3,6 km е в лошо техническо състояние, попада в рамките на общините Аксаково и Белослав.

Избран е проектен вариант, при който водопроводът се реконструира с нов успореден участък на съществуващото трасе, чрез траншейно открито полагане с диаметър Ф1000 mm със стоманени тръби с антикорозионна защита с дължина 3 552,0 m. Предвидено е участъкът, попадащ в защитена местност „Побитите камъни“ с дължина до 300 m, да се изпълни по безизкопна технология.

По трасето на водопровода ще се изградят 11 нови стоманобетонови шахти, четири от тях за въздушници, пет шахти за отток, други за връзка към напорни резервоари.

По информация от общините на територията обслужвана от „В и К - Варна“ ООД, за периода 2016 – 2021 г. се очаква да бъдат реализирани следните инвестиционни намерения по изграждане и/или реконструкция на водоснабдителни мрежи и съоръжения:

- Подмяна на водопроводната мрежа в гр. Аксаково по улици „Здравец“, „Илия Димитров“, „Владислав Варненчик“ и улица от кръстовището на ул. „Г. Кондолов“ с ул. „Хр. Ботев“ до ул. „Хаджи Димитър“ Община Аксаково с обща дължина 1 465 m и източник на финансиране Програма за развитие на Селските райони 2014- 2020;
- Подмяна на част от водопроводната мрежа в град Игнатиево, Община Аксаково с обща дължина 3 542 m и източник на финансиране - ПУДООС, Общински бюджет.

III.4.1.1 Водоснабдяване

III.4.1.1.1 Обща част

На територията на Общината са разположени населени места със значителни разлики в броя на жителите, степента на благоустрояване и в частност В и К инфраструктурата. Най-голям е гр. Аксаково с население около 8 хил. души и най-висока степен на изграденост на водопроводната и канализационната мрежи. Има населени места с население от 50-100 човека, където инвестициите в изграждане и обновяване на инфраструктурата са трудни за обосновка. Населените места имат различни проблеми на водоснабдяването и канализацията, обусловени от различни устройствени причини, специфика на населението, географски обусловени фактори и др. Теренните особености са определящи за решенията на водоснабдяването, поради значителната отдалеченост на селищата едно от друго, голямата разлика в надморската

височина, която около гр. Игнатиево е 100,00, а в някои части на Франгенското плато достига кота 350,00.

Преобладаващата част от населението - над 60% е съсредоточена в югозападната част на Общината около гр. Аксаково и гр. Игнатиево, които са устройствено обвързани със съседните общини и по-конкретно гр. Варна и гр. Девня. Респективно и проблемите на водоснабдяването, канализацията и пречистването на отпадъчните води са в най-голяма степен решени за тази територия и обитателите й.

Освен населените места за устройствените проблеми на Общината, голямо значение има временно приходящото население във вилните зони и къщите за временно обитаване в селата, предимно в най-източната част на Общината. Обектите на промишленото производство са съсредоточени основно в по-развитата югозападна зона на територията.

Предоставените за поддържане и експлоатация подземни водоизточници на територията на община Аксаково се стопанисват и експлоатират от „В и К –Варна" ООД обособени във водоснабдителни системи от подземни водоизточници, част от които са със статут на резервни. За всички водоизточници има издадени разрешителни за водовземане и за водоползване. Около всички водоизточници има изградени санитарно-охранителни зони-пояс- I.

III.4.1.1.2 Водоизточници

Водоснабдяването на селищата от община Аксаково се осъществява изключително от водоизточници, които се намират на територията на общината. Най-много се използват каптажи и кладенци от плитки водоносни хоризонти. Съоръженията са в близост до населените места и са изградени за осигуряване на необходимите водни количества за битови и противопожарни нужди. Водата от всички водоизточници отговаря на стандартите за питейно водоснабдяване. За всички местни водоизточници са изградени помпени станции, а към населените места водоеми. Гравитачно се захранват само населените места на ниска надморска височина. На територията на Община Варна няма Пречиствателни станции за питейни води, които да третират водните количества, подавани в мрежата на „В и К - Варна" ООД.

Местните плитки водоизточници, поради карстовия характер на изворите са потенциално застрашени от влошаване качествата на водата при обилни валежи наторяване с естествени и изкуствени торове. Друг евентуален източник на замърсявано са канализационните ями на обекти, разположени над водосборната област. Най-застрашени са изворите на с. Кичево и тези разположени в северния скат на р. Батова при с. Куманово и Орешак, както и изворите

при с. Яребична. Изворско и Водица. Не навсякъде се осигурява надеждно обедззаразяване на водите преди подаване в селищните водопроводни мрежи.

Регистрира се сезонен недостиг на вода в някои селища, който се дължи на трайни проблеми с водоснабдяването. Потреблението е със значителна сезонна неравномерност силно увеличено през летния период особено във вилните зони и населените места с къщи за временно обитаване. Ресурсът на местните водоизточници е ограничен и не могат да бъдат осигурени значителни нови водни количества. Недостигът на вода по норми спрямо броя на жителите е несъществен. Проблемите са изключително от състоянието на водоснабдителната мрежа, което оказва пряко влияние върху загубите на питейна вода и създава предпоставки за нарушаване на водоподаването.

Разнообразието в литоложкия характер на седиментите, обуславя наличието на различни по тип и характер подземни води от артезиански басейн. Най-голямо значение имат подземните води формирани в няколко дълбоки водоносни хоризонта и комплекса. Те са значителен ресурс и покриват почти цялата територия на Общината, като могат да бъдат решаващ източник на прясна вода. По мощност, по статически запаси, по динамични и експлоатационни ресурси малмоваланжкия водоносен хоризонт представлява най-водообилния и перспективен хоризонт. В окарстените и напукани малмоваланжки варовици и доломити са се формирали карстови и пукнатинно-карстови пластове по тип и предимно напорни по характер подземни води, като водните нива са с пиезометрично ниво от плюс 16 до плюс 60 метра, съобразно дълбочината на запълване на хоризонта. В крайбрежната част са съсредоточени термоминералните находища. Те се разкриват само чрез дълбоки сондажи на самоизлив. Обособени са две части на водоносния хоризонт - на пресните студени води (до 20°С) и зоната на термоминералните води (над 25°С). По химически състав водите от малмоваланжкия водоносен хоризонт са пресни до слабо минерализирани с преобладаване на калциев и магнезиев хидрокарбонат.

Регистър на издадените заповеди за СОЗ по чл. 119, ал. 4, т. 2 от ЗВ.

Актуален към 22.12.2021 г.

Разрешително	*Титуляр*	*номер на имот*	*град/село*	*водоизточник*	*Код на водното тяло*	*Водоносен хоризонт*	*Заповед №*	*Заповед комисия*	*Протокол за приемане, дата*	*Заповед за изменение №*
	ВиК-Варна ООД	000094 000092 000097 000093	Куманово	дренажи:"Чатал чешма", "Ибрям чешма", "Върбата" и "Хавуза", с. Куманово	BG2G000000N019	неоген	**25/23.11.2005**			
1109/07.08.2002	Манекс сън АД	000173	Слънчево	Р-139х СУК-Слънчево	малм-валанж	BG2G000J3K1041	**17/29.09.2005**	170/05.06.2015	6/24/2015	159/27.05.2015

	"Манекс - Наско Манасиев", гр.Варна	051008	Осеново	извор "Осеново-запад-1	BG2G0000J3K1040	сармат	**23/18.11.2005**			няма действащо разрешително
2151 0007/14.05.2007	"Старткрафт"ООД - с. Генерал Кантарджиево	017011	Генерал Кантарджиево	ТК	BG2G000000N018	неоген	**24/28.05.2007**			36/25.04.2012 заповед за отмяна на Заповед
	ВиК-Варна ООД		Зорница	дренажи:"Къс ова чешма", "Стоянова чешма" с. Зорница	BG2G000000N018	неоген	**44/11.10.2007**			
2159 0064/14.06.2010	"Лукойл-България"ЕООД - гр. София	043021	Кичево	ТК-2 "Лукойл България - Кичево"	BG2G000000N018	неоген-миоцен-сармат	**5/17.06.2010**	72/21.06.2011	7/27/2011	
2151 0124/29.01.2010	ВиК-Варна ООД		Кичево	дренажи "Синолар 1,2,3,4,5,6" с. Кичево	BG2G000000N018	неоген-миоцен-сармат	**8/23.08.2010**			23/17.03.2016 решение за прекратяване разрешително то
2151 0072/24.06.2008	"Община Аксаково" - Депо за битови отпадъци с. Въглен	000216 023034	Въглен	дренаж и каптаж Депо с. Въглен	BG2G000000N018	неоген-миоцен-сармат	**9/23.08.2010**	70/29.11.2012	12/5/2012	
2151 0095/22.06.2009	"Торнадо ИВ"ЕООД - к-с "Изворите"	042051	Любен Каравелово	каптиран извор "Извора" - с. Любен Каравелово	BG2G0000000N018	неоген-миоцен-сармат	**20/17.12.2010**	6/10.03.2017	3/24/2017	15/21.06.2016
2152 0101/17.12.2009	"Иглика - 83"ООД	089039	Игнатиево	ТК-С8х-Иглика-Игнатиево"	BG2G0000Pg026	палеоген	**10/14.04.2011**	43/03.08.2011	8/10/2011	15/16.10.2018 за прекратяване
2152 0180/24.03.2011	ЕТ "РИК-Росен Колелиев"	000255	Игнатиево	ТК - Колелиев - Игнатиево	BG2G0000Pg026	палеоген	**11/14.04.2011**	42/03.08.2011	8/10/2011	
2151 0221/24.06.2011	"Чифлика каменния двор"ЕООД	УПИ № 451	Кичево	ШК "Ивелин Вълчанов-Кичево"	BG2G00000N018	неоген	**82/28.11.2011**			
	„Булминерал" ЕООД		Игнатиево	ТК „Булминерал-Игнатиево"	BG2G0000PG026	палеоген	**2/05.03.2015**	5/06.03.2017	3/21/2017	326/30.10.2015

На територията на общината има няколко дълбоки сондажи с термална вода:

- Орешак при ПС Батова - 40 л/с;
- Аксаково - 30 л/с;
- Игнатиево - 40 л/с;
- Л. Каравелово - 20 л/с.

От тях за питейно водоснабдяване е използван за известен период само този при ПС Батова, но поради високото съдържание на сероводород е изключен от системата. Останалите се използват ограничено за технически нужди и селско стопански цели.

На територията на Общината има изградени няколко изкуствени водоема, разположени в северозападната част. Няма данни за потребление и състояние на водата в тях, но представляват ресурс за напояване, противопожарно и техническо водоснабдяване.

Изготвени са проекти, възложени от оператора „ВиК Варна“ ООД за определяне на СОЗ за подземните водоизточници, които са елемент на водоснабдителната система в обхвата на район „Аксаково”:

- с. Кичево - дренажи „Синолар 1, 2, 3, 4, 5 и 6";
- с. Л. Каравелово - каптирани извори „Трите кладенци–1" и „Трите кладенци-2";
- с. Водица - каптажи „Чучура 1 и 2" и каптаж „Дипсиза" при;
- с. Ботево - дренажи „Дядо Панева чешма"; „Дядо Димитрова чешма", „Боева чешма" и каптаж „Света Марина";
- Вододобивна система „Осеново" - дренаж „Камарата", дренаж „Белия бряг", дренаж „Шейтана" и изворите „Джевизлията", „Пиперковите" в обхвата на;
- Вододобивна Система Аксаково с каптирани извори „Кокиче", „Новия", „Долен Михлюз", „Горен Михлюз", „Тунела", „Йосифовия", „Фонтана", „Картала", „Мильовия", „Прокуроровия", „Кояевия", „Чучура";
- Водоснабдителна система „Батова" с групите Орешак, Куманово и Яребична в долините на р. Батова и притоците и р. Джевезлийска и р. Въгленска. Изградени дренажи и шахтови кладенци и каптирани извори - общо 53 бр.;
- с. Генерал Кантранджиево - Дренаж „Гюрлека", дренаж „Чатал чешма", дренаж „Стамат чешма", дренаж „Ени чешма" и каптираните извори „Чайлъка1" и „Чайлъка2";
- с. Долище - каптаж „Каба мал", каптаж „Събева чешма", каптаж „Черкез гюлю", дренаж „Дренажа";
- с. Зорница - каптажи, дренажи и чешми;
- с. Засмяно - каптирани извори „Извора"; „Ерека"; „Дядо Неделчева чешма"; „Караиванова чешма" и „Карадаа";
- с. Изворско – каптажи, дренажи и чешми;
- с. Радево - Каптаж „Майката";
- с. Климентово - дренажи „Карита 1" и „Карита2 и 3";
- с. Крумово - каптирани извори „Завода", „Коевия" и дренаж „Дренажа";
- Дренажи в землищата на селата Баново, Слънчево и Доброглед;
- с. Новаково - каптирани извори „Пантеона" и „Бошкова чешма".

Ш.4.1.1.3 Външни водоизточници

През южните зони на територията преминават няколко значими магистрални водопровода. Те имат стратегическо значение за осигуряване на необходимите водни количество за Община Варна, както и за гр. Аксаково, гр. Игнатиево, с. Слънчево, с. Припек, както и някои значими стопански обекти извън населените места. Проблем има с трасетата на магистралните водопроводи, включително и през урбанизираните територии. По време на строителството им

терените са били държавни или общински и трасетата са определяни изключително по технически и строителни съображения. След 1990 година започват да възникват конфликти, които нарастват като брой с инвестиционните намерения на новите собственици на имотите и сервитутните отстояния от тръбопроводите. Най-важните водопроводи са:

- „Китка - Варна“ деривационна система с капацитет - 1800 л/сек. Водопроводът е изграден е в периода 1969 - 1975 год. с размери 180/150 см, 165/130 см, ø1650 мм, ø1400 мм, ø1300 мм, ø1000 мм и се намира в добро състояние. Водното количество се осигурява от язовир „Камчия“, като водата постъпва във II водоснабдителна зона. Общата дължина на деривацията е 101,23 км.
- „Девня - Варна“ - Първи етап с оразмерителна проводимост - 300 л/сек. Изграден в периода 1957 -1958 год. от етернит ø546мм. Силно амортизиран, но още е в експлоатация. Предвиден е за ликвидиране.
- „Девня - Варна“ - Втори етап с проводимост 600 л/сек. Изграден е през 1963-64 год. с размери ø1000 мм /стомана/, СБ 105/121 см и дължина 25,24 км. Водните количества от него постъпват във водоеми - I водоснабдителна зона на Варна.
- „Девня - Варна“ - Трети етап с възможна проводимост 2000 л/сек, Изграден е в периода 1989 - 1990 год. с ø1420 мм /стомана/ и дължина 24,50 км. Довежда водни количества от каптирания през 1990 г. извор „Марцияна“ – Девня. Водата постъпва във водоемите на IV градска водоснабдителна мрежа и захранва магистрален водопровод „Варна - Златни пясъци“ - II етап.
- Батова - Варна с капацитет 120 л/сек. Изграден е в периода 1934 -1937 год. с ø400 мм /чугун/. Вече е амортизиран, но е в експлоатация и захранва няколко населени места и урбанизирани територии. За К.К. „Златни пясъци“ осигурява аварийно захранване.

III.4.1.1.4 Мерки за подобряването на работата на водоснабдителната система в общината

Значителна част от водоизточниците са подземни. Големите загуби на вода от амортизацията на водопреносната и разпределителна мрежа обуславя висока енергоемкост на процеса на водоснабдяване, респективно до по-висока цена на водните услуги. Необходимо е да се осъзнае ролята на ВиК инфраструктурата за осигуряване качеството на жизнената среда и повишаване на инвестиционния интерес.

Липсата на средства за превантивна поддръжка и навременна подмяна, недостатъчния тръбен материал и тръбни части са довели до голямо влошаване на водопроводните системи. Голямата част от тях трябва да бъдат по-скоро подменени отколкото ремонтирани, вземайки в предвид количеството на загубите и броя на необходимите поправки. В повечето случаи е

необходимо и увеличаване на проводимостта на тръбопроводите. Намаляването на количествата неотчетена вода е продължителна и сложна задача.

Проблемът със загубите на вода и изключително сериозен и за да се реши е необходимо изготвянето на цялостна програма базирана на Стратегията за управление и развитие на водоснабдяването и канализацията в Република България на МРРБ и Националната стратегия за управление на водния сектор на МОСВ.

Основна цел на програмата е да се намали показателят загуби /неотчетена вода/, като се приеме, че основните компоненти на неотчетената вода са основно два:

- загуби, произтичащи от управлението: неточност на водомери, повредени водомери, неработещи водомери, преоразмерени водомери, неизмервани връзки, незаконни връзки, неизмерена вода от хидранти
- загуби, произтичащи от водопроводната мрежа: видими течове, погрешно зониране, високи налягания, стари водопроводи все още под налягане, малки течове, големи скрити течове

Необходимо е органите за санитарна и здравна защита съвместно с „В и К" ООД провеждат постоянен и периодичен мониторинг с цел осигуряване на системна информация за качеството на подаваната към консуматорите питейна вода, съгласно изискванията на чл.7 и чл.8 от Наредба № 9 към Закона за водите. Съвместната програма за мониторинг се съставя на база обобщени годишни данни и съдържа информация за населените места и пунктовете за пробонабиране по експлоатационно-технически райони; зони на водоснабдяване /съоръжения към зоната, водоснабдени селища, начин на хлориране/ и допълнително водоснабдяване. В случай на установени наднормени стойности на показатели от постоянния и периодичния мониторинг, „В и К" ООД отбира контролни проби вода до отстраняване на неблагополучието и своевременно информира регионалните органи на МЗ.

Условията, които следва да се спазват, с цел рационално използване на водите са залегнали в Стратегията на МРРБ за управление и развитие на водоснабдяването и канализацията в Република България:

- строго спазване принципите и правилата за използване на водните ресурси, строг контрол при използването на подземните води
- предпазване от замърсяване и подобряване качеството на водните ресурси, разработване на технологии за икономично потребление на водни ресурси
- значително подобряване на ефективността на съществуващите водостопански системи.

Голям неизползван потенциал се крие в подземните води от дълбоките водоносни хоризонти, които в преобладаващата си част са хипотермални. Само изградените четири сондажа са с приблизителна ресурсна оценка за около 130 l/s при помпено водочерпене, водно количество което може да удовлетвори цялото потребление на Общината към настоящия момент. Дълбоките сондажи дават вода с отклонения от БДС „Вода за пиене“, но основните нестандартни компоненти са сероводород и температура. Привеждането им в допуските на стандарта е по утвърдени и сравнително не скъпи технологии.

Плитките водоносни хоризонти са с малък и непостоянен дебит и крият риск от повърхностно замърсяване. От тях водовземанията и основните водоизточници за населените места, така че опазването им има стратегическо значение.

Главните довеждащи водопроводи, външни за Общината също имат проводимост, достатъчна за доставяне на разчетните водни количества. Това осигурява необходимата надеждност на водоснабдяването дори в аварийни ситуации.

Съществени са проблемите по водоснабдяването на северните територии с надморска височина над кота 200. Необходимо да се ограничи ползването на питейна вода за поливане в дворовете на селата. Като цяло големият резерв на надеждното водоснабдяване остава намаляването на загубите на вода. При пълно оползотворяване на ресурса на съществуващите водоизточници и привеждане на загубите в стандартни граници, водните количества са достатъчни за удовлетворяване нуждите на населението.

Необходимо е да бъдат ревизирани обемите на съществуващите водоеми, като се гарантира нормативно определен противопожарен запас. За цялата територия на населените места трябва да има осигурен напор по-голям от минимално допустимия.

Подробният анализ на съществуващото положение и направена оценка на състоянието на всички елементи на водоснабдяването извеждат като основен проблем намаляване на загубите на вода и свеждане на техните стойности до 20-25%. Належаща е подмяната на по-голямата част от вътрешна водопроводна мрежа, но съществен принос за крайната цел ще окаже подобряване на състоянието и увеличаване на обемите на водоемите към населените места. Почти всички водоеми са с в края или изтекъл срок на експлоатация за приетите 50 години живот на съоръженията, но Операторът предвижда да ги ползва с необходимите подобрения.

Водоемите трябва да осигуряват нормативния разход на вода за пожарогасене с продължителност 3,0 h в съответствие с изискванията на Наредба № Із-1971/ 2009. Само гр. Аксаково е в категорията населени места с над 5000 жители и оразмерителният разход 10 l/s за всички пожари едновременно, като във водоемите се осигурява запас за пожарогасене не

по-малко от 36 куб.м. вода. Всички останали населени места са с население под 5000 жители и резервирания обем на водоемите е 18 куб.м. за общ разход на вода 5 l/s за ПП нужди.

„В и К" ООД, като експлоатационно дружество има задължение само да поддържа съществуващата мрежа. Инициативата и необходимите инвестиции за увеличаване проводимостта на водопроводите трябва да произтичат от Общината. Некачествените комунални услуги не благоприятстват развитието на инвестиционния процес. Належащо е да се направи разчет на необходимите инвестиции, да се осигури финансиране и да започне мащабна подмяна на съществуващите водопроводи в населените места. Това е и най-голямото предизвикателство по отношение на водоснабдяването на Общината. Така ще се осигурят необходимите водни количества до потребителите при значително снижаване загубите на вода. Възможно е това да стане през Общинска концесия, така че да се привлече частен капитал за публично партньорство.

За подобряване водоснабдяването на някои територии са разработени инвестиционни проекти в различна фаза, но те не са обединени в обща концепция. Следва Общината да изработи стратегия за водоснабдяването, като определи приоритетни проблеми и ускори решаването им. При липсата на изградени водоснабдителни мрежи поземлените имоти се водоснабдяват с вода за питейно-битови цели чрез системи за самостоятелно питейно-битово водоснабдяване по смисъла на Закона за водите и при спазване разпоредбите на Закона за устройство на територията и на Закона за здравето.

III.4.1.1.5 Сервитутни зони около водоизточниците и водоснабдителните съоръжения

Преминаването на главните водопроводи през частни имоти силно ограничава и затруднява достъпа до тях за ремонтни работи и профилактика, а също така значително ограничава възможностите за използване и застрояване на имотите. В комплексното проектиране и устройство на територията, трасета на пътната и уличната мрежа трябва да осигурят прокарването на цялата инженерна инфраструктура под земята. Съществуващите магистрални водопроводи са с огромно стратегическо значение за Общината и съседните населени места, особено гр. Варна и прилежащите му урбанизирани територии. Необходимо е да бъдат осигурени сервитути на водопроводите, които гарантират безпроблемен достъп и нормални експлоатационни условия, включително за ремонтни и строителни дейности. Трасетата носители на магистрални проводи следва да станат елементи на пътната мрежа, като с градоустройствените планове се осигурят нормални ширини и наклони.

За съществуващите водоизточници, водоеми и други съоръжения на водоснабдяването има частично определени санитарно-охранителни зони, но не навсякъде са изпълнени техническите мероприятия за обозначаването им. Като цяло Общината не разполага с информация трасетата и

площадките на В и К мрежите и съоръженията. Водният оператор в лицето на „В и К - Варна“ ООД има паспортизирани елементите на водоснабдяването, но на карти с приблизителна точност и схематични изображения.

Необходимо е да бъде направено пълно и точно заснемане на цялата водоснабдителна инфраструктура, включително необходимите санитарно-охранителни зони. За обектите, за които няма одобрени проекти за СОЗ, такива трябва да бъдат изготвени и приложени. Всички тези данни трябва да бъдат нанесени на цифрова основа и това да стане коректен ограничител на устройствените планове.

Разположнието и размерите на сервитутните ивици се определят съгласно Приложение 1 към чл.5 от *НАРЕДБА № РД-02-20-1 от 5 март 2020 г. за условията и реда за определяне на размерите и разположението на сервитутните ивици и на специалния режим за упражняване на сервитутите на водоснабдителните и канализационните проводи (мрежи) и съоръжения извън населените места и селищните образувания.*

Размери на сервитутните ивици на водоснабдителни проводи (мрежи) и съоръжения извън населените места и селищни образувания				
№	вид на провода/съоръжението	диаметър/размер на водопровода	размер на сервитутната ивица	условия по чл. 5, ал. 2 за промяна на размера и разположението на сервитутната ивица
[1]	[2]	[3]	[4]	[5]
	I. Водопроводи/мрежи			
1	Водопроводи			
1.1.	в земеделски територии	до 1500 mm вкл.	ивица по трасето с широчина 6 m	1. Симетрично разположение на сервитутната ивица спрямо оста на водопровода. 2. Несиметрично разположение на сервитутната ивица спрямо оста на водопровода при наличие на условия за едностранно обслужване на водопровода и при запазване на размера на сервитутната ивица, посочен в колона 4, и спазване на ограничението разстоянието между най-външното очертание на водопровода и границата на сервитутната ивица да е мин. 1,00 m. 3. Допуска се симетрично/несиметрично намаляване на размера на сервитутната ивица, посочен в колона 4, спрямо оста на водопровода с до 0,50 m от двете страни на водопровода за участъци с дължина до 100 m.

		по-големи от 1500 mm	ивица по трасето с широчина диаметъра на водопровода плюс 10 m	4. Допуска се увеличаване на размера на сервитутната ивица с до 60 % от размера, посочен в колона 4, при специфични условия (особености на релефа, инженерно-геоложки/хидрогеоложки условия, налягане във водопровода над 25 атм., разполагане на повече от един водопровод, разполагане на допълнителен (заместващ) водопровод), определено в заданието за изработване на парцеларен план.
1.2.	в горски територии	до 1500 mm вкл.	ивица по трасето с широчина 6 m	1. Симетрично разположение на сервитутната ивица спрямо оста на водопровода. 2. Несиметрично разположение на сервитутната ивица спрямо оста на водопровода при наличие на условия за едностранно обслужване на водопровода и при запазване на общия размер на сервитутната ивица, посочен в колона 4, и спазване ограничението разстоянието между най-външното очертание на водопровода и границата на сервитутната ивица да е мин. 2,00 m. 3. Допуска се увеличаване на размера на сервитутната ивица с до 60 % от размера, посочен в колона 4, при специфични условия (особености на релефа, инженерно-геоложки/хидрогеоложки условия, особености на дървесните видове, налягане във водопровода над 25 атм., разполагане на повече от един водопровод, разполагане на допълнителен (заместващ) водопровод), определено в заданието за изработване на парцеларен план.
		по-големи от 1500 mm	ивица по трасето с широчина диаметъра на водопровода плюс 10 m	
1.3.	в територии на транспорта	независимо от диаметъра на водопровода	съгласно заданието за изработване на парцеларен план при спазване на Закона за пътищата	При условията на Закона за пътищата и подзаконовата уредба към него.

1.4.	в територии, заети от води и водни обекти	независимо от диаметъра на водопровода	съгласно заданието за изработване на парцеларен план	
2	Технологична електронна съобщителна мрежа по трасето на водопровода, обслужваща водоснабдителния обект	независимо от диаметъра на водопровода		Допуска се разположение в сервитутната ивица на водопровода, като минималното отстояние между водопровода и посочения в колона 2 провод е 0,50 m.
3	Ел. проводи, обслужващи водоснабдителния обект	независимо от диаметъра на водопровода		Допуска се разположение в сервитутната ивица на водопровода, като минималните отстояния между водопровода и посочените в колона 2 ел. проводи са: до 35 kV - 0,50 m над 35 kV - 1,00 m

III.4.1.2 Канализация

III.4.1.2.1 Обща част

Канализационните системи в населените места осигуряват отвеждането и пречистването на отпадъчните води и заустването им в съответния водоприемник. Те имат важно значение за поддържането на благоприятна и здравословна жизнена среда, опазване на водните ресурси от замърсяване и поддържане на екологичното равновесие.

През територията на Общината преминават няколко реки и сухи дерета, които са характерни елементи на релефа и природните дадености. Водосборите на някои от тях се формират извън община Аксаково и замърсяването им може да повлияе на съседни територии и водни обекти. Крайните приемници са Черно море и Варненското езеро. Протичащите водни количества са променливи и силно се влият от валежите. Периодът на пълноводие е 4 - 6 месеца през есента и пролетта, а маловодието е 3 - 4 месеца през лятото.

Един от основните приоритети на Общината следва да бъде осигуряване на здравословна среда на населението и екологично съобразни условия за развитие на населените места. За целта е необходимо да се предприемат ред устройствени и експлоатационни мерки за отвеждане и пречистване на битовите отпадъчни води и провеждане на атмосферните води.

Населените места в Аксаковската община имат относително ниска степен на изграждане на канализационната мрежа. Само в гр. Аксаково и гр. Игнатиево по настоящем има частично изградена система за отвеждане на битовите отпадъчни води. Все пак там е съсредоточена основната част от населението и инвестициите в инфраструктура ще бъдат най-осезаеми.

Битовите отпадъчни води от Общината, чрез изградената канална мрежа се включват в главната пречиствателна станция - ПСОВ на град Варна. Довеждащият колектор покрай гр. Игнатиево е с голяма проводимост и удовлетворява оттока на битовите води с резерв за цялата територия, която обслужва.

За ПСОВ-Варна се провеждат редица реконструкции за изграждане на второ биологично стъпало, за подобряване степента на пречистване по отношение на азот и фосфор и др. В баланса на водните количества на Пречиствателната станция са включени тези от Община Аксаково.

III.4.1.2.2 Канализационни мрежи

Данните от оператора „ВиК Варна“ ООД за Община Аксаково към 2010 г. за обща дължина на канализационната мрежа 17,5 km, от които 8,3 km външни колектори. Инкасираните водни количества на отпадъчните води от гр.Аксаково и гр.Игнатиево са общо 424 хил. m3/год. На територията на Община Аксаково няма изградена пречиствателна станция за пречистване на отпадъчни води от населени места. Отпадъчните води, от гр.Аксаково и гр.Игнатиево, се отвеждат и пречистват в ПСОВ-Варна.

Необходимо е да се формулират основните изисквания към проектите за битовата канализация, както и свързаните проблеми, които предстоят за решаване с устройственото планиране. Главната цел е да се ликвидират в маскимална степен заустванията на непречистени отпадъчни води, като същевременно се създаде благоприятна и здравословна жизнена среда. Ефектът ще се изрази в опазване на водните ресурси и почвите от замърсяване и поддържане на екологичното равновесие.

Основната идея е да бъде избрано оптимално решение на проблемите, което да съчетава минимални инвестиционни разходи, висока надеждност и дълговечност на изградените мрежи и съоръжения, обхващане на възможно най-голям брой потребители, като същевременно се търси минимална намеса в околната среда и въздействието върху обитаването й. Строителните методи и технологии трябва да следват най-високите екологични стандарти. Въздействието върху природната среда следва да бъде само в посока подобряване, като се ограничат и дори ликвидират емисиите на изпускани отпадъчни води.

Отпадъчните води от промишлеността нямат особена тежест при формиране на оттока и

замърсяването му. Особено в настоящия етап на стагнация повечето предприятия работят със силно свити производствени мощности. За замърсяванията на водите с концентрации по-високи от допустимите по Наредба 7 от 27-11-2007 на МОСВ, трябва да са изградени местни пречиствателни съоръжения, преди отвеждане към градската канализация.

Другият важен фактор, имащ отношение към формиране оттока на отпадъчните води е животновъдството. Понастоящем големите ферми за отглеждане на животни са със собствени решения за пречистване на отпадъчните води.

Към настоящия етап е възприето общо отвеждане на битовите и промишлените отпадъчни води, поради близкия им състав и относително еднородното замърсяване. Основните варианти по определяне типа на канализационната система са за смесено или разделно отвеждане на атмосферните води. Сравнението на вариантите има три основни аспекта за сравнение - технико-икономически, санитарно-хигиенен и експлоатационен.

Смесената система е по-евтина от разделната система - една обща тръба за всички води. При нея качеството на изпусканите води не е по-лошо от разделната система, но има проблем с изпускане на ограничени количества силно замърсена вода при първото преливане от преливниците. Лесна е за поддръжка, тъй като дъждовните водни количества промиват по естествен начин канализацията, но значително се увеличават механичните примеси на отпадъчните води. Неравномерният отток затруднява работата на пречиствателните станции и усложнява хидравличния им режим. Вероятността за работа под напор и наводняване на обекти е значително по-висока, като предотвратяването на този проблем е значително по-сложно.

Разделната система е по-скъпа от комбинираната система поради дублиране на тръбите за битови и дъждовни води. Като цяло има по-благоприятен санитарен ефект, тъй като не преливат битови води, но в някои случаи дъждовният отток е замърсен с гориво-смазочни материали, а понякога и битов отток от нерегламентирани заустявания. Поддръжката е по-скъпа от необходимостта за промиване на мрежата и профилактика на по-дълга мрежа, но са избегнати някои от недостатъците на смесената система.

В Община Аксаково действащата канализационна система е изграждана като разделна, но работи като хибридна. Обхватът на дъждовната канализация е доста ограничен и за по-голямата част от районите с канализация е изградена само битовата. По тази причина в нея постъпва значителен допълнителен приток при валежи. Само в определени проблемни райони има изградена дъждовна канализация, която не осигурява надеждно отводняване на територията. На малко места са изградени дъждоприемни шахти основно при равнинните зони с опасност от наводняване.

Територииите, в които ще се изгражда нова канализация са пряко обвързани със съществуващата, като приемник и не могат да бъдат подчинени на друго решение. Ограничените ширини на улиците не дават възможност за изграждане на разделна канализация, но минималният диаметър 300 mm и надлъжният наклон позволяват провеждане на част от дъждовните води.

Разположнието и размерите на сервитутните ивици се определят съгласно Приложение 2 към чл.5 от *НАРЕДБА № РД-02-20-1 от 5 март 2020 г. за условията и реда за определяне на размерите и разположението на сервитутните ивици и на специалния режим за упражняване на сервитутите на водоснабдителните и канализационните проводи (мрежи) и съоръжения извън населените места и селищните образувания*

Размери на сервитутните ивици на канализационни проводи (мрежи) и съоръжения извън населените места и селищни образувания				
№	вид на провода/съоръжението	диаметър/размер на провода	размер на сервитутната ивица	условия по чл. 5, ал. 2 за промяна на размера и разположението на сервитутната ивица
[1]	[2]	[3]	[4]	[5]
II. Канализационни проводи/мрежи				
1	Открити канали			
1.1.	в изкоп в земеделски и горски територии	широчина до 6 m	ивица по трасето с широчина по 6 m от двете страни, мерено от оста на канала	1. Не се допуска намаляване на размера на сервитутната ивица. 2. Допускат се участъци с уширения до 8 m от външния размер на канала през 500 м по трасето. 3. Допуска се увеличаване на размера на сервитутната ивица с до 30 % от размера, посочен в колона 4, при специфични условия (особености на релефа, инженерно-геоложки/хидрогеоложки условия), определено в заданието за изработване на парцеларен план.
		широчина от 6 m до 10 m	ивица по трасето с широчина по 10 m от двете страни, мерено от оста на канала	
1.2.	в насип в земеделски и горски територии	независимо от размера	ивица по трасето с широчина по 5 m от двете страни от петите на насипа	

2	Канализационни проводи			
2.1.	в земеделски територии	до 1500 mm вкл.	ивица по трасето с широчина 6 m	1. Симетрично разположение на сервитутната ивица спрямо оста на провода. 2. При възможност за едностранно обслужване на канализационния провод се допуска несиметрично разположение на сервитутната ивица спрямо оста му при спазване на ограничението между най-външното очертание на канализационния провод и границата на сервитутната ивица да има мин. 1,00 m. 3. Допускат се участъци с уширения до 8 м от външния размер на канализационния провод през 500 m по трасето. 4. Допуска се симетрично/несиметрично намаляване на размера на сервитутната ивица, посочен в колона 4, спрямо оста на канализационния провод с до 0,50 m от двете страни на провода/колектора за участъци с дължина до 100 m. 5. Допуска се увеличаване на размера на сервитутната ивица с до 60 % от размера, посочен в колона 4, при специфични условия (особености на релефа, инженерно-геоложки/хидрогеоложки условия, разполагане на повече от един канализационен провод, разполагане на допълнителен (заместващ) канализационен провод), определено в заданието за изработване на парцеларен план.
		по-големи от 1500 mm	ивица по трасето с широчина диаметъра на канализационния провод плюс 10 m	

2.2.	в горски територии	до 1500 mm вкл.	ивица по трасето с широчина 6 m	1. Симетрично разположение на сервитутната ивица спрямо оста на канализационния провод. 2. При възможност за едностранно обслужване на канализационния провод се допуска несиметрично разположение на сервитутната ивица спрямо оста му при спазване на ограничението между най-външното очертание на канализационния провод и границата на сервитутната ивица да има мин. 2,00 m. 3. Допускат се участъци с уширения до 8 м от външния размер на канализационния провод през 500 m по трасето. 4. Допуска се увеличаване на размера на сервитутната ивица с до 60 % от размера, посочен в колона 4, при специфични условия (особености на релефа, инженерно-геоложки/хидрогеоложки условия, особености на дървесната растителност, разполагане на повече от един канализационен провод, разполагане на допълнителен (заместващ) канализационен провод), определено в заданието за изработване на парцеларен план.
		по-големи от 1500 mm	ивица по трасето с широчина диаметъра на канализационния провод плюс 10 m	
2.3.	в територии на транспорта	независимо от диаметъра на канализационния провод	съгласно заданието за изработване на парцеларен план при спазване на Закона за пътищата	При условията на Закона за пътищата и подзаконовата уредба към него.
2.4.	в територии, заети от води и водни обекти	независимо от диаметъра на канализационния провод	съгласно заданието за изработване на парцеларен план	

3	Технологична електронна съобщителна мрежа по трасето на канализационния провод, обслужваща канализационния обект	независимо от диаметъра на канализационния провод		Допуска се разположение в сервитутната ивица на канализационния провод, като минималното отстояние между канализационния провод и посочения в колона 2 провод е 0,50 m.
4	Ел. проводи по трасето на канализационния провод, обслужващи канализационния обект	независимо от диаметъра на канализационния провод		Допуска се разположение в сервитутната ивица на канализационния провод, като минималните отстояния между канализационния провод и посочените в колона 2 ел. проводи са: до 35 kV - 0,50 m над 35 kV - 1,00 m

III.4.1.2.3 Решения за отвеждане на отпадъчните води

За основната част от територията с най-многобройно население в гр. Аксаково и гр. Игнатиево и селата Припек, Доброглед, Слънчево, както и свинекомплекса и птицекомплекса, приемникът за битови отпадъчни води е осигурен. Канализационната мрежа трябва да разшири обхвата си, като се включи в разширението на съществуващите колектори от Игнатиево и Аксаково към ПСОВ - Варна. За Аксаково и Игнатиево е необходимо изграждане на нова битова канализация по всички улици, по които няма съществуваща, така че да бъдат осигурени имотите с приемник на битовите отпадъчни води и бъдат обхванати цялото население, промишленост и обществено обслужващи обекти.

За останалите населени места от тази ос няма изградена канализационна мрежа. Възможно е изграждане на нова и присъединяване с нови колектори към приемника ПСОВ - Варна. Същото може да стане и за свинекомплекса и птицекомплекса след техните локални пречиствателни станции. Теренът позволява изграждане на гравитачна връзка от с.Баново.

В Източната територия на Общината са селата Кичево, Куманово и Орешак. Особеността й е в това, че е в непосредствена близост с извори за питейно водоснабдяване или лежи в зона с високи подпочвени води. Това значително увеличава санитарния риск от замърсяване на водоносни хоризонти. Като се има предвид интензивното застрояване на трите села и произтичащата от това необходимост от решаване на проблема с отпадъчните води се налага решението за отвеждането им посредством водоплътна канална система. По тоя начин ще се

запази чистотата на водосбора на водоснабдителната система от каптажи и кладенци в поречието на р. Батовска при с.Куманово и с. Орешак. Възможно е отвеждането на отпадъчните води от трите села в източна посока до включването им в съществуваща канална мрежа на гр. Варна чрез система от КПС и колектори.

За останалите населени места в Общината няма добра перспектива за решавне на проблемите с канализацията. Единствено селата Л.Каравелово и Въглен са с население над 1000 жители и има предпоставка за изграждане на канализационна система и централизирано пречистване на битовите води. Резонно е да бъдат възприети технологични решения за ПСОВ с естествени процеси на пречистване, за да се снижат максимално експлоатационните разходи.

Недостатък на локалните ПСОВ е вписването им в урбанизираните територии, поради значителните санитарно-хигиенни зони, определени в Нормите за проектиране. Съществен проблем е изпускането на пречистени води и влиянието на сухия отток в приемниците – дерета или водни обекти. Значителни са местните ограничения от санитарни съображения, за оползотворяване на пречистените води за мелиоративни и други стопански нужди, въпреки добрите практики от развитите Европейски държави.

За другите села с по-малък брой жители остава реална само възможността за локални решения във всеки имот с всички съпътстващи проблеми и недостатъци на обитаването. Основен критерий следва да бъде предпазване на водоносните хоризонти от замърсяване.

3.4.1.2.4. Развитие на канализационната мрежа

За всички населени места е необходимо устройствено планиране, осигуряване на източници на финансиране, инвестиционно проектиране и изграждане на канализационната мрежа.

Устройствените проблеми на канализацията са най-значимите за цялата инженерно-техническа инфраструктура.

- катастрофално изоставане на инфраструктурно осигуряване на териториите от обитаването им;
- отсъствие на обвързаност между водоснабдяването на териториалните единици и изпреварващото или едновременното им отводняване;
- липса на комплексен подход при изграждането на мрежите на канализацията, както с водопроводите, така и с транспортните комуникации;
- неравномерност, не само във фактическото състояние на различните инфраструктурни системи, но и по отношение на техническите възможности за по-нататъшното им развитие и доизграждане.

Независимо от темповете за изграждане на канализацията, към нея ще бъдат включени не повече от 80 - 90% от населението. Може да се очаква, че колкото по-интензивно се развива

инвестиционния процес, толкова по-висок процент територии ще изостават от изграждането на инфраструктурата и толкова по-голям ще бъде относителния дял на обектите с локални и временни решения.

Главният приемник за битови отпадъчни води е външен за Общината. За ПСОВ - Варна трябва да бъдат осигурени условията за модернизация и увеличаване на призводителността. Също чрез реконструкцията може да се осигури увеличаване интензивността на обработка на утайките, за да могат да се ползват като тор в селското стопанство. Понастоящем една част от биологически пречистените води се ползват за напояване на селскостопански култури около гр. Игнатиево. Необходимо е от една страна да се увеличат площите за напояване и от друга да се проучат варианти за използване след допречистването им като условно чисти, като се освободят ползваните понастоящем питейни води.

III.4.1.2.4 Провеждане на атмосферни води

Отвеждането на дъждовните води става към Черно море и Варненското езеро през съществуващите дерета, оформящи естествените водосборни области. Поради климатичните особености, липсва трайна снежна покривка и валежите са предимно от дъжд. Най-интензивните валежи, имащи отношение оразмерителната проводимост на деретата и каналите са през лятото.

Деретата са важен елемент, както на инфраструктурата в населените места, така и на природната среда. Необходимо е да се изготви стратегия за поддържане на деретата, съобразени с всички заинтересовани страни. Добрата проводимост е от изключителна важност за провеждане на бедствени валежи и може да се осигури с увеличаване обхвата на облицованите участъци, редовното им почистване и поддържане, включително и растителността в необлицованите участъци. Това предполага, че собствеността на деретата не може да бъде частна, каквито случаи вече се наблюдават, включително и застрояване, в резултат на реституционни процеси.

Най-сериозният проблем е със замърсяването, което отводнителните съоръжения формират при сух отток. Общата идея, е че замърсяванията с битови води трябва да се ликвидират при източниците, като се опазва чистотата на приемниците.

Наводненията на територията на област Варна обикновено са поройни. Те се проявяват когато интензивността на водообразуване при проливни валежи наруши отточния модул на терените или действителния отточен модул на изградената канализационна система на територията на районите на града и населените места. Поройните наводнения не са свързани с наличието на речна мрежа и могат да

възникнат след интензивен валеж, независимо от състоянието на водния режим в нея. Особено опасни са поройните наводнения за населените места и районите, където водонепропускливите, улични и тротоарни настилки създават условия за формиране на потоци с голяма скорост на водата, бърза концентрация и почти никакви загуби от инфилтрация в почвата. Подобен ефект се получава и в дерета, с голям наклон на дъното и скатовете, където бързата концентрация на оттичащите се води от водосборните райони е в състояние да породи катастрофални водни потоци с много малка трайност, но висока разрушителна сила. Намаляването на риска от наводнения се осъществява преди всичко чрез изграждане на хидротехнически съоръжения, добро устройствено планиране на територията. Необходимо е и редовно почистване на коритата на деретата и каналите и поддържането им в условия на осигуряване проводимостта на водите.

Дългосрочните прогнози са, че въздействията на климатичните промени в района ще доведат до повишаване на температурите, засушавания, намаляване на годишното количество валежи и земите, подходящи за земеделие. В същото време ще се засилят и екстремални събития, със засилена честота като бури, щормове, проливни дъждове. За страната като главна причина за възникване на кризисни събития в транспорта, селското и горско стопанство, инфраструктурата и другите сектори на икономиката, са посочени проливните дъждове и следващите ги наводнения. За оценка на комбинираното въздействие на тези промени е изчислен индекс на уязвимост от климатичните промени за регионите по NUTS 2 за целия ЕС. Според този индекс областта попада в 4 група /от общо 6/ с висока уязвимост от климатичните промени. До момента на територията на Област Варна промените на климата се проявяват главно чрез дъждовната компонента на климатичните контрасти и по-слабо чрез засушаванията. Последните не са били нито толкова продължителни, нито толкова тежки, че да доведат до мащабни горски или полски пожари.

В следствие засушаванията, съществува също така и риск от проблеми с питейното водоснабдяване. Режимите за снабдяване с питейна вода, при които се налага последователно включване и изключване на водоподаването към отделни части на града, поради недостиг на питейна вода, са нещо крайно неприятно от социална гледна точка, а освен това, то води и до редица технологични проблеми, в т.ч. и до предизвикване на аварии.

Рискът от климатични промени се определя като вероятен. Предвид факта, че се предвиждат мерки за намаляване на загубите във водоснабдителните системи се счита, че ще се минимизират последствията върху водоснабдяването.

III.4.2 Електропреносна система

III.4.2.1 Електроснабдяване

Електроснабдяването на Община Аксаково се е изграждало в тясна връзка с електроизграждането на Община Варна поради териториалната близост. На територията на общината няма захранващи подстанции 110/20kV за битово потребление. Електроснабдяването се осъществява от мрежа 20 kV.

III.4.2.1.1 Подстанции

На територията на общината има само една подстанция 110/20 kV „Фамтекс" която е ведомствена.

Предстои изграждане на нова промишлена зона в землището на с. Слънчево, местността „Побити камъни" за захранване на която ще е необходимо изграждане на нова подстанция 110/20 kV. За присъединяване на подстанцията към електропреносната мрежа на 110 kV е необходимо искане за присъединяване към ЕСО ЕАД.

III.4.2.1.2 Електропроводни линии

Кабелни електропроводни линии - няма

Въздушни електропроводни линии (ВЕЛ) на територията на общината.

№	Наименование	Напрежение	Собственик
1.	ВЕЛ „Сирена"	110kV	ЕСО ЕАД
2.	ВЕЛ „Екрене"	110kV	ЕСО ЕАД
3.	ВЕЛ „Изгрев"	110kV	ЕСО ЕАД
4.	ВЕЛ „Луна-Почивка"	110kV	ЕСО ЕАД
5.	ВЕЛ „Д. Ганев"	110kV	ЕСО ЕАД
6.	ВЕЛ „Аврора-Албатрос"	110 kV	ЕСО ЕАД
7.	ВЕЛ „Азот – Дракон"	110 kV	ЕСО ЕАД
8.	ВЕЛ „Кичево-Батово"	110 kV	ЕСО ЕАД
9.	ВЕЛ „Одесос"	220 kV	ЕСО ЕАД
10.	ВЕЛ „Приморец"	220 kV	ЕСО ЕАД

Предвидено е трасе за изграждане на ВЕЛ 110 kV за връзка между подстанция „Каварна" 110/20 kV и подстанции „Варна Север" и „Варна Запад". Освен това за захранване на новата подстанция 110/20 kV, е предвидено примерно трасе за присъединяване към ВЕЛ 110 kV „Дракон", което предстои за съгласуване с ЕСО ЕАД.

Предвидено е и отклонение от ВЕЛ „Дракон" до нова п/ст „Побити камъни" 110/20kV, която да захранва нова промишлена зона.

Нанесени са сервитутните зони на всички ВЕЛ, като са отчетени както изискванията на Наредба №16 за сервитутите на енергийните обекти, съгласно Приложение №5 към чл.7, ал.1, т.5 за съществуващи електропроводи извън населените места.

Напрежение ВЕЛ [kV]	При трасе извън населени места и селищни образувания – земеделски земи От оста на ВЕЛ [м]	При трасе през населени места и селищни образувания От оста на ВЕЛ [м]
220 kV една тройка	30м	26м
110kV	24м	14м
20 kV	10м	7м

При разработката на подробни устройствени планове и инвестиционни проекти да се:

- заснемат точно и да се отразяват сервитутите на ВЕЛ, както и минималните нормативни отстояния до сгради и съоръжения, съобразно предвиденият клас на пожарна опасност;
- проверяват нормираните габаритни разстояния на нови и съществуващи пресичания и сближавания с пътища, тръбопроводи и др.
- при необходимост от изместване на съществуващи ВЕЛ се използват разпоредбите на чл.10 от НАРЕДБА № 6 от 24.02.2014 за присъединяване на производители и потребители на електрическа енергия към преносната или към разпределителните електрически мрежи

В сервитутните зони на ВЕЛ подлежат на съгласуване с титуляра:

- дейности съгласно чл. 14 ал.2 от Наредба №16
- работа и преминаване на извънгабаритен товар с височина над 4.0м
- изграждане на линейни инфраструктурни обекти
- промяна на вертикалната планировка на съществуващи пътища и терени
- ново залесяване и отглеждането на трайни насаждения
- извършването на пожароопасни и взривоопасни работи, респективно – изграждане на обекти с такива характеристики

За осигуряване на безопасност за хора и съоръжения да се спазват:

- минималните отстояния на взривоопасни или пожароопасни обекти да се съобразят с изискванията на чл.695 от Наредба №3 НУЕУЕЛ и Наредба Із-1971;
- метални огради да се изграждат съгласно изискванията на чл. 218 от Наредба №3 НУЕУЕЛ;
- успоредно преминаващи кабелни линии - чл.381 от Наредба №3 НУЕУЕЛ;

- всички други нормативни изисквания на действащото законодателство, касаещи изграждането на сгради, съоръжения и др. в близост до електрически съоръжения.

III.4.2.2 Източници от регионално и републиканско ниво.

Основен източник на захранване на Общината е ЕЕС на Република България.

На територията на Общината има изградени възобновяеми енергийни източници (ВЕИ).

По данни на Агенцията за устойчиво енергийно развитие (АУЕР), действащите в момента ВЕИ са:

Обект	Адрес на обекта	Инсталирана мощност (MW)	Източници
ЕГОТ „Енерготрейд“ ООД 103896949	Варна, Аксаково, Кичево	0.45	ВЕ
ФЕБА „ФЕБ Аполон“ ООД 200738592	Варна, Аксаково, Игнатиево	0.28567	СЕ

III.4.2.3 Разпределителна мрежа

Основен доставчик на електроенергия е „Електроразпределение Север“ АД (ЕРП Север).

III.4.2.3.1 Разпределителна мрежа 20kV

Електропроводи и кабелни линии 20kV

Електропроводите /въздушни и кабелни/ 20kV за захранване на селищата в Община Аксаково са изградени така, че да се реализират пръстени с цел резервираност, както на битовите така и на промишлени потребители. В по-голямата си част електропроводите са собственост на „ЕРП Север“ АД, като всички се управляват от градската диспечерска служба.

Електропроводите 20kV са съставени от въздушни линии основно в крайградските зони и селищата и кабели с омрежен полиетилен тип САХЕкТ в гр. Аксаково.

Въздушните електропроводи 20kV създават ограничения със сервитутите си в урегулираните територии и подлежат на постепенно кабелиране.

Като цяло електроразпределителната мрежа 20kV е в добро състояние. Авариите по електропроводните линии 20kV основно се дължат на остаряла изолация.

Развитието на мрежа средно напрежение да се предвижда с използване на кабели 20kV. Трасетата на кабелните и въздушни линии се определят с техническите проекти по реда на ЗУТ.

Препоръчва се в промишлените зони въздушните електропроводи 20kV при възможност да се ликвидират и да се изгради кабелна мрежа. Целта е да се освободят допълнително производствени терени, които сега са блокирани от съществуващите сервитути на ВЕЛ 20kV.

III.4.2.3.2 Трансформаторни постове и Възлови станции

На територията на гр. Аксаково и околностите са изградени зидани трафопостове в самостоятелни УПИ, вградени трафопостове, КТП, БКТП и мачтови трафопостове

В по-голямата си част трафопостовете са собственост на „ЕР Север“ АД и се управляват от градската диспечерска служба.

Една част от трафопостовете в промишлените зони са частна собственост.

С развитието на селищните системи ще се налага изграждане на нови трафопостове за осигуряване на мощности за нарастващото с всеки ден потребление съгласно Закон за енергетиката и Наредба №6 за присъединяване на производители и потребители.

III.4.2.3.3 Ел. мрежа 0,4 kV

Електрическата мрежа ниско напрежение в населените места в по-голямата си част е въздушна. Кабелни линии НН има в гр. Аксаково. За разлика от останалите нива на мрежите, мрежа 0,4 kV е с най-голям обем като дължини и брой съоръжения. Недоброто състояние на мрежа НН води до влошаване качеството на доставената ел. енергия.

Като разпределителни табла се използват полимерни разпределителни кутии.

Важен проблем е уличното осветление на населените места в общината. Уличната осветителна мрежа на територията на общината е в задоволително техническо състояние. При реконструкцията на УО да се използват енергоспестяващи осветителни тела.

III.4.2.4 Изводи и препоръки

Електропреносна система

Захранването на Община Аксаково е ориентирано към 20kV. Има връзка с ЕЕС като всяка линия е свързана най-малко с два електропровода 20 kV в пръстен с което е осигурена втора категория по сигурност на електрозахранването.

Електроснабдяването на Община Аксаково следва и за в бъдеще да се разглежда свързано с развитието на съседните общини като цяло.

Разпределителна мрежа

За подобряване на електрозахранването на Общината да се рехабилитират въздушните електропроводи и обновят трансформаторните постове с монтиране на съвременно оборудване.

Електроразпределителната мрежа 0,4kV да се обновява с използване на усукани проводници с достатъчна проводимост за доставка на качествена ел. енергия на потребителите.

Като отчетем разрастването на промишлените консуматори и селищните системи следва да се работи по включване на нови мощности на страна 20kV след сключване на договори с „ЕРП

Север“ АД. Развитието на мрежи СН е желателно да се изпълнява с кабели 20kV с използване на общински пътища за прокарване.

Изграждането на нови съоръжения за развитие на електроразпределителната мрежа е съгласно наредбата за присъединяване на потребители и производители на ел. енергия след сключване на Договор с „ЕРП Север“ АД.

При разработването на ПУР, ПУП-ПРЗ по райони да се определят терени за изграждане на трафопостове и прокарване на електропроводни линии / кабелни или въздушни/.

Перспективи за развитие на електроенергийната инфраструктура от „Електроразпределение Север“ ЕАД

Основни акценти в инвестиционната и ремонтна програма на „ЕРП Север“ са развитието на мрежата, повишаване качеството и сигурността на захранване, чрез подмяна на кабелни линии с изчерпан капацитет, изграждане и модернизиране на възлови станции с телеуправление и телемеханика на средно напрежение.

III.4.2.5 Възобновяеми източници

Слънчева енергия

Фотоволтаичните централи са една добра възможност за този район. Трябва да се обърне внимание на покривни ФвЕЦ както за промишлените, така и за битовите потребители.

Добро решение е използването на слънчевата енергия за БГВ и подпомагане на отоплението.

Биомаса

За промишлените потребители е възможно използването на биомаса, като възобновяем източник за производство на топлоенергия. Комбинираното производство на електрическа и топлинна енергия от биомаса има потенциал за най-рационалното използване на този енергиен източник.

Вятърни електрически централи

В района на общината има голям ветрови потенциал за изграждането на вятърни електрически централи.

Водно електрически централи

В района на общината няма ресурси за изграждането на водно електрически централи.

Електро-разпределителната мрежа има възможност за присъединяване на производители на ел. енергия от възобновяеми източници, като в зависимост от мощността на източника се присъединяват към разпределителната или преносната мрежа.

III.4.2.6 Енергийна ефективност

Повишаването на енергийната ефективност трябва да е приоритет както за промишлените така и за битово/административните потребители.

Повишаването на енергийната ефективност ще допринесе за ограничаване на емисиите от въглероден диоксид и други парникови газове и съответно ще спомогне за предотвратяване на изменението на климата.

Една от мерките, която българското правителство е предприело за повишаване на енергийната ефективност е Законът за енергийната ефективност. Той въвежда изискванията на Директива 2006/32/ЕО и урежда обществените отношения, свързани с провеждането на държавната политика за повишаване на енергийната ефективност при крайното потребление на енергия и предоставянето на енергийни услуги.

Промишлени потребители

За промишлените потребители е възможно използването на системи за комбинирано производство на топло- и електроенергия (когенеративна система), която се определя като най-важна опция в най-добрите налични техники за енергийна ефективност и намаляване на емисиите на парникови газове.

Административни потребители

Община Аксаково има разработена „Програма за енергийна ефективност на община Аксаково за периода 2017-2020 година“, в която да се включва саниране на сградния фонд и използването на осветителни тела за уличното осветление с ниска консумация на ел. енергия.

В програмата за енергийна ефективност се поставят следните основни цели:

- намаляване на разходите за горива и енергия;
- намаляване бюджетните разходи за енергия;
- намаляване на замърсяването на околната среда - намаляване на вредните емисии в атмосферата;
- подобряване на качеството на енергийните услуги;
- изграждане/реиновация на инфраструктура, газификация;
- енергоспестяващо улично осветление;
- нови ВЕИ.

При разработването на общински проекти да се включват възобновяеми енергийни източници (покривни фотоволтаици за собствена консумация). Тези мерки за енергийна ефективност се толерират от европейските програми за финансиране и са подходящи за намаляване на потреблението на електрическа енергия.

Битови потребители

Битовите потребители трябва да прилагат мерки за енергийна ефективност с цел да намалят сметките си за електрически ток, като същевременно повишават комфорта на своите жилища. Основните мерки са саниране на сградния фонд и използване на енергийно-ефективни уреди и осветление.

Използването на термопомпи за климатизация също е икономически целесъобразна мярка за енергийна ефективност.

При разработването на нови проекти и реконструкцията на съществуващи сгради да се включват възобновяеми енергийни източници (покривни фотоволтаици за собствена консумация). Тази инвестиция се изплаща за около 10 години, като тенденцията е този срок да се намалява поради покачването на цената на електроенергията.

III.4.2.7 Прогноза

Предвидените нови жилищни и промишлени зони за развитие налагат развитие на съществуващата електрическа мрежа.

В промишлената зона на гр. Аксаково се налага изграждане на Възлова станция 20 KV захранена с две кабелни линии от подстанция „Варна Север" 110/20 kV.

Предвижда се изграждането на нова подстанция 110/20kV за захранване на нова промошлена зона от 8 000 декара в землището на с. Слънчево и присъединяването и към електропреносната мрежа високо напрежение.

Като отчетем разрастването на промишлените консуматори и селищните системи следва да се работи по включване на нови мощности на страна 20kV след сключване на договори с „ЕРП Север" АД. Развитието на мрежи СН е желателно да се изпълнява с кабели 20kV с използване на общински пътища за прокарване.

Изграждането на нови съоръжения за развитие на електроразпределителната мрежа е съгласно наредбата за присъединяване на потребители и производители на ел. енергия след сключване на Договор с „ЕРП Север" АД и ЕСО ЕАД.

При разработването на ПУР, ПУП-ПРЗ по райони да се определят терени за изграждане на трафопостове и прокарване на електропроводни линии / кабелни или въздушни/

Електроразпределителната мрежа 0,4kV да се разширява и обновява с използване на усукани проводници с достатъчна проводимост за доставка на качествена ел. енергия на потребителите.

III.4.3 Топлоснабдяване. Газоснабдяване

Един от основните фактори за нормалното функциониране на всяка община е енергоснабдяването. То се състои от няколко подсистеми: топлоснабдяване; газоснабдяване; електроснабдяване; снабдяване с горива за транспорта; снабдяване с горива за отопление и технологични нужди; използване на възобновяеми енергийни източници (ВЕИ). Всички тези подсистеми са взаимно свързани и са част от енергийната система на Р. България и затова развитието им е залегнало в програмите и стратегиите на правителствата в унисон с дългосрочните решения не само на Европейския съюз, но и на международната общност за постигне на икономически и социален просперитет, както и за предотвратяването на екологични рискове и кризи. Прогнозните разработки, дадени по-долу, са направени на основа на гореспоменатите фундаментални принципи за две от подсистемите – топлоснабдяване и газоснабдяване. Обединени са в една част: топло- и газоснабдяване, защото обслужват едни и същи потребности на Община Аксаково.

III.4.3.1 Топлоснабдяване.

В Община Аксаково няма централизирани системи за топлоснабдяване. В повечето населени места се използват локални източници за отопление на по-големите сгради и производствени предприятия, а повечето къщи се отоплява на твърдо гориво. Развитието на централно топлоснабдяване в малките населени места е нерентабилно и малко вероятно.

Друга форма на топлоснабдяване ще бъдат децентрализираните системи за отделни сгради или групи от сгради. Особено подходящи за разглежданите територите са малки или средни районни отоплителни централи на биомаса. Биомасата е възобновяем енергиен ресурс и технологиите използващи биомаса са модела за бъдещо развитие на топлоснабдяването в Община Аксаково.

III.4.3.2 Газоснабдяване

Газоснабдяване – съществуващо положение.

В землището на Община Аксаково са изградени два газопровода високо налягане, собственост на „Булгартрансгаз“ ЕАД:

- Газопроводно отклонение „Варна“ – приет с протокол обр. 16 от 1985г.
- Газопроводно отклонение „Страшимирово“ – приет с протокол обр. 16 от 1978г.

Основни ограничения за ползването на терените, наложени от съществуващите газопроводи са:

- Съгласно Наредба № 16/09.06.2004г. за сервитутите на енергийните обекти, Приложение№3, т.2 до т.5, се определят минималните размери на сервитутни зони на газопроводи и на съоръжения към тях, където не се допуска всякакъв вид строителство,

засаждане на растителни видове с развита коренова система и др. (чл.20 от Наредбата), като за преносни газопроводи с диаметър до Ду 1000 са ивици с широчина по 15м от двете страни на газопровода;

- Зона за превантивна устройствена защита за дадените газопроводи, в която са установени ограничения за строителство, съгласно Наредба №6/25.11.2004г. за технически правила и нормативи за проектиране, изграждане и ползване на обектите и съоръженията за пренос, съхранение, разпределение и доставка на природен газ, Приложение към § 1, таблица 2, колона 3 е 150 м от двете страние на оста на газопровода.

Трасетата на преносните газопроводи са обозначени с репери, извършено им е геодезическо заснемане и същото е представено на компетентните органи по ЗКИР.

„Булгартрансгаз“ ЕАД изгради и веведе в експлоатация нова Автоматична газорегулираща станция (АГРС) „Игнатиево“ в землището на гр. Игнатиево, която осигурява необходимите количества газ и налягане за съществуващите потребители от района на гр. Варна по съществуващия газопровод като след нея, на изхода й е осигурено налягане над 1,6MPa, (до 2,5 MPa). Съществуващият газопровод в участъка от гр. Игнатиево до гр. Варна остава със статут на преносен газопровод с клас II по смисъла на Таблица №2 от Приложение към § 1 на Наредба №6/25.11.2004г. Ограниченията, които се налагат върху имотите, попадащи в съществуващия сервитут (по 15 м от двете страни на оста му) остават в сила, а за зоната за превантивна устройствена защита ще се прилагат разстоянията от колона №8 на Таблица №2 на Наредба №6/25.11.2004г., т.е. по 75 м от двете страни на оста на газопровода.

Съществуващата газорегулираща станция Варна продължава да функционира като такава и след изграждането на АГРС Игнатиево.

Разпределителните газопроводи на „Аресгаз” ЕАД извън регулация преминават по полски и други пътища и сервитутът им е в сервитута на пътя, в който се изграждат.

Разпределението на природен газ на територията на Община Аксаково се извършва от газоразпределителното предприятие „Аресгаз” ЕАД. „Аресгаз” ЕАД – лицензиант за разглежданата територия – е газифицирало част от град Аксаково и някои промишлени обекти извън рамките на града, в програмата си е заложило газификация на малка част от населените места в общината. Сервитутът в урбанизираните територии за полиетиленовите газопроводи е по 0,4м от двете страни на газопровода.

Газоснабдяване – прогноза.

Газоснабдяването на Община Аксаково, поради ниската плътност на застрояване и големите разстояния, е неизгодно икономически и не е залегнато в програмата на лицензианта на територията. С изключение на гр. Аксаково, гр. Игнатиево и зоната между тях и с. Тополи, в останалите населени места газификация е по-вероятна с компресиран природен газ.

Предвидено е изграждане на промишлена зона до с. Слънчево, Община Аксаково и за осигуряване на необходимото количество природен газ за захранване на бъдещата промишлена зона ще се предвиди изграждане на разпределителен полиетиленов газопровод до Ду700мм на „Аресгаз" ЕАД, който ще започва от АГРС „Игнатиево" и ще върви под полски пътища и в сервитути на общински и републикански пътища, като сервитутът му ще е ивици с широчина по 2 m от двете страни на газопровода.

Трябва веднага да се отбележи, че развитието на газопреносните и газоразпределителните мрежи зависи изцяло от инвестиционните намерения на лицензиантите и преносния оператор, както и от заявения интерес от страна на потребителите.

Развитието на газоснабдяването е алтернативата за отопление, охлаждане и битово-горещо водоснабдяване на жителите на Община Аксаково заедно със възобновяемите енергийни източници.

Нарастването на цените на петролните продукти /течни горива и пропан-бутан/, както и необходимостта от резервоари за съхранение ги прави все по-непривлекателни за потребителите. В транспорта също се наблюдава тенденция на увеличаване броя на автомобилите, използващи природен газ.

Дървата и въглищата от своя страна са по-евтини, но също изискват място за съхранение и експлоатацията на горивните уредби е по-трудна. Недостатъци са голямото замърсяване – от димните газове и от пепелта и ниския коефициент на полезно действие на горивните уредби.

Основен конкурент на природния газ се явява използването на електрическа енергия за климатизация чрез конвенционалните термопомпени системи, които обаче въпреки ниската себестойност на получената топлина не могат да предложат необходимия комфорт в помещенията, а и при по-ниски температури са недостатъчно ефективни. Не трябва да се пренебрегва и първоначалната инвестиция за термопомпите. Отоплението с електрически нагреватели е с най-ниски първоначални инвестиции, но цената на получената топлина е толкова висока, че го обезсмисля дори и при използване на акумулаторни печки, използващи нощна енергия.

Предвидени са и далекоперспективни направления на газоразпределителната мрежа. Едното направление е от гр. Аксаково към гр. Добрич, а другото направление е от гр. Аксаково към гр. Каварна за захранване на близките села.

III.4.4 Телекомуникации (електронни съобщения)

Изграждането на електронните съобщителни мрежи, съоръженията и свързаната с тях инфраструктура се извършват по реда на Закона за електронните съобщения - ЗЕС (ДВ. бр.41 от 22.05.2007г.), Закона за електронните мрежи и физическа инфраструктура – ЗЕМФИ (ДВ. бр.21 от 09.03.2018г.) и Закона за устройство на територията.

Прилагането на Закона за електронните мрежи и физическа инфраструктура (ЗЕМФИ) ще осигури правилно конфигурирана, рационално и ефективно изпълнена телекомуникационна мрежа. Този закон урежда обществените отношения, свързани с:

1. разполагането, ползването, поддържането и развитието на електронните съобщителни мрежи;

2. осигуряването на достъп до използването на съществуваща физическа инфраструктура, включително такава инфраструктура, обслужваща други видове мрежи;

3.съвместното планиране и ползване на физическата инфраструктура;

4.правата и задълженията на мрежовите оператори, свързани с дейности за намаляване на административната тежест и създаване на условия за улесняване на процедурите чрез установяване на Единна информационна точка и осигуряване на възможност за координиране, включително по електронен път, на планирането, изграждането и поддържането на физическа инфраструктура и разполагането на електронни съобщителни мрежи;

5.подобряване на междусекторната координация по отношение на съвместното планиране, изграждане, ползване и поддържане на физическа инфраструктура за разполагане на електронни съобщителни мрежи;

Съгласно ЗЕМФИ, Чл.47. (1) Дейностите по инвестиционно проектиране, съгласуване и одобряване на инвестиционните проекти, по издаване на разрешение за строежи въвеждане в експлоатация на физическа инфраструктура за разполагане на електронни съобщителни мрежи и приемно-предавателни станции се извършват при условията и по реда на ЗУТ. Вече изградена подземната физическа инфраструктура ще служи за разполагането и монтажът на електронна съобщителна мрежа (която не представлява физическа инфраструктура).

Трасето на линейната физическа инфраструктура за разполагане на електронни съобщителни мрежи се определя с подробния устройствен план, одобрен при условията и по реда на Закона за устройство на територията.

Когато трасето на физическата инфраструктура за електронни съобщителни мрежи е извън обхвата на пътя, се изготвя подробен устройствен план - парцеларен план.

Съгласно Чл. 59 от ЗЕМФИ, операторите на електронни съобщителни мрежи са възложители на строителство на физическа инфраструктура за разполагане на електронни съобщителни

мрежи, в това число на приемно-предавателни станции, по смисъла на чл. 161 от Закона за устройство на територията.

Кабелните електронни съобщителни мрежи се разполагат подземно.

Разполагането може да се осъществи във физическа инфраструктура при условията на съвместно ползване по реда на ЗЕМФИ.

Кабелни електронни съобщителни мрежи могат да се разполагат въздушно само:

1. извън границите на урбанизираните територии;

2. в урбанизирани територии с население до 10000 жители;

3. в квартали, части от квартали, попадащи в устройствени жилищни зони с преобладаващо ниско застрояване на урбанизирани територии и с население над 10 000 жители, в които не е налице или не е достъпна подземна физическа инфраструктура на мрежов оператор и е налична стълбовна физическа инфраструктура на мрежов оператор.

Въздушно разполагане на кабелни електронни съобщителни мрежи не се допуска в селищни образувания с национално значение, както и в населени места или части от тях, обявени за резервати с историческо, археологическо, етнографско или архитектурно значение.

Горе изложеното има за цел да подчертае, че Общината в качеството си на „Мрежов оператор“ трябва да изгради физическата инфраструктура при планирането и реализацията на уличната инфраструктура. При изграждането на тротоарите и на пресичанията, следва да се положат по тръби PVC ф110 за изтегляне на оптични кабели и съответния брой разпределителни шахти.

Съгласно ЗЕМФИ, „Мрежов оператор“ е лице, което предоставя или което има право да предоставя обществени електронни съобщителни мрежи и/или услуги, както и лице, разполагащо с или предоставящо техническа, в това число физическа инфраструктура, предназначена да осигурява:

- услуга за производство, пренос или разпределение на:

а) природен газ;

б) електрическа енергия, включително външно обществено осветление;

в) топлинна енергия;

г) вода, включително отвеждане или пречистване на отпадъчни води и канализация, и дренажни системи;

- транспортни услуги, включително железопътни линии, метрополитен, пътища, пристанища и летища.

За целите на този закон „Мрежов оператор“ е администрацията, управляваща пътя, както и възложителят на нов строеж или на основен ремонт на съществуващи пътища в

урбанизираните територии или улични мрежи и съоръжения на техническата инфраструктура и вътрешно кварталните пространства, включително общини.

„Физическа инфраструктура“ е всеки елемент от мрежа на мрежови оператор, който е предназначен за разполагане на други елементи от мрежа, без самият той да се превръща в активен елемент от мрежата, като тръбопроводи, мачти, канали, инспекционни шахти, шахти, разпределителни кутии, сгради или подстъпи към сгради, антенни съоръжения, кули и стълбове.

Към момента мобилните абонати на трите оператора „Виваком“, (Мобилтел) - „А1“ и (Глобул) – „Теленор България“, с правоприемник от 01.07.2020г. „Цетин България“, са пропорционално разпределени на територията на страната и в частност на територията на община Аксаково. Водеща за района остава мрежата на Виваком България ЕАД поради няколко причини:

- добра степен на телефонизация, като резултат от бързо развитие на комуникациите в региона преди приватизацията на предприятието;
- привързаност на абонатите към дълго използваната система;
- наличие на изнесен цифров капацитет от областния град.

Общинският център Аксаково се обслужва от цифрова централа на Виваком България ЕАД, която замести аналоговата централа действала до цифровизацията на предприятието. Основните медни и оптични кабели са положени подземно. Разпределителната и абонатна подземна кабелна мрежа е добре развита и позволява включване на нови клиенти. Разширение на съществуващата кабелна мрежа се изпълнява основно при изграждане на нови жилищни сгради и производствени обекти.

Виваком България ЕАД предлага фиксирани телефонни услуги при сто процентна степен на цифровизация на територията на цялата Община Аксаково, осигурява GSM покритие и мобилен достъп до интернет на цялата Община. Виваком България ЕАД предоставя телевизионна услуга по технология IPTV на територията на гр.Аксаково и с.Кичево, както и услугата Direct to The Home TV (DTH TV| на територията на цялата община. В гр.Аксаково и селата Кичево и Куманово, Виваком България ЕАД предлага достъп до фиксиран високоскоростен интернет и кабелна телевизия.

Добра комуникационна мрежа в гр.Аксаково има и друг кабелен оператор – „М САТ Кейбъл” ЕАД. Мрежата е изградена основно подземно с оптични и коаксиални кабели. Интерес към града имат и „А1“ ЕАД и „Варна нет” ООД, които имат частично развита кабелна мрежа.

В останалите 22 населени места съществуваше въздушна телефонна мрежа изградена от Виваком България ЕАД на стълбовни трасета. Невъзможността да се охраняват тези трасета и стълбовете доведе до продължителни прекъсвания на телефонните постове. Друг фактор за

отпадане на кабелните трасета в района на общината беше икономическия фактор – значителен поддържащ персонал и технически помещения за съоръженията. Виваком България ЕАД подмени действащите КРС и АТЦ централи с безжична система ANO, подменяйки и крайните устройства (телефонните апарати) на абонатите.

Селищата с.Слънчево, гр.Игнатиево, с.Припек, с.Доброглед се обслужват от безжичната система ANO.

Селищата с.Въглен и с.Каменар се обслужват от безжична система ANO.

От изнесения капацитет, чрез кабел до с.Долище се захранва базовата станция (терена не позволява радиорелейно захранване) обслужваща местните абонати.

Селищата с.Новаково, с.Изворско, с.Зорница, с..Л.Каравелово, с.Водица, с.Засмяно, с.Крумово, с.Ботево, с.Радево се обслужват от безжичната система ANO.

Село Кичево се захранва по кабел от Варна и разполага с изнесен цифров капацитет - RSU. Местната мрежа е добре развита и захранва кабелно абонатите на Виваком България ЕАД. През Кичево преминава и оптичен кабел Варна – Добрич.

По меден кабел от изнесения капацитет в с.Кичево се захранва 200 чифтов кабелен шкаф в с.Куманово, абонатите се захранват по подземна кабелна мрежа.

Селищата с.Осеново, с.Климентово, с.Ген. Кантарджиево се обслужват от безжичната система ANO.

В упоменатите населени места кабелната телевизия се предоставя от местни кабелни оператори.

Таблица с обекти с излъчващи съоръжения, които са част от електронна съобщителна мрежа, като: базови и радиорелейни станции, радио- и телевизионни предаватели и ретранслатори, радиолокаторни и навигационни станции и други на територията на община Аксаково, съгл. публичнодостъпен „Регистър на обекти с обществено предназначение - област Варна“ на РЗИ Варна (към м. май 2024г.)

Индивидуален регистрационен номер на обекта	Дата на регистрацията	Обект / Транспортни средства		Данни за лицето, открило обект с обществено предназначение
		Наименование	Адрес	Име
1	2	3	4	7
0346007712	19.12.2011 г.	Базова станция VA 4221-F/L-KARAVELOVO - Виваком България ЕАД	с. Любен Каравелово, Местност Четейолу, имот №039002	Виваком България ЕАД
0346007713	19.12.2011 г.	Базова станция VA 4220-D/IZVORSKO - Виваком България ЕАД	с. Изворско, УПИ-XIV-110, кв.28	Виваком България ЕАД

0346007721	19.12.2011 г.	Базова станция VA 44205-A - Виваком България ЕАД	с. Осеново, ЗК Подкрепа, силоз 1 в стопански двор	Виваком България ЕАД
0346007722	19.12.2011 г.	Базова станция VA 4204-A/KICHEVO-1 - Виваком България ЕАД	с. Кичево, Кулата на БМФ	Виваком България ЕАД
0346007725	19.12.2011 г.	Базова станция VA 4201_A - Виваком България ЕАД	гр. Аксаково, Сграда Община Аксаково, УПИ 6, кв.21	Виваком България ЕАД
0346007726	19.12.2011 г.	Базова станция VA 4200-E/IGNATIEVO - Виваком България ЕАД	с. Игнатиево, ул. Гроздьо Желев, 21	Виваком България ЕАД
0346007742	19.12.2011 г.	Базова станция VA 4245-A/GEN-KANTARDJIEVO - Виваком България ЕАД	с. Генерал Кантарджиево, УПИ XIII-361, кв.10	Виваком България ЕАД
0346007751	19.12.2011 г.	Базова станция 4049 - Теленор България ЕАД	с. Любен Каравелово Местност Пирамидата, имот №024101	ТЕЛЕНОР БЪЛГАРИЯ ЕАД (ЦЕТИН БЪЛГАРИЯ ЕАД)
0346007790	20.12.2011 г.	Базова станция 4119 - Космо България Мобайл ЕАД	гр. Аксаково, ул. Георги Петлешев, 58	КОСМО БЪЛГАРИЯ МОБАЙЛ ЕАД (ЦЕТИН БЪЛГАРИЯ ЕАД)
0346007816	20.12.2011 г.	Базова станция 4204 Слънчево - Космо България Мобайл ЕАД	с. Слънчево, Масив 39, имот 39006	КОСМО БЪЛГАРИЯ МОБАЙЛ ЕАД (ЦЕТИН БЪЛГАРИЯ ЕАД)
0346007835	21.12.2011 г.	Базова станция 4166 - Теленор България ЕАД	с. Кичево, УПИ XI, кв.1,	ТЕЛЕНОР БЪЛГАРИЯ ЕАД (ЦЕТИН БЪЛГАРИЯ ЕАД)
0346007853	22.12.2011 г.	Базова станция 4425 - Космо България Мобайл ЕАД	с. Яребична	КОСМО БЪЛГАРИЯ МОБАЙЛ ЕАД (ЦЕТИН БЪЛГАРИЯ ЕАД)
0346009037	30.08.2013 г.	Базова станция VAR-0118 Яребична - Мобилтел ЕАД	с. Яребична ПИ 87518.501.266	МОБИЛТЕЛ ЕАД
0346009213	06.01.2014 г.	Базова станция № 4221 Игнатиево - Космо България мобайл ЕАД	Аксаково, с. Игнатиево, Индустриална зона, ПИ 089016, м-в 89 по КВС	КОСМО БЪЛГАРИЯ МОБАЙЛ ЕАД (ЦЕТИН БЪЛГАРИЯ ЕАД)
0346009358	20.05.2014 г.	Базова станция VAR 0043 ИГНАТ - Мобилтел ЕАД	гр. Игнатиево, Местност Слячала, ПИ №089009,номер	МОБИЛТЕЛ ЕАД
0346009555	22.08.2014 г.	Базова станция БС 4015 Аксаково - Макс телеком ООД	гр. Аксаково, ул. Георги Петлешев, 58	МАКС ТЕЛЕКОМ ООД (МОБИЛТЕЛ ЕАД)

0346009872	11.06.2015 г.	Базова станция VAR0130 - LJUBEN KARAVELOVO - Мобилтел ЕАД	с. Любен Каравелово, ПИ №032049, местност Бостаните	МОБИЛТЕЛ ЕАД
0346009930	07.07.2015 г.	Базова станция VA 4500- B /Varna Airport/ - Виваком България ЕАД	гр. Аксаково, Летище Варна, УПИ IV-28, кв.1 ПИ 00182.307.32	Виваком България ЕАД
0346009944	09.07.2015 г.	Базова станция VA 4251-A / Krumovo/ - Виваком България ЕАД	с. Крумово, Местност Пандъклъка, имот №000090	Виваком България ЕАД
0346010019	07.09.2015 г.	Базова станция VAR 0011.A004 BOING - Мобилтел ЕАД	гр. Аксаково, Летище Варна, терминал 1, ет. 2 - тераса	МОБИЛТЕЛ ЕАД
0346010067	28.10.2015 г.	Базова станция VA 4292-A - Виваком България ЕАД	с. Ботево, ПИ №170001	Виваком България ЕАД
0346010135	30.12.2015 г.	Базова станция VAR0043.BA000 Ignat - Мобилтел ЕАД	гр. Игнатиево, сграда №089016	МОБИЛТЕЛ ЕАД
0346010240	06.04.2016 г.	Базова станция VAR 0209 Slanchevo - Мобилтел ЕАД	с. Слънчево Местност Кабите, имот №078004	МОБИЛТЕЛ ЕАД
0346011721	17.10.2019 г.	Базова станция БС № 4029 с честотен обхват 900 MHz, м-ст Джанавар Енджа, ПИ № 000221	с. Ген. Кантарджиево, ПИ 14653.72.3	ТЕЛЕНОР БЪЛГАРИЯ ЕАД (ЦЕТИН БЪЛГАРИЯ ЕАД)
0346010172	29.01.2016 г.	Радиокомуникационна станция Радиоприемен център Кичево - ДП Пристанищна инфрастуктура	с. Кичево, ПИ №000424 (37099.45.200)	ДП ПРИСТАНИЩНА ИНФРАСТРУКТУРА
0346012813	16.12.2022 г.	Радиорелеен възел ОВД Варна	гр. Аксаково, Летище Варна, сграда с идентификатор 00182.307.19.1	ДП Ръководство на въздушното движение ЕАД
0346012814	16.12.2022 г.	Радиорелеен възел Аксаковска панорама	гр. Игнатиево, Местност Баир Баши, ПИ 32278.100.458	ДП Ръководство на въздушното движение ЕАД

На територията на община Аксаково са монтирани 24 броя базови станции, от които седем на МОБИЛТЕЛ ЕАД- „А1“ разположени в землищата на: с. Яребична - VAR0118; с. Слънчево - VAR0209; гр. Игнатиево - VAR0043 и VAR0043.BA000; гр. Аксаково - БС 4015 и VAR 0011.A004; с. Любен Каравелово - VAR0130.

Монтирани са десет базови станции на Виваком България ЕАД ЕАД съответно в землищата на гр. Аксаково - VA 4201_A и VA 4500- B, гр. Игнатиево -VA 4200-E, с. Ботево - VA 4292-A, с. Крумово - VA 4251-A, с. Любен Каравелово - VA 4221-F/L, с. Изворско - VA

4220-D, с. Кичево - VA 4204-A, с. Осеново – VA 44205-A и с. Генерал Кантарджиево - VA 4245-A.

Монтирани са седем базови станции на ЦЕТИН БЪЛГАРИЯ ЕАД съответно в землищата на гр. Аксаково - БС 4119, гр. Игнатиево - БС 4221, с. Слънчево - БС 4204, с. Любен Каравелово - БС 4049, с. Яребична - БС 4425, с. Кичево - БС 4166 и с. Генерал Кантарджиево - БС 4029.

Освен тях на територията на общината функционират и 6 броя навигационни съоръжения и предаватели за нуждите на ДП Ръководство на въздушното движение ЕАД и ДП Пристанищна инфраструктура ЕАД. От тях 3 броя попадат в „Регистър на обекти с обществено предназначение - област Варна“ на РЗИ Варна - Радиокомуникационна станция Радиоприемен център Кичево, Радиорелеен възел ОВД Варна и Радиорелеен възел Аксаковска панорама (метеорологичен радиолокатор (МРЛ). Останалите са навигационно съоръжение DVOR/DME "WRN", курсов предавател LOC09 и летищен радиолокационен комплекс (ЛРЛК) за нуждите на ДП Ръководство на въздушното движение ЕАД.

Изградена е подземна оптична линия Варна – Аксаково, Варна – Добрич (в обхвата на път I-9).

Местоположението на гр.Аксаково и прилежащите към общината села се определят с висока подвижност на активното население. Общинският център Аксаково е от малкото селища в общината с положителен естествен прираст. Над 40% от населението в града са със средно, полувисше или висше образование. Това оказва влияние на потреблението на телекомуникационни услуги и интереса към модерни широколентови услуги.

Друго съществено значение за качеството и потреблението на телекомуникационни услуги е близостта на населените места до областния град, до курортните комплекси Албена и Кранево, които имат плътна електронна среда на трите значими оператора „А1”, „Цетин България” и „Виваком”. По слабо в района на общината се развиват услугите от типа „точка към много точки” използващи технологията WiMax.

Към повечето села в община Аксаково има туристически интерес през летния сезон поради близостта с черноморските ни курорти и добрата пътна инфраструктура. В селищата се развива селски, ловен и спортен туризъм. Поради атрактивното месторазположение на населените места в общината се ориентират за заселване както български така и чуждестранни граждани. Това предполага търсене на високоскоростни и качествени телекомуникационни услуги.

Пазарът на съобщителни услуги се определя главно от два фактора:

– потребителското търсене;

– качеството и разнообразието на предлаганите услуги.

Докато зад първия фактор се крият бавно променящи се икономически параметри, то зад втория фактор основен двигател са технологичните новости.

Насърчаването на развитието на електронните услуги в община Аксаково може да има конкретни изражения в:

Насърчаването на развитието на електронните услуги в община Аксаково може да има конкретни изражения в:

1. Предоставяне на услуги на гражданите и бизнеса от страна на администрацията по електронен път.

Първата стъпка е предоставянето на информация едностранно от администрацията към гражданите и бизнеса. Това са новини, календар на събитията, нормативни актове, статистически данни, популярно описание на практиките в конкретни области, включително мултимедийно.

Втората стъпка е общуването във форма на диалог с организациите от бизнеса и гражданите по провежданата политика от общината и предоставените услуги.

- организиране на дебати по определени теми - стратегически документи или проекти на нормативни актове - по електронна поща или в онлайн форуми

- получаване на обратна връзка от организациите и нейната обработка и отговор.

- разработени системи за въпроси и отговори, публикуване на отговорите на най-често задаваните въпроси.

- онлайн консултации и приемане на жалби и искания онлайн.

2. Изграждане на единна система за видеонаблюдение на училища, обществени сгради, културни и исторически ценности и др. Системата може да се използва и за статистика на обстоятелства по опазване спокойствието на населението, наблюдение на пътни връзки с цел превантивен контрол или предприемане на мерки при атмосферни събития като наводнения, поледица, снежни навявания и др.

3. Насърчаване на местни оператори, чрез предоставяне под наем на общински помещения за телекомуникационно оборудване на приемливи цени.

Бъдещето принадлежи на широколентовите услуги.

- свързването на публичната администрация, училищата, болниците към широколентовата мрежа;

- интерактивни публични услуги, достъпни за всеки и предоставящи достъп до самите тях през различни платформи;

- обезпечаване на онлайн здравни услуги, Онлайн обучение и много други.

С Общия устройствен план на община Аксаково се предвижда доизграждане и дооборудване на електронните съобщения при изграждане на инфраструктурни обекти, както и при извършване на дейности по рехабилитация и ремонт на вече съществуващи елементи на техническата инфраструктура: улици, тротоарни настилки, пресичания и уширения, мостове, и др. С последващите подробни планове да се определят места за монтаж на съоръжения на мобилните оператори (антени) при спазване изискванията на закона и изискванията на специфичните разпоредби.

При изграждане на мобилни станции на един или няколко оператора се налага съблюдаване на изисквания, свързани със защита на околната среда, защита на общественото здраве и сигурност или за изпълнение на целите на териториалното и селищното устройство.

За предоставяне на все повече широколентови услуги, за увеличаване на скоростта и качеството на услугите, на трите основни оператора предстои осигуряване на двустранно оптично свързване на базовите станции с оптични кабели, което ще осигури внедряването на 5G мрежата в България.

При изграждането на нови търговски, хотелски, почивни и увеселителни комплекси, да се одобряват проектите с включена в тях физическа инфраструктура за достъп на поне три оператора.

Развитието на телекомуникационната инфраструктура трябва да се извършва по строго определен ред заедно с изпълнението на инвестиционния проект за изграждане на обща инженерна инфраструктура.

За ликвидиране на негативните последици от многократните изкопни работи е необходимо:

1. при строителството на нови сгради - от точките за телефонни инсталации в сградите до границата на имота да се извеждат по 2бр. HDPEф40 за достъп на операторите до сградата, което да е част от проекта „Електроснабдяване“.

2. при рехабилитация на тротоари и улици едновремено с това да се изграждат или разширяват елементите на физическата инфраструктура.

С увеличаване на степента на изграденост на съществуващата телекомуникационна инфраструктура се налага развитието на мрежата за достъп по двете страни на уличното платно свързано с неколкократно пресичане на същото. За намаляване вредното влияние на това строителство върху настилките е необходимо:

1. При ново строителство на улична мрежа да се предвиждат полоси от двете страни в тротоарното платно и пресичания на улиците, с полагане на 4бр. PVCф110 на кръстовища. За тази цел да се привличат инвеститори за изграждане на електронна инфраструктура.

2. При извършване на всички дейности по ремонт, рехабилитация, да се предвиждат съответните дейности за елементите на телекомуникационната инфраструктура.

Към момента трите мобилни оператора, имат добре развита клетъчна мрежа на територията на община Аксаково. Местата на антените не винаги са в точки с най-малко въздействие на електромагнитното поле спрямо околните сгради и терени.

От операторите да се изискат данни и схеми на ползваните и изграждане от тях телекомуникационни мрежи и съоръжения, с оглед попълване и изработване на специализирани кадастрални карти на техническата инфраструктура. В последващите подробни устройствени планове да се определят сгради за монтаж на елементи на клетъчната инфраструктура. При изпълнение на проекти за повишаване на класа на пътя и нови пътни връзки да се уведомяват комуникационните предприятия с цел развитие и разширение на връзките им с териториите на съседните общини и с инфраструктурни мрежи, съоръжения и обекти с национално и международно значение.

През следващите години се очаква световната тенденция на миграция на абонати от фиксираните към мобилните телефонни услуги да се задържи и на българския пазар. Това ще означава по-голяма конкуренция между трите мобилни оператора в България.

Мобилните оператори все по-често прибягват към пакетни оферти с фиксирани услуги или широколентов достъп, дистанционният достъп и наблюдение до дома, мобилната телевизия и навигационните услуги, електронни здравни услуги, възможността за реклама в мобилното пространство и др. Пакетните услуги се налагат на пазара както от желанието на клиентите да намалят разходите си така и от операторите в стремежа да оптимизират разходите си от предоставянето им. На пазара на телекомуникациите се очаква сливане на предприятия за пренос на данни и предоставяне на интернет.

Новият ОУП, създавайки условия за развитие на инвестиционните намерения на телекомуникационните предприятия, ще съдейства за развитието на електронните услуги и лесното им навлизане в битовия, обществен и стопански живот на населението.

IV. ЗАЩИТА ОТ НЕПРЕДВИДИМИ ПРИРОДНИ БЕДСТВИЯ

IV.1 Идентификация на условията, процесите и рисковете и устройствен режим за геозащита

IV.1.1 Геоложки строеж

Геоложкият разрез на територията на Община Аксаково е представен от мощен седиментен комплекс, сравнително добре изучен от мезозоя до кватернера.

Мезозойските отложения обхващат седиментите на малм-валанжина, хотрива и горната креда. Представени са от неравномерно напукани и окарстени варовици, доломитизирани варовици и доломити на малм-валанжина, мергелите на хотрива и плътните и здрави, на места заглинени варовици на горната креда. Всички тези седименти са обединени в следните литостратиграфски единици – Разградска, Русенска и Мездренска свити.

Над тях се разполагат **седиментите на палеогена**. В основата те са представени от слабо споени пясъчници, фини кварцови пясъчници и нумулитни варовици с възраст долен-среден еоцен, над тях залягат мергелите на горния еоцен и плътните сивозелени глини на олигоцена. Палеогенските седименти са обединени в следните литостратиграфски единици – Белославска, Дикилиташка, Аладънска, Авренска и Русларска свити.

С най-широко разпространие в Община Аксаково са **неогенските седименти** – представени основно от отложенията на чокрак, караган и сармат. Чокракът и караганът са развити в глинесто-песъчлив фациес с прослойки от варовити пясъчници и песъчливи варовици. Над тях залягат седиментите на сармата, представени в основата от Евксиноградски мергели с прослойки от финозърнест пясък. Профилът завършва с органогенни, неравномерно глинести, оолитни и различно кристалинни варовици, които на места са силно кавернозни и окарстени. Неогенските седименти са обединени в следните литостратиграфски единици - Галатска свита с неиния Ботевски член, Евксиноградска, Франгенска, Одърска и Карвунска свити с обща мощност 150м.

Най-млади са **кватернерните отложения**. Представени са от еолични, алувиални и делувиални образувания. Еоличните образувания са представени от глинест льос. Алувиалните образувания изграждат руслата и заливните тераси на реките и деретата. Представени са от чакъли, пясъци и глини. Делувиалните глинесто-песъчливи отложения са развити по склоновете на възвишенията.

IV.1.2 Структурно-тектонска характеристика

Територията на Община Аксаково попада в югоизточната част на Мизийската платформа, като обхваща предимно Кичевския блок на Варненската моноклинала и Венелин-Толбухинската

субмеридионална разломна зона (Венелин-Аксаковската дислокация). Кичевският блок е разположен между Балчишкия блок и Авренското стъпало и заедно с тях е структурен елемент на Варненската моноклинала. Последната се разглежда като източна понижена част на Северо-Българския свод, отделена от Толбухинско-Ветренския блок на свода чрез Венелин-Аксаковската дислокация. Венелин-Аксаковската дислокация представлява сноп от къси субмеридионални нарушения, проследяващ се от Балкана до Добруджа. Ширината на дислокацията е 5-24 км, а дължината й е около 90км.

IV.1.3 Хидрогеоложка характеристика

Хидрогеоложките условия на територията на Община Аксаково са в пряка зависимост от геоложкия строеж и структурно-тектонските й особености. Основните водоносни хоризонти са привързани към отложенията на малм-валанжина, долния и среден еоцен, сармата и кватернерните отложения в терасата на река Батова. С тях са свързани основните водоизточници на подземни води, осигуряващи питейно-битовото, промишленото и мелиоративно водоснабдяване, както и тези, използвани за балнеологични нужди, рекреация и отопление.

По данни на Басейнова дирекция „Черноморски район“ (БДЧР) геоложката и хидрогеоложка характеристики на подземните водни тела (ПВТ) на територията на община Аксаково са дадени в следващата таблица:

№ по ред	Име на ПВТ	Код на ПВТ	Геоложка характеристика			
			Геоложка формация	Тип на вместващия колектор	Литоложки строеж на ПВТ	Тектоника
1	2	3	4	5	6	7
1	Порови води в кватернера на р. Батова	BG2G000000Q002	Кватернер на р.Батова	поров	чакъли,пясъци, с глинесто-песъчлив запълнител	Добруджански масив
2	Порови води в неоген - миоцен - сармат Изгрев-Варна -Ботево-Батово	BG2G000000N018	неоген	Карстово -поров	варовици пясъци, пясъчници, глини	Източен блок на Северобългар-ския свод
3	Порови води в палеоген - еоцен Варна - Шабла	BG2G00000PG026	палеоген	поров	пясъци, пясъчници, варовици	Източен блок на Северобългар-ския свод
4	Карстови води в малм-валанж	BG2G000J3K1040	Горна юра-Долна Креда	напорен	варовици, доломити, доломитни варовици	

	Име на ПВТ	Код на ПВТ	Хидрогеоложка характеристика

№ по ред			Дебелина на ПВТ от–до, м	Коефициент на филтрация, от-до м/ден	Водопро-водимост м2/ден	Типология на характеризиране на ПВТ	Характеристика на покриващите ПВТ пластове в зоната на подхранване	Пористост %	% инфилтрация
1	Порови води в кватернера на р. Батова	BG2G000000Q002	6-10	5-80	50-100	ПВТ в алувиалните отложения на реките	почвен слой	45	10
2	Порови води в неоген - миоцен - сармат Изгрев-Варна -Ботево-Батово	BG2G000000N018	40-50	3-30	5-200	ПВТ в типичен водоносен хоризонт	льос,льосо видни глини и глини, делувиални и алувиални	45	12
3	Порови води в палеоген - еоцен Варна - Шабла	BG2G00000PG026	250-790	0,25-15	30-380	ПВТ в типичен водоносен хоризонт	кватернерн и неогенски отложения	10-40	8
4	Карстови води в малм-валанж	BG2G000J3K1040	810м-средна		10-11000		отложения на Q, N,K1,K2	8-38	

По данни на Басейнова дирекция „Дунавски район“ (БДДР) на територията на община Аксаково са разположени подземни водни тела, чиито характеристики са:

№ по ред	Име на ПВТ	Код на ПВТ	Геоложка характеристика			
			Геоложка формация	Тип на вместващия колектор	Литоложки строеж на ПВТ	тектоника
1	Порови води в Кватернера - р. Суха	BG1G0000QAL052	Кватернер на р.Суха	поров	глини, пясъци, варовици	
2	Карстови води в Малмваланжския басейн	BG1G0000J3K051	Горна юра-Долна Креда	напорен	неравномерно окарстени и напукани варовици с доломити и доломитизирани варовици, алевролити, пясъчници с прослойки от мергели	

№ по ред	Име на ПВТ	Код на ПВТ	Хидрогеоложка характеристика						
			Дебелина на ПВТ от–до, м	Коефициент на филтрация, от-до м/ден	Водопроводимост м2/ден	Типология на характеризиране на ПВТ	Характеристика на покриващите ПВТ пластове в зоната на подхранване	Пористост %	% инфилтрация
1	Порови води в Кватернера - р. Суха	BG1G0000QAL052	20			ПВТ в алувиални низини		35	8
2	Карстови води в Малмваланжския басейн	BG1G0000J3K051	810	3	2430	карстов	льосови отложения в разкритите части	8-38	

Кватернерният водоносен хоризонт е привързан основно към терасата на река Батова и е пряко свързан с валежите и оттока на реката. Отделни зони в кватернера с повишено съдържание на песъчливата фракция могат да представляват интерес за задоволяване на лични нужди на потребители с ниска консумация.

Сарматският водоносен хоризонт има площно разпространение на територията на цяла Южна Добруджа. Водите са акумулирани в напуканите и окарстени варовици на сармата и имат безнапорен характер. За долен водоупор служат плътните глинести и мергелни отложения от основата на неогена, както и плътните глини на олигоцена. Подхранването на хоризонта се осъществява почти изключително от валежите, като допълнително влияние оказва състоянието на изградената водоснабдителна и канализационна мрежа.

Сарматският водоносен хоризонт е с огромно значение за водоснабдяването на гр. Аксаково и съставните селища на Общината, а чрез водохващанията в района на Батовската система, участва и в баланса на водоснабдяването на гр. Варна.

Кватернерният и сарматски водоносни хоризонти са застрашени от замърсяване в резултат от наторяване, нерегламентирани сметища, битови води, отпадни води от производствени предприятия, животновъдство и други.

Средноеоценският водоносен хоризонт е с площно разпространение на територията на Варненската моноклинала, като западната граница на разпространение на водосъдържащите отложения се контролира от Венелин-Аксаковската дислокация. Водите са акумулирани в пясъчниците и финитe пясъци на долния и среден еоцен, като за водоупор служат повсеместно отдолу - отложенията на горната креда и хотрива, а отгоре – глините на олигоцена. Подхранването на хоризонта се осъществява основно чрез валежите в местата на разкритие на пясъците на повърхността, а естественото дрениране на хоризонта се осъществява подземно в Черно море и Варненското езеро.

На територията на Община Аксаково средноеоценският водоносен хоризонт се експлоатира за промишлено водоснабдяване чрез изградените водовземни съоръжения в района южно от гр. Игнатиево.

Малм-валанжинският водоносен хоризонт е разпространен на цялата територия на Североизточна България. Водите са акумулирани в окарстените и напукани варовици, доломитизирани варовици и доломити. Подхранването на хоризонта се осъществява от валежи в местата на разкритие на валанжина на територията на Северо-Българския свод. Допълнително подхранване от горележащи водоносни хоризонти се осъществява вероятно в зоните на крупните тектонски нарушения и в участъците на изклинване или липса на надежден водоупор. За долен водоупор на хоризонта служат плътни скали в основата на малма и

подстилащите го седименти. За горен водоупор повсеместно служат мергелите на хотрива и плътните варовици на горна креда. Естественото разтоварване на хоризонта се осъществява в зоната на Девненските и Златинските извори и в акваторията на Черно море.

От зоните на подхранване се наблюдава куполовидно разтичане на водите във всички посоки. С отдалечаването от зоните на подхранване и успоредно с потъването на седиментите в дълбочина се установява плавно повишаване на температурата на водата от 13°-15°С до 52°-56°С.

Изградените водовземни съоръжения, експлоатиращи малм-валанжински водоносен хоризонт са от изключително значение за водоснабдяване на цяла Севеизточна България.

Територията на Община Аксаково попада почти изцяло (с изключение на североизточна част) в термалната част на водоносния хоризонт.

IV.1.4 Физико-геоложки процеси и явления

Основните физико-геоложки процеси на територията на Община Аксаково са свлачищата и морската абразия. В по-малка степен са развити изветрителни и срутищни процеси.

IV.1.4.1 Свлачища

Възникването на свлачищата е резултат от комбинираното въздействие на природни и антропогенни фактори - геолого-тектонско развитие и морфологията на района, интензивността на валежите, морската абразия, състоянието и експлоатацията на съществуващите ВиК мрежи, лошата експлоатация и поддържка на изградените противосвлачищни, водопонизителни и противоабразионни съоръжения, липса на дъждовна и битова канализация, незаконното строителство и др.

Съгласно времето на проявление свлачищата са древни и съвременни. Цялата Приморска част на Община Аксаково се намира в обширен древен свлачищен комплекс наречен „Дългия яр" (обозначен е с I).

На фона на древното стабилизирано свлачище, в резултат на комплексното въздействие на природните дадености и техногенна дейност, възникват съвременни активни локални свлачищни процеси.

Съгласно *Регистър на свлачищата към 31.03.2024г., предоставен от МРРБ, на територията на Община Аксаково* на територията на Община Аксаково са регистрирани общо 24 броя свлачища с площ 3024.60 дка. По-голямата част от тях са проявени в североизточната част, където е изградена ВЗ „Кранево". От регистрираните свлачища 15 броя са активни и засягат територия с площ 887.80дка, 6 броя са потенциални с площ 203.80дка и 3 броя с площ 1934.00 дка са стабилизирани. Актуалното геодинамично състояние съгласно Регистъра на

свлачищните райони на територията на Република България по чл.95, ал.2 от ЗУТ, както и информацията за свлачищата, посочена в обяснителната записка от Годишния доклад *на „Геозащита“ ЕООД Варна за извършените през 2023г. превантивни дейности, свързани с регистриране и мониторинг на свлачищните райони*, публикуван в сайта на МРРБ на 23.04.2024г. е:

I. Свлачищен комплекс „Дългия яр” - регистрационен номер VAR 02.54145-01

Древно стабилизирано свлачище, развито по източния склон на Франгенското плато с площ около 3000дка. Свлачището е линейно-блоков тип, развито по склона на стъпала. Видимият откос на най-долното свлачищно стъпало е известен със същото име.

Свлачището е регистрирано 1983г. Приема се за стабилизирано, клас I, категория А. През 2016г. е доказано активизиране на част от древното свлачище в района над път I-9 (Е-87), между сп. „Лоза“ и сп. „Обзор“. Частични укрепителни мероприятия са изпълнени в локалните свлачища, развити под път I-9 (Е-87).

I.1. Свлачище „Острия завой” - регистрационен номер VAR 02.54145-01-05

Развито е по склона под път I-9, на границата със с. Кранево. Засяга територия с площ 16 дка. Причина за възникването му е водонасищане на земните маси в резултат на обилни валежи. Засегнат е път I-9 Варна – Балчик, след което трасето на пътя е преместено. Регистрирано е през 1982г. Свлачището е съвременно, потенциално, клас II, категория Г. Не са изпълнявани укрепителни мероприятия.

I.2. Свлачище сп. „Кипарис”-север - регистрационен номер VAR 02.54145-01-01

Развито е по склона под път I-9, в северната част на В.З. „Кранево“. Засяга територия с площ 16 дка. Причина за възникването му е водонасищане на земните маси в резултат на обилни валежи.

Основната хлъзгателна повърхнина сече стръмния брегови откос във височина („висящо свлачище“) и морската абразия няма отношение към активизирането му.

През 1988г. е разработен проект с обща укрепителна схема, която включва отводнителна и водопонизителна система и проект за силово укрепване на свлачището при отчитане на съществуващите тогава условия и застрояване.

Като аварийни мероприятия е изпълнена водопонизителна система, чрез вертикална шахта и хоризонтални сондажни дренажи (ХСД) от нея.

Силови укрепителни съоръжения не са изпълнявани. Регистрирано е през 1982г. Класифицирано е като потенциално, клас I, група 6, категория А. Изградена е контролно-измервателна система (КИС), състояща се от повърхностни геодезични репери, пиезометри и инклинометри.

I.3. Сп. „Кипарис" – север – склона между ПИ 28, 29 и 508.464 - регистрационен номер VAR 02.54145-01-01-01

Проявено е по бреговия откос над ПС на община Аксаково. Възниква през 2014г. Засяга територия с площ 4.00дка. Продължава да е активно и да се разраства нагоре по склона. Засегнати са частни имоти и имот на Община Аксаково. Като част от свлачище сп. „Кипарис-север" са изпълнени ППР.

Регистрирано е през 2014г. Класифицирано е като клас III, категория В, активно. Не са изпълнявани укрепителни мероприятия.

I.4. Сп. „Кипарис" – свлачище 1- регистрационен номер VAR 02.54145-01-06

Локално свлачище по бреговия склон, което засяга територия с площ 7.20 дка. През 1997г. попада в обхвата на свлачище VAR 02.54145-01-09.

Регистрирано е през 1984г. Класифицирано е като клас III, категория В, активно. Не са изпълнявани укрепителни мероприятия.

I.5. Сп. „Кипарис" – свлачище 3 - регистрационен номер VAR 02.54145-01-08

Локално свлачище по бреговия склон, което засяга територия с площ 6 дка. Регистрирано е през 1995г. Класифицирано е като клас III, категория В, активно. През 1997г. попада в обхвата на свлачище VAR 02.54145-01-09. Не са изпълнявани укрепителни мероприятия.

I.6. Свлачище сп. „Кипарис"- юг – свлачище 4 - регистрационен номер VAR 02.54145-01-16

Проявява се в периода февруари-юни 2012г. Засегнатата територия има площ около 5.6дка. Свлачищният отстъп с височина 2.0-2.50м в южна посока се свързва с главния свлачищен отстъп на свлачище „Кипарис-юг". През 2013г. попада в обхвата на свлачище VAR 02.54145-01-09. Регистрирано е през 2012г. Класифицирано е като клас III, категория В, активно.

I.7. Свлачище сп. „Кипарис"- юг - регистрационен номер VAR 02.54145-01-09

Развито е по склона под път I-9, между сп. „Кипарис" и сп. „Обзор". В сегашните граници се проявява през 1996г., когато след проливни дъждове, съществуващите до тогава три по-малки свлачища се обединяват в общ свлачищен циркус с площ 24 дка. Основната хлъзгателна повърхнина сече стръмния брегови откос във височина и свлечените земни маси се изсипват надолу до дамбата. В зоната под свлачището пътния достъп от границата с община Балчик до Вълнолом 5 (свлачище сп. Обзор) е напълно затрупана и неизползваема.

На свлачището са изпълнени аварийни и неотложни укрепителни мероприятия – две вертикални шахти с ХСД от тях, пилотна конструкция, стоманобетонова стена и технологични пътища.

За свлачището има обща укрепителна схема, която не е реализирана изцяло.

Приетите укрепителни схеми за свлачищата при сп. „Кипарис“ не отчитат бъдещо регулиране на имотите и застрояването им.

Свлачището е активно и в края на 2015 г. засяга територия с площ 29.60 дка. Съгласно извадка от регистъра на свлачищата на Република България регистрирани и наблюдавани на територията на община Аксаково към 31.12.2022 г. засяга територия с площ 74.00 дка.

През 2016г. са констатирани пукнатини на 13.0 м от път I-9.

В обхвата на свлачището през 80-те години са изпълнени само частично брегоукрепителни съоръжения, които са нарушени от свлачищните процеси и влиянието на морските вълни.

Изградена е контролно-измервателна система (КИС), състояща се от повърхностни геодезични репери, пиезометри и инклинометри. При последното измерване на инклинометричните сондажи през 2023г. се наблюдава движение в обхвата на свлачището и в близост до път I-9 и то остава със статут на активно, със средна скорост на преместване от 0.012мм/ден за период от една година.

Регистрирано е през 1996г. Класифицирано е като клас I, група 1, категория А, активно.

I.8. Свлачище сп. „Обзор“- регистрационен номер VAR 02.54145-01-02

Свлачището при спирка „Обзор“ възниква под път I-9 през 1971 год. Засегната е територия с площ 160 дка. Основната хлъзгателна повърхнина излиза под морско ниво и морската абразия има пряко отношение към активизирането на процеса.

Изготвена е обща укрепителна схема, която отчита статута на зоната без бъдещо застрояване и гарантира устойчивостта и експлоатацията на път I-9. От укрепителната схема в периода 1986 –1992 г. и 2006-2008г. са изпълнени отводнителни, брегоукрепителни съоръжения и вертикална планировка на терена, включващи: брегозащитна насипна дамба, 4 броя вълноломи, подпорни стени, отводнителни канавки, четири вертикални шахти с ХСД и една събирателна вертикална шахта и технологичен път.

Изградена е контролно-измервателна система (КИС), състояща се от повърхностни геодезични репери, пиезометри и инклинометри.

Регистрирано е през 1972г. Класифицирано е като клас I, група 6, категория А, потенциално.

I.9. Свлачище сп. „Обзор“- преоткосирана част - регистрационен номер VAR 02.54145-01-02-01

Възниква по време на строителните работи. Засяга територия с площ 8.00 дка. При окончателна реализация на проекта свлачището е укрепено.

Регистрирано е през 1988 г. Класифицирано е като клас III, категория В, стабилизирано

I.10. Свлачище сп. „Обзор“- преоткосирана част –свлачище 2 - регистрационен номер VAR 02.54145-01-02-02

Проявено е между две тераси в северната част на свлачище сп. „Обзор". Свлачището има дължина около 80м и ширина – около 50м. Свлачищният вал е формиран в основата на склона, над рибарските бараки. Не са изпълнявани укрепителни мероприятия.

Регистрирано е през 2017 г. Класифицирано е като клас III, група 6, потенциално, категория Г.

Свлачища сп. „Фара"

По крайбрежния склон под път I-9, в района на бившия фар „Екрене" са развити шест локални свлачища с различен механизъм и динамика.

I.11. Сп. „Фара" - свлачище 1 - Южен свлачищен циркус - регистрационен номер VAR 02.54145-01-03

Първият съвременен свлачищен участък при сп. „Фара" е проявен южно от мястото на бившия фар „Екрене". Той се активизира през 1984 г. в резултат на преовлажняване на земни маси и активна морска абразия. Засегната е територия с площ 81 дка.

Няма разработени проекти за укрепване на свлачището и укрепителни мероприятия не са изпълнявани. През 2012г. попада в обхвата на свлачище VAR 02.54145-01-17.

Регистрирано е през 1984г. Класифицирано е като клас I, група 5, категория А, активно. В морето, под свлачището са изпълнени брегозащитни съоражения.

I.12. Между сп. „Обзор и сп. „Фара" - свлачище 2 - Северен свлачищен циркус - регистрационен номер VAR 02.54145-01-07

На североизток от мястото на бившия фар „Екрене", в близост до свлачищен участък сп. „Обзор", на най-ниското древно свлачищно стъпало, под кота 30, е проявено второто от съвременните свлачища при сп. „Фара". Заема площ 80 дка. Активизирането му е пряко свързано с морската абразия.

В периода 1988-1990 г. е проектирана и частично изпълнена брегозащитна дамба, с което е премахната една от причините, създаващи дестабилизацията на крайбрежният терен, в т.ч. на свлачища 1 и 2. През 2012г. попада в обхвата на свлачище VAR 02.54145-01-17.

Регистрирано е през 1986г. Класифицирано е като клас I, категория Б, активно.

I.13. Сп. „Фара" - свлачище 3 – под мястото на бившия фар „Екрене" - регистрационен номер VAR 02.54145-01-10

Локалният свлачищен циркус е разположен на около 80-100 m под бившата сграда на фар „Екрене". Хлъзгателната повърхнина излиза във височина по брегoвия откос - на кота над 18. Засяга територия с площ 16.0 дка. Свлачището е активно, проекто-проучвателни работи и

укрепителни мероприятия не са изпълнявани. През 2012г. попада в обхвата на свлачище VAR 02.54145-01-17.

Регистрирано е през 1995г. Класифицирано е като клас I, категория А, активно.

I.14. Сп. „Фара“ - свлачище 4 - СИ от Фара - регистрационен номер VAR 02.54145-01-12

Локален свлачищен циркус над затрупано дере. Свлачището е проявено в стръмен участък от склона, между коти 25 и 55. Засяга територия с площ 10.4 дка. Свлечените земни маси са затрупали обслужващия черен път и пряката връзка между двете нива на вилната зона е прекъсната. Свлачището е активно, укрепителни мероприятия не са изпълнявани. През 2012г. попада в обхвата на свлачище VAR 02.54145-01-17.

Регистрирано е през 2000г. Класифицирано е като клас I, категория А, активно.

I.15. Сп. „Фара“ - локално свлачище 5 - регистрационен номер VAR 02.54145-01-13

Свлачището е развито по склона, на границата със свлачището при сп. „Обзор”. Засяга територия с площ 10.0 дка. Хлъзгателната повърхнина е над морето, като свлечените маси изтичат свободно по склона. През 2012г. попада в обхвата на свлачище VAR 02.54145-01-17.

Регистрирано е през 2004г. Класифицирано е като клас I, категория А, активно.

I.16. Сп. „Фара“ - локално свлачище 6 - регистрационен номер VAR 02.54145-01-15

В периода 2010-2011г. е регистрирана засилена свлачищна активност по крайбрежния склон между свлачище сп. „Обзор“ и мястото на бившия фар „Екрене“. Регистрирани са нови пукнатини, в терени, където до тогава не е имало видими признаци за съвременни свлачищни процеси. Наблюдава се свързване и обединяване на свлачища 3, 4 и 5. Засегнатата територия има площ около 8.50 дка.

Свлачищата в района на бившия фар „Екрене” са активни. Създадена е реална опасност от катастрофално проявление, при което ще бъдат разрушени или затрупани масивни вилни сгради. Застрашен е и път I-9 в този участък. Пътят отстои на разстояние по-малко от 100 м от главния свлачищен отстъп. През 2012г. попада в обхвата на свлачище VAR 02.54145-01-17.

Регистрирано е през 2010г. Класифицирано е като клас I, категория А, активно.

1.17. Свлачище под път I-9 между сп. „Фара“ и сп. „Обзор“ - регистрационен номер VAR 02.54145-01-17

През месец октомври 2012г. съществуващите 6 броя локални свлачища по крайбрежния склон под път I-9, между сп. „Фара“ и сп. „Обзор“, се обединяват в едно. Оформено е фронтално удължено свлачище с площ около 500 дка. Към момента, път I-9 е пряко засегнат от активните свлачищни процеси, като деформациите на асфалтовата настилка в двете пътни платна видимо нарастват. В засегнатата територия са разрушени всички сгради и комуникации, включително

захранващия етернитов водопровод и част от брегозащитните съоръжения – дамба и вълнолом.

Има реална опасност за целостта на път I-9.

Изградена е КИС и се извършва мониторинг на протичащите процеси.

През 2015г. измерванията в инклинометричните сондажи доказват движения в дълбочина на цялата територия между „Дългия яр“ и морето. Получените данни показват разрастване на свлачищните процеси нагоре по склона, над път I-9 и на юг, по посока на свлачище сп. „Панорама“. За първи път е установена пукнатина под ръба на древния отстъп, с дължина 150м, отворена до 30см и денивелирана до 1.0м.

През 2016г. са изпълнени предпроектни проучвания за обекта. Разработена е обща укрепителна схема.

В края на лятото на 2016 г. водоподаването в района е спряно.

През 2018г. са извършени инженерно-хидрогеоложко проучване и подробна геодезическа снимка на свлачището в обхвата на път I-9, а през 2021г. КИС е допълнена с 8 нови пиезометъра, разположени над пътя за проследяване на нивото и оценка на режима на подземните води в свлачището.

През 2021г. е констатирано видимо затихване на свлачищните процеси, но не и стабилизиране. Най-големи и видими са деформациите по пътните платна на път I-9. Потвърден е детрузивния характер на свлачищния процес. Запазва се тенденцията на затихване на свлачищния процес след понижаване нивото на подземните води.

Последните измервания на инклинометричните сондажи на свлачището са извършени през 2022г. Натрупаните деформации в колоните са „скъсали“ всички инклинометри и практически те са унищожени. След преасфалтирането на път I-9 през 2023г. се наблюдават нови пукнатини и зони на пропадане, което потвърждава активността на свлачището. Към момента няма предпоставки свлачищните процеси да се стабилизират сами. Наложително е да се възстанови контролно-измервателната система, като се изградят нови инклинометрични и пиезометрични сондажи, както и геодезични репери. За тази зона е необходимо да се предвидят укрепителни и отводнителни мероприятия, които да забавят движението на древното свлачище.

През 80-те години в обхвата на свлачището са изпълнени само частични брегоукрепителни съоръжения, които са нарушени от свлачищните процеси и влиянието на морските вълни. В свлачищното тяло не са изпълнени противосвлачищни мероприятия.

Регистрирано е през 2012г. Класифицирано е като клас I, група 6, категория А, активно.

I.18. Свлачище сп. „Панорама”- регистрационен номер VAR 02.54145-01-04

Развито е по склона между оградния мол на к.к. „Зл. пясъци" и мястото на бившия фар „Екрене", между път I-9 и морето. Малка част от него (до бившия склад на „Балкантурист") е на територията на Община Варна. Засяга територия с площ 300 дка. Основната хлъзгателна повърхнина излиза под морско ниво, затова морската абразия е пряко свързана с активността на свлачищните процеси. Свлачището не е укрепвано. Не са изпълнени брегозащитни съоръжения.

През май 2015 г. е регистрирано активизиране на свлачищните процеси в зоната на северния борд на свлачище сп. „Панорама". Новоактивизираният участък обхваща цялото рибарско селище. Ориентировъчните размери са дължина – от 30 до 100м m и ширина около 200 m. Засегнати са имоти държавна и частна собственост. Пред цялото рибарско селище е оформен свлачищен вал от скални късове в морето.

За имоти в северната част на свлачището, отчитайки бъдещото строителство е приета укрепителна схема, която включва противосвлачищни и противоабразионни съоръжения, Вследствие разрастване на активните процеси в свлачищата сп. „Панорама" и сп. „Фара" - сп. „Обзор" са засегнати някой от имотите. При промяна на инвестиционните намерения да се актуализира укрепителната схема.

Регистрирано е през 1972г. Класифицирано е като клас I, група 2, активно, категория А.

I.19. Свлачище път I-9 - ПСОВ „Зл. пясъци" - регистрационен номер VAR 02.54145-01-11

Обхваща площ от 78 дка (по-голяма част от него е в община Аксаково). Изпълнени са противосвлачищни укрепителни мероприятия, които гарантират път I-9, и ПСОВ „Зл. пясъци", без да е отчетено бъдещо регулиране и застрояване на терена.

Територията на ВЗ „Кранево" е със засилен инвестиционен интерес. В цялата зона водоподаването е спряно. На територията на ВЗ „Кранево" липсва битова и дъждовна канализация.

Регистрирано е през 1997г. Класифицирано е като клас I, категория А, стабилизирано.

I.20. Свлачище по обходния път за „Панорама"- III - регистрационен номер VAR 02.54145-01-14

Свлачището е проявено след обилни валежи, по стръмния склон под пътя, свързващ главен път I-9 с водоемите на к.к. „Зл. пясъци". Свлачището има площ 1.4 дка. Свлечените земни маси са изтекли по склона като кален поток и са затиснали две бунгала в съществуващия къмпинг.

Няма данни за изпълнени ППР и противосвлачищни съоръжения. Насипани са земни маси в засегнатия от свлачището участък на пътя.

Активизирането на свличането е свързано с повърхностния поток, който има голям водосбор и наклон.

Регистрирано е през 2006г. на територията на община Аксаково. Класифицирано е като клас III, категория В, активно.

II. Свлачище с. Орешак – общински път - регистрационен номер VAR 02.53691-01

Засяга територия с площ 2.2 дка. Регистрирано е през 1988г. Класифицирано е като клас III, категория В, потенциално.

III. Свлачище с. Орешак – под помпена станция - регистрационен номер VAR 02.53691-02

Засяга територия с площ 6.0 дка. Регистрирано е през 1995г. Класифицирано е като клас III, категория В, потенциално.

IV. С. Осеново – свлачище в кв. 4 по десния бряг на р. Селска – регистрационен номер VAR 02.54145-02

Възниква през 2014г. по десния склон на река Селска. Засяга територия с площ 7.0 дка. Езикът на свлачището е в реката. Причина за активизирането му са падналите обилни валежи на 19.07.2014г. Не са изпълнявани ППР и укрепителни мероприятия. Регистрирано е през 2014г. Класифицирано е като клас III, категория В, активно.

IV.1.4.2 Абразия

Крайбрежният склон, северно от яхтеното пристанище на к.к. „Зл. пясъци", до мястото на бившия фар „Екрене" е подложен на активна морска абразия, както в надводната, така и в подводната част. Бреговата линия е слабо разчленена с липса на плажна ивица. В отделни малки микробухти се наблюдават тесни чакълено-валунни плажове. Подводният брегови склон е изграден от коренни скали, като на водна линия и в дълбочина се разкриват валуни, чакъли и остатъци от свлачищни стари материали. В дълбочини по-големи от 5.0м полегатият подводен брегови склон е покрит с пясъчни отложения. Плажоформиращата фракция от абрадиралите материали е от 10 до 15% и при съществуващата наносотранспортираща способност на вълнението и морските течения не може да се очаква брегът да се самозащити. Крайбрежният склон е изграден от глинести седименти. Те са лесно податливи на действието на морските вълни, тъй като в по-голямата част от брега липсва плажна ивица. Сравнително защитим от морската абразия е склонът в южната част, в близост до оградното съоръжение на яхтеното пристанище на К.К. Зл. Пясъци. Тук в последните години, изкуствено се натрупа широка, повече от 30.0м плажна ивица, чрез периодично драгиране и удълбочаване на пристанищната акватория.

Според съществуващите архивни данни за района на свлачище „Панорама", средната годишна скорост на абразия, преди изграждане на оградния мол е от 0.36м/год. до 0.61м/год. Средната скорост на абразия за участъка от с. Кранево до Златни пясъци е 0.52м/s.

Морската абразия и свлачищните процеси са взаимно свързани и определят скоростта на проявените негативни геодинамични процеси. До момента в района на бившия фар „Екрене"

до яхтеното пристанище на „Златни пясъци" не са изпълнявани противосвлачищни и противоабразионни брегоукрепителни мероприятия.

По изпълнените брегоукрепителни съоръжения – пътния достъп от границата с община Балчик до Вълнолом 5 (свлачище сп. „Обзор"), брегозащитна дамба, вълноломи и траверси, които защитават брега от плаж „Кранево" до мястото на бившия фар „Екрене" са с големи повреди. На места липсва защита от тетраподи. Разрушена е защитата от скалните блокове и ядрото, като са образувани каверни под настилката. В тези участъци настилката е начупена и разрушена, което я прави опасна за преминаване на хора и техника.

В резултат на активните свлачищни процеси пътния достъп от границата с община Балчик до Вълнолом 5, под свлачище сп. „Кипарис"-юг, е затрупана изцяло и не може да се използва. След затрупване на пътния достъп, технологичният път, изпълнен при реализацията на проекта за сп. „Обзор" до 2009г. се използва за връзка между път I-9 Варна-Балчик и съществуващото рибарско селище от всякакъв вид превозни средства като единствен път за достъп. По него продължават бавните деформации изразени в потъване и пропадане на настилката.

IV.1.4.3 Изветрителни и срутищни процеси

Брегoвият склон завършва със стръмен до вертикален оголен откос с височина от 1.0м-2.0м до 48.0м-55.0м. По тази причина скалите са подложени на непрекъснато повърхностно разрушаване под действието на атмосферните агенти – температура, валежи и ветрове. В резултат глинестите седименти се нацепват на отделни блокове, които във времето се превръщат в несвързани помежду си отделни късове с различна големина, които се срутват в петата на склона.

Средният вектор на ерозия варира от 0.23 до 0.34м/6мес.

Под действието на срутищните процеси се формира скален блокаж, валуни и чакъли, които се натрупват на водна линия и образуват характерните за района чакълено-валунни ивици. Ширината на ивиците не е достатъчна за защита на брега от морската абразия.

В непосредствена близост до северната граница на свлачище „Кипарис"-юг, по стръмния крайбрежен склон над дамбата е регистрирано свличане на повърхностния слой от силно изветрелите глини и мергели, извън зоната на активните свлачищни процеси.

След изпълнените брегозащитни съоръжения за периода 1986г.-1992г. бреговата зона на община Аксаково в участъка от северната граница-нос „Фара", морската абразия е ликвидирана като фактор, влияещ върху свлачищните процеси. Участъкът се характеризира като свлачищен тип бряг.

В участъка от нос „Фара“ до границата с община Варна продължава активната абразия, срутищна и ерозионна дейност. Участъкът се характеризира като свлачищно-абразионен тип бряг.

IV.1.4.4 Сеизмичност

Съгласно сеизмичното райониране на страната североизточната част от Общината попада в зона с VIII степен на сеизмичност и Кс=0.15, а останалата част – VII степен с Кс=0.10. Границата между двете сеизмични зони е западно от селата Куманово-Орешак –Долище.

IV.1.5 Инженерно-геоложки условия

В зависимост от различните свойства строителните почви на територията на община Аксаково се поделят на:

1. Скални и полускални – към тях се отнасят варовици, пясъчници и мергели. На повърхността тези седименти се разкриват в района между с. Орешак, Ген. Кантарджиево и Осеново, с. Доброглед, с.Изворско, с. Въглен и с. Яребична. Варовиците са окарстени. Най-силно окарстяване на варовиците има в района на с Изворско, с. Въглен, с.Яребична и с. Орешак. В дълбочина скалните отложения се срещат като прослойки сред глинесто-песъчливите отложения на неогена.

Тези седименти са много добри като земна основа за различните категории сгради и съоръжения. Имат изчислително натоварване – 0.3-0.5MPa, якост на натиск в сухо състояние от 1-4 MPa, а в зависимост от степента на изветряне – във водонапито състояние – 0.1-2.50MPa.

2. Глинесто-песъчливи - към тях се отнасят глини, песъчливи, варовити и диатомитни и глинести пясъци. Това са основно седименти с неогенска и кватерненрна възраст, които изграждат по-голяма част от територията на общината. Съдържанието на песъчливата и глинеста компонента се променя неравномерно в хоризонтална и вертикална посока. Имат изчислително натоварване от 0.2-0.3MPa;

3. Несвързани - към тях се отнасят пясъци и чакъли с алувиален характер. Тези отложения изграждат заливните тераси и руслата на реките и деретата. Имат изчислително натоварване от 0.2-0.4MPa;

4. Особени – към тях се отнасят льосовидните глини, разпространени в северозападната част на общината. Отнасят се към слабо пропадъчните почви. Имат изчислително натоварване до 0.2MPa.

5. Нарушени от свлачищните процеси – това са основно глинести и песъчливи седименти, извадени от нормалното си залягане. Изграждат североизточната част на общината. Според степента на нарушаване те се поделят на два вида:

- омесени, най-често без слоистост, чисти или с различни по размери (достигащи до няколко метра) и концентрация скални късове. Изчислителното натоварване е в границите 0.15-0.25MPa;
- пакетно свлечени – това са слабо нарушени седименти. Най-често са със запазена, но наклонена слоистост. Изчислителното натоварване е в границите 0.15-0.3MPa.

IV.1.6 Инженерно-геоложко райониране

Инженерно-геоложкото райониране е направено въз основа на геоложкия строеж, дълбочината на подземните води, активността на свлачищните процеси и наклона на терена. Обособени са следните инженерно-геоложки райони:

ИНЖЕНЕРНО-ГЕОЛОЖКИ РАЙОН „А“

Към този район са отнесени терените, засегнати от свлачищни процеси – древни условно стабилизирани и съвременни активни локални свлачища. Цялата крайбрежната територия на общината попада в този инженерно-геоложки район. Към момента за тази територия действа строителна забрана, наложена със заповед № РД-02-14-300 от 21.04.1997г. на министъра на териториалното развитие и строителството, която е „със срок до осъществяване на трайни укрепителни и отводнителни мероприятия за отделните участъци и отчитане на техния положителен ефект.“

Подрайон „Аа“

Към този подрайон са отнесени терените, засегнати от съвременни активни свлачища. Това е по-голямата част от терена между път I-9 и морето от североизточната част на общината.

Подрайон „Аб“

Към този подрайон се отнасят останалите терени засегнати от древни свлачищни процеси.

ИНЖЕНЕРНО-ГЕОЛОЖКИ РАЙОН „Б“

Към този район са отнесени терените, изградени от особени почви - льосовидни седименти. Обхваща землищата на с. Водица, Л. Каравелово и Новаково. Льосовите отложения са представени от льосовидни глини, макропорести, праховопесъчливи. Мощността им е до 10м. Най-характерно за тези отложения е свойството им да пропадат под собствената си тежест при намокряне. При строителство в такива седименти се вземат конструктивни и водозащитни мероприятия. Подземните води са на дълбочина по-голяма от 5м спрямо повърхността на терена.

ИНЖЕНЕРНО-ГЕОЛОЖКИ РАЙОН „В“

Към този район са отнесени терените на община Аксаково, изградени от глинесто-песъчливи, скални и полускални седименти. Най-характерно за материалите, изграждащи терена е бързата и неравномерна фациална смяна в хоризонтална и вертикална посока.

Седиментите притежават добри и много добри условия за фундиране на различните категории сгради и съоръжения.

В землищата на гр. Игнатиево, Изворско, Зорница, Л. Каравелово, Крумово, Ботево, Яребична, Орешак, Долище, Кичево и Осеново са установени плитки подземни води.

За целите на ОУПО при формулиране на устройствените решения е необходимо да бъдат отчитани възможните проявления на рисковите процеси, обусловени от геоложкия строеж и други природни фактори.

IV.1.7 Изисквания, свързани с инженерно-геоложките условия.

Съгласно текста на заповед № РД-02-14-300/21.04.1997г. на МТРС, публикувана на сайта на МРРБ, е наложена строителна забрана за следната територия на община Аксаково:

Крайбрежната територия на общината при граници:

- на изток – Черно море;
- на юг – границата с територията на община Варна;
- на север – границата с територията на община Балчик (Бялата скала);
- на запад – над път I-9 (кк „Златни пясъци“-с. Кранево) по долния ръб на платото.

IV.1.7.1. На територията на община Аксаково, съгласно схемата за инженерно-геоложкото райониране се обособяват зона със строителна забрана и райони, засегнати от древни, стари и съвременни активни свличания.

IV.1.7.2. Инженерно-геоложки район „А” включва териториите, засегнати от стари, стабилизирани и съвременни активни свличания и абразионни участъци с два подрайона както следва:

IV.1.7.2.1. подрайон „Аа” – с активни или потенциални свлачищни процеси и морска абразия;

IV.1.7. 2.2. подрайон „Аб” – територии, засегнати от древни свлачищни процеси;

IV.1.7.3. Извън зоните и районите по т.1.7.2.1 и т. 1.7.2.2 се обособяват следните инженерно-геоложки райони:

IV.1.7.3.1. Инженерно-геоложки район „Б” - обхващащ терените, изградени от льосоподобни отложения

IV.1.7.3.2. Инженерно-геоложки район „В” - обхващащ всички терени, изградени от неучаствували в свлачищни процеси отложения, включващ глинесто-песъчлив, скален и полускален инженерно-геоложки комплекс.

IV.1.7.4. В зоните по т. 1.7.2.1. не се допуска изработване и одобряване на частични подробни устройствени планове за отделни имоти.

IV.1.7.5. За територията с наложена строителна забрана със Заповед № РД-02-14-300/21.04.1997г. на Министъра на регионалното развитие и благоустройство, се обособяват участъци за разработване на отделни подробни устройствени планове (ПУП), съобразени с регистрираните активни свлачища:

Участък 1 - граници: -изток Черно море; запад- републикански път I-9; север-границата с територията на Община Балчик; юг-северната граница на свлачище „сп. „Обзор“ в устройствени зони Ов1 с пореден № 1 и Ов2 с пореден №2;

Участък 2 -граници - север-границата с участък 1; в устройствени зони Од1 с пореден № 1 и 2, зона Од2 с пореден №1 и зона Ов2 с пореден №2, в обхвата на свлачище „сп. „Обзор“; изток – Черно море;

Участък 3 -граници - север-границата с участък 2; в устройствени зони Ов1 с пореден №2 и зона Ов2 с пореден №1, в обхвата на свлачище „сп. „Фара“-„сп. „Обзор“; юг - устройствена зона Оз1;запад – републикански път I-9; изток – Черно море;

Участък 4 -граници - север-устройствена зона Оз1; -в обхвата на „Вилно селище Кокар пунар“ /с одобрен ПУП /, попадащи в устройствени зони Ок1 с пореден №1 и 2 и зона Ок2 с пореден №1; изток – Черно море;

Участък 5 -граници – в устройствена зона Ов1 с пореден №3 в обхвата на СО“Панорама“ I и II; изток- републикански път I-9;

Участък 6 - в устройствена зона Ов1 с пореден №3 в обхвата на СО“Панорама“ III -юг-граници с Община Варна; изток- републикански път I-9;-в обхвата на свлачище „ПСОВ-Златни пясъци“

Участък 7 - в устройствена зона Ов1 с пореден №3 в обхвата на СО“Панорама“ III, територията предвидена за застрояване западно от републикански път I-9 извън попадащата в участък 6 територия. Участък 7 не е част от територията на ПП „Златни пясъци“.

Проектите за подробни устройствени планове задължително се придружават от план схеми за геоложки проучвания и схеми за укрепване. Проектите за нови подробни устройствени планове и за изменения на действащите подробни устройствени планове се съобразяват с изпълнените укрепителни мероприятия, финансирани с бюджетни или други обществени средства. С проектите се предвиждат сервитути за запазване на изградените противосвлачищни съоръжения и КИС (контролно - измерителни системи), както и възможности за мониторинг и ремонтно възстановителни работи.

В зоните с активни свлачища и строителна забрана не се разрешава строителство с изключение на осигуряващата ги инфраструктура, съобразена със специфичните изисквания на района и изграждане на противосвлачищни укрепителни и отводнителни съоръжения, като се осигурят технологични пътища и достъп до тях.

Съгласно ЗУТ, в свлачищни райони, вписани в регистъра на свлачищата по чл.95, ал.2, не се допуска застрояване без изградена канализация.

В зоните подложени на активна морска абразия се изграждат брегоукрепителни и противоабразионни съоръжения.

Устройството и застрояването на устройствените зони, на части от тях и на терените с устройствен режим, попадащи в инженерно-геоложки район „А" с рискови геоложки условия за строителство, се извършва при реализиране на специални мерки за допълнително заздравяване на земната основа и/или допълнително конструктивно осигуряване на сградите и съоръженията.

Допустимостта, степента и характерът на строителното усвояване на терените (урегулираните поземлени имоти), попадащи в зоните от инженерно-геоложки район „А", се определят след извършване на цялостни инженерно-геоложки проучвания.

Цялостните инженерно-геоложки проучвания задължително се приемат от специализиран експертен съвет.

В зоните, обхванати от свлачищни процеси, в които ще бъде допуснато застрояване, не може да се изграждат попивни кладенци за отвеждане на битовите отпадъчни води. Външните ВиК мрежи се изграждат според изискванията за строителство в свлачищни терени.

В зоните с активни и потенциални свлачища от инженерно-геоложки район „А", в които бъде допуснато застрояване по реда на нормативната уредба на МРРБ съгласно ЗУТ, строителство се разрешава след изготвяне на подробни устройствени планове съдържащи цялостни схеми за укрепителни мероприятия и:

1. извършване на инженерно-геоложко проучване, доказващо устойчивостта на терена, в който попадат имотите предмет на подробните планове;

2. изграждане в зоната на свлачищния масив на трайни свлачищноукрепителни и отводнителни, а при необходимост и на брегоукрепителни съоръжения, след отчитане на тяхната ефективност от специализиран експертен съвет. Тези съоръжения следва да представляват цялостна интегрирана система.

3. изграждане на необходимите системи за отвеждане на повърхностните и битовите отпадни води, като се забранява използването на временни тоалетни / попивни ями, както и не се допуска временно използване на водоплътни изгребни ями (канализационни резервоари).

В териториите попадащи в инженерно-геоложки район „Б" изграден от льосоподобни отложения строителството се извършва при съобразяване на изискванията за фундиране за такива райони.

В райони с изявени карстови процеси застрояването се извършва, като се вземат конкретни мерки срещу изменения в хидравличния и санитарен режим.

IV.2 Идентификация на рисковете и устройствен режим за защита от наводнения

Община Аксаково попада в района на действие на Басейнова дирекция „Дунавски район" (БДДР) и Басейнова дирекция „Черноморски район" (БДЧР). В края на 2023 г. са завършени и утвърдени от Министерски съвет План за управление на риска от наводнения (ПУРН) в Черноморски район за басейново управление 2022-2027 г.(приет с решение №944 от 29.12.2023 г.) и в Дунавски район за басейново управление 2022-2027 г.(приет с решение №941 от 28.12.2023 г.), разработени в съответствие с изискванията на Директивата за наводненията и Закона за водите. Въз основа на анализ на наличната и на допълнително събрана информация за наводнения е извършена предварителна оценка на риска от наводнения. В района на действие на Басейнова дирекция „Дунавски район" (БДДР) територията на община Аксаково не е определена като район със значителен потенциален риск от наводнение (РЗПРН). В района на действие на Басейнова дирекция „Черноморски район" (БДЧР) за територията на област Варна са установени голям брой минали наводнения със значителни неблагоприятни последици за човешкото здраве, стопанската дейност, околната среда (потенциални замърсители и защитени територии) и културното наследство, вследствие на преливане извън бреговете на реките и др. При сценарии с различна вероятност от настъпване за идентифицираните РЗПРН са изготвени Карти на заплахата от наводнения, показващи обхвата на залетите територии, и Карти на риска от наводнения със засегнатите обекти, инфраструктура и вида на засегнатите територии.

След оценка на последиците и степенуване на риска, част от землищата на гр. Аксаково, гр. Игнатиево и с. Долище са определени като район със риск от наводнение (РЗПРН). В землищата на Аксаково и Игнатиево е с код BG2_APSFR_PR_100 "Провадийска р. - от гр. Провадия до гр. Варна" (с актуализиран обхват спрямо предходния ПУРН) с висока степен на рискобхващащ и съседни общини. В землището на с. Долище е определен нов РЗПРН с нисък риск и с наименование BG2_APSFR_BA_101 „р. Батова - с. Долище".

BG2_APSFR_PR_100

Общо описание

РЗПРН се намира в североизточната част на Р. България. Районът е голям, с дължина около 135 km, и се простира между с. Блъсково на запад и гр. Варна на черноморското крайбрежие на изток. Град Варна е третият по големина град в България и е важен център за бизнес, транспорт, образование, туризъм, развлечения и здравеопазване. Варна е морската столица на България, в която се намират щаба на Военноморските сили на България и на търговския морски флот. Населението на гр. Варна е около 330 000 души.

РЗПРН включва и гр. Провадия с население около 12 000 души, както и градовете Девня, Белослав и Аксаково - всеки от тях с население от около 7 000 - 8 000 души. На територията на района има и множество села, обикновено с население под 1 000 души.

През този РЗПРН протичат няколко реки, включително Провадийска река от гр. Провадия до вливането й във Варненското езеро, както и нейният приток река Девня от гр. Девня. Други реки, които протичат през този РЗПРН са р. Главница, р. Манастирска и р. Караджадере, както и няколко безименни реки от Белослав, Константиново и Варна.

Очакваните годишни щети са на стойност около 407 000 лева при крайбрежни наводнения, около 68 000 лева при речни наводнения и 2 455 000 лева при дъждовни внезапни (поройни) наводнения въз основа на картирането на заплахата и риска от наводнения. Очакваният годишен брой на засегнати хора е около 149 за крайбрежни наводнения, 156 за речен тип наводнения и около 5857 за дъждовни внезапни (поройни) наводнения.

В този РЗПРН са разположени голям брой сравнително малки зони от НАТУРА 2000, някои от които са с площ от едва няколко хектара. Основните от гледна точка на размер и обхват са следните:

- „Варненско-Белославско езеро“ - специална защитена зона (СЗЗ) по Директивата за птиците, която обхваща Варненското езеро;
- "Провадийско-Роякско плато" - специална защитена зона (СЗЗ) по Директивата за птиците южно от с. Бозвелийско;
- "Провадийско-Роякско плато" - защитена зона по Директивата за птиците и местообитанията (pSCI, SCI или SAC), чиято югоизточна граница минава през Провадия.

Промени от първия цикъл Четири РЗПРН от първия цикъл са обединени, за да формират настоящия РЗПРН. Анализът извършен в рамките на ПОРН през 2020 г. потвърждава необходимостта от тези четири РЗПРН, но също и обединяването им в един по-голям район, който е настоящият. Това е направено на базата на обхвата на наводнение с обезпеченост 1%, изчислен в резултат от проект "Карти на районите под заплаха и на районите с риск от

наводнения" от предходния цикъл на прилагане на Директивата за наводненията, значими минали наводнения, случили се в периода 2011 – 2019 г. и експертна оценка.

По отношение на териториалния обхват, този РЗПРН обхваща долината на р. Провадийска от гр. Провадия до вливането ѝ във Варненското езеро. В РЗПРН са включени следните притоци на р. Провадийска:

- р. Главиница от с. Блъсково до вливането ѝ в р. Провадийска за речно наводнение, включително нейния безименен приток през с. Комарево за дъждовно внезапно (поройно) наводнение;

□- ляв безименен приток на р. Провадийска, протичащ през гр. Провадия за дъждовно внезапно (поройно) наводнение;

□- р. Манастирска за речни и инфраструктурни (авария на язовир Манастира) наводнения;

□- р. Девня от гр. Девня до вливането ѝ в р. Провадийска за речно наводнение и нейния десен приток р. Каровичанско дере за дъждовно внезапно (поройно) наводнение;

□- нов участък от безименна река, десен приток на р. Провадийска, която протича през гр. Белослав за дъждовно внезапно (поройно) наводнение;

□- нов участък от безименна река, десен приток на р. Провадийска, която протича през с. Константиново за дъждовно внезапно (поройно) наводнение;

□- нов участък от безименни, десни притоци на р. Провадийска, които преминават през кв. Аспарухово (гр. Варна) за дъждовно внезапно (поройно) наводнение;

□- нов участък по реките Франга дере, Караджа дере и притока ѝ Кемер дере, преминаващи през гр. Варна за дъждовно внезапно (поройно) наводнение;

□- нов участък по река Тел дере и нейния безименен приток, които протичат през Аксаково за дъждовно внезапно (поройно) наводнение;

□- съкращаване на бреговата линия на Черно море в северния и в южния ѝ край по отношение на крайбрежни наводнения.

Направени са леки корекции на геометрията на линията, която представя РЗПРН.

Тип наводнение

Типовете наводнения, които са взети предвид при картирането на заплахата и риска от наводнения според изискванията на Директивата за наводненията са:

□ - речно наводнение – р. Провадийска, р. Главница, р. Манастирска, р. Девня и притока ѝ р. Каровичанско дере;

□ - дъждовно внезапно (поройно) наводнение – безименни реки, протичащи през гр. Провадия, с. Комарево, гр. Белослав, с. Константиново, р. Тел дере и нейния безименен приток, безименни реки, протичащи през кв. Аксаково (гр. Варна), р. Франга дере, р. Караджа дере, р. Кемер дере;

□- инфраструктурно наводнение - разрушаване на стената на яз. Манастир.

□- крайбрежно наводнение.

Специфични цели

Въз основа на анализа на основните проблеми, свързани с наводненията в този РЗПРН, са заложени следните цели:

1.1 Минимизиране на броя на засегнатите и пострадали хора при наводнения

1.2 Осигуряване на бързото отвеждане на водите при интензивни валежи и наводнения от урбанизираните територии

2.1 Минимизиране на броя на жилищните имоти, засегнати от наводнения

2.2 Минимизиране на броя на обектите от социалната инфраструктура, засегнати от наводнения

2.3 Подобряване на защитата на обекти от стопанската, техническата и критичната инфраструктура,

включително транспорт и комунални услуги, срещу наводнения

3.1 Подобряване на защитата на канализационните системи

3.3 Минимизиране на засегнатите зони за защита на водите и защитени по екологични причини територии (например обекти с особено значение)

3.4 Подобряване на водозадържащата способност на земеделски, горски и крайречни територии

Мерки

Мерките, селектирани след анализа на разходи и ползи и мултикритерийния анализ са показани в следващата таблица:

Мерки за BG2_APSFR_PR_100					
Код на мярка	**Мярка**	**Тип наводнение**	**Общи дисконтирани разходи за първите 6 години, лв.**	**Обща оценка на съотношението ползи - разходи**	**Коментар**

M34-B12	Елементи на УОС за намаляване на пика на високите води.	дъждовно внезапно (поройно)	840 000	Висока	УОС за централната част на гр. Варна, на северния бряг на Варненското езеро основно в жилищната зона непосредствено южно от републикански път I-9
M23-B5	Модернизиран е с цел повишаване на устойчивостта и резистентност а на обекти, представляващ и потенциални основни източници на замърсяване и на критична инфраструктура.	крайбрежно / дъждовно внезапно (поройно)	970 000	Висока	Мерки за устойчивост на промишлените зони в с. Езерово.

BG2_APSFR_BA_101

Общо описание

РЗПРН обхваща с. Долище (с население под 500 души) във Варненска област в източната част на Р. България. Селото е разположено в близост до вливането на реките Изворска и Батова, който също влиза в обхвата на РЗПРН, както и безименен приток на Изворска река, който протича през селото.

Очакваните годишни щети са на стойност около 2 000 лева при речни наводнения и 3 000 лева при дъждовни внезапни (поройни) наводнения. Очакваният годишен брой на засегнати хора е около 6 за речен тип наводнения и около 5 за дъждовни внезапни (поройни) наводнения.

РЗПРН попада в защитена зона от НАТУРА 2000.

Промени от първия цикъл

Този РЗПРН не е включен в предходния цикъл на прилагане на Директивата за наводненията. Включването му в настоящия цикъл е направено на база на значими минали наводнения, случили се в периода 2011 - 2019 г., наличие на елементи на риск и експертна оценка.

Тип наводнение

Типовете наводнения, които са взети предвид при картирането на заплахата и риска от наводнения според изискванията на Директивата за наводненията са:

□ речно наводнение - Батова река, Изворска река;

 дъждовно внезапно (поройно) наводнение – безименен ляв приток на Изворска река.

Специфични цели

Въз основа на анализа на основните проблеми, свързани с наводненията в този РЗПРН, са определени следните цели:

1.1 Минимизиране на броя на засегнатите и пострадали хора при наводнения

1.2 Осигуряване на бързото отвеждане на водите при интензивни валежи и наводнения от урбанизираните територии

2.1 Минимизиране на броя на жилищните имоти, засегнати от наводнения

3.3 Минимизиране на засегнатите зони за защита на водите и защитени по екологични причини територии (например обекти с особено значение)

Мерки

Оценените мерки са с нисък общ резултат разходи - ползи, поради което за този РЗПРН не са избрани мерки от разширения анализ на разходите и ползите. Това не изключва потенциалното прилагане и ползи от допълнителни хоризонтални мерки на локално ниво, ниво район за басейново управление или на национално ниво. В това число ще бъде прилагана и хоризонтална мярка М33-В15с:

Поддържане на растителността в речните корита и коридори, необходима за осигуряването на достатъчна хидравлична проводимост на речните корита.

Бъдещо развитие

Няма налични планове за устройство на територията, по които може да се определи дългосрочното развитие на този РЗПРН. Планирането на ново устройство на територията следва да вземе предвид районите, изложени на риск от наводнения, показани на Картите на заплахата от наводнения.

Мерки за изпълнение при прилагане на ПУРН, съгласно Становище по екологична оценка № 9-6/2023 г. на МОСВ

IV.2.1 Мерки и условия за предотвратяване, намаляване или възможно най-пълно отстраняване на предполагаемите неблагоприятни последствия:

1. Планове, програми, проекти и инвестиционни предложения или техни изменения, произтичащи от ПУРН в ЧРБУ 2022-2027 г., да се одобряват само след произнасяне с акт на компетентния орган по околна среда по реда и условията на глава шеста от ЗООС и/или чл. 31 на ЗБР и при съобразяване с условията и мерките в съответния акт..

IV.2.2 Мерки за отразяване в окончателния вариант на проекта на ПУРН в ЧРБУ 2022- 2027 г.:

1. В обхвата на Мярка М61-В42: „Разработване на съвременна нормативна уредба“, да се включат като изрични изисквания:

1.1. Актуализация на ръководствата и нормите, които служат за рехабилитация, надграждане и реконструкция на съоръженията за защита от наводнения.

1.2. Изготвяне на предложения за промени в нормативната уредба за поддържане на уличната дъждовна канализация и осигуряване на добра проводимост.

1.3. Запазване на определените в градоустройствените планове градски зелени ландшафти, както и на естествени блата, езера и влажни зони в имоти или части от тях, в урбанизирани територии.

1.4. Мониторинг на състоянието и поддръжане в техническа изправност на хвостохранилища, шламоотвали, сгуроотвали, стари рудници и др.

1.5. Изготвяне на предложения за промени в нормативната уредба във връзка с оразмеряването на съоръжения за защита от вредното въздействие на водите, вкл. изисквания към използването на различни строителни конструкции и вложени материали (бетон, естествени материали, геокомпозити и др.).

1.6. Изменение и допълнение в нормативната уредба за ползването на повърхностните води. Промените в наредбата освен всичко друго ще касаят и подобряване ефикасността на контрола при извършване на дейностите по почистване на речните легла.

2. В рамките на мярка: М61 -В41: „ Научни и приложни изследвания и проучвания да се предвиди актуализиране на методиките за оценка на валежите и водните количества и подобряване на мрежата за хидроложки и метеорологичен мониторинг.

IV.2.3 Мерки за изпълнение при прилагането на ПУРН:

1. В границите на защитена местност (ЗМ) „Игликина поляна“ да не се реализира планираната мярка М31-В 10b. Да се реализира само тази част от планираната мярка М31-В 10b, която не попада в границите на ЗМ.

2. В границите на резерват „Камчия“ да не се реализира планираната мярка М23- В4. Да се реализира само тази част от планираната мярка М23-В4, която не попада в границите на резервата.

3. При реализирането на мярка М31-В8а да не се извършват земни работи в границите на ЗМ „Находище на блатно кокиче в местността Блатото“.

4. В границите на ЗМ „Пода“ да не се реализира планираната мярка М34-В12. Да се реализира само тази част от планираната мярка М34-В12, която не попада в границите на ЗМ.

5. В границите на природна забележителност „Пясъчни дюни - местност Бабата - Слънчев бряг“ да не се реализират планираните мерки М33-В27а и МЗЗ-В23. Да се реализира само тази част от планираните мерки М33-В27а и МЗЗ-В23, която не попада в границите на природната забележителност.

6. С цел минимизиране и/или елиминиране на отрицателните въздействия върху природни местообитания, местообитания на видове и видове, предмет на опазване в защитени зони и биологичното разнообразие като цяло, на етап планиране изпълнението на мерките, от изпълнителите да се изисква предварителна консултация със зоолог и/или фитоценолог.

7. С цел осигуряване на възможност за контролирано допълнително оводняване на влажни зони, разположени в района на прилагане на мярка МЗЗ-В21, при проектирането на същата, да се предвидят възможности за осигуряване на контролирано пропускане на води, които да оводняват близко разположени влажни зони, да оводняват териториите, откъснати чрез изградените съоръжения, вкл. близко разположени влажни зони.

Изпълнението на мерки М33-В27а, МЗЗ-В23 и МЗЗ-ВЗО да бъде проектирано така, че да не се засягат дюни, съгласно специализираната карта на дюните.

9. С цел опазване на:

9.1. природни местообитания 2110 и 2120, предмет на опазване в ЗЗ BG0000574 „Лхелой-Равда-Несебър“, изпълнението на мярка М33-В27а в 33 да бъде проектирано така, че да не засяга природни местообитания 2110 и 2120.

9.2. природно местообитание 1410, предмет на опазване в ЗЗ BG0000146 „Плаж Градина-Златна рибка изпълнението на мярка М31-В8а в “ да бъде проектирано така, че да не засяга природно местообитание 1410.

9.3. природно местообитание 1210, предмет на опазване в 33 BG0001001 „Ропотамо“, изпълнението на мярка М3З-ВЗО да бъде проектирано така, че да не засяга природно местообитание 2110.

9.4. природни местообитания 9150, 9170 и 9180, предмет на опазване в 33 BG0000421 „Преславска планина“ изпълнението на мярка М31 -В 1ОЬ да бъде проектирано така, че да не засяга природни местообитания 9150, 9170 и 9180.

9.5. природно местообитание 6240, предмет на опазване в 33 BG0000117 „Котлснска планина“, изпълнението на мярка М31-В 10b да бъде проектирано така, че да не засяга природно местообитание 6240.

9.6. природно местообитание 9110, предмет на опазване в 33 BG0000104 „Провадийско-Роякско плато“, изпълнението на мярка М31-В 10b да бъде проектирано така, че да не засяга природно местообитание 9110.

9.7. природни местообитания 3260 и 92А0, предмет па опазване в 33 BG0000219 , Дервентски възвишения 2“, изпълнението на мерки М31 -В 1 Оа, М31 -В 1 ОЬ и М31-В7а в да бъде проектирано така, че да не засяга природни местообитания 3260 и 92А0.

9.8. природно местообитание 8230, предмет на опазване в 33 BG0000219 „Дервентски възвишения 2“, изпълнението на мярка М31-В8а да бъде проектирано така, че да не засяга природно местообитание 8230.

9.9. природно местообитание 92А0, предмет на опазване в 33 BG0000219 „Дервентски възвишения 2“, изпълнението на мярка М31-В 10а да бъде проектирано така, че да не засяга природно местообитание 92А0.

9.10. природни местообитания 62А0, 6430, 8220, 8230, 91F0, 91 МО и 92АО, предмет на опазване в 33 BG0000198 „Средецка река“, изпълнението на мярка М31-В7а да бъде проектирано така, че да не засяга природни местообитания 62А0, 6430, 8220, 8230,91F0,91 МО и 92А0.

9.11. природни местообитания 1150 и 1310, предмет на опазване в 33 BG0000270 „Атанасовско езеро“, изпълнението на мярка М34-В12 да бъде проектирано така, че да не засяга природни местообитания 1150 и 1310.

9.12. природни местообитания 1150 и 1310, предмет на опазване в BG0000271 „Мандра - Пода“, изпълнението на мярка М34-В12 да бъде проектирано така, че да не засяга природни местообитания 1140 и 1160.

10. Да не се допуска изсичане на крайречни галерии и изсичане в речните корита на дървесни и храстови видове, представляващи крайречни природни местообитания.

11. Контролираното наводняване на площи да става с темп, съобразен с възможностите на консервационнозначимите животински видове, да напуснат наводняваните територии. При наличие на лалугерови колонии в потенциалния обхват на заливане, да се приложат алтернативни решения, така че да се избегне засягането им.

12. При изпълнението на мерки от ПУРН, които предвиждат засаждане на растителност, растителни буферни ивици, живи плетове, създаване на зелени коридори и затревяваване в границите на ЗЗ, да се използват само местни растителни видове.

13. При изпълнение на мерките всички допълнителни площи за строителството да бъдат ситуирани извън границите на съответно картирало природно местообитание, а където е възможно - извън границите на ЗЗ.

14. Строителството/изпълнението на мерките от ПУРН в ЗЗ да се извършва извън размножителния период (април-юли) на целевите видове, предмет на опазване на съответната 33.
15. Дейностите по отстранявания на затлачвания на речното корито и почистване на речни участъци и корита, да се осъществяват само в коритата на реките и извън размножителния период на рибите (април - юни), без засягане на крайречни природни местообитания и да се извършват при доказана необходимост.
16. За целите на изпълнение на мярка М33-В14а: "Отстраняване на тиня, наноси и запушвания на речните легла** заявителят да представя данни за проведени хидравлични изчисления, с които се доказва, че дейностите се извършват само до възстановяване на естественото състояние/дълбочина на водния обект (в границите на водния обект) и/или при напречния профил на коригираните участъци.
17. Собствениците на малки язовирни стени и съоръженията към тях да назначават комисии за обследване и мониторинг на техническото и експлоатационното им състояние два пъти годишно, съгласно Част П, Раздел III, чл. 133 (ал.1) от Наредба за условията и реда за осъществяване на техническата и безопасната експлоатация на язовирните стени и на съоръженията към тях и за осъществяване на контрол за техническото им състояние.
18. При изпълнение на дейности в горските територии, лицата по чл. 235 от Закона за горите, да не допускат задръстване на дерета и речни участъци.
19. Задължително разглеждане на алтернативи и избор на екологосъобразен начин и технология при извършване на строителните дейности по изграждане на нови защитни стени или диги, рехабилитация или надграждане на съществуващи защитни стени или диги, където е приложимо.
20. Изпълнителят на предвидените строителни дейности да извършва селективно отнемане, правилно съхраняване и оползотворяване на хумусния слой от почвата на предвидените за строителство терени.
21. Изпълнението на всички мерки, включващи инфраструктура, следва да бъде съобразено с размножителните периоди, периодите на миграция и други екологично значими моменти от екологията на консервационно значимитеконтрол на водните
видове, включително птици, които попадат в териториалния обхват на конкретната мярка.
22. При изпълнение на мярка: М31-В 10а: „Залесяване и лесоустройство в гореразположените водосбори" да не се допуска залесяване с инвазивни и неместни видове, вкл. при избора на видове, следва същите да бъдат избирани при о-пштане на настъпващите климатични промени.
23. По време на изпълнение на мярка: М31-В8d: „Временно наводняване на предварително определени земеделски площи юрез изгражданена надлъжни хидротехнически съоръжения или изпомпване за количества или нива'*, да се разглеждат алтернативи на местоположението и от възможните алтернативи да се избират такива, с най-ниска консервационна стойност за биологичното разнообразие.
24. В случаите, когато е приложимо, резултатите от изпълнението на мерки М42-В35 и М61-В41 да бъдат комуникирали до Европейската система за информираност за наводнения.
25. Да не се допуска в крайбрежните заливаеми ивици и земи на водохранилищата депониране и третиране на отпадъци, строителство и миене и обслужване на транспортни средства и техника, съгласно на чл. 134 от ЗВ.
26. Използване на строителна и транспортна техника в добро техническо състояние за предотвратяване замърсяването на повърхностните води с петролни продукти.
21. По време на етапа на строителство на мерки, свързани с изграждане на защитни стени или диги, подмяна на мостове и съоръжения за преминаване през реки, отводнителни канали, канализационни системи, корекции на реки, увеличаване ретензионния обем на язовири, в случаите, когато се налага водовземане или заустване за целите на строителството, същите да се извършват по установения ред, съгласно ЗВ.

28. При реализиране на мерките предвидени в ПУРН да се включват, при необходимост, и допълнителни мерки за адаптация към климатичните изменения.
29. Мерките от ПУРН, които ще се реализират в близост от повърхностни водни обекти, в зони за защита на водите предназначени за питейно-битово водоснабдяване и в СОЗ да се съгласуват с РЗИ и ВиК.
30. В случай, че по време на изпълнение на мярка М33-В23: „Разглобяеми защитни съоръжения с постоянни фундаменти** - в РЗПРН BG2-APSFR-BS-06 ! к.к. Слънчев бряг, се установи необходимост от осигуряване на площи за съхраняване на подвижните елементи, същите да бъдат разположени извън зоните за къпане: Плаж КК Слънчев бряг - хотел "Виктория Палас", Плаж К.К. Слънчев бряг - хотел "Глобус" и Плаж КК Слънчев бряг - хотел "Бургас".
31. До шест месеца от приемането на ПУРН в ЧР 2022-2027 г. ВиК операторите, съвместно с установяват обществено питейно-битово водоснабдяване, попадащи в обхвата на границите на заливане с вероятност на настъпване 1 % (100 годишна вълна) на РЗПРН и при необходимост определят мерки за физическа защита на съоръженията предпазване от компрометиране им, и приоритизират тяхното изпълнение.
32. ВиК операторите да уведомяват БД ЧР и съответните РЗИ в случай на наводнени водоизточници и съоръжения за питейно-битово водоснабдяване, както и за предприетите от тях коригиращи действия за осигуряване на съответствие на
публичните собственици (общини и областни управители), водовземните съоръжения (тръбни и шахтови кладенци) за водите с показателите по Наредба NeQ за качество на водата, предназначена за питейно-битови цели.
33. По времена етапа на строителство (за мерките, включващи строителни дейности) в близост до обекти, подлежащи на здравна защита и нормиран шумов режим, да се предприемат мерки за ограничаване на шума и разпрашаването.
34. Изпълнение на мерки за защита от наводнения на водовземните съоръжения за добив на питейни води или на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди, попадащи в границите на заливане с вероятност за настъпване 1 % съгласно резултатите от картите на заплаха и риска от наводнения към ПУРН.
35. Изпълнението на мярка М33-В27а: „Обновяване или надграждане на съществуващи защитни стени или диги с допълнителни елементи на зелена инфраструктура" и мярка М33-В23: „Разглобяеми защитни съоръжения с постоянни фундаменти " в РЗПРН BG2-APSFR-BS-06/k.k. Слънчев бряг да се извърши извън летния сезон.
36. Реализацията на предвидените мерки, свързани с изграждане на различни инженерни съоръжения за защита и др. в близост (1000 м) до водоизточници за питейно-битово водоснабдяване и минерални водоизточници, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди и в границите на техните СОЗ да се извършва само след самостоятелна оценка от възложителя по отношение на очакваното им влияние върху водоизточниците и водоснабдителните съоръжения и санитарно-охранителните зони. Оценката да се съгласува с БД ЧР, съответните РЗИ и ВиК.
37. Мярка на ниво РБУ М21-В1: Планиране на земеползването и контрол на устройството на територията при ново строителство, включващо осигуряване на издръжливост и устойчивост / Предвижданията на Общите устройствени планове на общините да бъдат съобразени с крайбрежните заливаеми извици на реките и анализирания моделиран обхват на заливане при сценарий с 5% обезпеченост за морски наводнения.

IV.2.4 Мерки за наблюдение и контрол на въздействието върху околната среда и човешкото здраве при прилагането на ПУРН в ЧРБУ 2022-2027 г.:

1. На всеки две години Басейнова дирекция "Черноморски район район" (БДЧР) да изготвя доклад по наблюдението и контрола при прилагането на ПУРН, включително на мерките за предотвратяване, намаляване или възможно най-пълно отстраняване на предполагаемите неблагоприятни последствия от осъществяването му, който да представя в МОСВ за одобряване не по-късно от 1 юли на всяка трета година.
2. Наблюдението и контролът на въздействията върху околната среда при прилагането на ПУРН да се извършват въз основа на следните мерки и индикатори

Идентификацията и териториалният обхват за риска от наводнения се съблюдават при действащата нормативна уредба. Във връзка с това, с Правилата за прилагане на ОУПО се въвеждат изисквания към последващите подробни устройствени планове:

- Да включват съответни регулации на речните корита и отреждания за изпълнение на необходимите защитни съоръжения за защита на урбанизираните територии;
- Да осигуряват безпрепятствен достъп до речните корита за контрол и почистване;
- Да не предвиждат застрояване на жилищни и вилни сгради и стопански постройки в заливаемите тераси на реките и в сервитута на хидротехническите съоръжения, както в урбанизираните територии, така и при промяна на предназначението на поземлени имоти извън тях.

IV.3 Идентификация на рисковете и устройствен режим за защита съгласно плана за защита при бедствия на община Аксаково

Плана за защита при бедствия на община Аксаково е приет с Решение №23.6/27.04.2017г. на Общински съвет – Аксаково. Актуализацията му е одобрена с Протокол №0800-1109(1)09.11.2022г. на Общински съвет – Аксаково и с Протокол №РД-23-7712-10(2)03.04.2023г. на Областен съвет за намаляване на риска от бедствия.

Основните рискове за населението и урбанистичните единици описани в Общински план за защита при бедствия в община Аксаково от 2023г. са свързани с:

- Сеизмична опасност - земетресения;
- Наводнения предизвикани от разливи на реки, повреди в язовирни съоръжения;
- Снегонавяване и обледеняване;
- Свлачища;
- Пожари;
- Производствени аварии.
- Радиационна авария;

За целите на оценката на риска са дефинирани четири области на вредните последствия, които се вземат предвид:

- Социални последствия (С) - последствия за хората и прекъсване на нормалната социална функция – потенциалният брой на загиналите, на сериозно пострадалите или заболелите, както и броят на непосредствено засегнатите хора – евакуирани/преместени и временно настанени лица;
- Последствия за инфраструктурата (И) - поражения на сгради, съоръжения, прекъсване на доставките на основни стоки/услуги;
- Икономически загуби (З) - общите загуби в лева за всички категории, включително разходите за лечение, разходите за незабавни или дългосрочни мерки за възстановяване, разходите от прекъсване на икономическата дейност, косвени социални разходи и други преки и косвени разходи;
- Последствия за околната среда (О) - въздействие върху географията на района с последствия за околната среда, релефа, природните ресурси - разходите за възстановяване на околната среда или щетите върху околната среда.

Анализът на последствията може да бъде представен в табличен вид. В таблицата по-долу са нанесени всички опасностти, които могат да засегнат община Аксаково:

Източник на риск	**Области на вредните последствия**			
Опасности	Социални последствия (С)	Последствия за инфраструктурата (И)	Икономически загуби (З)	Последствия за околната среда О)
Земетресения	●	●	●	●
Наводнения	●	●	●	●
Снегонавявания и обледяване	●	●	●	
Свлачища	●	●	●	●
Силни бури		●	●	
Горски и полски пожари			●	●
Радиоактивно замърсяване	●		●	●
Химическо замърсяване. Промишлени аварии, свързани с отделяне на опасни вещества	●	●	●	●
Нефтени разливи в Черно море и прилежащата акватория			●	●
Биологично заразяване	●		●	●
Пожар в урбанизирани територии	●	●	●	
Големи пътно-транспортни произшествия	●		●	

След идентифициране и характеризиране (описване) на рисковете от бедствия, вторият етап в оценката на риска е извършване на анализ на риска.

Анализът на риска включва разглеждане на вероятността и последствията от всеки един риск (определени от характеристиките на риска, установени в първия етап от процеса на оценката на риска). Анализът на риска включва разглеждане на източниците на рискове, последствията от тях и вероятността за възникване на тези последствия. Определят се факторите, които влияят върху последствията и вероятността. Рискът се анализира в контекста на съществуващите мерки за контрол (съществуващ контрол на риска), като се обединяват оценките на последствията и вероятността.

В зависимост от обстоятелствата, анализът на риска може да бъде качествен, полуколичествен, количествен или комплексен. Качественият анализ най-често се използва за получаване на обща представа за нивото на риска. На по-късен етап, при необходимост може да бъде извършен по-детайлизиран количествен анализ на риска.

При качествения анализ на риска за всяка определена опасност се определят критериите за вероятността и последствията от от **Таблица - 1** и **Таблица - 2**:

Таблица – 1 „Критерии за последствията“

Ниво	**Описание**	**Детайлно описание**
1	Незначителни	Няма ранени, малко или никакви щети, малки финансови загуби.
2	Малки	Необходимост от оказване на първа помощ, малки щети по сградите, средни финансови загуби.

3	Умерени	Необходимост от медицинско лечение на пострадалите, умерени щети по сгради и по инфраструктурата, високи финансови загуби.
4	Големи	Значителни наранявания, високо ниво на щети по сгради и инфраструктура, големи финансови загуби.
5	Катастрофални	Смъртни случаи, повечето сгради и инфраструктура са сериозно повредени, огромни финансови загуби.

Таблица – 2 „Критерии за вероятност“

Ниво	**Описание**	**Детайлно описание**	**Индикативен среден период на повторяемост**	**Индикативна честота**
A	Много вероятно	Очаква се да възникне в повечето случаи. (Много документирани събития и доказателствени факти)	≤ 1 година	Един или повече пъти в годината
B	Вероятно	Вероятно е да възникне в повечето случаи. (Много документирани събития. Случили се в близкото минало събития в други съпоставими области. Голяма възможност, причина или условие за възникване.)	≤ 10 години	Един или повече пъти на 10 години
C	Възможно	Може да възникне в даден момент. (Малък брой документирани събития. Случили се в близкото минало събития в други съпоставими области територии. Малка възможност, причина или условия за възникване.)	≤ 100 години	Един или повече пъти на 100 години
D	Малко вероятно	Може би ще възникне в даден момент. (Много малко документирани събития или доказателствени факти; Няколко случили се в близкото минало събития в други съпоставими области. Много малка възможност, причина или условия за възникване.)	≤ 1000 години	Един или повече пъти на 1000 години

E	Много рядко	Може да се случи само при изключителни обстоятелства. (Няма документирани събития или други доказателствени факти; Няма случвали се събития в други съпоставими области. Изключително малка възможност, причина или условия за възникване.)	>1000 години	По-малко от един път на 1000 години

За представяне на качествената оценка на риска е използвана матрица за анализ на риска, определена от определените два фактора: вероятност и последствия, като тя се получава от комбинацията на **Таблица1 и Таблица2**. Използвайки матрицата за анализ на риска, идентифицираните рискове са класифицирани в едно от четирите нива: ***Екстремно, Високо, Умерено и Ниско.***

Екстремно ниво на риск - това са критични рисковете, на които е необходимо да се обърне специално внимание и да се предприемат мерки за тях с висок приоритет.

Високо ниво на риск - това са значими рискове, с достатъчно голям потенциал на вредните последствия, за които също трябва да се предприемат приоритетно мерки.

Умерено ниво на риск - това са по-малко значими рискове. Това означава, че те трябва да се наблюдават, за да се гарантира, че са предприети подходящи мерки.

Ниско ниво на риск - справянето с тези рискове може да бъде предмет на планирането на отделните компетентни органи.

Преценяването на риска осигурява полезен начин за определяне на приоритетите за значимите рискове за ***СНРБ***.

Качествена матрица на риска

Вероятност (от таблица3)	Последствия (*от таблица2*)				
	1 Незначителни	2 Малки	3 Умерени	4 Големи	5 Катастрофални
Много вероятно	Ниско	Умерено	Високо	Екстремно	Екстремно
Вероятно	Ниско	Умерено	Високо	Високо	Екстремно
Възможно	Ниско	Умерено	Умерено	Високо	Високо
Малко вероятно	Ниско	Ниско	Умерено	Умерено	Умерено
Много рядко	Ниско	Ниско	Ниско	Умерено	Умерено

Обобщените резултатати след извършване на анализа на риска и степенуване на всяка една опасност по отношение на нивото на риск са нанесени в шаблона за оценка на риска – **Таблица - 3**.

Идентифициране на опасностите	**Анализиране на риска**			**Преценяване на риска**											**Общ сбор**
				Сериозност					**Управляемост**					**Нараства не**	
	Вероятност	**Последствия**	**Ниво**	**Социални последствия**	**Инфраструктура**	**Икономически**	**Околна среда**	*Резултат*	**Превенция**	**Готовност**	**Реагиране**	**Възстановяване**	*Средно*	*Оценка*	
				(С)	**(И)**	**(З)**	**(О)**								
Земетресения	Вероятно	Умерени	Високо	5	4	4	2	**8,6**	3	3	3	4	**3,25**	4	**15,9**
Химическо замърсяване, свързано с промишлени аварии и ПТП.	Вероятно	Големи	Високо	3	3	3	3	**6**	3	2	3	4	**3,0**	3	**12,0**
Наводнения	Вероятно	Умерени	Високо	3	3	3	3	**6,0**	3	3	2	3	**2,75**	3	**11,8**
Пандемии по хората	Възможно	Катастрофално	Високо	5	1	4	1	**6,9**	4	3	4	4	**3,75**	1	**11,7**
Силни бури	Много	Умерени	Високо	2	3	2	2	**4,5**	4	3	3	4	**3,5**	3	**11,0**
Снегонавявания и обледяване	Много	Малки	Умерено	2	3	2	1	**4,3**	4	4	4	4	**4**	2	**10,3**
Радиоактивно замърсяване	Възможно	Умерени	Умерено	2	1	3	3	**4**	4	4	4	5	**4,25**	2	**10,3**

Свлачища	Възможно	Малки	Умерено	2	2	1	1	**3,5**	3	3	3	4	**3,25**	3	**9,8**
Големи пътно-транспортни произшествия	Вероятно	Големи	Високо	3	2	1	1	**4,5**	3	3	3	4	**3,25**	2	**9,8**
Горски и полски пожари	Много	Малки	Умерено	2	2	2	3	**4,2**	2	2	2	3	**2,5**	3	**9,5**
Пожар в урбанизирани територии	Много	Умерени	Високо	2	3	1	1	**4**	2	1	1	2	**2**	3	**9,0**
Заразни болести по животните	Вероятно	Умерени	Високо	2	1	3	3	**4**	2	2	3	4	**3**	2	**8,8**
Нефтени разливи в акваторията на Черно море	Възможно	Малки	Умерено	1	2	1	4	**3,1**	2	1	2	4	**2,5**	2	**7,4**

Превенция

Основна форма за защита от бедствия, аварии и катастрофи е превантивната дейност за недопускането им и намаляване на вредните последствия от тях. Превантивната дейност се заключава в: изследване, анализ, оценка и прогнозиране на рисковете от бедствия; планиране на защитата при бедствия;. прилагане на превантивни мерки за недопускане или намаляване на последиците от бедствията, като технически мерки, поддържане на системата за оповестяване, осигуряване на индивидуални и колективни средства на защита; обучение на ръководния състав от общината и населението и провеждане на привантивен контрол.

Особено внимание следва да се обръща на подготовката на лицата, пряко ангажирани с оповестяването и ръководството на дейностите при възникнало бедствие. На специален отчет следва да се заведат всички сили и средства, базирани на територията на общината, които могат да бъдат привлечени за предотвратяване, ограничаване на вредните последствия и ликвидиране на последствията при възникнало бедствие.

Необходима е постоянна подготовка на съществуващите доброволни формирования и изграждане и подготовка на други такива.

В общинския бюджет са планирани финансови средства за осигуряване на дейностите по плана за защита при бедствия в общината, разсредоточаване и евакуация, както и резерв за неотложни и непредвидени разходи, свързани със защитата на населението;

Необходимо е да се създаде организация и предвиди финансов и човешки ресурс за провеждане на евакуация и разсредоточаване или временно извеждане на населението, животни, културни и материални ценности и обекти от националното стопанство, застрашени от бедствия, аварии, терористичен акт или други опасности;

Планът е отворен и подлежи на развитие като бъдат разработвани оперативни планове за действие при възникване на всяко възможно бедствие.

Анализ на видовете бедствия и аварии

IV.3.1 Земетресение

При възникване на земетресение очаквано за община Аксаково с максимална степен на сеизмична интензивност по скалата на Медведев- Шпонхоер - Карник /МШК/ - VII-ма е възможно частично разрушаване на отделни паянтови сгради или довеждането им в състояние на негодност за обитаване. Това ще предизвика необходимост от частична евакуация на засегнатите населени места и обекти. Това е възможно да се случи във всички населени места от общината. При възникване на земетресение с по-висока интензивност и масови разрушения, може да наложи пълна евакуация на засегнатите населени места.

Очакват се незначителни разрушения на сградния фонд като по-големи щети са възможни при по-стари и несъобразени с антисеизмични изисквания сгради. При панелни и тухлени сгради се очакват повреди под формата на пукнатини в мазилката с откъсване на малки късове от нея, пукнатини в стени, комини и срутване на части от тях. При сгради от каменна и кирпичена зидария се очакват по-големи повреди като пропуквания в стените, срутване на комините. Възможен е незначителен брой човешки жертви, затрупани хора. Възможно е част от промишлените сгради да останат без ел. захранване. Възможни са нарушения в пътни съоръжения (мостове).

Според степента на проявление на земетресението, бедствието може да бъде класифицирано по следния начин:

Степен	Описание	Ефект върху хората	Ефект върху сградите	Геологически ефект
I	Микро земетресения	Не се усещат	—	—
II	Много леки	Усещат се случайно	—	—

Степен	Описание	Ефект върху хората	Ефект върху сградите	Геологически ефект
III	Леки	Усещат се от чувствителни хора	—	—
IV	Умерени	Усещат се в затворено помещение	Прозорците вибрират	—
V	Сравнително силни	Усещат се на открито	Мазилката се напуква; леките мебели се местят; висящите предмети се клатят	—
VI	Силни	Предизвикват страх	Повреди по комините и зидарията	Изолирани пукнатини
VII	**Много силни**	**Хората напускат жилищата си**	**Комините падат; сериозни повреди по леките постройки**	**Изолирани свличания**
VIII	Разрушителни	Паника	Срутвания на леките постройки; повреди по напоителните канали	Промени в дебита на минералните извори; срутвания на камъни
IX	Унищожителни	Обща паника	Сериозни повреди на нестандартните постройки; прекъсване на подземните водопроводи	Пукнатини; пясъчни измятания; големи свличания
X	Опустошителни	Повсеместна паника	Разрушения на тухлените постройки	Изкривявания на жп линиите; срутвания по речните брегове; формиране на нови езера
XI	Катастрофални	—	Малко постройки остават частично здрави	Широкоразпространени дислокации; цунами
XII	Тотални	—	Наземните и подземни постройки са напълно разрушени	Геологически разместванията: цунами

Мерки за предотвратяване и действия при възникване.

Действащите нормативни актове в Република България задължават всички инвестиционни проекти да имат конструктивна част с изчисления основани на сеизмичната активност и въведените Евро-кодове. По тази причина не се налага правилата и нормите към ОУП да предвиждат специални мерки към плановете от по нисък клас.

При възникване на земетресение да се спазват актуалните плановете за действие от Общински план за защита при бедствия.

Аварийната готовност на органите и силите на действие при земетресение и на населението се поддържат чрез:

1. Изграждане и поддържане в готовност на надеждна система за бързо и своевременно оповестяване на населението от застрашените райони с цел свеждане до минимум загубите на хора и материални средства.
2. Поддържане в постоянна готовност на професионални формирования /Сектор „Специализирани оперативни дейности“ /СОД/ РД ПБЗН гр.Варна / за провеждане на аварийно-спасителни дейности.
3. Разработване и усвояване от органите за управление и населението на Планове за действие при земетресение.
4. Познаване до съвършенство и изпълнение с чувство на отговорност функционалните задължения за оповестяване от дежурните длъжностни лица.

IV.3.2 Наводнения

От направения прогнози в и предвид действителното състояние на язовирите и другите хидротехнически съоръжения става ясно, че единствено яз. Ботево представлява заплаха за населението. В Заливната зона на язовира попада част от с. Ботево, която се намира в ниската част на прилежащия терен. Разрушаването на язовирната стена на яз. Ботево може да бъде причинено от:

- обилни валежи, рязко топене на сняг и неконтролирано изпускане на водите;
- разрушаване стената на яз. Николаевка, което рязко ще увеличи притока в яз. Ботево;
- терористичен акт;

Това ще наложи **частична евакуация на с. Ботево.**

При проливни дъждове е възможно да излезе от коритото си р. Батова в района на с. Долище, като застраши част от населението, което се намира в прилежащия район в ниската част от селото. Това ще наложи частична евакуация на с. Долище. Възможно, но по-малко вероятно е, да причинят наводнение деретата Харамийско, Игнатиевско, Аксаковско и Слънчевско, като застрашат прилежащите населени места. Това ще наложи **частична евакуация на гр. Аксаково, гр. Игнатиево, с. Куманово, с. Засмяно**. При авария и нарушаване целостта на магистрален водопровод е възможно да възникне наводнение, което да причини разрушаване на сгради, пътища и други съоръжения и да застраши населението в населените места, които се намират в близост. Това ще наложи **частична или пълна евакуация на застрашените**;

Препоръчват се отстранявания на затлачвания на речното корито, където се констатират такива и регулярно почистване на речни участъци и дерета за осигуряване преминаване на висока вълна при поройни валежи.

При възникване на наводнения да се спазват актуалните плановете за действие от Общински план за защита при бедствия.
Информация по отношение на районите със значителен потенциален риск от наводнения (РЗПРН) съгласно ПУРН 2022-2027 са представени в раздел IV.2 на настоящата записка.

За намаляване щетите от наводнения в урбанизирани територии е необходимо да се предприемат мерки за:

• Редовно почистване на речните легла от наноси, дървета, храсти, смет и едри отпадъци.

• Изграждане на предпазни съоръжения. Укрепване, строителство и надзиждане на диги съгласно хидроложките оценки, с цел предотвратяване на заливане на защитените терени.

• Непрекъснато подържане в необходимата техническа изправност на язовирните стени и облекчителните съоръжения –преливници, основни изпускатели, отводящи канали, енергогасители и др.

• Подържане в изправност на открити и закрити отводнителни канивки и канали, водосъбирателни шахти и др. за събиране и отвеждане на повърхности води както и водосъбиратели за отвеждане на високи подпочвени води.

• Почистване от натлачени наноси във водостоците от уличната мрежа в населените места, както и от пътната и жп инфраструктура.

IV.3.3 Свлачища

Свлачищата на територията на община Аксаково са подробно описани в раздел IV.1.4.

Превантивни мероприятия за недопускане проява на свлачища

Част от територията на община Аксаково попада в зона със строителна забрана, наложена от МРРБ с оглед на свлачищните процеси и е в сила до осъществяване на трайни укрепителни и отводнителни мероприятия за отделните участъци и отчитане на техния положителен ефект.

Това налага изпълнение на превантивни мероприятия и мерки оказващи влияние за предотвратяване възникването или намаляване последиците от свлачища като:

- провеждане на непрекъснати наблюдения на свлачищни явления, водене на регистър и паспортизация на свлачищата;

- изследване, анализ и оценка на свлачищния риск и райониране на потенциалните свлачищни терени на територията на община Аксаково;

- изготвяне на предложения до МРР за проучване и проектиране на съоръжения и провеждане на противосвлачищни мероприятия;

- водене на регистър и системни наблюдения за състоянието на регистрираните свлачищни райони;

- извършване на периодични огледи съвместно с „Геозащита" ЕООД-Варна на терените на територията на община Аксаково и регистриране на всички нови свлачища;

- упражняване на строг контрол за стриктно спазване на съответната действаща нормативна уредба при териториално – устройственото планиране, инвестиционното проектиране, изпълнението и експлоатацията на строежите.

Провеждане на неотложни аварийни мероприятия при проява на свлачища

- ограждане и сигнализиране на участъка на проявилите се свлачищни процеси;

- организиране контрол за достъп и реда на движение в района на свлачището;

- организиране охраната на района за недопускане влизането на външни лица в него;

- изземване на свлечени земни маси при разчистване на улици и пътища се извършва на малки количества, с цел избягване на внезапни свличания;

- недопускане депонирането на земни маси, строителни и други отпадъци над главния свлачищен откос;

- оглед състоянието на наличните отводнителни съоръжения (канафки, канали, водостоци, отводнителни шахти, открити дренажи и др.), провеждане мероприятия по осигуряване на проводимостта им;

-уведомяване на експлотационните предприятия („В и К", електро и газопреносни дружества) за прекратяване дейността на проводите, преминаващи през свлачищния район или предприемане на мерки за укрепване или преместване на трасетата;

- оценка състоянието на сградния фонд и инженерната инфраструктура за вземане решения при необходимост за евакуация на населението.

След установяване на свлачищните процеси незабавно се уведомява „Геозащита"ЕООД – Варна за регистрация и организиране режима на наблюдение в свлачищния район.

Критични и потенциално опасни съоръжения и обекти, които при определена степен повреди или разрушения следствие на свлачища, за които е необходима експертиза за установяване на състоянието им са:

- магистрални водопроводи;

- главни разпределително газопроводи;

- електропроводи високо и средно напрежение (на стълбове или подземни);

- мостови съоръжения;

- съоръжения или отделни сгради на производствени обекти, които при определена степен на увреждане могат да причинят аварии, които водят до последствия за увреждане на здравето и заплаха живота на населението, (потенциално опасни обекти работещи с промишлени отровни вещества и нефтопродукти).

За тези съоръжения и за обектите, работещи с промишлени отровни вещества и нефтопродукти задължително след спиране активното свличане и преди започване аварийно-възстановителните дейности трябва да се извърши експертиза за състоянието им и степента на поражение.

При възникване на свлачища и срутища да се спазват актуалните плановете за действие от Общински план за защита при бедствия.

IV.3.4 Пожари

При възникване на горски пожари е възможно огънят да застраши населението на гр. Аксаково, с. Въглен, с Яребична, с. Орешак, което ще наложи тяхната частична или пълна евакуация.

Вследствие на горски пожар, самозапалване или човешка намеса, може да възникне пожар в Сметището на с Въглен. В резултат на което ще се формира облък от токсични газове с неопределен състав, който ще обгази прилежащия терен в зависимост от конкретната метеорологична обстановка. На евакуация подлежат с. Въглен и с. Яребична.

При възникване на пожар и взрив в следните пожароопасни обекти – Летище Варна, Мебелна фабрика „Руди Ан", Производствен цех "Пластхим-Т"АД, Производствен цех"Сен Гобен"ЕООД – с. Изворско, Производствено складова база "Чех"–с. Слънчево; Производствена база "Месни продукти Жар" ООД – с. Слънчево Асфалтова База „Автомагистрали Черно море"АД-с. Припек, бензиностанции в гр. Аксаково, гр.Игнатиево, и с.Кичево е възможно да възникне масов пожар и обгазяване с токсични газове – продукти на горенето. Това ще наложи частична или пълна евакуация на гр. Аксаково, гр.Игнатиево, с. Изворско, с. Слънчево, с. Припек и с.Кичево.

При възникване на пожар в склада за пестициди на с. Крумово образувания облък от токсични газове с неизвестен състав ще обгазят прилежащия терен. Това налага евакуация на населението на с. Крумово.

Мерки за предотвратяване или намаляване на риска от пожари.

Превенцията е основен метод за недопускане, намаляване или бързо ликвидиране на запалвания и пожари. Основните мерки, които е необходимо общините да предприемат, за да се намалят рисковете от пожар са:

• Провеждане на превантивна дейност – обучение, поддържане на ресурс от хора и техника за своевременно потушаване на пожарите, създаване на необходимата организация за предприемане на мерки за защита на живота и здравето на хората, на околната среда и набелязване на необходимите действия на органите за управление и силите за реагиране при очаквани бедствия, предизвикани от пожари, ежегодно актуализиране на плановете за противопожарна охрана и други.

• Поддържане в готовност на силите и средствата;

• Своевременно изпълнение на противопожарни мерки в горите;

• Изпълнение на противопожарни мерки в предприятията с рисков потенциал за възникване на пожар;

IV.3.5 Производствени аварии

При крупна промишлена авария /КПА/ в химически заводи Девня е с изтичане на хлор, формиране на токсичен облък и посока на вятъра към община Аксаково на **временно извеждане подлежат с. Припек, с. Слънчево, гр. Игнатиево и гр. Аксаково**;

При авария и нарушаване целостта на газопреносната мрежа съпроводено с изтичане на газ метан е възможно обгазяване, възникване на масови пожари, и взривове, което ще наложи извършване на **частично или пълно евакуиране на гр. Аксаково**;

Съгласно *Електронна база данни (публичен регистър) на предприятията с нисък и висок рисков потенциал, попадащи в обхвата на глава седма, раздел първи от Закона за опазване на околната среда (ЗООС)* на територията на община Аксаково попада един обект с нисък рисков потенциал.

Предприятие	Оператор	Рисков потенциал	РИОСВ	Адрес
Фрапорт Туин Стар Еърпорт Мениджмънт АД	"Фрапорт Туин Стар Еърпорт Мениджмънт" АД, Летище Варна 148045472	**Нисък рисков потенциал**	РИОСВ – Варна	Варна, Варна, гр.Варна, Летище Варна

Необходимо е при бъдещо усвояване на производствени, жилищни и обслужващи терени за урбанизация по време на изготвяне на ПУП да бъдат съобразени с нормативно определените минимални разстояния до определени обекти съгласно чл. 104, ал. 4, т. 1 и 2 ЗООС. Необходимо е задължителното спазване на актуалните планове за безопасност и аварийните планове на отделните оператори на опасни вещества;

IV.3.6 Радиационна авария

Районът на община Аксаково попада извън 30 км зона на строг контрол при авария в АЕЦ "Козлодуй" и АЕЦ "Черна вода", поради което не се налага извършване на евакуация и разсредоточаване. Това е възможно единствено, ако нивото на радиация надвиши многократно пределно допустимите стойности, което ще създаде опасност за преоблъчване на населението и заболяване от лъчева болест. Това ще наложи **пълна евакуация** на застрашените населени места, а организацията ще се извърши под ръководството на Областния Щаб за защита на населението от бедствия и аварии

V. УСТРОЙСТВЕНИ МЕРКИ ЗА ОПАЗВАНЕ И ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ / ВЪЗПРОИЗВОДСТВО НА КОМПОНЕНТИ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

Освен описаните до тук в предходните раздели, с Правилата за прилагане на плана се определят следните допълнителни изисквания към бъдещото планиране и управлението на устройствения процес:

- **По отношение опазване качеството на атмосферния въздух:** изискване към последващите ПУП, гъстотата на разположението на предвижданото ново застрояване да осигурява достатъчни свободни пространства, с цел осигуряване на проветряване, разсейване на вредни потоци замърсен атмосферен въздух от автомобилния трафик, производства, строителни дейности и др.; газификация на производствените зони, както и битова газификация на гр. Аксаково; стимулиране ползването на алтернативни екосъобразни енергийни източници – „зелена енергия“.
- **По отношение опазването на водите и водните обекти**: цялостно и окончателно изграждане на канализационната и колекторната мрежа, вкл. разширението на съществуващите колектори от Игнатиево и Аксаково към ПСОВ - Варна. За Аксаково и Игнатиево е необходимо изграждане на нова битова канализация по всички улици, по които няма съществуваща, така че да бъдат осигурени имотите с приемник на битовите отпадъчни води и бъдат обхванати цялото население, промишленост и обществено обслужващи обекти. За Кичево, Куманово и Орешак, предвид интензивното им застрояване и близостта до извори за питейно водоснабдяване, се предвижда отвеждане на отпадъчните води посредством водоплътна канална система в източна посока до включването им в съществуваща канална мрежа на гр. Варна чрез система от КПС и колектори. За останалите малки населени места се предвиждат технологични решения за ЛПСОВ с естествени процеси на пречистване като био-лагуни, с цел максимално снижаване на експлоатационните разходи. В производтвените зони, едновременно с изграждането на нови производствени предприятия се изграждат и необходимите локални ПСОВ. Предвижда се саниране на съществуващите В и К системи, вкл. подмяна на амортизираните тръбопроводи, с оглед намаляване до минимум загубата на питейни води и превенция срещу разлив на отпадъчни води. За изпълнение на дейностите по наблюдение на състоянието и поддръжка на водните обекти, с подробните устройствени планове се урбанизираните територии задължително се осигурява достъп до речните корита и другите водни басейни по цялото протежение на бреговете им.

- **По отношение акустичната среда и управлението на шума:** ПРОЕКТЪТ предвижда запазване на съществуващите крайпътни озеленени площи с изолационни и защитни (в т.ч. ветро- и снегозащитни) функции; изграждане за залесени крайпътни изолационни площи по съществуващи и нови трасета в близост до населени места и образувания, в необходимия обхват и ширина, определени с ПУП, в зависимост от конкретните условия – релеф на терена и функционално предназначение на прилежащите територии и при съблюдаване разпоредбите на Закона за пътищата. При необходимост (липса на теренни възможности за площно шумозащитно озеленяване), с ПУП се предвижда изграждането на изкуствени шумозащитни екрани, като в правилата за прилагането им може да се включи и изискване за задължително реализиране на защитно озеленяване в границите на самите прилежащи на пътя/улицата УПИ. Такова решение се предвижда и за имотите в границите на град Аксаково, прилежащи на републикански път II-29. Изпълнението на защитното озеленяване е задължение на собственика на съответния имот..
- **По отношение управлението на отпадъците:** ПРОЕКТЪТ се съобразява с проектните решения за изграждане на „Съоръжения, инсталации, площадки за третиране (обезвреждане и оползотворяване) и площадки за съхранение на отпадъци“ в имот 000207 в з-ще на с. Въглен, което да се използва до реализиране на проект за „Регионална система за управление на отпадъците в регион Варна (общините Варна, Аксаково и Белослав)”, в имоти в з-ще на с. Въглен, включваща съоръжения, инсталации, площадки за третиране, рециклиране и обезвреждане на неопасни отпадъци (битови, строителни и зелени) и произтичащите от това изискванията ограниченията от санитарно-хигиенно естество по отношение устройството на прилежащата територия. По този начин се осигуряват условия за реализация на Програма за управление на отпадъците на община Аксаково (2015-2020 г.) с приложения към нея План за действие. Предвижда се закриване на локалните сметища, рекултивация и озеленяване на заетите от тях терени.
- **По отношение биоразнообразието:** предвидени са разновидности на устройствените зони за урбанизация в обхвата на защитените зони по Закона за биологичното разнообразие. За тях са определени по-ниски застроителни показатели. В Правилата за прилагане е определено основополагащо принципно изискване към подробното устройствено планиране в обхвата на защитените зони: да се осигури непрекъснатост на природната среда и протичащите в нея процеси и прекъснатост на урбанизацията. При провеждане на пътища и проводи на техническата инфраструктура през територии с особена територии с особена териториалноустройствена защита да се търсят технически решения с минимално нарушаване на средата и задължително осигуряване на свободно преминаване през тях на всички

представени в зоната животински видове. До изработването на планове за управление на защитените зони и картиране на местообитанията, определянето на допустимото предназначение и изискванията към устройството на съответните части от ЗЗ, следва да стане със специализирани проучвания за установяване на точното местоположение и граници на защитените местообитания и другите значителни животински и растителни видове и на режимите им на охрана, извършвани по указание и под контрола на специализираните органи по опазване на околната среда – РИОСВ или МОСВ. Проучванията предхождат или се извършват взаимообвързано с разработването на подробните устройствени планове.

* * *

ПРИЛОЖЕНИЕ 1

(към р-л III, т.т.3.1.3.,3. 1.4., 3.1.5.4., 3.1.8. и 3.2.2. от Обяснителната записка)

ЗЕЛЕНА СИСТЕМА

I. ОБЩИ ПОСТАНОВКИ – НОРМАТИВНА БАЗА

1. Класификация и аспекти на развитие на зелената система

Зелената система на община Аксаково има четири важни аспекта: **социален, естетически, ландшафтен и екологически.**

- **Естетическият аспект** е свързан с пространствената в и з и я на общината, с облика, който придават прилежащите територии, като рамка за развитие на урбанизираните територии, както и въздействието на прилежащите гори върху урбанизираната градска среда.
- **Ландшафтният аспект** е свързан с органични зелени връзки на селищните зелени площи с горите и земеделските територии от крайградски зони, създаващи специфичен облик и среда за урбанизацията.
- **Екологичният** аспект е свързан с: повишаване на биологичната активност на селищата чрез възможностите на зелената маса на горите; подобряване на екологичните характеристики на средата; осигуряване на екологичен комфорт в зоните за живеене и отдих.
- **Социалният** аспект е в посока задоволяване на нуждата от отдих, както и чрез прякото влияние на *микро климатичните и санитарно-хигиенните показатели върху здравето на хората* – зелените зони са среда с профилактичен и терапевтичен ефект, оказваща положително физиологично и психическо въздействие върху хората.

Тези аспекти имат икономически ефект за развитието на Общива Аксаково, защото туристическото развитие има пряка връзка с природните дадености и е определящ сектор в икономиката на общината. Социалното и здравното състояние на населението имат своите икономически измерения с пряко финансово изражение по отношение работоспособността на населението и разходите за здравно обслужване.

Тези аспекти имат **качествени и количествени измерения и показатели** и могат да бъдат класифицирани:

По **ландшафтно-пространствен белег :**

- Масивни гори по протежени на река Батова;
- Противоерозионни гори в стръмни терени /защитни гори/;
- Защитени територии - природен парк «Златни пясъци» и защитена местност «Побити камъни»;
- Специални горски територии с рекреационно значение;
- Други горски територии;

По **урбанизационен белег**

- Селищни зелени площи и паркове
- Крайселищни зелени зони

По **функционален белег:**

- Селищни зелени площи:
- Гробищни паркове;
- озеленяване на транспортни трасета и улична мрежа (автотранспортни трасета и съоръжения, улици в населените места).
- Защитните гори – в т.ч. за защита на почвите, водите, урбанизираните територии, сградите и обектите на техническата инфраструктура; горната граница на гората; защитните пояси, както и горите, създадени по технически проекти за борба с ерозията;
- Специални горски територии - включени в границите на защитените територии и защитени зони, с рекреационно значение за поддържане на ландшафта и с висока консервационна стойност.
- Ловно-стопански райони;
- Гори със стопанско предназначение – чието стопанисване е насочено към устойчиво производство на дървесина и недървесни горски продукти, както и предоставяне на услуги;
- стопански площи на зелената система – декоративни разсадници, цветопроизводни стопанства и оранжерии.
- стопански трайни насаждения.

2.Правна рамка

2.1. Общи правни постановки

Функционалната структура и устройството на крайградските зелени територии е регламентирана в Закона за горите, Закона за защитените територии и Закона за билогично разнообразие.

2.1.1. Закон за горите

Съгласно Закона за горите – горските територии се устройват, управляват и ползват по горскостопански планове и програми. С ОУПО се определят териториите имащи важни социални и здравни функции свързани с отдиха. Периодът на действие на ОУПО е около 20 години. Планът очертава перспективите за развитие на общината, в т.ч. на отдиха и рекреацията. Функциите на горите в границите на община Аксаково, са определени с действащия Горскостопански план, в съответствие с разпоредбите на Закона за горите. Категоризацията на горите се извършва с горскостопански планове със срок на действие 10 години. При необходимост от развитие на рекреационните ресурси Община Аксаково съгласно ОУП, може да предложи с общинския план за развитие към последващия *Областен план за развитие на горските територии*, прекатегоризация на отделни територии с цел ползване за рекреация в съответствие с чл. 43, ал. 9, т.1 на Наредба № 18 от 7 октомври 2015 г.за инвентаризация и планиране в горските територии.

Строителство в горските територии, независимо от тяхната собственост, без да се променя предназначението е регламентирано с чл. 54, ал.1 от ЗГ и обхваща изграждането на: стълбове за телекомуникационно оборудване, радио- и телевизионно разпространение, съобщителни линии, безжичен интернет и други съоръжения на техническата инфраструктура; сгради и съоръжения, свързани с управлението, възпроизводството, ползването и опазването на горите и дивеча, независимо от тяхната собственост - автомобилни горски пътища; заслони за обществено ползване; посетителски и информационни центрове, които не включват помещения за постоянно или временно обитаване; горски и ловни кантони, които не включват помещения за постоянно или временно обитаване; съоръжения и обекти за реставрация и адаптация на недвижими археологически културни ценности. За строителството се учредява срочно или безсрочно право на строеж.

Не се смята за строителство изграждането на: временни горски пътища, временни въжени линии и складове за дървесина; техникоукрепителни съоръжения за борба срещу ерозията и пороите; временни пожаронаблюдателни кули; ловно- и рибностопански съоръжения;

архитектурни елементи за обслужване на отдиха и туризма; съоръжения, осигуряващи опазването на културни ценности; стационари за мониторинг.

С § 1 от ДР на зокона е определено "Архитектурни елементи за обслужване на отдиха и туризма" е публично достъпна инфраструктура за обслужване на отдиха и туризма без търговско предназначение, като кътове за отдих, беседки, заслони, пейки, маси, информационни табла, чешми, дървени огради, скари, дървени мостчета, екопътеки, които не представляват строителство по смисъла на Закона за устройство на територията.

2.1.2. Законът за биологичното разнообразие регламентира опазването на представителни за Република България и за Европа типове природни местообитания и местообитания на застрашени, редки и ендемични растителни, животински и гъбни видове в рамките на Национална екологична мрежа; опазването на защитените растителни, животински и гъбни видове от флората, фауната и микотата на Република България, както и на тези, които са обект на ползване и търговия; опазването на генетичните ресурси и разнообразието на растителни и животински видове извън естествената им среда; регулиране на въвеждането на неместни и повторното въвеждане на местни растителни и животински видове в природата.

- Съгласно закона се обявяват защитени зони от мрежата НАТУРА 2000; Министерството на околната среда и водите обявява със заповед наименованието и местоположението на защитената зона и забрани или ограничения на дейности, противоречащи на целите за опазване на защитената зона.
- За защитените зони се разработват планове за управление, които се актуализират на всеки 10 години. В плановете за управление се предвиждат мерки, които целят предотвратяване на влошаването на условията в типовете природни местообитания и в местообитанията на видовете, както и на застрашаването и обезпокояването на видовете, за опазването на които са обявени съответните защитени зони.
- Планове, програми, проекти и инвестиционни предложения, които не са непосредствено свързани или необходими за управлението на защитените зони и които поотделно или във взаимодействие с други планове, програми, проекти или инвестиционни предложения могат да окажат значително отрицателно въздействие върху защитените зони, се подлагат на оценка за съвместимостта им с предмета и целите на опазване на съответната защитена зона.

2.1.3. Законът за защитените територии цели опазването и съхраняването на защитените територии като национално и общочовешко богатство.

- За защитените територии се разработват планове за управление при условия и по ред, определени с наредба, утвърдена от Министерския съвет. Плановете за управление съдържат: обща характеристика на защитената територия и на компонентите й; целите на управлението в защитената територия; норми, режими, условия или препоръки за осъществяване на: дейностите в горите, земите и водните площи; развитието на инфраструктурата и строителството; организацията на управлението и други, осигуряващи достигането на поставените цели; краткосрочни и дългосрочни програми за действия, свързани с научноизследователската работа и мониторинг на компонентите на околната среда, поддържането на застрашени видове, съобщества и местообитания, екологичното възпитание и образование и други.
- За природен парк «Златни пясъци» има влязъл в сила План за управление и всички дейности в защитената територия се разрешават/одобряват съгласно плана.

2.2. Ситуационен анализ и правни възможности за развитие на зелената система в извънселищните територии

2.2.1. Националната екологична мрежа

Съгласно ЗБР Националната екологична мрежа включва защитени зони, защитени територии и буферните зони около тях, КОРИНЕ места, Рамсарски места и орнитологични важни места. В разглеждания регион НЕМ включва:

- Защитени територии: Природен парк "Златни пясъци"; защитена местност "Побити камъни".
- Защитена зона, определена съгласно изискванията на *Директива 79/409/ЕЕС за опазване на дивите птици*: "Батова" (BG0002082);
- Защитени зони съгласно изискванията на Директива 92/43/ЕЕС за опазване на природните местообитания и дивата фауна и флора: „Долината на река Батова" (Код BG0000102); ЗЗ „Златни пясъци" с код №BG0000118; ЗЗ „Побитите камъни" - BG0000132

Природен парк "Златни пясъци" е с богата история – първоначално е обявен със Заповед N801/29.10.1979 год. на КОПС (ДВ бр.99/79 год.) като са предоставени 825,7 ха. По-късно със Заповед N278/10.04.1981 год. на КОПС (ДВ бр.35/81 год.) тази територия е разширена на 1 320,2 ха.

Общата площ на ПП „Златни пясъци" обхваща част от общини Балчик, Аксаково и Варна и съгласно Горскостопански планове от 2016 г. и 2017 г. възлиза на 1345,9ха. в т.ч. 596,5ха на територията на общ. Аксаково, землище с. Осеново. За ПП „Златни пясъци" с решение №460/20.06.2011 г. на Министерски съвет е приет План за управление с цел запазване на растителни и животински съобщества, характерни земни образувания и пейзажи имащи научна и културна стойност и значение.

Паркът заема обширни гори - типични дъбово-благунови и дъбово – габърови гори, възрастни от естествен произход. Ефектна природна територия разположена мужду скален венец и к.к."Златни пясъци", включваща ценни и редки екосистеми с голямо разнообразие: лонгозен и сублонгозен тип; коренни екосистеми на цера, благуна и други мезофили; субсредиземноморски храстови екосистеми; находища на редки ендемитни и реликтни видове. Паркът следва лентовидно Черноморското крайбрежие от Златни пясъци до Кранево, към което се откриват живописни гледки от почти всички маршрути. Най-ефектните екосистеми са лонгозните с множество лиани. В Червената книга на България има три вида обитаващи ПП "Златни пясъци": малък орел; сокол орко; колохидски фазан. Паркът е богат на защитени растения – тук се срещат 12 защитеи вида от които - лимодрума е терциерен релинт; кавказката иглика, сесънката и източния лопух са многа редки, включени в Червената книга на България. Паркът е важно място за почивка на кълвачи и пойни птици по време на миграция.

В границите на парка се намира "Аладжа манастир" – защитена местност и културен паметник /скален манастир/ с национално значение.

В Природния парк Златни пясъци се срещат два вида земноводни, 8 вида влечуги, 78 вида птици и 25 вида бозайници. Най-голям е делът на обитателите на горски насаждения.

Водните площи обуславят наличието на земноводни. Сред разнообразието от влечуги защитени са смок мишкар, голям стрелец, костенурки.

На територията на парка се срещат 78 вида птици, повечето типични горски обитатели. Най-често се срещат косове, дроздове, синигери, кълвачи, сойки обикновен мишелов и др. От хищните птици се срещат обикновен мишелов, голям ястреб, бухал, горска улулица и др. В постоянните водни площи се срещат зеленонога водна кокошка, зеленоглава патица, и др.

От бозайниците се срещат сърна, благороден елен, дива свиня, катерица, белка, заек и др.

Сред защитените бозайници са таралеж, златка, прилепи.

Общата площ на ПП „Златни пясъци“ обхваща част от общини Балчик, Аксаково и Варна и съгласно Горскостопански планове от 2016 г. и 2017 г. възлиза на 1345,9ха. в т.ч. 596,5ха на територията на общ. Аксаково, землище с. Осеново. За ПП „Златни пясъци" с решение №460/20.06.2011 г. на Министерски съвет е приет План за управление с цел запазване на растителни и животински съобщества, характерни земни образувания и пейзажи имащи научна и културна стойност и значение. Съгласно Плана за управление са в сила следните режими и норми общовалидни за цялата територия на ПП „Златни пясъци“:

Забрани

1. Почистване на просеки под електропреносните мрежи с тежки машини;

2.Движение по алейната мрежа на Парка на превозни средства с двигатели с вътрешно горене;

3.Изваждане на плочи от плочираните алеи с настилка от естествен балчишки камък;

4.Строителство, с изключение на ремонт и реконструкция на съществуващите сгради, обекти на инфраструктурата за обществени нужди.

5.Строителство на временни навеси, бараки, поставяне на фургони, извън тези за нуждите на Парковата Администрация;

6.Складиране на предмети и отпадъчни материали;

7.Оставяне на фундаменти, бетонови стъпки и остатъци от разрушените и изнесени сгради и бунгала;

8.Временни насипи на почва, строителни материали;

9.Паркиране извън определените за паркинги места;

10.Влизане с превозни средства зад поставените от Парковата администрация бариери, с изключение на охраната на ДПП, за спешна медицинска помощ, пожарна и полиция. Забраната не се отнася за зареждане на хотелската база, обслужващите обекти и техните гости;

11.Проникване в неблагоустроени пещери, процепи, кари, понори, с изключение на специализирани проучвания съгласувани по съответния ред;

12.Разрушаване на неблагоустроени пещери;

13.Строителство на огради към и във вътрешността на Парка за дворовете за застрояване, със собственост на площите и предоставени без изключване от горските територии. Забраната за строителство на огради не се отнася за ограждане на ВиК съоръжения;

14.Присъствието на кучета на територията на ПП „Златни пясъци“ да се осъществява при условията на Наредбите за обществения ред на Общинските съвети Варна, Балчик. Аксаково и общинските програми към тях за овладяване на популациите на бездомните кучета и домашните любимци.

Природна забележителност "Побити камъни". Обявяването на защитената местност и природозащитния режим на територията е третиран в следните документи:

Постановление №12304 / 26.06.1937г на МЗДИ обявява централна група с площ 10,3 ха за природен паметник.

Постановление №22517 / 15.12.1938г на МЗДИ обявява естествените образувания на Белославска и Слънчевска група с площи 4,6ха и 4,8ха за природен паметник

Заповед №3702 / 29.12.72г на МГОПС обявява Бановска група с площ 5,0ха и Западна група с.Слънчево с площ 1,5ха за природна забележителност.

Заповед №800 / 31.08.81г на КОПС обявява "уникални скални образувания в м. Кьоморлука", землище гр. Девня за "природна забележителност " с площ 60,0ха.

Заповед №988 / 04.09.93г, раздел втори , т. 14 от "Природна забележителност" на МОС, определя ПЗ"Побити камъни" като защитен природен обект с национално заначение.

Заповед №258 / 17.08.95г на МОС, е действащата заповед с която се определя комплекса ПЗ "Побити камъни" с площ 253,3 ха., като обект с международно значение за опазване на уникални геоложки образувания.

Режимът на защита, който определя Заповед № 258 / 17.08.95г на МОС, включва следните забрани:

- Разкриване на кариери; провеждане на минно - геоложки и други дейности които увреждат и унищожават скалните образувания или променят естествения облик на местността;
- Всякакво строителство освен предвиденото в устройствения проект на местността;
- Изземване на пясък, скални маси и отделни колони;
- Замърсяване с битови и промишлени отпадъци;
- Извеждане на сечи с изключение на огледни и санитарни;
- Залесяване на голините;

- Късане и унищожаване на тревна и храстова растителност, както и събиране на билки;
- Ловуване.

Защитена местност представлява "Малката пясъчно-чакълена пустиня" от старотерциерна долномиоценска възраст.

Пустинята е характерна с карстовите си образувания, най-интересни от които са "Побитите камъни". В пустинята има много конкреционно - карстови образувания, химично - карстови образувания с най - различни форми - гъбовидни, овчи гърбици, малки стълбове и др.

Защитена зона "Батова" (BG0002082) с площ 38132,83 ha обхваща поречието на река Батова и по-голямата част от Франгенското плато, включително бреговата ивица от Албена до Златни пясъци и прилежащата и плитката морска акватория. В границите на мястото се срещат най - вече гори, широколистни от цер /Quercus cerris/, благун /Q. frainetto/ и обикновен габър /Carpinus betulus/ и обработваеми площи, които заемат 81 % от територията и са важно местообитание и място за изхранване на мигриращите, обитаващите и гнездящите птици. Останалата част от територията е заета от открити тревни пространства, обрасли на някои места с храстова растителност, пасища, ливади, овощни градини и лозя. В района на устието на река Батова е разположен резерват Балтата, съхраняващ естествена лонгозна гора и блатни и мочурни хигрофитни формации.

Батова представлява комплекс с различни по характер местообитания, които са характерни както за типични горски видове, така и за водолюбиви птици и птици, обитаващи земеделски площи. В района са установени са 184 вида птици, от които 50 са включени в Червената книга на България (1985). От срещащите се видове 80 са от европейско природозащитно значение (SPEC) (BirdLife International, 2004). Над долината на река Батова се събират три потока от мигриращи птици, идващи от Добруджа. През Батова преминава най-концентрирания поток от мигиращи щъркели и пеликани в Североизточна България, като в долината между Добруджанското и Франгенското плато те набират височина, а над самото плато летят ниско. По време на миграция грабливите птици редовно нощуват в горите на Батова. Крайбрежните части на мястото са от ключово значение за миграциите на значителни количества чайки буревестници /Larus canus/. Значителни количества водолюбиви птици презимуват в района на Батова, основно гъски /Anser albifrons/, които се задържат от декември до март. Те нощуват в морето и ежедневно прелитат над района за да се хранят в нивите във вътрешността, но често се хранят и в земеделските земи тук. Батова е едно от най-

важните места в страната от значение за Европейския съюз за опазването на гнездящите тук среден пъстър кълвач /Dendrocopos medius/ и полубеловрата мухоловка /Ficedula semitorquata/.

Заплахите за зоната са свързани с опазването на водните местообитания - река Батова и специално с лонгозната гора "Балтата", които са чувствителни по отношение на човешките дейности. Продължаващата урбанизация, свързана с мащабното развитие на туризма води до разпокъсване, нарушаване и дори унищожаване на местообитанията, основно в крайбрежната зона, но също и по високите открити пространства върху платото. Районът на Батовата е особено уязвим от планове за изграждане на ветроенергийни паркове.

Защитена зона „Долината на река Батова" ***(Код BG0000102)*** е определена с цел запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, в рамките на територии с високо качество. Тя обхваща най-големият и най-добре съхраненият горски масив в южна морска Добруджа. Много от горите и скалите са подходящи като местообитания на редки и застрашени видове птици. Ливадите особенно по терасите на реката са ценни за търсене на храна за много от редките видове. Река Батова е най-северната от всички морски крайбрежни реки в България. Мястото е важно за съществуването на безгръбначната фауна. Добре разгърнатите гори / заливни и дъбови /, скалите и влажните зони са от голямо значение като местообитания за много видове бозайници. В района на крайбрежните крайбрежните пъсъци съществуват много видове от Националната Червена книга, ендемични видове и такива включении в международни конвенции (вкл. Бернската, Бонската и Конвенцията за биологичното разнообразие). Широколистен опопанакс / Oroponax chironium / е открит в района на с. Батово. Останалата част от видовете се срещат в поддържаният резерват "Балтата". Съществуват места със сравнително добре запазен карстов ландшафт с петна от гори и степи, като цяло подходящи за прилепи и някои редки видове степни бозайници.

Уязвимостта на зоната е свързана с антропогенното въздействие на туризма /в резерватът "Балтата"/, пашата по ливадите край реката и изсичането на дървета.

Защитена зона "Златни пясъци" ***(BG0000118)*** по *Директива 92/43/ЕЕС за опазване на природните местообитания и дивата флора и фауна* с площ 1374,44 ha обхваща североизточната част от Франгенското плато, разположено в Северното Черноморско крайбрежие на Източната част на Дунавската равнина.

Предназначение

Защитената зона е създадена с цел:

- Запазване площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации предмет на опазване в рамките на защитената зона;
- Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата;
- Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на приоритетни природни местообитания на видове, както и на популации на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

КОД	МЕСТООБИТАНИЕ
6110	Отворении калцефилни или базофилни тревни съобщества Aliso-Sedion albi
6210*	Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (Festuco-Brometalia) (*важни местообитания на орхидеи)
91F0	Крайречни смесени гори от Quercus robur, Ulmus laevis и Fraxinus excelsior или Fraxinus angustifolia покрай големи реки (Ulmenion minoris)
3140	Твърди олиготрофни до мезотрофни бентосни формации
91G0*	Панонски гори с Quercus petraea и Carpinus betulus
91H0	Панонски гори с Quercus pubescens
91IO	Евросибирски степни гори с Quercus
91M0	Балкано-панонски церово-горунови гори
91ZO	Мизийски гори от сребролистна липа и

Предмет на опазване в ЗЗ са следните животински видове, включени в Приложение *II* на Директива 92/43/ЕЕС

Бозайници, включени в Приложение *II* на Директива *92/43/ЕЕС:* Малък подковонос (Myotis bechsteini); Южен подковонос (Myotis euryale); Пъстър пор (Vormela peregusna)

Земноводни и влечуги, включени в Приложение *II* на Директива *92/43/ЕЕС:* Червенокоремна бумка (Bombina bombina); Обикновена блатна костенурка (Emys orbicularis); Ивичест смок (Elaphe quatuorlineata); Шипобедрена костенурка (Testudo graeca); Шипоопашата костенурка (Testudo hermanni); Голям гребенест тритон (Triturus karelini)

Безгръбначни, включени в Приложение *II* на Директива *92/43/ЕЕС:* Вертиго (Vertigo moulinsiana); Вертиго (Vertigo angustior) ; Лицена (Lycaena dispar); Брумбар рогач (Lucanus cervus)

Защитена зона „Побитите камъни" *(BG0000132)*

*ТИПОВЕ МЕСТООБИТАНИЯ от Приложение I на Директива 92/43/*ЕЕС

КОД Пр. ИМЕ *% Покр. Предст. Отн. площ Прир. ст. Цялост. оц.*

6110 * Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от Alysso-Sedion albi

6240 Субпанонски степни тревни съобщества

2.2.2. Други горски територии

Естествени горски екосистеми типични за района

Естествено разпространени са чистите и смесени гори от благун, цер, космат дъб и габър и келяв габър. В по - ниския етаж се срещат воден габър, мъждрян, шипка, глог, драка, дрян и др. Тези екосистеми заемат райони на дерета по склоновете на Авренскотно плато. Привързани са към влажни и дълбоки месторастения с по - сух режим на подхранване с води. Основните видове, срещащи се тук са различните видове дъб, мъждрян, едролистна липа, обикновен габър. В периферията на екосистемата силно навлиза келявия габър, който се възобновява естествено и издънково.

Доминанти видове са: Quercus cerris L. – цер; Q. Frainetto Ten. – благун; Quercus pedunculiflora C. Koch - дръжкоцветен дъб; Q. pubescens Willd. - космат дъб; Carpinus betulus L. - обикновен габър; Fraxinus ornus L. – мъждрян; Ulmus minor Mill. - полски бряст; Acer tataricum L. – мекиш; Carpunus orientalis Mill. - келяв габър; Prunus mahaled L. - дива череша.

Придружаващи видове са: Acer campestre L. - полски клен; Sorbus torminalis (L.) Crantz – брекиня; Pyrus pyraster Burgsd. - дива круша; Tilia tomentosa Moench. - сребролистна липа;T. cordata Mill. - дребнолистна липа; Celtis australis L. – копривка; Cornus mas L. - обикновен дрян; Ligustrum vulgare L. – маслинка; Crataegus monogyna Jacq. - едноплодников глог. Вторият етаж е представен с различна сила и с различни видове, а при тревите преобладават – едноцветната бисерка, виолетовата белоочица или разнолистната власатка.

По по-сухите местообитания по склоновете на платото се срещат гори със състав: *доминантни видове* - келяв габър (Carpinus orientalis); *съдоминанти* - цер (Quercus cerris), обикновен габър (Carpinus betulis); *подлес* - Fraxinus ornus L. – мъждрян, Tilia tomentosa Moench - сребролистна липа, Tilia platyphyllos Scop. - едролистна липа, Acer campestre L. - полски клен, Cornus mas L. - обикновен дрян, Crataegus monogyna Jacq. - едноплодников глог, Colutea arborescens L. - бодлив залист, Celtis australis L. – копривка; *тревен етаж* - Dactylis glomerata L. subsp. glomerata - ежова главица, Brachypodium pinnatum (L.) Beauv. subsp. rupestre (Host) Rchb. - клонест късокрак, Buglassoides purpurocoerulea (L.) Johnst. - виолетова белоочица, M. ovata Stenb et Hoppe - овален пролез, Milium effusum L. - клонесто горско просо, Melica cilliata L. - ресничеста бисерка, Mycelis muralis (L.) Dimort. - стенна салата, Lamiastrum galeobdolon (L.) Ehrend. - жълта мъртва коприва, Festuca heterophulla Lam. - разнолистна власатка, Euphorbia amygdaloides L. - горска млечка, Festuca vaginata W. et K. ex. Willd. - влагалищна власатка, Silene alba (Mill.) E. Krause - бяло плюскавиче. В западната и южна част на Белославската община са разпространени благунови, церови, и габърови гори в отделни участъци в чист и смесен вид. Най - често срещания състав е следният: келяв габър ~ 40%, цер ~10%, драка ~40%, други ~10%. Масивите са с пълнота ~0,6. Дърветата са частично до пълно склопени в добро и средно състояние, предимно нискостеблени.

Култури - внесена укрепваща растителност

В наклонени терени са разположени смесени култури със състав : миризлива върба / Eleagnus angustyfolia /; акация/Rhubinia pseudoacacia /; айлант/ Ailantus glandulosa / с акация/Rhubinia pseudoacacia /. Като съпътстващи видове на групи и малки масиви са разположени - тамарикс, драка, глог шипка. Растителността е на възраст ~4 - 8 години, несклопена, с пълнота от 0,1до 0,9. Растенията са в добро състояние, с активна жизненост и растеж, с нормален хабитус и плодоносене, с активна самонастанителна дейност. В отделни участъци с активна ерозия са разположени чисти култури от: акация /Rhubinia pseudoacacia/, разположени върху стръмни участъци, на възраст около 15г в много добро състояние, с пълнота от 0,5 до 0,9 и напълно

склопени; чер бор / Pinus nigra Ar / на възраст около 22г в добро състояние, с пълнота от 0,8 до 0,9 и напълно склопени.

II. ПРОЕКТНО РЕШЕНИЕ ЗА РАЗВИТИЕ НА КРАЙСЕЛИЩНАТА "ЗЕЛЕНАТА СИСТЕМА" НА АКСАКОВО, КЛАСИФИКАЦИЯ, ТЕРИТОРИАЛНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ И БАЛАНС В ПРОГНОЗНИТЕ ТЕРИТОРИАЛНИ СТРУКТУРИ

1. Пространствено развитие

Предложеният план за зелена система си поставя за цел :

- **Запазване и обогатяване на основния ресурс на зелената система чрез:**
  - опазване и пълноценна реализация на екологическия, стопански и естетико-емоционален потенциали на природо-географските дадености. Това в проекта ще се реализира чрез недопускане на непрекъсната урбанизация по протежение на основните пътни артерии, крайбрежия или територии с ценен ландшафт, с оглед съхраняване на „пространствената цялост" на естествената среда;
  - създаване на устройствени възможности за оптимално и устойчиво използване на природния и антропогенния ресурс за развитие на туризма. С правилата за прилагане на ОУПО ще се „дозира" последващата урбанизация на територията за тези функции;
  - свеждане до минимум отнемането на ценни земеделски земи за нуждите на урбанизацията и друго строително усвояване. ОУПО ще съхрани качествените земеделски земи, чрез създаване на съответен устройствен режим ограничаващ промяната на предназначението им;
  - създаване на условия за вариабилност чрез дублиращи локализации: осигуряването на различни възможности за териториално насочване на инвестиционните инициативи, при отчитане на общностния интерес, както и на конкретните условия и ограничители, е условие за дълготрайна приложимост на плана като реален инструмент на управлението и гаранция за устойчивост в развитието на функционалните системи, без при това да се компрометира инвестиционната привлекателност на територията;
  - създаване на зелени коридори – връзки за локални миграции на животински видове.
  -

- **Запазване на характера на ландшафта и неговото пространствено доразвиване:**
  - развитие на зелена система при запазване на специфичния облик на поречието на р.Батова и крайбрежните зелени територии;
  - непрекъснатост на зелените и природните ареали осигуряващи възможности за: приток на свеж въздух и проветряване; естествено ландшафтно вписване на урбанизацията; оптимална пешеходна достъпност на крайселищните гори и крайбрежието.
- **Развитие на зелената система като единна част от бъдещото развитие на общината и възможности за крайградски отдих**
  - обезпечаването на необходимите зелени площи - създаване на нови обществени зелени площи, специални горски територии с рекреационно знчение, рекреационни зони, зелени връзки;
  - пространствено развитие при запазване на ценните природни територии, биологичното разнообразие в извънградските зони, защитените територии и характера на защитените зони.

2. Функционална структура и обезпеченост на зелената система

Концепция за изработване на устройството на земеделските и горските територии

- С плана е определен обхватът на земеделските земи, чието предназначение не може да бъде променяно.
- Предвижда се незначителна по площ промяна на предназначението на гори, основно за провеждане на транспортна инфраструктура и рекреационни зони (вж. баланса на територията);
- В „Зелената система" към плана са представени зелените структури при създаване на „зеления стандарт" на територията на общината: новопредвидени «специални горски територии с рекреационно знчение», територии за рекреация с екотуристическа инфраструктура, както и запазени специални горски територии (курортни гори, ловни стопанства) и стопанските гори

В обхвата на "Зелената система" на Община Аксаково са запазени, също така, всички действащи (изградени и отредени) паркове; вътрешно-кварталнн озеленени пространства; градини и сквсрове; улични линейни озеленявания; мелиоративна растителност по

водосборите, формирани по поречието на Батова и деретата; горската растителност по склоновете; горските масиви около населените места.

2.1. Градски градини и сквервове

Планът запазва изцяло като зелени площи за широко обществено ползване всички населени места, в т.ч. съществуващи градини сквервове.

В общ план населените места в община Аксаково поддържат добро **линейно озеленяване** с дървета, по протежение на основните улици. Запазването на уличните дървета и зелените ивици в Аксаково налага: по улици, където са разположени дълготрайни декоративни дървета и зелени ивици, с ПУП да се установява строителна линия от към улицата, съобрзена с растежните изисквания на видовете и/или подмяна на дърветата.

2.2. «Специални горски територии с рекреационно значение» и територии за рекреация

Плановите предложения за развитие на «специални горски територии с рекреационно значение» и територии за рекреация с екотуристическа инфраструктура са насочени към осигуряване на условия за по-активно използване на наличните зелени структури и са разположени предимно в поречието на Батова, в близост до микроязовири, около гр.Аксаково, около групите „Побити камъни“ и в райони традиционно ползвани за отдих.

Планът предлага устройването на следните «Специални горски територии с рекреационно значение» за обществено ползване:

- Специална горска територия Панорама
- Рекреационна горска територия около Аксаково

Специални горски територии с рекреационно значение получават режим на устройствена зона «Специални горски територии с рекреационно значение» (Оз).

В тях, на основание Специализиран подробеи устройствен план по чл. 111 от ЗУТ – за решаване на устройствени проблеми, който обхваща определена структурна част от горската територия в съответствие с изискванията на Наредба № 5 от 31 юли 2014 г. за строителството в горските територии без промяна на предназначението им и действащия горскостопански план, извън обхвата на защитените местообитания и защитените територии и при съблюдаване на изискванията за защита на консервационните видове, се допуска:

- осъществяване на мероприятия съгласно чл. 54, ал. 1 от Закона за горите;
- обозначаване на туристически пътеки и трасета;

- изграждане на архитектурни елементи за обслужване на отдиха и туризма по §1, т.2 от Допълнителните разпоредби на Закона за горите, съоръжения, осигуряващи опазването на културното наследства и други обекти по чл. 153, ал. 1 от Закона за горите.

С плана по чл.111 от ЗУТ в устройствените зони Оз могат да се определят имоти за устройство като обслужващи ядра, в които, след промяна на предназначението, да се разполагат обекти на туристическото обслужване и места за паркиране. Ядрата се оразмеряват при съблюдаване на допустимо натоварване средно 700 кв.м на човек или 12 човека на ха (гранично натоварването в гора 10 човека на ха, а за поляните 15 човека на ха). При оразмеряване на обслужващите обекти се отчита сменността. Обектите за туристическо обслужване в ядрата може да заемат площ не повече от 10 на сто от съответния имот и не могат да бъдат с височина по-голяма от 7 м.

Предлага се, също така, функциите на горските територии около горното течение и притоците на р. Батовска (с препоръчителен обхват мин. 300 м. от границите на речното легло) да бъдат променени от «стопански» в «специални», по смисъла на чл. 5, ал. 3 от Закона за горите.

Както е посочено и в писмо на Изпълнителна агенция по горите към МЗХ (изх. № 08-257/30.06.2010 г.), тези предвиждания на ОУПО следва да послужат като основа за провеждане на необходимите процедури по Закона за горите и свързаните с него нормативни актове.

За част от територията източно от пътя I-9 е определена «Крайбрежна зона за озеленяване и укрепителни мероприятия» - Оз1, в която предвид тежките инженерно-геоложки условия се изграждане на екопътеки и изгледни площадки, както и разполагане на преместваеми обслужващи обекти и елементи на парковото обзавеждане, без застрояване съгласно ЗУТ. С това се увеличава общата площ на озеленените извънселищни територии в общината.

Съществуващи паркове

Природен парк (ПП) „Златни пясъци”, с обща площ 1345,9 ха, от които 596,5 ха попадат в границите на община Аксаково, землище с. Осеново; **Защитена местност (ЗМ) „Побити камъни”,** с преобладаваща част от територията (114,7 ха) в границите на община Аксаково, землище с. Слънчево.

Планът осигурява необходимите устройствени условия за физическото опазване на двете защитени територии, като е съобразен с режимите, определени в заповедите за обявяването

им, а за ПП «Златни пясъци» - и с Плана за управление (приет с Решение № 460 от 20 юни 2011 г. на Министерския съвет). С оглед съхраняване характеристиките на естествения ландшаф в прилежащта територия, с ОУПО се установява режим на превантивна устройствена защита в обхвата на ивици с ширина 150 м около границите на ЗМ „Побити камъни“ в землището на с. Слънчево и ивица с ширина 150 м само по западната граница на ПП „Златни пясъци“ в частта на община Аксаково в землището на с. Осеново, в които се запазва настоящото им предназначение, като се допуска изграждане само на инфраструктура, свързана с обслужването и социализацията на защитените територии, преминаване на линейни обекти на техническата инфраструктура и евент. дейности по изучаването и опазването на културното наследство.

«Специални горски територии с рекреационно значение»

Това са съществуващи категоризирани специални горски територии с рекреационно значение, в които плана предвижда развитие на екотуристическа инфраструктура - да се обозначават туристически пътеки и трасета и изграждат архитектурни елементи за обслужване на отдиха и туризма по §1, т.2 от Законаа за горите.

Специална горска територия с рекреационно значение Панорама

Развита в м. Панорама между, път III-2902 и територията на града.

В района са съхранени недвижими културни ценности, на първо място - крепостта „Михлюз кале“, с площ 10 дка, разположена на стръмния южен край на Франгенското плато, на около 1.5 км северно от Аксаково. Крепостта е доста добре запазена.

Ландшафтно територията на практика представлява гора със съществуващ възрастен зелен скелет - растителност в над 70% в добро състояние. Пешеходната му достъпност (граничи с Аксаково) за прогнозно ~ 3000 жители. По маршрути се разкриват красиви гледки към Аксаково, Варненския залив и Варненско езеро от високите му части. В района има частично изградена техническа инфроструктура. Могат да бъдат оформени места за спорт, отдих и пикник, екопътеки и обслужващо ядро в района на ресторант Аксаковска панорама.

Горска територия с рекреационно значение граничеща с гр.Аксаково

В горската територия могат да се обособят детски сектор със съоръжения за игра и спорт на открито, места за отдих, места за пикник, атракционн сектор с поставяеми съоръжения - бобслей или други въжени атракции /в по-стръмни участъци/, и др.които са разрешени за изграждане по Закона за горите без промяна на предназначението на гората.

Територии за рекреация с екотуристическа инфраструктура

Териториите за рекреация с екотуристическа инфраструктура включват:

- устройствени зони разположени в съсеедство с разновидностите «рекреационни зони» Од1 и Од2, в които е допустимо застрояване, съгласно правилата и нормативите, определени в съответния раздел на настоящия ОУПО и СПН за неговото прилагане;

Територии за рекреация с екотуристическа инфраструктура са разположени:

- по протежение на два свързващи се ръкава на р. Батова в района на «Трите водеици», югоизточно от Новаково.
- източно от язовир Радево, източно от язовир Крумово, южно от яз. Любен Кравелово.
-

2.3. Гробищни паркове

Те представляват значително обемно ядро. Всички гробищни терени на града, и селата имат задоволителен парков характер с изградено озеленяване и добро поддържане. Липсват малките паркови елементи с тяхната функционална и естетическа предназначеност.

Планът предвижда разширение, респвктивно определяне на нови терени на гробищните паркове към всички населени места.

2.4. Зелени коридори, крайбрежни зелени зони и мелиоративни линейни зелени структури по протежение на водните обекти

Проектът за ОУПО запазва всички горски и локални обраствания - зелени структури по протежение на водните обекти.

Предлага се създаване на нови такива «зелени структури за опазване на естествените ландшафти» по протежение на:

- Деретата и водосливите северно, южно и югоизточно от Кичево; североизточно от Осеново; източно от Ген.Кантарджиево, северно и югозападно от Куманово; южно от Яребична; западно от Л.Каравелово

Зелените структури могат да бъдат: залесявания на общински и частни земи; опазване на влажните ливади и съществуващите обраствания.

При създаване на структурите се съблюдават следните изисквания: не се засаждат дървета в най-ниската разливна крайречна тераса /в зависимост от хидроложки

проучвания за високи води с обезпеченост веднъж на 50 години/; не се залесяват ивиците от влажни крайречни ливади с тревна растителност.

Целта на структурите е: опазване на непрекъснати биокоридори за движение и обитаване – богати на биологично разнообразие и с бъдеща атрактивност за отдиха с екопътеки, места за зелени училища, места за игра иместа за седмичен отдих.

- За териториите северно от КК «Златни пясъци» се предвиждат озеленителни мероприятия, определени за опазване на ландшафтите и почвите от негативни геоложки процеси – свлачища (вж. и по-горе, относно устр. зона Оз1).

Предвижда се преоткосиране на терени за осигуряване на повърхностен отток, затревяване и залесяване с храсти. Не се препоръчва внасяне на висока дървесна растителност в стръмните най-източни територии, поради това, че масивите могат да създадат условия за допълнителна дестабилизация на терените (горите превръщат надземния отток в подземен; при вятър корените на дърветата създават допълнителни сили с посока обратна на преобладаващите ветрове).

- Зелени структури по протежение на магистрала «Хемус» и път I-2 (Русе-Варна). Зелените структури могат да бъдат: озеленяване с декоративни видове по протежение на магистралата и първокласния път; по протежение на водосливите – осигуряване на зелени коридори и връзки - залесявания на общински и частни земи; създаване на овощни градини и други трайни насаждения. Проектирането и изпълнението да става при спазване разпоредбте на Закона за пътищата.
- На техническа и биологическа рекултивация подлежат:

  - всички изоставени бивши кариери или освободени площи от кариери, както и площите на всички кариери след приключване на експлоатацията им;

  - сметищата (регламентирани и нерегламентирани) и други депа за отпадъци, вкл. съществуващото депо в землището на с. Въглен (съгласно Плана за действие към Актуализираната програма за управление на отпадъците в община Аксаково (2010-2014);

  - строителни площадки на точкови и линейни обекти (след приключване на строителството);

  - срутища и други земи с нарушен почвен профил.

Същите се предвиждат за озеленяване или за земеделска земя – публична собственост. Когато териториите за рекултивация са за озеленяване и се намират в

близост до урбанизирани територии или до обекти за масово посещение (напр. недвижими археологически ценности), те се устройват като извънселищни паркове на база паркоустройствени планове. Във всички случаи на рекултивация за озеленяване проектите съдържат дендрологична част.

ПРИЛОЖЕНИЕ № 2

(към р-л III, т.т. 3.1.4.5 и 3.2.3. от Обяснителната записка)

НЕДВИЖИМО КУЛТУРНО НАСЛЕДСТВО

Съдържание:

3.1. Съгласувателно писмо на Министерство на културата относно Планово задание за изготвяне на ОУП на община Аксаково – част „Културно-историческо наследство“ (изх. № 4267/05.05. 2010 г. на НИНКН и изх. № НИНКН-0291/27.04.2010 г. на МК)

3.2. Писмо изх. № 3197/03.10.2008 на НИПК относно предоставяне на информация за паметниците на културата (НКЦ) на територията на община Аксаково

3.3. Извадка от справочника на недвижимото културно-историческо наследство, предоставена с писмо изх. № 3197/03.10.2008 на НИПК

3.4.Разпореждане на МС № 1711 /22.10.1962 г. за обявяване на археологически обекти за паметници на културата

3.5.Писмо изх. № 4349/04.12.1992 на НИПК относно деклариране на възпоменателни знаци като исторически паметници на културата

3.6. Писмо изх. № 545/27.02.2001 на НИПК относно деклариране на археологически обекти като паметници на културата

3.7. Писмо изх. № 498/23.06.2017 г. на НАИМ при БАН относно предоставяне на справка от АИС „Археологическа карта на България“ за археологическите обекти на територията на община Аксаково

3.8. Регистрационни карти на археологическите обекти, предоставени с писмо изх. № 498/23.06.2017 г. на НАИМ при БАН

3.9. Географски координати на археологическите обекти, предоставени с писмо изх. № 498/23.06.2017 г. на НАИМ при БАН

3.10. Графични материали, предоставени с писмо изх. № 498/23.06.2017 г. на НАИМ при БАН

Приложение № 2.1.

МИНИСТЕРСТВО НА КУЛТУРАТА
НАЦИОНАЛЕН ИНСТИТУТ ЗА НЕДВИЖИМОТО КУЛТУРНО НАСЛЕДСТВО
София 1000, бул. "Княз Дондуков" № 16, тел/факс 987 48 01, E-mail: nipk-sof@cinet.bg

№ 4267-1-09/05.2010 г.

ДО ЗАМ. КМЕТА НА
ОБЩИНА АКСАКОВО
ОБЛАСТ ВАРНЕНСКА

На Ваш № 3300-5/22.03.2010

Общ... Аксаково
АКСА... 30
Пощенска ка...
Регистрирано
3300-5/1/12.05.2010
Сек...

Приложено, Ви изпращаме съгласувателно писмо на Министерство на културата относно „Планово задание за изготвяне на ОУП на Община Аксаково част „Културно-историческо наследство"

Приложение: съгласно текста

ДИРЕКТОР „ИРДАПК"
/ арх. Т. СТОЯНОВА/

КМ
АЧ

МИНИСТЕРСТВО НА КУЛТУРАТА
Изх. №: НИНКН -0291
Дата: 27 04 10

Приложение № 2.1.

МИНИСТЕРСТВО НА КУЛТУРАТА

На основание чл. 84, във връзка с чл. 80, ал. 3 от Закона за културното наследство, Заповед № РД 09-039/25.01.2010г. на Министъра на културата и становище на Националния институт за недвижимо културно наследство (вх. № 4267/23.03.2010г. и изх. № 4267/20.04.2010г.) и образувана преписка в Министерство на културата № НИНКН – НИНКН – 0291/21.04.2010г.

СЪГЛАСУВАМ

ДОКУМЕНТАЦИЯ за обект: **Планово задание за изготвяне на ОУП на община Аксаково, обл. Варна – част „Културно – историческо наследство.**

СТАНОВИЩЕТО на НИНКН внесено с вх.№ НИНКН- 0291/21.04.2010г. е следното:

Представеното планово задание изпълнява изискванията на чл. 125, ал. 2 от ЗУТ, като обосновава необходимостта от изготвяне на ОУП и съдържа изискванията относно териториалния му обхват, цели, задачи и срокове за изработване.

Извършен е коректен анализ на състоянието на обектите на културното наследство като е подчертана необходимостта от комплексен подход за опазването му.

При изработването на предварителния проект за ОУП на общината е необходимо да се изпълнят изискванията на чл. 25 от наредба № 8 на МРРБ, съгласно който текстовата част на проекта се допълва с характеристика на обектите и териториите на културно-историческо наследство и предложения за опазването им, както и графични материали със схема на съществуващото положение, вида и категорията на обектите, както и схема за опазването на тези обекти.

Необходимо е община Аксаково да се обърне за съдействие към Регионален исторически музей – Варна с цел допълване и актуализиране на информацията относно недвижимите археологически културни ценности.

Въз основа на гореизложеното, на основание чл. 84, , във връзка с чл. 80, ал. 3 от ЗКН, Министерство на културата съгласува представеното Планово задание за изготвяне на ОУП на община Аксаково, обл. Варна – част „Културно – историческо наследство".

Към настоящата преписка бяха приложени следните документи:

1. Становище на НИНКН.
2. Планово задание – 1 екз.

ЗАМ. МИНИСТЪР НА КУЛТУРАТА:

Д-Р ТОДОР ЧОБАНОВ

МИНИСТЕРСТВО НА КУЛТУРАТА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Приложение № 2.2.

МИНИСТЕРСТВО НА КУЛТУРАТА

национален институт за паметниците на културата

София 1000, бул."Княз Дондуков" №16, тел./факс 987 48 01

№ 3197 / 03.10 2008 г.

ДО
инж. АТ. СТОИЛОВ
КМЕТ НА
ОБЩИНА АКСАКОВО
ул."Г.Петлешев" № 58-Б
гр.АКСАКОВО 9154
ОБЛАСТ ВАРНА
На Ваш № 0091-Н-/3#/03.09.2008 г.

Областна Администрация
АКСАКОВО - Варненска област
Пощенски код.....
Регистрационен индекс и дата
0091-Н-134/02.10.2008
Срок на изпълнение

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН СТОИЛОВ,

В отговор на Вашето искане да Ви бъде предоставена информация за паметниците на културата на територията на община Аксаково, във връзка с изготвянето на Общ устройствен план на общината, приложено Ви изпращам извадка от справочника за недвижимото културно-историческо наследство в област Варна, съдържаща списък на обектите със статут на паметниците на културата по смисъла на чл.12, т.2 от Закона за паметниците на културата и музеите /ЗПКМ/ /ДВ бр.29/69 г. с изм. и доп./ на територията на община Аксаково /Приложение № 1/.

Техническите данни за паметниците на културата – адрес, квартал, планоснимачни номера и др. са към датата на придобиване на статута им, поради което моля за тяхното актуализиране, което може да се извърши на място.

Информирам Ви, че всички археологически обекти, градежи и паметни места и принадлежащата им декоративна и художествена украса на територията и в акваторията на Република България притежават статут на недвижими паметници на културата по смисъла чл.12, т.1 от ЗПКМ, поради което всякакъв вид дейности, свързани с нарушаване целостта на земния пласт в границите на археологическите обекти трябва да се извършват при стриктно спазване на изискванията на чл. 18 от ЗПКМ.

С Разпореждане на МС № 1711 от 22.10.1962 г. всички селищни и надгробни могили и средновековни отбранителни валове са обявени за паметници на културата с категория „национално значение" /Приложение № 2/.

Всички новоткрити и неразкрити към настоящия момент археологически обекти на територията на страната са декларирани за паметници на културата с предварителна категория "национално значение", съгласно писмо № 545/27.02.2001 г. на НИПК /Приложение № 3/.

Приложение № 2.2.

С писмо № 4349 от 04.12.1992 г. на НИПК са декларирани като исторически паметници на културата всички възпоменателни знаци, издигнати по повод участието на България във войните от 1885, 1912-1913, 1915-1918, 1944-1945 години /Приложение № 4/.

Уведомявам Ви, че на основание чл. 20, ал. 4 и чл. 21, ал. 1 от ЗПКМ, чл. 7, ал. 1, т. 7 и чл. 19, т. 1, б. "б" от Правилника за устройството и задачите на НИПК /ДВ бр.28/2000 г./ промяната в предназначението и инвестиционните инициативи за намеса, включително при делба, в паметниците на културата и в тяхната среда, както и проекти за ново строителство в техните граници и охранителни зони, преди одобряване, задължително се съгласуват с НИПК.

В Националния документален архив на НИПК се съхраняват досиета и проектна документация за отделни обекти – паметници на културата на територията на Ваша община. НИПК е готов да Ви предостави необходимата документация, съгласно установения ред.

НИПК остава на разположение за съдействие и за предоставяне на допълнителна информация.

Приложение: съгласно текста.

ДИРЕКТОР на ДИРЕКЦИЯ "ИРДАПК":
/арх.Г.СТОЯНОВА/

Приложение № 2.3.

област: **ВАРНА** община: **АКСАКОВО** населено място: **с.АКСАКОВО**

№	ОБЕКТ /адрес, локализация/	кадастрални данни кв.	п-л	пл. №	деклариран с:	обявен: ДВ бр./год. Протокол на НСОПК	отписан с:	вид	кате-гория
1.	Праисторическо селище, късноантична и средновековна крепо́ст "Михлюз-кале", 3км североизточно					ДВ бр.16/ 1968г.		Архитектурно-строителен от Античността и Средновековието	местно
2.	Тракийско селище от елинистическата епоха, м."Баирската чешма", 4 км северозападно					ДВ бр.66/ 1976г.		Археологически	местно
3.	Църква "Успение Богородично" Църква "Успение Пресв. Богородица"				Писмо №933 от 27.03.1978г. Писмо № 993 от 23.03.1976г.			Художествен Архитектурно-строителен	

Оригинален

Приложение № 2.3.

4	Двуетажна жилищна сграда на Недка Бабова		Писмо № 993 от 23.03.1976г.	Архитектурно-строителен	
5.	"Вълкан чешма" /в едноименната местност/		Писмо № 993 от 23.03.1976г.	Архитектурно-строителен	

Приложение № 2.3.

област: ВАРНА община: АКСАКОВО населено място: **с.БОТЕВО**

№	ОБЕКТ /адрес, локализация/	кадастрални данни кв.	п-л	пл. №	деклариран с:	обявен: ДВ бр./г. Протокол на НСОПК	отписан с:	вид	кате-гория
1.	Църква "Св.Илия"				Списък от 17.07.1974г. Писмо №933/ 27.03.1978г.			Художествен	
2.	Къща на Златин С. Ямболов				Писмо №2398/ 15.07.1982г.			Архитектурно-строителен	
3.	Къща на Димитър Ст. Ямболов				Писмо №2398/ 15.07.1982г.			Архитектурно-строителен	
4.	Къща на Димо Желязков Димов				Писмо №2398/ 15.07.1982г.			Архитектурно-строителен	
5.	Къща на Симеон Ив. Колев				Писмо №2398/ 15.07.1982г.			Архитектурно-строителен	

Приложение № 2.3.

6.	Къща на Слави Колев Ковачев	Писмо №2398/ 15.07.1982г.	Архитектурно-строителен
7.	Къща на Атанас Мерев Селиев	Писмо №2398/ 15.07.1982г.	Архитектурно-строителен

Приложение № 2.3.

област: **ВАРНА** община: **АКСАКОВО** населено място: **с.ГЕНЕРАЛ КАНТАРДЖИЕВО**

№	ОБЕКТ /адрес, локализация/	кадастрални данни			декларирани:	обявен: ДВ бр./год. Протокол на НСОПК	отписан с:	вид	кате-гория
		кв.	п-л	пл. №					
1.	Воденицата на Асен Аканов				Списък от 16.11.1971г.			Архитектурно-строителен	
2.	Къща на Георги Димитров Стоянов				Списък от 16.11.1971г.			Архитектурно-строителен	
3.	Къща на Киро Михайлов Стоянов				Списък от 16.11.1971г.			Архитектурно-строителен	
4.	Къща на Злати Панайотов Рахнев				Списък от 16.11.1971г.			Архитектурно-строителен	
5.	Къща на Атанас Киряков Николов				Списък от 16.11.1971г.			Архитектурно-строителен	
6.	Църква "Св. Спас"				Писмо №933/ 27.03.1978г. Списък от 16.11.1971г.			Художествен Архитектурно-строителен	

Приложение № 2.3.

7.	Буюк чешма				Списък от 16.11.1971г.			Архитектурно-строителен	
8.	Кюй чешма				Списък от 16.11.1971г.			Архитектурно-строителен	
9.	Пени чешма				Списък от 16.11.1971г.			Архитектурно-строителен	
10.	Стамат чешма				Списък от 16.11.1971г.			Архитектурно-строителен	
11.	Късноантична крепост /IV-VI в./, м.“Саралъка”, 2 км северозападно					ДВ бр.16/ 1968г.		Архитектурно-строителен от Античността и Средновековието	Местно
12.	Славянобългарско селище, Разклона за шосето за Балчик					ДВ бр.66/ 1976г.		Археологически	местно
13.	Средновековно селище, м.”Данаксую”, 4 км северозападно					ДВ бр.66/ 1976г.		Археологически	Местно
14.	Късноантично селище, м.”Чука-тепе, на брега на Сърък-дере					ДВ бр.66/ 1976г.		Археологически	Местно

Приложение № 2.3.

област: **ВАРНА** община: АКСАКОВО населено място: с.ДОБРОГЛЕД

№	ОБЕКТ /адрес, локализация/	кадастрални данни			деклариран с:	обявен: ДВ бр./год. Протокол на НСОПК	отписан с:	вид	кате-гория
		кв.	п-л	пл. №					
1	Крепост, м."Пърта", 2,5 км западно					ДВ бр.16/ 1968г.		Архитектурно-строителен от Античността и Средновековието	Местно
2.	Средновековна църква, м."Под маарата", 1 км източно					ДВ бр.16/ 1968г.		Архитектурно-строителен от Античността и Средновековието	Местно

Приложение № 2.3.

област: **ВАРНА** община: **АКСАКОВО** населено място: **с.ДОЛИЩЕ**

№	ОБЕКТ /адрес, локализация/	кадастрални данни			деклариран с:	обявен: ДВ бр./год. Протокол на НСОПК	отписан с:	вид	кате-гория
		кв.	п-л	пл. №					
1.	Антична и късноантична крепост, 2 км южно					ДВ бр.16/ 1968г.		Архитектурно-строителен от Античността и Средновековието	Местно
2.	Антично селище, западен край на селото					ДВ бр.66/ 1976 г.		Археологически	Местно
3.	Славянобългарско селище, м."Арабаджикайнак", 3 км северно					ДВ бр.66/ 1976 г.		Археологически	Местно
4.	Къща на Добри Мусев				Писмо №3833 от 09.11.1976г.			Архитектурно-строителен	
5.	Къща на Дончо Димитров Георгиев				Писмо №3833 от 09.11.1976г.			Архитектурно-строителен	

Приложение № 2.3.

6.	Воденица на Георги Диков				Писмо №3833 от 09.11.1976г.			Архитектурно-строителен	
7.	Къща на Иван Илиев				Писмо №3833 от 09.11.1976г.			Архитектурно-строителен	
8.	Селска чешма				Писмо №3833 от 09.11.1976г.			Архитектурно-строителен	
9.	Джамия /Църква "Св.св. Кирил и Методий"/ Църква "Св.св. Кирил и Методий"/				Писмо №3833 от 09.11.1976г. Списък от 17.07.1974г. Писмо №933/ 27.03.1978г.			Архитектурно-строителен Художествен	

Приложение № 2.3.

област: **ВАРНА** община: АКСАКОВО населено място:с.ЗАСМЯНО

№	ОБЕКТ /адрес, локализация/	кадастрални данни			декларирам с:	обявен: ДВ бр./год. Протокол на НСОПК	отписан с:	вид	хате-гория
		кв.	п-л	пл. №					
1.	Къща на Жеко В.Пейчев				Писмо №2398/ 15.07.1982г.			Архитектурно-строителен	
2.	Къща на Янко Т.Баев				Писмо №2398/ 15.07.1982г.			Архитектурно-строителен	
3.	Къща на н-ци на Йордан Русев				Писмо №2398/ 15.07.1982г.			Архитектурно-строителен	
4.	Къща на н-ци на Добри Желязков				Писмо №2398/ 15.07.1982г.			Архитектурно-строителен	
5.	Къща на н-ци на Петър Д. Комитов				Писмо №2398/ 15.07.1982г.			Архитектурно-строителен	

Приложение № 2.3.

6.	Къща на Найо Баев	Писмо №2398/ 15.07.1982г.	Архитектурно-строителен
7.	Къща на Георги И.Атанасов	Писмо №2398/ 15.07.1982г.	Архитектурно-строителен
8.	Къща на Кръстьо Янчев	Писмо №2398/ 15.07.1982г.	Архитектурно-строителен
9.	Къща на Янко Р. Неделчев	Писмо №2398/ 15.07.1982г.	Архитектурно-строителен
10.	Къща на Марин Д. Калудев	Писмо №2398/ 15.07.1982г.	Архитектурно-строителен

Приложение № 2.3.

област: **ВАРНА** община: **АКСАКОВО** населено място: **с. ИГНАТИЕВО**

№	ОБЕКТ /адрес, локализация/	кадастрални данни			деклариран с:	обявен: ДВ бр./год. Протокол на НСОПК	отписан с:	вид	кате-гория
		кв.	п-л	пл. №					
1.	Лобно място в местността "Кованлъ кавак", 13 км югозападно					ДВ бр.45/1973г.		Исторически	За сведение

Приложение № 2.3.

област: **ВАРНА** община: **АКСАКОВО** населено място: **с.ИЗВОРСКО**

№	ОБЕКТ /адрес, локализация/	кадастрални данни			деклариран с:	обявен: ДВ бр./г. Протокол на НСОПК	отписан с:	вид	кате-гория
		кв.	п-л	пл. №					
1.	Църква "СВ.Троица"				Списък от 18.07.1975г. Писмо №933/ 27.02.1978г.			Художествен	
2.	Българското селище от епохата на турското владичество, източно от селото					ДВ бр.66/ 1976г.		Археологически	Местно
3.	Антично селище, м."Гърнето", 3 км източно					ДВ бр.66/ 1976г.		Археологически	Местно
4.	Антично и средновековно селище, м."Кайряците", 3,5 северно					ДВ бр.66/ 1976г.		Археологически	Местно
5.	Антично и средновековно селище, м."Чортляна", 3,5 северно					ДВ бр.66/ 1976г.		Археологически	Местно

Приложение № 2.3.

област: **ВАРНА** община: **АКСАКОВО** населено място: **с. КИЧЕВО**

№	ОБЕКТ /адрес, локализация/	кадастрални данни			декларирам с:	обявен: ДВ бр./год. Протокол на НСОПК	отписан с:	вид	кате-гория
		кв.	п-л	пл. №					
1.	Църква "Св.Георги"				Писмо №933/ 27.03.1978г. Списък от 16.1.1971г.			Художествен Архитектурно-строителен	
2.	Къща на Стойчо Димитров				Списък от 16.1.1971г.			Архитектурно-строителен	
3.	Антично селище, м."Кукулука", 3,5 км североизточно					ДВ бр.66/ 1976г.		Археологически	Местно

Приложение № 2.3.

област: **ВАРНА** община: **АКСАКОВО** населено място: **с.КЛИМЕНТОВО**

№	ОБЕКТ /адрес, локализация/	кадастрални данни			декларирани:	обявен: ДВ бр./год. Протокол на НСОПК	отписан с:	вид	категория
		кв.	п-л	пл. №					
1.	Антично и средновековно селище, м."Герлека", 2,5 км източно					ДВ бр.66/ 1976г.		Археологически	местно
2.	Антично селище, м."Четирите чешми", 2,3 км североизточно					ДВ бр.66/ 1976г.		Археологически	местно
1.	Църква "Св.св. Константин и Елена"				Списък от 16.11.1971г. Писмо №933/ 27.03.1978г.			Архитектурно-строителен Художествен	
2.	Къща на Недялко Иванов Пашов				Списък от 16.11.1971г.			Архитектурно-строителен	
3.	Къща на Йордан Георгиев Кенаров				Списък от 16.11.1971г.			Архитектурно-строителен	

Приложение № 2.3.

4.	Къща на Панайот Цанев Панайотов				Списък от 16.11.1971г.			Архитектурно-строителен	
5.	Къща на Стойко Славов				Списък от 16.11.1971г.			Архитектурно-строителен	
6.	Къща на Кина Георгиева				Списък от 16.11.1971г.			Архитектурно-строителен	
7.	Къща на Кольо Илиев Амуджев				Списък от 16.11.1971г.			Архитектурно-строителен	

Приложение № 2.3.

област: **ВАРНА** община: **АКСАКОВО** населено място: **с. КРУМОВО**

№	ОБЕКТ /адрес, локализация/	кадастрални данни			декларирам с:	обявен: ДВ бр./год. Протокол на НСОПК	отписан с:	вид	кате-гория
		кв.	п-л	пл. №					
1.	Къща на Ат.Александров-Герчо					ДВ бр.43/ 1971г.		Исторически	Местно

Приложение № 2.3.

област: **ВАРНА** община: **АКСАКОВО** населено място: **с. КУМАНОВО**

№	ОБЕКТ /адрес, локализация/	кадастрални данни			декларирам с:	обявен: ДВ бр./год. Протокол на НСОПК	отписан с:	вид	кате-гория
		кв.	п-л	пл. №					
1.	Българско селище от турската епоха, м."Юртлука", на юг до каптажа					ДВ бр.66/ 1976г.		Археологически	местно
2.	Славянско селище, м."Чешмата, 1,5 км северозападно					ДВ бр.66/ 1976г.		Археологически	местно
3.	Църква "Св.Троица"				Писмо №933/ 27.03.1978г.			Художествен	
4.	Къща на Петър Боянов Петров				Списък от 04.10.1978г.			Архитектурно-строителен	
5.	Къща на Верка Тодорова Николова				Списък от 04.10.1978г.			Архитектурно-строителен	
6.	Къща на Тодор Николов Никитов				Списък от 04.10.1978г.			Архитектурно-строителен	

7.	Къща на Димитър Николов Желязков				Списък от 04.10.1978г.			Архитектурно-строителен	
8.	Къща на Ставри Иванов Пейков				Списък от 04.10.1978г.			Архитектурно-строителен	
9.	Къща на Велико Карамфилов				Списък от 04.10.1978г.			Архитектурно-строителен	
10.	Къща на Васил Панайотов Великов				Списък от 04.10.1978г.			Архитектурно-строителен	

Приложение № 2.3.

област: **ВАРНА** община: **АКСАКОВО** населено място: **с. ЛЮБЕН КАРАВЕЛОВО**

№	ОБЕКТ /адрес, локализация/	кадастрални данни			декларирани с:	обявен: ДВ бр./год. Протокол на НСОПК	отписан с:	вид	кате-гория
		кв.	п-л	пл. №					
1.	Лобно място на Илия Димитров, 30 км югоизточно					ДВ бр.43/ 1971г.		Исторически	Местно
2.	Църква "Св.Николай"				Списък от 18.07.1975г. Писмо №933/ 27.03.1978г.			Художествен	

Приложение № 2.3.

област: **ВАРНА** община: **АКСАКОВО** населено място: **с.НОВАКОВО**

№	ОБЕКТ /адрес, локализация/	кадастрални данни			деклариран с:	обявен: ДВ бр./г. Протокол на НСОПК	отписан с:	вид	кате-гория
		кв.	п-л	пл. №					
1.	Късноантична и средновековна крепост, м.“Трите воденици”, 3-4 км югоизточно					ДВ бр.16/ 1968г.		архитектурно-строителен от Античността и Средновековието	Местно
2.	Партизански бункер, 30 км югоизточно					ДВ бр.43/ 1971г.		Исторически	Местно
3.	Славянобългарско селище, м.”Трите воденици”, на л. бряг на рекичката					ДВ бр.66/ 1976г.		Археологически	местно
3.	Къща на Димитра Великова				Писмо №2398 от 15.07.1982г.			Архитектурно-строителен	
4.	Къща на Доне Маринов				Писмо №2398 от 15.07.1982г.			Архитектурно-строителен	

Приложение № 2.3.

5.	Къща на Димитър Великов				Писмо №2398 от 15.07.1982г.			Архитектурно-строителен	
6.	Къща на Тодор Желязков				Писмо №2398 от 15.07.1982г.			Архитектурно-строителен	
7.	Къща на Елена Желязкова				Писмо №2398 от 15.07.1982г.			Архитектурно-строителен	
8.	Къща на Марче Янков				Писмо №2398 от 15.07.1982г.			Архитектурно-строителен	

Приложение № 2.3.

област: **ВАРНА** община: **АКСАКОВО** населено място: **с. ОРЕШАК**

№	ОБЕКТ /адрес, локализация/	кадастрални данни			деклариран с:	обявен: ДВ бр./год. Протокол на НСОПК	отписан с:	вид	кате-гория
		кв.	п-л	гл. №					
1.	Антично и славянско селище, м."Ала чука", 3 км североизточно					ДВ бр.66/ 1976г.		Археологически	местно
2.	Тракийско и славянско селище, д. бряг на Айдар-кула, 2км северно					ДВ бр.66/ 1976г.		Археологически	местно
3.	Средновековно селище /IX-XI и XII-XIV в./, м."Юртлук"					ДВ бр.66/ 1976г.		Археологически	местно
4.	Къща на Янаки Иванов Константинов				Списък от 04.10.1978г.			Архитектурно-строителен	
5.	Къща на Антим Михалев Данаилов				Списък от 04.10.1978г.			Архитектурно-строителен	
6.	Къща на Никола Атанасов Димитров				Списък от 04.10.1978г.			Архитектурно-строителен	

Приложение № 2.3.

7.	Къща на Вълчо Петрушев Иванов	Списък от 04.10.1978г.	Архитектурно-строителен
8.	Къща на Архон Лефтеров Димитров	Списък от 04.10.1978г.	Архитектурно-строителен
9.	Къща на Данаил Георгиев Данаилов	Списък от 04.10.1978г.	Архитектурно-строителен
10.	Къща на Димитър Мирчев Димитров	Списък от 04.10.1978г.	Архитектурно-строителен
11.	Къща на Павел Георгиев Скулев	Списък от 04.10.1978г.	Архитектурно-строителен
12.	Къща на Атанас Михалев Атанасов	Списък от 04.10.1978г.	Архитектурно-строителен
13.	Къща на Никола Пеев Янков	Списък от 04.10.1978г.	Архитектурно-строителен
14.	Къща на Павел Христов Димитров	Списък от 04.10.1978г.	Архитектурно-строителен
15.	Къща на Димитър Димитров Джамбазов	Списък от 04.10.1978г.	Архитектурно-строителен
16.	Къща на Симеон Маринов Маринов	Списък от 04.10.1978г.	Архитектурно-строителен
17.	Къща на Тодор Пейчев Тодоров	Списък от 04.10.1978г.	Архитектурно-строителен
18.	Къща на София Георгиева Иванова	Списък от 04.10.1978г.	Архитектурно-строителен

Приложение № 2.3.

19.	Къща на Димитър Неделечев Парушев	Списък от 04.10.1978г.	Архитектурно-строителен
20.	Къща на Киро Иванов Киров	Списък от 04.10.1978г.	Архитектурно-строителен
21.	Къща на Парашкев Иванов Киров	Списък от 04.10.1978г.	Архитектурно-строителен
22.	Къща на Емил Главанов Иванов	Списък от 04.10.1978г.	Архитектурно-строителен
23.	Къща на Стоян Панайотов Данаилов	Списък от 04.10.1978г.	Архитектурно-строителен
24.	Къща на Богдан Давидов Богданов	Списък от 04.10.1978г.	Архитектурно-строителен
25.	Къща на Никола Янков Атанасов	Списък от 04.10.1978г.	Архитектурно-строителен
26.	Къща на Антим Алексиев Лефтеров	Списък от 04.10.1978г.	Архитектурно-строителен
27.	Къща на Иван Димитров Карамусев	Списък от 04.10.1978г.	Архитектурно-строителен
28.	Къща на Киро Томов Томов	Списък от 04.10.1978г.	Архитектурно-строителен
29.	Къща на Петър Желев Станчев	Списък от 04.10.1978г.	Архитектурно-строителен
30.	Къща на Янаки Добрев Йорданов	Списък от 04.10.1978г.	Архитектурно-строителен

Приложение № 2.3.

31.	Къща на Божидар Киров Назъров	Списък от 04.10.1978г.	Архитектурно-строителен
32.	Къща на Костадин Маринов Маринов	Списък от 04.10.1978г.	Архитектурно-строителен
33.	Къща на Калчо Георгиев Пейчев	Списък от 04.10.1978г.	Архитектурно-строителен
34.	Къща на Киряк Янков Киряков	Списък от 04.10.1978г.	Архитектурно-строителен
35.	Къща на Пейо Вълчев Пеев	Списък от 04.10.1978г.	Архитектурно-строителен
36.	Къща на Добри Михалев Киряков	Списък от 04.10.1978г.	Архитектурно-строителен
37.	Къща на Пейо Панайотов Пейчев	Списък от 04.10.1978г.	Архитектурно-строителен
38.	Къща на Симеон Димитров Николов	Списък от 04.10.1978г.	Архитектурно-строителен
39.	Къща на Николаки Димитров Николов	Списък от 04.10.1978г.	Архитектурно-строителен
40.	Къща на Жеко Илиев Чобанов	Списък от 04.10.1978г.	Архитектурно-строителен
41.	Къща на Георги Савов Димов	Списък от 04.10.1978г.	Архитектурно-строителен
42.	Къща на Евтим Минев Евтимов	Списък от 04.10.1978г.	Архитектурно-строителен

Приложение № 2.3.

43.	Къща на Петко Костадинов Вълчев	Списък от 04.10.1978г.	Архитектурно-строителен
44.	Къща на Иван Михов Томов	Списък от 04.10.1978г.	Архитектурно-строителен
45.	Къща на Станчо Йосиф Станчев	Списък от 04.10.1978г.	Архитектурно-строителен
46.	Къща на Тодор Великов Стойков	Списък от 04.10.1978г.	Архитектурно-строителен
47.	Къща на Тодор Костадинов Златев	Списък от 04.10.1978г.	Архитектурно-строителен
48.	Къща на Андрей Димитров Лефтеров	Списък от 04.10.1978г.	Архитектурно-строителен
49.	Къща на Слави Димитров Славов	Списък от 04.10.1978г.	Архитектурно-строителен
50.	Къща на Петър Михалев Киряков	Списък от 04.10.1978г.	Архитектурно-строителен
51.	Къща на Злати Костадинов Иванов	Списък от 04.10.1978г.	Архитектурно-строителен
52.	Къща на Петър Костадинов Златев	Списък от 04.10.1978г.	Архитектурно-строителен
53.	Къща на Янаки Атанасов Златев	Списък от 04.10.1978г.	Архитектурно-строителен
54.	Къща на Неделчо Алеков Неделчев	Списък от 04.10.1978г.	Архитектурно-строителен

Приложение № 2.3.

55.	Къща на Иван Панайотов Великов	Списък от 04.10.1978г.	Архитектурно-строителен
56.	Къща на Злати Киров Щерев	Списък от 04.10.1978г.	Архитектурно-строителен
57.	Къща на Иван Георгиев Савов	Списък от 04.10.1978г.	Архитектурно-строителен
58.	Къща на Пейчо Димов Златев	Списък от 04.10.1978г.	Архитектурно-строителен
59.	Къща на Симо Стефанов Симов	Списък от 04.10.1978г.	Архитектурно-строителен
60.	Къща на Илия Николов Кашлев	Списък от 04.10.1978г.	Архитектурно-строителен
61.	Къща на Паруш Парушев Димитров	Списък от 04.10.1978г.	Архитектурно-строителен
62.	Къща на Янаки Георгиев Парушев	Списък от 04.10.1978г.	Архитектурно-строителен
63.	Къща на Андон Петков Ненов	Списък от 04.10.1978г.	Архитектурно-строителен
64.	Къща на Марин Иванов Полихронов	Списък от 04.10.1978г.	Архитектурно-строителен

Приложение № 2.3.

област: **ВАРНА** община: **АКСАКОВО** населено място: с.**ОСЕНОВО**

№	ОБЕКТ /адрес, локализация/	кадастрални данни			деклариран с:	обявен: ДВ бр./год. Протокол на НСОПК	отписан с:	вид	кате-гория
		кв.	п-л	пл. №					
1.	Късноантична крепост, северозападно					ДВ бр.16/ 1968г.		архитектурно-строителен от Античността и Средновековието	Местно
2.	Църква "Св.св.Кирил и Методий"				Списък от 16.1.1971г.			Архитектурно-строителен	
3.	Джамия				Списък от 16.1.1971г.			Архитектурно-строителен	
4.	Къща на Стоянка Костадинова				Списък от 16.1.1971г.			Архитектурно-строителен	
5.	Къща на дядо Богдан				Списък от 16.1.1971г.			Архитектурно-строителен	
6.	Късноантична гробница със стенописи					ДВ бр.66/ 1976г.		Археологически	Местно

Приложение № 2.3.

7.	Средновековно селище XII-XIVв./, м."Камарата", 3 км югозападно			ДВ бр.66/ 1976г.	Археологически	Местно
8.	Средновековно селище /XII-XIVв./, м. "Суат-дере", 3,5км южно			ДВ бр.66/ 1976г.	Археологически	Местно
9.	Късноантично селище, на десния бряг на "Суат-дере"			ДВ бр.66/ 1976г.	Археологически	Местно

Приложение № 2.3.

област: ВАРНА община: АКСАКОВО населено място: с. СЛЪНЧЕВО

№	ОБЕКТ /адрес, локализация/	кадастрални данни			декларирам с:	обявен: ДВ бр./год. Протокол на НСОПК	отписан с:	вид	кате-гория
		кв.	п-л	пл. №					
1.	Къща на Марийка Д.Вълкова	31	II	151		ДВ бр.43/ 1971г.		Исторически	Местно

Приложение № 2.3.

област: **ВАРНА** община: **АКСАКОВО** населено място: **с. ЯРЕБИЧНА**

№	ОБЕКТ /адрес, локализация/	кадастрални данни			декларирам с:	обявен: ДВ бр./год. Протокол на НСОПК	отписан с:	вид	кате-гория
		кв.	п-л	пл. №					
1.	Къща на Пеньо Тодоров Диков				Списък от 04.10.1978г.			Архитектурно-строителен	
2.	Къща на Яна Нейчева Илиева				Списък от 04.10.1978г.			Архитектурно-строителен	
3.	Къща на Васила Радева Николова				Списък от 04.10.1978г.			Архитектурно-строителен	
4.	Къща на Тотьо Кънев Тотев				Списък от 04.10.1978г.			Архитектурно-строителен	

Приложение №2

Приложение № 2.4.

МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ

Протокол № 30
на Бюрото на МС
от 18.IX.1962 г.

РАЗПОРЕЖДАНЕ № 1711

НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ

от 22 октомври 1962 год.

ЗА: обявяването на селищните и надгробни могили и на средновековните отбранителни валове за паметници на културата от национално значение

ПО ДОКЛАД № М-168 ОТ 10 август 1962 ГОД.

на Министерството на просветата и културата ЕХ.№ 4-175

МИНИСТЕРСКИЯТ СЪВЕТ РАЗПОРЕЖДА:

1. Селищните и надгробните могили в България, както и Лонският, Хайрединският и Островският валове и Еркесията се обявяват за паметници на културата от национално значение.

Лонският вал и Западната Еркесия – между р.Тунджа и р.Марица–да останат в обработваемата площ и се обозначат с дървесни насаждения, които да не пречат на обработването на земята.

Хайрединският и Островският валове да се изключат от обработваемата площ и се обозначат по подходящ начин.

2. С оглед запазването на обявените за паметници на културата надгробни и селищни могили и отбранителни валове, начина на използуване и обработване на заетите от тях терени, включени в обработваемата площ на поземления фонд, да се уточнява от отделите "Просвета и култура" и отделите "Селско стопанство" при окръжните /градски/ народни съвети. Възникналите спорове по използуването и обработването на надгробните и селищни могили да се решават от Министерството на земеделието, Министерството на просветата и културата и Главното управление на горите.

Приложение № 2.4.

3. Възлага на изпълнителните комитети на окръжните /градски/ народни съвети, по указание на Министерството на просветата и културата – съответно на Института за паметниците на културата, съгласувано с Министерството на земеделието, Главното управление на горите при Министерския съвет и Българската академия на науките до края на 1964 година да обозначат с трайни знаци селищните и надгробни могили с отбранителните валове.

Изпълнението на разпореждането се възлага на Министерството на просветата и културата, Министерството на земеделието, Българската академия на науките, Главното управление на горите при Министерския съвет и всички окръжни народни съвети.

София, 23 октомври 1962 година

Приложение №5

МИНИСТЕРСТВО
НА КУЛТУРАТА
НАЦИОНАЛЕН ИНСТИТУТ
ЗА ПАМЕТНИЦИТЕ НА КУЛТУРАТА
№ 4349 / 4 ПА2 199 2

СОФИЯ
бул. „Дондуков" 44 тел. 88-57-82

ДО ОБЩИНСКИ СЪВЕТ

гр. .....

Приложение № 2.5.

Уведомяваме Ви, че съгласно чл. 5 от ЗПКМ, чл. 1 и чл. 11 от ПУЗНИПК и Наредба № 5 на Министерство на културата НИПК декларира като исторически паметници възпоменателните знаци издигнати по повод участието на България във войните от 1885, 1912-1913, 1915-1918, 1944-1945 години. Основание за това е отношението на тези обекти към значимите събития от българската история, тяхната съхранена автентичност, историческа документалност и художествена стойност на част от тях, дело на видни български монументалисти. По смисъла на ЗПКМ тези обекти стават част от културно-историческото наследство на страната и за тях са задължителни всички нормативни актове, регламентиращи неговото опазване.

ДИРЕКТОР:
(арх. Емма Москова)

Приложение №:
Приложение № 2.6.

МИНИСТЕРСТВО НА КУЛТУРАТА
НАЦИОНАЛЕН ИНСТИТУТ ЗА ПАМЕТНИЦИТЕ НА КУЛТУРАТА
СОФИЯ 1000, БУЛ. "КНЯЗ ДОНДУКОВ" 16, ТЕЛ./ФАКС 987 48 01, E-mail – nipk-sof@online.bg

№ 545 / 27.02.2001г.

ДО
ОБЛАСТНИЯ УПРАВИТЕЛ НА
.....

ДО
ОБЩИНА .....
..... ОБЛАСТ

Уведомяваме Ви, че на основание чл.7, ал.1, т.1 от Правилника за устройството и задачите на Националния институт за паметниците на културата (приет с Постановление №38/27.03.2000г. на Министерски съвет, /обн., ДВ, бр. 28/2000 г./), Националният институт за паметниците на културата **декларира за паметници на културата** (по смисъла на чл.6, ал.4, т.1 от Наредба №5 на Министъра на културата /обн., ДВ, бр.60 от 1998г./) **всички археологически обекти на територията на страната.**

Настоящият декларационен акт не се отнася до онези археологически обекти на територията на страната, които към настоящия момент вече притежават статут на паметник на културата.

Основание за декларирането е високата научна, културно-историческа стойност и обществена значимост на археологическите обекти.

Съгласно чл.12, ал.1, б."а" от Закона за паметниците на културата и музеите (обн., ДВ, бр.29/1969г. изм. и доп.), с акта на декларирането археологическите обекти придобиват статут на недвижими паметници на културата и се поставят под закрилата на закона.

На основание чл.13, ал.3, т.2 от Наредба №5 на Министъра на културата за археологическите паметници на културата се определя предварителна категория "национално значение", регламентирана в чл.19, б."б" от Закона за паметниците на културата и музеите .

На основание чл.13, ал.3, т.3 от Наредба №5 на Министъра на културата се определя следният режим за тяхното опазване:

1. териториален обхват на археологическия обект (чл.8, т.1, б. "а" от Наредба №5 на Министъра на културата) – територията на обекта

2. териториален обхват на охранителната му зона (чл.8, т.1, б."б" от Наредба №5 на Министъра на културата) – 10 /дест/ метра около територията на обекта

3. предписания за опазване на обекта и неговата среда (чл.8, т.2 от Наредба №5 на Министъра на културата) – допускат се следните дейности по археологическия обект:

- археологическо проучване по реда на чл.15, ал.1 от Закона за паметниците на културата и музеите и на Правилника за провеждане на терении археологически проучвания в Република България (обн., ДВ, бр. 12/97 г.).

- консервация, реставрация и експониране по реда на Закона за паметниците на културата и музеите.

- регламентирани в нормативните актове дейности за съответната територия на археологическия обект съобразно със статута му на паметник на културата.

За всички други действия, засягащи археологическите паметници на културата, се носи административна или наказателна отговорност в съответствие с действащото законодателство.

ДИРЕКТОР: **(Л. МАРКОВА)**

Приложение № 2.7.

БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ
1892 · 1921 · 1948
НАЦИОНАЛЕН АРХЕОЛОГИЧЕСКИ ИНСТИТУТ С МУЗЕЙ

ОБЩИНА АКСАКОВО
3300-20-13/26.05.17

ДИРЕКТОР

Тел.: 00359 2 988 24 06
Факс: 00359 2 988 24 05
E-mail: naim@naim.bg
Web-sit: http://www.naim.bg

Изх. № 498/23.06. 2017 г.

До
Инж. Атанас Стоилов
Кмет на Община Аксаково

Уважаеми господин Стоилов,

Във връзка с Ваше писмо № 3300-20/26.05.2017 г., Ви изпращаме изготвената справка от автоматизирана информационна система „Археологическа карта на България“ (АИС АКБ) за 103 археологически обекта от територията на Община Аксаково.

Държим да Ви уведомим, че информацията от АИС АКБ може да се ползва само за дейности, свързани с проучването, опазването и популяризирането на археологическото наследство. Редът за ползването ѝ е определен от Наредба № Н-2 на Министерството на културата за създаване, поддържане и предоставяне на информацията от автоматизирана информационна система „Археологическа карта на България“ (ДВ бр. 32 от 19.04.2011 г.)

Необходимо е да уточним, че над 95 % от регистрационните карти за археологическите обекти от Община Аксаково са изготвени в периода 1992-1993 г. По тази причина те са с твърде приблизителна локализация и без прецизен картен материал. Картите и GPS координатите, които са приложени към анотациите на обектите, са изготвени сега по наличните данни в АИС АКБ и след справка с топографски карти и сателитни снимки. Затова при някои местоположението на обектите е указано приблизително.

Необходимо е да се направи уточнението, че предоставената информация е единствено за обекти, регистрирани в АИС АКБ в резултат на инцидентни теренни проучвания. На територията на Община Аксаково не са правени системни издирвания на археологически обекти, които значително биха обогатили познанията за археологическото наследство в този регион.

В случай, че прецените, че предоставената информация за археологическите обекти не е достатъчна, може да инициирате актуализация на данните. Националният археологически институт с музей при Българската академия на науките има кадрови, научен и технически капацитет да проведе целенасочени издирвания на археологически обекти на територията на общината с приложение на ГИС софтуер. Като резултат от провеждането на такива изследвания Община Аксаково ще получи информация за

1892 · 1921 · 1948

БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ

НАЦИОНАЛЕН АРХЕОЛОГИЧЕСКИ ИНСТИТУТ С МУЗЕЙ

всички налични археологически обекти, структури и находки на територията и с точна локализация, граници, хронологическа и видова определеност. Към проучването може да се приложи и оценка на потенциала на всеки археологически обект по отношение бъдещо научно изследване, опазване и възможности за социализация.

Приложение: CD с информация за 103 археологически обекта от територията на Община Аксаково.

Доц. д-р Людмил Вагалински

Адрес: Национален археологически институт с музей – Българска академия на науките, Съборна 2, София 1000; тел. (02) 988 24 06

Приложение № 2.8.

АВТОМАТИЗИРАНА ИНФОРМАЦИОННА СИСТЕМА
„АРХЕОЛОГИЧЕСКА КАРТА НА БЪЛГАРИЯ"

Легенда към приложените режими за ползване на териториите, на които се намират археологически обекти:

- **Режим „А"** – забраняват се всички видове дейности – строителни, добивни, благоустройствени, селскостопански, мелиоративни и други, които нарушават целостта на земния пласт в границите на археологическия обект.

- **Режим „Б"** – относно археологически обекти, попадащи в обработваеми земеделски площи; забраняват се всички видове изкопни работи, както и дълбочинната обработка на почвата (риголване), засаждане на трайни култури с дълбока коренова система, заблатяване и др., които могат да унищожат или засегнат археологическата субстанция в границите на обекта.

Режимите за ползване на териториите на археологически обекти са определени според чл. 35 от Наредба № 7 на МРРБ от 22 декември 2003 г. за правила и нормативи за устройство на отделните видове територии и устройствени зони.

Необходимо е да се уточни, че над 95 % от регистрационните карти за археологическите обекти от Община Аксаково са изготвени в периода 1992-1993 г. По тази причина те са с твърде приблизителна локализация и без прецизен картен материал. Картите и GPS координатите, които са приложени към анотациите на обектите, са изготвени сега по наличните данни в АИС АКБ и след справка с топографски карти и сателитни снимки. Затова при някои местоположението на обектите е указано приблизително.

Необходимо е да се направи уточнението, че предоставената информация е единствено за обекти, регистрирани в АИС АКБ в резултат на инцидентни теренни проучвания. На територията на Община Аксаково не са правени системни издирвания на археологически обекти, които значително биха обогатили познанията за археологическото наследство в този регион.

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 1400095

Местоположение

Населено място: гр. Аксаково, общ. Аксаково, обл. Варна

Местност: Кантона

Особености

Площ: 3 дка

Вид и хронология

Могилен некропол от три силно обезличени могили Неопределима

История на проучването

Теренни издирвания през 1992 г.

Режим на ползване

Режим А

Опазване

Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.

Изготвил

В. Плетньов, 21.12.1992 г.

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 1400096

Местоположение

Населено място: гр. Аксаково, общ. Аксаково, обл. Варна

Местност: Сиври тепе

Особености

Площ: 1 дка

Вид и хронология

Могилен некропол от две могили Неопределима

История на проучването

Теренни издирвания през 1992 г.

Режим на ползване

Режим А

Опазване

Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.

Изготвил

В. Плетньов, 21.12.1992 г.

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 1400097

Местоположение

Населено място: гр. Аксаково, общ. Аксаково, обл. Варна

Местност: Михлюз кале

Особености

Площ: 10 дка

Вид и хронология

Селище, Крепост, Ров Неолит, Късна античност, Втора българска държава

История на проучването

Теренни издирвания през 1960 и 1992 г.

Режим на ползване

Режим А

Опазване

Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

Изготвил

В. Плетньов, 22.12.1992 г.

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 1400098

Местоположение

Населено място: гр. Аксаково, общ. Аксаково, обл. Варна

Местност: Баирската чешма, Аксаковска панорама

Особености

Площ: 20 дка

Вид и хронология

Селище Елинистическа епоха, Късна античност, Първа българска държава

История на проучването

Теренни издирвания през 1960 и 1992 г.

Режим на ползване

Режим А

Опазване

Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

Изготвил

В. Плетньов, 22.12.1992 г.

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 1400099

Местоположение

Населено място: гр. Аксаково, общ. Аксаково, обл. Варна

Местност: под Аксаковска панорама

Особености

Площ: 10 дка

Вид и хронология

Плосък некропол Първа българска държава

История на проучването

Теренни издирвания през 1960 г.

Режим на ползване

Режим Б

Опазване

Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

Изготвил

В. Плетньов, 22.12.1992 г.

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 1400100

Местоположение

Населено място: гр. Аксаково, общ. Аксаково, обл. Варна

Местност: Хач борун кале

Особености

Площ: 10 дка

Вид и хронология

Крепост Късна античност

История на проучването

Теренни издирвания през 1960 и 2012 г.

Режим на ползване

Режим А

Опазване

Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

Изготвил

В. Плетньов, 22.12.1992 г.

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 1400101

Местоположение

Населено място: гр. Аксаково, общ. Аксаково, обл. Варна

Местност: Св. Марина

Особености

Площ: 50 дка

Вид и хронология

Селище Късна античност, Първа българска държава

История на проучването

Теренни издирвания през 1992 г.

Режим на ползване

Режим Б

Опазване

Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

Изготвил

В. Плетньов, 22.12.1992 г.

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 1400102

Местоположение

Населено място: с. Водица, общ. Аксаково, обл. Варна

Местност: под Чакъла

Особености

Площ: 10 дка

Вид и хронология

Селище Първа българска държава

История на проучването

Теренни издирвания през 1992 г.

Режим на ползване

Режим Б

Опазване

Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

Изготвил

В. Плетньов, 21.12.1992 г.

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 1400103

Местоположение

Населено място: с. Въглен, общ. Аксаково, обл. Варна

Местност: Осман юрду

Особености

Площ: 50 дка

Вид и хронология

Селище Елинистическа епоха, Първа българска държава

История на проучването

Теренни издирвания през 1960 и 1992 г.

Режим на ползване

Режим Б

Опазване

Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

Изготвил

В. Плетньов, 26.12.1992 г.

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 1400104

Местоположение

Населено място: с. Въглен, общ. Аксаково, обл. Варна

Местност: Варненската чешма

Особености

Площ: 60 дка

Вид и хронология

Селище Елинистическа епоха, Римска епоха, Късно средновековие

История на проучването

Теренни издирвания през 1960 г.

Режим на ползване

Режим А

Опазване

Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

Изготвил

В. Плетньов, 26.12.1992 г.

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 1400105

Местоположение

Населено място: с. Въглен, общ. Аксаково, обл. Варна

Местност: Малък мешалик

Особености

Площ: 100 дка

Вид и хронология

Селище Елинистическа епоха

История на проучването

Теренни издирвания през 1992 г.

Режим на ползване

Режим А

Опазване

Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

Изготвил

В. Плетньов, 26.12.1992 г.

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 1400106

Местоположение

Населено място: с. Генерал Кантарджиево, общ. Аксаково, обл. Варна

Местност: Саралъка

Особености

Площ: 10 дка

Вид и хронология

Крепост Късна античност, Първа българска държава

История на проучването

Теренни издирвания през 1960 и 1992 г.

Режим на ползване

Режим А

Опазване

Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

Изготвил

В. Плетньов, 23.12.1992 г.

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 1400107

Местоположение

Населено място: с. Генерал Кантарджиево, общ. Аксаково, обл. Варна

Местност: Чука тепе, Даралък баши

Особености

Площ: 100 дка

Вид и хронология

Селище Късна желязна епоха, Късна античност

История на проучването

Теренни издирвания през 1960 и 1992 г.

Режим на ползване

Режим А

Опазване

Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

Изготвил

В. Плетньов, 23.12.1992 г.

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 1400108

Местоположение

Населено място: с. Генерал Кантарджиево, общ. Аксаково, обл. Варна

Местност: Данак сую

Особености

Площ: 50 дка

Вид и хронология

Селище, Черква Късна желязна епоха, Средновековие

История на проучването

Теренни издирвания през 1960 г.

Режим на ползване

Режим А

Опазване

Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

Изготвил

В. Плетньов, 23.12.1992 г.

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 1400109

Местоположение

Населено място: с. Генерал Кантарджиево, общ. Аксаково, обл. Варна

Местност: Чалтика

Особености

Площ: 30 дка

Вид и хронология

Селище Античност, Римска епоха

История на проучването

Теренни издирвания през 1960 г.

Режим на ползване

Режим Б

Опазване

Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

Изготвил

В. Плетньов, 23.12.1992 г.

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 1400110

Местоположение

Населено място: с. Генерал Кантарджиево, общ. Аксаково, обл. Варна

Местност: Чалтика

Особености

Площ: 10 дка

Вид и хронология

Селище Първа българска държава

История на проучването

Теренни издирвания през 1960 г.

Режим на ползване

Режим Б

Опазване

Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

Изготвил

В. Плетньов, 23.12.1992 г.

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 1400111

Местоположение

Населено място: с. Генерал Кантарджиево, общ. Аксаково, обл. Варна

Местност: Четирите чешми

Особености

Площ: 20 дка

Вид и хронология

Селище Късна желязна епоха, Античност

История на проучването

Теренни издирвания през 1960 и 1992 г.

Режим на ползване

Режим А

Опазване

Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

Изготвил

В. Плетньов, 23.12.1992 г.

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 1400112

Местоположение

Населено място: с. Генерал Кантарджиево, общ. Аксаково, обл. Варна

Местност: Четирите чешми

Особености

Площ: 5 дка

Вид и хронология

Могилен некропол Неопределима

История на проучването

Теренни издирвания през 1992 г.

Режим на ползване

Режим А

Опазване

Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г..

Изготвил

В. Плетньов, 23.12.1992 г.

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 1400113

Местоположение

Населено място: с. Генерал Кантарджиево, общ. Аксаково, обл. Варна

Местност: Чатал чучур

Особености

Площ: 100 дка

Вид и хронология

Селище Римска епоха

История на проучването

Теренни издирвания през 1960 и 1992 г.

Режим на ползване

Режим Б

Опазване

Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

Изготвил

В. Плетньов, 23.12.1992 г.

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 1400114

Местоположение

Населено място: с. Доброглед, общ. Аксаково, обл. Варна

Местност: С от Дядо Жековата чешма

Особености

Площ: 4 дка

Вид и хронология

Крепост Късна античност

История на проучването

Теренни издирвания през 1960 и 1992 г.

Режим на ползване

Режим Б

Опазване

Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

Изготвил

В. Плетньов, 05.01.1993 г.

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 1400115

Местоположение

Населено място: с. Доброглед, общ. Аксаково, обл. Варна

Местност: Дядо Жековата чешма

Особености

Площ: 150 дка

Вид и хронология

Селище Римска епоха, Късна античност, Първа българска държава

История на проучването

Теренни издирвания през 1960 и 1992 г.

Режим на ползване

Режим Б

Опазване

Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

Изготвил

В. Плетньов, 06.01.1993 г.

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 1400116

Местоположение

Населено място: с. Доброглед, общ. Аксаково, обл. Варна

Местност: Маарата

Особености

Площ: 10 дка

Вид и хронология

Плосък некропол, Черква Неопределима, Втора българска държава

История на проучването

Теренни издирвания през 1960 и 1992 г.

Режим на ползване

Режим А

Опазване

Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

Изготвил

В. Плетньов, 06.01.1993 г.

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 1400117

Местоположение

Населено място: с. Доброглед, общ. Аксаково, обл. Варна

Местност: северния край на долната махала

Особености

Площ: 10 дка

Вид и хронология

Селище Античност

История на проучването

Теренни издирвания през 1978 и 1992 г.

Режим на ползване

Режим Б

Опазване

Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

Изготвил

В. Плетньов, 06.01.1993 г.

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 1400118

Местоположение

Населено място: с. Доброглед, общ. Аксаково, обл. Варна

Местност: Бахчалъка

Особености

Площ: 20 дка

Вид и хронология

Селище Неолит

История на проучването

Теренни издирвания през 1952 и 1992 г.

Режим на ползване

Режим Б

Опазване

Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

Изготвил

В. Плетньов, 06.01.1993 г.

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 1400119

Местоположение

Населено място: с. Долище, общ. Аксаково, обл. Варна

Местност: Кара гьолджук

Особености

Площ: 30 дка

Вид и хронология

Селище Античност

История на проучването

Теренни издирвания през 1960 г.

Режим на ползване

Режим Б

Опазване

Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

Изготвил

В. Плетньов, 18.12.1992 г.

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 1400120

Местоположение

Населено място: с. Долище, общ. Аксаково, обл. Варна

Местност: Западен край на селото

Особености

Площ: 50 дка

Вид и хронология

Селище Римска епоха, Първа българска държава

История на проучването

Теренни издирвания през 1960 и 1992 г.

Режим на ползване

Режим Б

Опазване

Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

Изготвил

В. Плетньов, 18.12.1992 г.

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 1400121

Местоположение

Населено място: с. Долище, общ. Аксаково, обл. Варна

Местност: Калето

Особености

Площ: 30 дка

Вид и хронология

Крепост КЖЕ - втори период, Римска епоха, Късна античност

История на проучването

Теренни издирвания през 1960, 1986 и 1992 г.

Режим на ползване

Режим А

Опазване

Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

Изготвил

В. Плетньов, 21.12.1992 г.

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 1400122

Местоположение

Населено място: с. Долище, общ. Аксаково, обл. Варна

Местност: Големият кайнак

Особености

Площ: 20 дка

Вид и хронология

Селище Първа българска държава

История на проучването

Теренни издирвания през 1960 и 1992 г.

Режим на ползване

Режим Б

Опазване

Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

Изготвил

В. Плетньов, 21.12.1992 г.

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 1400123

Местоположение

Населено място: с. Долище, общ. Аксаково, обл. Варна

Местност: Арабаджи кайнак

Особености

Площ: 10 дка

Вид и хронология

Селище Първа българска държава

История на проучването

Теренни издирвания през 1960 и 1992 г.

Режим на ползване

Режим А

Опазване

Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

Изготвил

В. Плетньов, 21.12.1992 г.

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 1400124

Местоположение

Населено място: с. Засмяно, общ. Аксаково, обл. Варна

Местност: Турпана

Особености

Площ: 100 дка

Вид и хронология

Селище Римска епоха, Първа българска държава

История на проучването

Теренни издирвания през 1992 г.

Режим на ползване

Режим Б

Опазване

Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

Изготвил

В. Плетньов, 22.12.1992 г.

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 1400125

Местоположение

Населено място: с. Зорница, общ. Аксаково, обл. Варна

Местност: Западната част на селото

Особености

Площ: 20 дка

Вид и хронология

Селище Късна античност

История на проучването

Теренни издирвания през 1992 г.

Режим на ползване

Режим А

Опазване

Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

Изготвил

В. Плетньов, 26.12.1992 г.

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 1400126

Местоположение

Населено място: с. Зорница, общ. Аксаково, обл. Варна

Местност:

Особености

Площ: 10 дка

Вид и хронология

Могилен некропол от три могили Неопределима

История на проучването

Теренни издирвания през 1992 г.

Режим на ползване

Режим А

Опазване

Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.

Изготвил

В. Плетньов, 26.12.1992 г.

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 1400127

Местоположение

Населено място: с. Зорница, общ. Аксаково, обл. Варна

Местност:

Особености

Площ: 1 дка

Вид и хронология

Единична надгробна могила Неопределима

История на проучването

Теренни издирвания през 1960 и 1992 г.

Режим на ползване

Режим А

Опазване

Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.

Изготвил

В. Плетньов, 26.12.1992 г.

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 1400128

Местоположение

Населено място: с. Игнатиево, общ. Аксаково, обл. Варна

Местност: Алмалък

Особености

Площ: 30 дка

Вид и хронология

Селище Късна античност, Първа българска държава

История на проучването

Теренни издирвания през 1992 г.

Режим на ползване

Режим Б

Опазване

Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

Изготвил

В. Плетньов, 06.01.1993 г.

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 1400129

Местоположение

Населено място: с. Изворско, общ. Аксаково, обл. Варна

Местност: Тумбата

Особености

Площ: 0,5 дка

Вид и хронология

Единична надгробна могила Неопределима

История на проучването

Теренни издирвания през 1960 и 1992 г.

Режим на ползване

Режим А

Опазване

Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.

Изготвил

В. Плетньов, 22.12.1992 г.

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 1400130

Местоположение

Населено място: с. Изворско, общ. Аксаково, обл. Варна

Местност: Хаджи баир

Особености

Площ: 50 дка

Вид и хронология

Селище Ранна желязна епоха, Римска епоха

История на проучването

Теренни издирвания през 1960 и 1992 г.

Режим на ползване

Режим А

Опазване

Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

Изготвил

В. Плетньов, 22.12.1992 г.

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 1400131

Местоположение

Населено място: с. Изворско, общ. Аксаково, обл. Варна

Местност: Чотляна

Особености

Площ: 30 дка

Вид и хронология

Селище Римска епоха, Първа българска държава

История на проучването

Теренни издирвания през 1960 и 1992 г.

Режим на ползване

Режим Б

Опазване

Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

Изготвил

В. Плетньов, 21.12.1992 г.

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 1400132

Местоположение

Населено място: с. Изворско, общ. Аксаково, обл. Варна

Местност: Кайряците

Особености

Площ: 60 дка

Вид и хронология

Селище Римска епоха, Първа българска държава

История на проучването

Теренни издирвания през 1960 и 1992 г.

Режим на ползване

Режим Б

Опазване

Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

Изготвил

В. Плетньов, 22.12.1992 г.

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 1400133

Местоположение

Населено място: с. Изворско, общ. Аксаково, обл. Варна

Местност:

Особености

Площ: 50 дка

Вид и хронология

Селище Средновековие

История на проучването

Теренни издирвания през 1960 и 1992 г.

Режим на ползване

Режим Б

Опазване

Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

Изготвил

В. Плетньов, 22.12.1992 г.

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 1400134

Местоположение

Населено място: с. Изворско, общ. Аксаково, обл. Варна

Местност:

Особености

Площ: 1 дка

Вид и хронология

Могилен некропол от две могили Неопределима

История на проучването

Теренни издирвания през 1960 и 1992 г.

Режим на ползване

Режим А

Опазване

Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.

Изготвил

В. Плетньов, 22.12.1992 г.

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 1400135

Местоположение

Населено място: с. Кичево, общ. Аксаково, обл. Варна

Местност: Южно от Бати бунар

Особености

Площ: 20 дка

Вид и хронология

Селище Късна желязна епоха, Античност

История на проучването

Теренни издирвания през 1992 г.

Режим на ползване

Режим Б

Опазване

Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

Изготвил

В. Плетньов, 07.01.1993 г.

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 1400136

Местоположение

Населено място: с. Кичево, общ. Аксаково, обл. Варна

Местност: Перчемли тепе

Особености

Площ: 50 дка

Вид и хронология

Селище Античност

История на проучването

Теренни издирвания през 1992 г.

Режим на ползване

Режим А

Опазване

Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

Изготвил

В. Плетньов, 07.01.1993 г.

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 1400137

Местоположение

Населено място: с. Кичево, общ. Аксаково, обл. Варна

Местност: Куркулука

Особености

Площ: 50 дка

Вид и хронология

Селище Елинистическа епоха, Късна античност

История на проучването

Теренни издирвания през 1960 г.

Режим на ползване

Режим Б

Опазване

Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

Изготвил

В. Плетньов, 07.01.1993 г.

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 1400138

Местоположение

Населено място: с. Кичево, общ. Аксаково, обл. Варна

Местност: Тепелар

Особености

Площ: 30 дка

Вид и хронология

Могилен некропол от 6 могили Неопределима

История на проучването

Теренни издирвания през 1960 и 1992 г.

Режим на ползване

Режим А

Опазване

Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.

Изготвил

В. Плетньов, 07.01.1993 г.

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 1400139

Местоположение

Населено място: с. Кичево, общ. Аксаково, обл. Варна

Местност: Къзалджи пунар

Особености

Площ: 60 дка

Вид и хронология

Селище Късна античност, Първа българска държава

История на проучването

Теренни издирвания през 1960 и 1992 г.

Режим на ползване

Режим Б

Опазване

Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

Изготвил

В. Плетньов, 08.01.1993 г.

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 1400140

Местоположение

Населено място: с. Кичево, общ. Аксаково, обл. Варна

Местност: Чукур тарлъ

Особености

Площ: 15 дка

Вид и хронология

Селище Римска епоха

История на проучването

Теренни издирвания през 1960 и 1992 г.

Режим на ползване

Режим Б

Опазване

Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

Изготвил

В. Плетньов, 08.01.1993 г.

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 1400141

Местоположение

Населено място: с. Климентово, общ. Аксаково, обл. Варна

Местност: Старата капакла

Особености

Площ: 30 дка

Вид и хронология

Селище Късна античност, Първа българска държава

История на проучването

Теренни издирвания през 1992 г.

Режим на ползване

Режим Б

Опазване

Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

Изготвил

В. Плетньов, 16.12.1992 г.

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 1400142

Местоположение

Населено място: с. Климентово, общ. Аксаково, обл. Варна

Местност: СЗ част на селото

Особености

Площ: 50 дка

Вид и хронология

Селище Римска епоха

История на проучването

Теренни издирвания през 1960 и 1992 г.

Режим на ползване

Режим А

Опазване

Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

Изготвил

В. Плетньов, 16.12.1992 г.

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 1400143

Местоположение

Населено място: с. Климентово, общ. Аксаково, обл. Варна

Местност: Кривата канара, по дерето Бурма йолу

Особености

Площ: 50 дка

Вид и хронология

Селище Римска епоха, Късна античност

История на проучването

Теренни издирвания през 1960 г.

Режим на ползване

Режим Б

Опазване

Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

Изготвил

В. Плетньов, 18.12.1992 г.

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 1400144

Местоположение

Населено място: с. Климентово, общ. Аксаково, обл. Варна

Местност: Гьорлека

Особености

Площ: 100 дка

Вид и хронология

Селище Римска епоха, Късна античност, Първа българска държава

История на проучването

Теренни издирвания през 1960 и 1992 г.

Режим на ползване

Режим А

Опазване

Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

Изготвил

В. Плетньов, 18.12.1992 г.

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 1400145

Местоположение

Населено място: с. Крумово, общ. Аксаково, обл. Варна

Местност: Могилите

Особености

Площ: 3 дка

Вид и хронология

Могилен некропол от 4 могили Неопределима

История на проучването

Теренни издирвания през 1960 и 1992 г.

Режим на ползване

Режим А

Опазване

Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.

Изготвил

В. Плетньов, 06.01.1993 г.

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 1400146

Местоположение

Населено място: с. Куманово, общ. Аксаково, обл. Варна

Местност: Соват дере

Особености

Площ: 20 дка

Вид и хронология

Селище, Ров Късна желязна епоха

История на проучването

Теренни издирвания през 1992 г.

Режим на ползване

Режим Б

Опазване

Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

Изготвил

В. Плетньов, 26.12.1992 г.

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 1400147

Местоположение

Населено място: с. Куманово, общ. Аксаково, обл. Варна

Местност: Соват дере

Особености

Площ: 5 дка

Вид и хронология

Селище Първа българска държава

История на проучването

Теренни издирвания през 1992 г.

Режим на ползване

Режим Б

Опазване

Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

Изготвил

В. Плетньов, 26.12.1992 г.

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 1400148

Местоположение

Населено място: с. Куманово, общ. Аксаково, обл. Варна

Местност: Соват чешме

Особености

Площ: 10 дка

Вид и хронология

Селище Първа българска държава

История на проучването

Теренни издирвания през 1960 и 1992 г.

Режим на ползване

Режим Б

Опазване

Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

Изготвил

В. Плетньов, 26.12.1992 г.

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 1400149

Местоположение

Населено място: с. Любен Каравелово, общ. Аксаково, обл. Варна

Местност: Кайряците

Особености

Площ: 150 дка

Вид и хронология

Селище Късна римска епоха

История на проучването

Теренни издирвания през 1992 г.

Режим на ползване

Режим А

Опазване

Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

Изготвил

В. Плетньов, 27.12.1992 г.

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 1400150

Местоположение

Населено място: с. Любен Каравелово, общ. Аксаково, обл. Варна

Местност: Юкуру

Особености

Площ: 1 дка

Вид и хронология

Могилен некропол от 2 могили Неопределима

История на проучването

Теренни издирвания през 1992 г.

Режим на ползване

Режим А

Опазване

Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.

Изготвил

В. Плетньов, 27.12.1992 г.

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 1400151

Местоположение

Населено място: с. Любен Каравелово, общ. Аксаково, обл. Варна

Местност: ЮЗ до стопанския двор

Особености

Площ: 20 дка

Вид и хронология

Селище Първа българска държава

История на проучването

Теренни издирвания през 1992 г.

Режим на ползване

Режим Б

Опазване

Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

Изготвил

В. Плетньов, 27.12.1992 г.

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 1400152

Местоположение

Населено място: с. Любен Каравелово, общ. Аксаково, обл. Варна

Местност:

Особености

Площ: 50 дка

Вид и хронология

Селище Елинистическа епоха

История на проучването

Теренни издирвания през 1992 г.

Режим на ползване

Режим Б

Опазване

Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

Изготвил

В. Плетньов, 27.12.1992 г.

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 1400153

Местоположение

Населено място: с. Любен Каравелово, общ. Аксаково, обл. Варна

Местност: Воловарска чешма

Особености

Площ: 10 дка

Вид и хронология

Селище Енеолит

История на проучването

Теренни издирвания през 1992 г.

Режим на ползване

Режим Б

Опазване

Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

Изготвил

В. Плетньов, 27.12.1992 г.

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 1400154

Местоположение

Населено място: с. Любен Каравелово, общ. Аксаково, обл. Варна

Местност: Ловджийската (Воловарска) чешма

Особености

Площ: 20 дка

Вид и хронология

Селище Втора българска държава

История на проучването

Теренни издирвания през 1992 г.

Режим на ползване

Режим Б

Опазване

Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

Изготвил

В. Плетньов, 27.12.1992 г.

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 1400155

Местоположение

Населено място: с. Любен Каравелово, общ. Аксаково, обл. Варна

Местност: Кабите

Особености

Площ: 30 дка

Вид и хронология

Селище Античност

История на проучването

Теренни издирвания през 1992 г.

Режим на ползване

Режим А

Опазване

Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

Изготвил

В. Плетньов, 27.12.1992 г.

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 1400156

Местоположение

Населено място: с. Любен Каравелово, общ. Аксаково, обл. Варна

Местност: Ергели кале

Особености

Площ: 30 дка

Вид и хронология

Селище Ранна римска епоха

История на проучването

Теренни издирвания през 1992 г.

Режим на ползване

Режим А

Опазване

Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

Изготвил

В. Плетньов, 27.12.1992 г.

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 1400157

Местоположение

Населено място: с. Любен Каравелово, общ. Аксаково, обл. Варна

Местност: Фазанарията

Особености

Площ: 20 дка

Вид и хронология

Селище Втора българска държава, Късно средновековие

История на проучването

Теренни издирвания през 1992 г.

Режим на ползване

Режим Б

Опазване

Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

Изготвил

В. Плетньов, 27.12.1992 г.

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 1400158

Местоположение

Населено място: с. Любен Каравелово, общ. Аксаково, обл. Варна

Местност: Москов гроб

Особености

Площ: 2 дка

Вид и хронология

Плосък некропол Втора българска държава

История на проучването

Теренни издирвания през 1992 г.

Режим на ползване

Режим Б

Опазване

Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

Изготвил

В. Плетньов, 27.12.1992 г.

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 1400159

Местоположение

Населено място: с. Любен Каравелово, общ. Аксаково, обл. Варна

Местност: Москов гроб

Особености

Площ: 0,5 дка

Вид и хронология

Единична надгробна могила Неопределима

История на проучването

Теренни издирвания през 1992 г.

Режим на ползване

Режим А

Опазване

Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.

Изготвил

В. Плетньов, 27.12.1992 г.

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 1400160

Местоположение

Населено място: с. Любен Каравелово, общ. Аксаково, обл. Варна

Местност: Южно от Ташаджа

Особености

Площ: 10 дка

Вид и хронология

Могилен некропол от 6 могили Неопределима

История на проучването

Теренни издирвания през 1992 г.

Режим на ползване

Режим А

Опазване

Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.

Изготвил

В. Плетньов, 27.12.1992 г.

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 1400161

Местоположение

Населено място: с. Любен Каравелово, общ. Аксаково, обл. Варна

Местност: Северно от Седемте престола

Особености

Площ: 20 дка

Вид и хронология

Селище Късна желязна епоха

История на проучването

Теренни издирвания през 1992 г.

Режим на ползване

Режим А

Опазване

Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

Изготвил

В. Плетньов, 27.12.1992 г.

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 1400162

Местоположение

Населено място: с. Новаково, общ. Аксаково, обл. Варна

Местност: Крумовско кале

Особености

Площ: 12 дка

Вид и хронология

Крепост Късна античност, Втора българска държава

История на проучването

Теренни издирвания през 1960 г.

Режим на ползване

Режим А

Опазване

Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

Изготвил

В. Плетньов, 06.01.1993 г.

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 1400163

Местоположение

Населено място: с. Новаково, общ. Аксаково, обл. Варна

Местност: Трите воденици - Пещерите

Особености

Площ: 30 дка

Вид и хронология

Селище Античност, Първа и Втора българска държава

История на проучването

Теренни издирвания през 1960 г.

Режим на ползване

Режим Б

Опазване

Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

Изготвил

В. Плетньов, 06.01.1993 г.

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 1400164

Местоположение

Населено място: с. Орешак, общ. Аксаково, обл. Варна

Местност: Алачука

Особености

Площ: 150 дка

Вид и хронология

Селище Римска епоха, Първа българска държава

История на проучването

Теренни издирвания през 1960 и 1992 г.

Режим на ползване

Режим А

Опазване

Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

Изготвил

В. Плетньов, 27.12.1992 г.

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 1400165

Местоположение

Населено място: с. Орешак, общ. Аксаково, обл. Варна

Местност: Айдар кудаа, Кюмюр пунар

Особености

Площ: 30 дка

Вид и хронология

Селище Античност, Средновековие

История на проучването

Теренни издирвания през 1960 и 1992 г.

Режим на ползване

Режим А

Опазване

Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

Изготвил

В. Плетньов, 29.12.1992 г.

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 1400166

Местоположение

Населено място: с. Орешак, общ. Аксаково, обл. Варна

Местност: Ортлука, Чакър чешма

Особености

Площ: 30 дка

Вид и хронология

Селище Желязна епоха, Средновековие

История на проучването

Теренни издирвания през 1960 и 1992 г.

Режим на ползване

Режим Б

Опазване

Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

Изготвил

В. Плетньов, 29.12.1992 г.

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 1400167

Местоположение

Населено място: с. Орешак, общ. Аксаково, обл. Варна

Местност:

Особености

Площ: 30 дка

Вид и хронология

Селище Елинистическа епоха

История на проучването

Теренни издирвания през 1992 г.

Режим на ползване

Режим Б

Опазване

Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

Изготвил

В. Плетньов, 29.12.1992 г.

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 1400168

Местоположение

Населено място: с. Орешак, общ. Аксаково, обл. Варна

Местност: Маледжика

Особености

Площ: 40 дка

Вид и хронология

Селище Елинистическа епоха, Втора българска държава

История на проучването

Теренни издирвания през 1992 г.

Режим на ползване

Режим Б

Опазване

Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

Изготвил

В. Плетньов, 06.01.1993 г.

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 1400169

Местоположение

Населено място: с. Орешак, общ. Аксаково, обл. Варна

Местност: Переклика Чатал чешма

Особености

Площ: 50 дка

Вид и хронология

Селище Класическа епоха, Елинистическа епоха

История на проучването

Теренни издирвания през 1992 г.

Режим на ползване

Режим Б

Опазване

Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

Изготвил

В. Плетньов, 06.01.1993 г.

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 1400170

Местоположение

Населено място: с. Орешак, общ. Аксаково, обл. Варна

Местност: Юртлука

Особености

Площ: 20 дка

Вид и хронология

Селище Римска епоха

История на проучването

Теренни издирвания през 1960 и 1992 г.

Режим на ползване

Режим А

Опазване

Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

Изготвил

В. Плетньов, 29.12.1992 г.

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 1400171

Местоположение

Населено място: с. Осеново, общ. Аксаково, обл. Варна

Местност: Пясъчната кариера

Особености

Площ: 1 дка

Вид и хронология

Гробница, Пещ за керамика Късна античност, Неопределима

История на проучването

Теренни проучвания на Ал. Минчев и П. Георгиев

Режим на ползване

Режим А

Опазване

Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

Изготвил

В. Плетньов, 06.02.1993 г.

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 1400172

Местоположение

Населено място: с. Осеново, общ. Аксаково, обл. Варна

Местност: Късаджикова могила

Особености

Площ: 1 дка

Вид и хронология

Могилен некропол, две гробници Неопределима , Късна античност

История на проучването

Теренни издирвания през 1992 г.

Режим на ползване

Режим А

Опазване

Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.

Изготвил

В. Плетньов, 06.02.1993 г.

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 1400173

Местоположение

Населено място: с. Осеново, общ. Аксаково, обл. Варна

Местност: Дервент тепе

Особености

Площ: 1 дка

Вид и хронология

Единична надгробна могила Неопределима

История на проучването

Теренни издирвания на Д. Димитров

Режим на ползване

Режим А

Опазване

Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.

Изготвил

В. Плетньов, 06.02.1993 г.

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 1400174

Местоположение

Населено място: с. Осеново, общ. Аксаково, обл. Варна

Местност: Сват чешме

Особености

Площ: 10 дка

Вид и хронология

Селище Средновековие

История на проучването

Теренни издирвания на Д. Димитров през 1960 г. и на В. Кинов през 1992 г.

Режим на ползване

Режим Б

Опазване

Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

Изготвил

В. Плетньов, 06.02.1993 г.

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 1400175

Местоположение

Населено място: с. Осеново, общ. Аксаково, обл. Варна

Местност: Сват дере

Особености

Площ: 30 дка

Вид и хронология

Селище Класическа епоха, Римска епоха, Късна античност

История на проучването

Теренни издирвания на Д. Димитров през 1960 г.

Режим на ползване

Режим А

Опазване

Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

Изготвил

В. Плетньов, 06.02.1993 г.

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 1400176

Местоположение

Населено място: с. Осеново, общ. Аксаково, обл. Варна

Местност: Южно от гробищата

Особености

Площ: 5 дка

Вид и хронология

Селище Късна античност, Късно средновековие

История на проучването

Теренни издирвания на Д. Димитров през 1960 г.

Режим на ползване

Режим Б

Опазване

Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

Изготвил

В. Плетньов, 06.02.1993 г.

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 1400177

Местоположение

Населено място: с. Осеново, общ. Аксаково, обл. Варна

Местност: Кариерата

Особености

Площ: 1 дка

Вид и хронология

Плосък некропол Средновековие

История на проучването

Открит при изкопни работи

Режим на ползване

Режим Б

Опазване

Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

Изготвил

В. Плетньов, 06.02.1993 г.

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 1400178

Местоположение

Населено място: с. Осеново, общ. Аксаково, обл. Варна

Местност: Кариерата

Особености

Площ: 20 дка

Вид и хронология

Селище Втора българска държава

История на проучването

Теренни издирвания на Д. Димитров през 1960 г.

Режим на ползване

Режим А

Опазване

Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

Изготвил

В. Плетньов, 06.02.1993 г.

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 1400179

Местоположение

Населено място: с. Осеново, общ. Аксаково, обл. Варна

Местност: Дюзчето

Особености

Площ: 5 дка

Вид и хронология

Селище Класическа епоха

История на проучването

Теренни издирвания на Д. Димитров през 1960 г.

Режим на ползване

Режим Б

Опазване

Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

Изготвил

В. Плетньов, 06.02.1993 г.

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 1400180

Местоположение

Населено място: с. Осеново, общ. Аксаково, обл. Варна

Местност: Метропола

Особености

Площ: 10 дка

Вид и хронология

Селище Желязна епоха, Късна античност, Първа българска държава

История на проучването

Теренни издирвания на Д. Димитров през 1962 г.

Режим на ползване

Режим Б

Опазване

Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

Изготвил

В. Плетньов, 06.02.1993 г.

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 1400181

Местоположение

Населено място: с. Осеново, общ. Аксаково, обл. Варна

Местност: Западната част на селото

Особености

Площ: 10 дка

Вид и хронология

Крепост, Черква Късна античност

История на проучването

Теренни издирвания на Шкорпил и Д. Димитров

Режим на ползване

Режим А

Опазване

Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

Изготвил

В. Плетньов, 06.02.1993 г.

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 1400182

Местоположение

Населено място: с. Осеново, общ. Аксаково, обл. Варна

Местност: Домлъка

Особености

Площ: 10 дка

Вид и хронология

Селище Късна античност

История на проучването

Теренни издирвания на Д. Димитров през 1960 г.

Режим на ползване

Режим Б

Опазване

Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

Изготвил

В. Плетньов, 06.02.1993 г.

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 1400183

Местоположение

Населено място: с. Слънчево, общ. Аксаково, обл. Варна

Местност: Северно от стопанския двор

Особености

Площ: 90 дка

Вид и хронология

Селище Късен палеолит

История на проучването

Теренни издирвания през 1960 и 1992 г.

Режим на ползване

Режим Б

Опазване

Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

Изготвил

В. Плетньов, 26.12.1992 г.

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 1400184

Местоположение

Населено място: с. Слънчево, общ. Аксаково, обл. Варна

Местност: под Перемише

Особености

Площ: 100 дка

Вид и хронология

Селище Късен палеолит

История на проучването

Теренни издирвания през 1960 и 1992 г.

Режим на ползване

Режим Б

Опазване

Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

Изготвил

В. Плетньов, 26.12.1992 г.

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 1400185

Местоположение

Населено място: с. Слънчево, общ. Аксаково, обл. Варна

Местност: Караесенски пътища

Особености

Площ: 2 дка

Вид и хронология

Могилен некропол от две могили Неопределима

История на проучването

Теренни издирвания през 1960 г.

Режим на ползване

Режим А

Опазване

Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.

Изготвил

В. Плетньов, 26.12.1992 г.

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 1400186

Местоположение

Населено място: с. Слънчево, общ. Аксаково, обл. Варна

Местност: Побити камъни

Особености

Площ: 80 дка

Вид и хронология

Селище Късен палеолит

История на проучването

Теренни издирвания през 60 и 70-те години

Режим на ползване

Режим Б

Опазване

Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

Изготвил

В. Плетньов, 26.12.1992 г.

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 1400187

Местоположение

Населено място: с. Слънчево, общ. Аксаково, обл. Варна

Местност: Ямите

Особености

Площ: 10 дка

Вид и хронология

Могилен некропол от 5 могили Неопределима

История на проучването

Теренни издирвания през 1992 г.

Режим на ползване

Режим А

Опазване

Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.

Изготвил

В. Плетньов, 26.12.1992 г.

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 1400188

Местоположение

Населено място: с. Яребична, общ. Аксаково, обл. Варна

Местност: Поляната

Особености

Площ: 20 дка

Вид и хронология

Селище Първа българска държава

История на проучването

Теренни издирвания през 1960 и 1992 г.

Режим на ползване

Режим Б

Опазване

Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

Изготвил

В. Плетньов, 06.01.1993 г.

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 1400189

Местоположение

Населено място: с. Яребична, общ. Аксаково, обл. Варна

Местност: Манастирчето

Особености

Площ: 20 дка

Вид и хронология

Селище, Пещ за производство на керамика Средновековие

История на проучването

Теренни издирвания през 1960 и 1992 г.

Режим на ползване

Режим Б

Опазване

Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

Изготвил

В. Плетньов, 06.01.1993 г.

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 1400190

Местоположение

Населено място: с. Яребична, общ. Аксаково, обл. Варна

Местност: Поляната

Особености

Площ: 10 дка

Вид и хронология

Плосък некропол Средновековие

История на проучването

Открит при изкопни дейности. Теренни издирвания през 1960 г.

Режим на ползване

Режим Б

Опазване

Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

Изготвил

В. Плетньов, 07.01.1993 г.

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 1400191

Местоположение

Населено място: с. Яребична, общ. Аксаково, обл. Варна

Местност: Училищната нива

Особености

Площ: 10 дка

Вид и хронология

Плосък некропол Римска епоха

История на проучването

Теренни издирвания през 1960 и 1992 г.

Режим на ползване

Режим Б

Опазване

Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

Изготвил

В. Плетньов, 06.01.1993 г.

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 1400192

Местоположение

Населено място: с. Яребична, общ. Аксаково, обл. Варна

Местност: Поляната

Особености

Площ: 2 дка

Вид и хронология

Могилен некропол от 4 могили Неопределима

История на проучването

Теренни издирвания през 1992 г.

Режим на ползване

Режим А

Опазване

Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.

Изготвил

В. Плетньов, 07.01.1993 г.

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 1400193

Местоположение

Населено място: с. Яребична, общ. Аксаково, обл. Варна

Местност: ЮЗ край на селото. Чукур тарла

Особености

Площ: 60 дка

Вид и хронология

Селище Втора българска държава

История на проучването

Теренни издирвания през 1960 и 1992 г.

Режим на ползване

Режим Б

Опазване

Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

Изготвил

В. Плетньов, 07.01.1993 г.

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 10003958

Местоположение

Населено място: с. Ботево, общ. Аксаково, обл. Варна

Местност: С от селото

Особености

Площ:

Вид и хронология

Селище Късна желязна епоха, Късно средновековие

История на проучването

Теренни издирвания на Р. Костова през 2012 г.

Режим на ползване

Режим Б

Опазване

Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

Изготвил

О. Александров, 29.03.2014 г.

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 10002639

Местоположение

Населено място: с. Слънчево, общ. Аксаково, обл. Варна

Местност: З от селото

Особености

Площ: 700 дка

Вид и хронология

Обект с неопределена функция Палеолит

История на проучването

Режим на ползване

Режим А

Опазване

Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

Изготвил

Вл. Славчев, 06.03.2015 г.

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 10002640

Местоположение

Населено място: с. Слънчево, общ. Аксаково, обл. Варна

Местност:

Особености

Площ: 500 дка

Вид и хронология

Обект с неопределена функция Палеолит

История на проучването

Режим на ползване

Режим А

Опазване

Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

Изготвил

Вл. Славчев, 06.03.2015 г.

Приложение № 2.8.

РЕГИСТРАЦИОННА КАРТА 10002641

Местоположение

Населено място: с. Слънчево, общ. Аксаково, обл. Варна

Местност: Побити камъни

Особености

Площ: 50 дка

Вид и хронология

Обект с неопределена функция Палеолит

История на проучването

Режим на ползване

Режим А

Опазване

Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

Изготвил

Вл. Славчев, 06.03.2015 г.

АВТОМАТИЗИРАНА ИНФОРМАЦИОННА СИСТЕМА „АРХЕОЛОГИЧЕСКА КАРТА НА БЪЛГАРИЯ"

Географски координати на регистрираните обекти в системата на територията на община Аксаково

НОМЕР НА РЕГИСТРАЦИОННАТА КАРТА В АИС АКБ	*N КООРДИНАТИ*	*E КООРДИНАТИ*
10002639	43.251185	27.701420
10002640	43.243492	27.712494
10002641	43.227334	27.706744
10003958	43.472498	27.701346
1400095	43.279470	27.791760
1400096	43.251710	27.801480
1400097	43.278240	27.820890
1400098	43.277810	27.799380
1400099	43.274970	27.802200
1400100	43.467715	27.709579
1400101	43.429450	27.750940
1400102	43.377710	27.729950
1400103	43.313950	27.841210
1400104	43.289590	27.859560
1400105	43.308260	27.863970
1400106	43.384590	27.962780
1400107	43.381030	27.960040
1400108	43.389650	27.947990
1400109	43.353250	28.020870
1400110	43.355250	28.021870
1400111	43.358310	27.969650
1400112	43.355400	27.973310
1400113	43.344640	27.994210
1400114	43.279689	27.744140
1400115	43.277720	27.749830
1400116	43.264160	27.776500
1400117	43.271340	27.763780
1400118	43.256340	27.772400
1400119	43.337710	27.866450
1400120	43.338090	27.876750
1400121	43.326800	27.889470
1400122	43.364190	27.894190
1400123	43.360260	27.897620
1400124	43.399790	27.690050

АВТОМАТИЗИРАНА ИНФОРМАЦИОННА СИСТЕМА
„АРХЕОЛОГИЧЕСКА КАРТА НА БЪЛГАРИЯ"

НОМЕР НА РЕГИСТРАЦИОННАТА КАРТА В АИС АКБ	*N КООРДИНАТИ*	*E КООРДИНАТИ*
1400125	43.330380	27.729150
1400126	43.326010	27.732470
1400127	43.322350	27.734220
1400128	43.257330	27.777370
1400129	43.307980	27.759010
1400130	43.289370	27.794690
1400131	43.307250	27.765960
1400132	43.311640	27.776400
1400133	43.291230	27.774550
1400134	43.292100	27.774850
1400135	43.293930	28.026480
1400136	43.293590	28.019080
1400137	43.300280	27.988340
1400138	43.254320	27.960720
1400139	43.262690	27.968290
1400140	43.242990	27.955020
1400141	43.358250	27.925680
1400142	43.346010	27.950270
1400143	43.336550	27.907820
1400144	43.337220	27.982860
1400145	43.389380	27.774750
1400146	43.281880	27.924610
1400147	43.283310	27.918930
1400148	43.279710	27.922650
1400149	43.349460	27.785200
1400150	43.345160	27.788120
1400151	43.337610	27.776460
1400152	43.337950	27.823480
1400153	43.329120	27.806610
1400154	43.322570	27.811420
1400155	43.322240	27.817060
1400156	43.320340	27.827620
1400157	43.317810	27.818270
1400158	43.317830	27.812020
1400159	43.317830	27.812020
1400160	43.313860	27.792550
1400161	43.312750	27.794800
1400162	43.338350	27.846730
1400163	43.339940	27.852970
1400164	43.319390	27.930070
1400165	43.314340	27.905330

Приложение № 2.9.

АВТОМАТИЗИРАНА ИНФОРМАЦИОННА СИСТЕМА
„АРХЕОЛОГИЧЕСКА КАРТА НА БЪЛГАРИЯ"

НОМЕР НА РЕГИСТРАЦИОННАТА КАРТА В АИС АКБ	*N КООРДИНАТИ*	*E КООРДИНАТИ*
1400166	43.307430	27.896530
1400167	43.287200	27.912600
1400168	43.289920	27.928240
1400169	43.285670	27.888270
1400170	43.294700	27.904960
1400171	43.317220	28.002130
1400172	43.334600	28.012530
1400173	43.311710	27.979110
1400174	43.298070	28.015910
1400175	43.295110	28.012510
1400176	43.322790	27.996380
1400177	43.313860	27.995820
1400178	43.311210	28.001590
1400179	43.310340	28.015920
1400180	43.333160	28.010260
1400181	43.321250	27.993050
1400182	43.322060	28.022420
1400183	43.245300	27.699040
1400184	43.241980	27.685100
1400185	43.233014	27.706022
1400186	43.219690	27.704090
1400187	43.230500	27.693650
1400188	43.304710	27.880990
1400189	43.305190	27.873410
1400190	43.304710	27.880990
1400191	43.309510	27.882200
1400192	43.304540	27.881370
1400193	43.298230	27.866360

Обединение „ТПО - Булплан”

ОБЩ УСТРОЙСТВЕН ПЛАН НА ОБЩИНА АКСАКОВО

(окончателен проект)

ПРАВИЛА И НОРМАТИВИ ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ОБЩИЯ УСТРОЙСТВЕН ПЛАН НА ОБЩИНА АКСАКОВО

ПЪЛНА ПРОЕКТАНТСКА ПРАВОСПОСОБНОСТ
арх. АЛЕКСАНДЪР А. ПЕТРОВИЧ
Рег.№: 00275
дата

ВЪЗЛОЖИТЕЛ:
ОБЩИНА АКСАКОВО
ИНЖ.АТАНАС СТОИЛОВ - КМЕТ

РЪКОВОДИТЕЛ ЕКИП:
арх. Александър Петрович

Министерство на регионалното развитие и благоустройството
ОДОБРЯВАМ
Министър: .....
Заповед № РД-02-15-15 07.02.2025
София, 07.02. 2025 г.

ЗА ОБЕДИНЕНИЕ „ТПО-БУЛПЛАН”
УПРАВИТЕЛ НА
„ТПО ВАРНА ЦППБО” ЕООД:
Милчо Близнаков

Варна - София
2024 год.

ПРАВИЛА И НОРМАТИВИ ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ОБЩИЯ УСТРОЙСТВЕН ПЛАН НА ОБЩИНА АКСАКОВО

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) Правилата и нормативите за прилагане на общия устройствен план на Община Аксаково (ОУПО) определят изискванията и ограниченията при устройственото планиране на територията на Община Аксаково и прилежащата й акватория.
(2) Неразделна част от настоящите правила и нормативи за прилагане на ОУПО са показателите за устройство и застрояване на отделните видове територии, устройствени зони и самостоятелни терени, определени в Приложение 1 към настоящите правила и нормативи (Приложение 1).

Чл. 2. Целта на правилата и нормативите е да осигурят необходимите условия за по-нататъшното комплексно и устойчиво развитие и ефективно функциониране на общинската територия и прилежащата акватория и за опазване на природното и културно наследство, както и да създадат основа за подобряване качеството на средите за обитаване, труд и отдих на жителите и гостите на Община Аксаково.

Чл. 3. (1) Териториалният обхват на устройствените зони, на територите с особена териториално устройствена защита, както и разположението на самостоятелните терени с устройствен режим по чл.6, ал.2 от Наредба № 7 от 22.12.2003 г. за правила и нормативи за устройство на отделните видове територии и устройствени зони (Наредба № 7) са показани в графичните материали към ОУПО.
(2) Всяка разновидност на устройствените зони е обозначена с буквено-цифров идентификационен код.

УСТРОЙСТВЕНИ ЗОНИ И ТЕРЕНИ

Общи положения

Чл. 4. (1) С ОУПО територията на общината (без територията на населените места) се разпределя на видове територии с основно предназначение, типове и разновидности устройствени зони и самостоятелни терени с устройствен режим по чл.6, ал.2 от Наредба № 7 (или съответно действащата нормативна уредба).
(2) Разновидностите на устройствените зони включват и такива, предназначени за прилагане на ограничителни режими на защитените зони, включени в екологичната мрежа „Натура 2000“ по Закона за биологичното разнообразие (ЗБР).

Чл. 5. (1) Територите с основно предназначение са: урбанизирани територии, земеделски територии, горски територии, защитени територии и нарушени територии за възстановяване;
(2) Урбанизираните територии обхващат, освен населените места в общината, така и територите на селищните образувания, територите за разширение на населените места, територите за създаване на нови или разширяване на границите на селищните образувания.

(3) Извън урбанизираните територии са всички останали територии, които могат да бъдат земеделски, горски, защитени и нарушени територии и др.

Чл. 6. (1) В ОУПО са обособени следните видове устройствени зони

1. населени места;
2. производствени зони – **П** с разновидности:
   2.1. чисто производствени зони – **Пч**;
   2.2. предимно производствени зони – **Пп**;
3. смесени обслужващи зони – **Со** с разновидности:
   3.1. смесени обществено обслужващи зони – **Соо с разновидност:**
      3.1.1. смесени обществено обслужващи зони в НАТУРА 2000 - **Соо1;**
   3.2. смесени обслужващи и производствено-складови зони – **Соп** с разновидност:
      3.2.1. смесени обслужващи и производствено-складови зони в НАТУРА 2000 - **Соп1;**
4. вилни зони – **Ов** с разновидности:
   4.1. вилни зони – **Ов**
   4.2. вилни зони в НАТУРА 2000 - **Ов1** и
   4.3. вилни зони в охранителна зона „А" по Закона за устройство на черноморското крайбрежие (ЗУЧК) - **Ов2;**
5. рекреационни зони - **Од** с разновидности:
   5.1. рекреационни зони в близост до защитени територии и водни басейни - **Од1** и
   5.2. рекреационни зони в НАТУРА 2000 - **Од2;**
6. курортни зони - **Ок** с разновидности:
   6.1. курортни зони в зона „Б" по ЗУЧК - **Ок1;**
   6.2. курортни зони в зона „А" по ЗУЧК - **Ок2;**
7. специални горски територии с рекреационно значение – **Оз;**
8. зона за укрепителни мероприятия на морския бряг и озеленяване - **Оз1**;
9. земеделски земи;
10. територии за активно прилагане на ландшафтноустройствени мероприятия – в земеделски, горски и в нарушени територии;
11. територии с режим на особена териториалноустройствена защита, свързани с инженерно-геоложките условия;
12. територии с режим на превантивна устройствена защита – в земеделски и горски територии;
13. зони за защита от урбанизация;
14. зони за безопасност при големи аварии;
15. специални терени за обекти свързани с отбраната и сигурността на страната - **Тсп**

(2) В ОУПО се обособяват самостоятелни терени с устройствен режим, предназначени за:

1. недвижими културни ценности;
2. транспортна инфраструктура;
3. техническа инфраструктура и комунално стопанство;
4. самостоятелни терени за гробищни паркове – нови и разширения.

-

РЕЖИМ НА УСТРОЙСТВО И ЗАСТРОЯВАНЕ НА УСТРОЙСТВЕНИТЕ ЗОНИ

1. Населени места

Чл. 7. Териториите на населените места се устройват и застрояват по общите правила на Закона за устройство на територията и подзаконовата нормативна уредба.

2. Производствени устройствени зони (П)

Чл. 8. (1) Чисто производствените зони (**Пч**) се устройват и застрояват съгласно чл. 22 и чл. 24 на Наредба № 7 и съобразно показателите за застрояване определени в Приложение 1.
(2) Предимно производствените зони (**Пп**) се устройват и застрояват съгласно чл. 22 и чл. 25 на Наредба № 7 и съобразно показателите за застрояване определени в Приложение 1.
(3) Показателят за плътност на застрояване включва и всички технологични пътища и технологични / обслужващи открити площи в границите на отделните урегулирани поземлени имоти (УПИ).
(4) Височината на производствени сгради и съоръжения не се ограничава.

3. Смесени обслужващи устройствени зони (Соо и Соп)

Чл. 9. Смесена обществено обслужваща зона - **Соо** и Смесена обществено обслужваща зона в НАТУРА 2000 - **Соо1** са предназначени за обекти на ежедневното и периодично обслужване (търговско, делово, информационно и пр.). Допуска се изграждането на жилище за собственика, като част от основното застрояване с обслужващо предназначение.

Чл. 10. Смесена обслужваща и производствено-складова зона - **Соп** и Смесена обслужваща и производствено-складова зона в НАТУРА 2000 - **Соп1** са предназначени предимно за обществено-обслужващи обекти с ограничен персонал; занаятчийски работилници; малки предприятия с безвредни производства с не повече от 30 работни места.

Чл. 11. Урегулираните поземлени имоти в смесените обслужващи зони се устройват и застрояват съобразно показателите за застрояване определени в Приложение 1, като в границите на УПИ задължително се осигуряват нормативно изискващите се паркоместа за посетители.

Чл. 12. За опазване на видовете, строителството в границите на защитена зона BG0002082 "Батова" да се извършва извън периода 15 март - 15 юни, когато е размножителния период на птиците.

4. Вилни устройствени зони (Ов)

Чл. 13. (1) Вилните устройствени зони - **Ов** се устройват и застрояват съгласно чл. 29 на Наредба № 7.
(2) Устройствените зони по ал. 1 се застрояват съобразно показателите за застрояване определени в Приложение 1.
(3) Във вилните зони от разновидностите „Вилна зона в Натура 2000" (**Ов1**) и „Вилна

зона в охранителна зона „А" (**Ов2**) се допуска устройването, респ. изграждането на:

1. вилни сгради;
2. магазини и заведения за хранене;
3. открити обекти за спорт;
4. обществени озеленени площи;
5. обекти на техническата инфраструктура, в т.ч. места за паркиране.

(4) За териториите попадащи в устройствените зони по ал. 3 се изработват цялостни ПУП в обхвата на зоната или за обособени структурни единици с обхват, позволяващ да се проследят връзките между местообитанията. ПУП следва да бъдат изготвени по реда на чл. 16 от ЗУТ, където е приложимо, с оглед правилно структуриране на територията, създаване на условия за провеждане на необходимата инфраструктура и реализиране на необходимите места на публично озеленяване и други мероприятия за защита на местообитанията, съгласно предписанията на плановете за управление.

Чл. 14. Когато устройствените зони по чл. 13, ал. 1 и ал. 3 са разположени край река, се прилагат и разпоредбите по чл. 43, чл. 44 и чл. 45 от настоящите правила и нормативи за прилагане на плана.

5. Рекреационни зони (Од)

Чл. 15. Устройствените зони от разновидностите рекреационни зони в близост до защитени територии и водни басейни - **Од1** и рекреационна зона в Натура 2000 - **Од2** са предназначени предимно за краткотраен отдих, спорт и туризъм в природна среда.

Чл. 16 (1) За териториите попадащи в устройствените зони по чл. 15 се изработват цялостни ПУП в обхвата на зоната или за обособени структурни единици. ПУП следва да бъдат изготвени по реда на чл. 16 от ЗУТ, където е приложимо, с оглед правилно структуриране на територията, създаване на условия за провеждане на необходимата инфраструктура и реализиране на необходимите места на публично озеленяване.

(2) В рекреационна зона в близост до защитени територии и водни басейни **(Од1)** се допуска устройването, респ. изграждането на:

1. семейни хотели до 40 легла;
2. жилищни и вилни сгради;
3. места за къмпиране, бунгала;
4. сгради за обслужващи дейности (търговия, хранене, услуги);
5. обекти за спорт и атракции;
6. обществени озеленени площи;
7. обекти на техническата инфраструктура, в т.ч. места за паркиране.

(3) В рекреационна зона в Натура 2000 (**Од2**) се допуска устройването, респ. изграждането на:

1. семейни хотели до 10 легла;
2. вилни сгради;
3. жилище на собственика;
4. места за къмпиране, бунгала;
5. сгради за обслужващи дейности (търговия, хранене, без услуги);
6. открити обекти за спорт и атракции;
7. обществени озеленени площи;

8. обекти на техническата инфраструктура, в т.ч. места за паркиране.

(4) Рекреационните зони от разновидностите **Од1** и **Од2** се застрояват съобразно показателите за застрояване определени в Приложение 1.

(5) Когато зони от разновидностите **Од1** и **Од2** са разположени край воден обект, не се допуска изграждане на семейни хотели и на жилищни и вилни сгради в прилежащите на водния обект части в обхват, определен с цялостния ПУП. Прилежащите на водния обект части обхващат най-малко заливаемата ивица определена по одобрена методика чрез хидроложки проучвания. В тези случаи се изисква планиране и изграждане на разделна канализация за събиране и отвеждане на атмосферните и отпадъчните води и изграждане на ЛПСОВ. В случаите, когато **Од1** и **Од2** не са край воден обект и не попадат в инженерно-геоложки райони по чл. 25 (със свлачищни процеси) и по чл. 26, т. 1 (терени изградени от льосоподобни отложения) от настоящите Правила и нормативи, до изграждане на канализация се допуска ползване на водоплътни изгребни ями.

6. Курортни зони (Ок)

Чл.17. (1) Устройствените курортни зони в зона „Б“ по ЗУЧК - **Ок1** се устройват и застрояват съгласно чл. 12, т. 1 ЗУЧК и чл.28, ал.1 и ал. 2 от Наредба № 7 и съобразно показателите за застрояване определени в Приложение 1.

(2) Устройствените курортни зони в зона „А“ по ЗУЧК - **Ок2** се устройват и застрояват съгласно чл. 10, ал.3, т. 2 ЗУЧК и чл.28, ал.1 от Наредба № 7 за ПНУТ и съобразно показателите за застрояване определени в Приложение 1.

(3) За териториите попадащи в устройствените зони по ал. 2 се изработват цялостни ПУП в обхвата на зоната или за обособени структурни единици. ПУП следва да бъдат изготвени по реда на чл. 16 от ЗУТ, където е приложимо, с оглед правилно структуриране на територията, създаване на условия за провеждане на необходимата инфраструктура и реализиране на необходимите места на публично озеленяване.

(4) ПУП и инвестиционните проекти се изработват при спазване на изискванията на чл. 27, ал. 2 от Наредба № 7 за ПНУТ (или съответно действащата нормативна уредба), като осигуряват капацитет на основния рекреационен ресурс, в т.ч. естествени и изкуствени плажове на морския бряг, както и изкуствени водни площи (басейни) в границите на зоната.

7. Специални горски територии с рекреационно значение (Оз)

Чл.18. (1) Устройството на специални горски територии с рекреационно значение се извършва въз основа на цялостни специализирани подробни устройствени планове по чл.111 от ЗУТ.

(2) В устройствените зони по ал. 1 без промяна на предназначението на територията се допуска строителството на обекти и съоръжения съгласно чл. 54, ал. 1 от Закона за горите, в т. ч. съоръжения, осигуряващи опазването на културното наследство, обозначаване на туристически пътеки и трасета, обекти по чл. 153, ал. 1 от Закона за горите, в т. ч. изграждане на архитектурни елементи за обслужване на отдиха и туризма по §1, т.2 от Допълнителните разпоредби на Закона за горите нямащи - обекти без търговско предназначение, като кътове за отдих, беседки, заслони, пейки, маси, информационни табла, чешми, дървени огради, скари, дървени мостчета, екопътеки и други.

(3) С плановете по ал. 1, извън обхвата на защитените територии и защитените зони и при съблюдаване на изискванията за защита на консервационните видове, могат да се определят отделни имоти за устройство като обслужващи ядра. В тях, след промяна на предназначението на територията, могат да се разполагат обекти на туристическото обслужване и места за паркиране Оразмеряват се при спазване на норматив за допустимо натоварване средно 700 кв.м. на човек, или 12 човека на хектар (гранично натоварване в гора 10 човека на ха, а за поляните 15 човека на ха). При оразмеряване на обслужващите обекти се отчита сменност. Обектите за туристическо обслужване в ядрата може да заемат площ не повече от 10 на сто от съответния имот и не могат да бъдат с височина по-голяма от 7 м. .

Чл. 19. Устройствената зона се прилага и за биокоридори, преминаващи през други устройствени зони.

Чл. 20. За намаляване на въздействието върху значими природни местообитания в зони **Оз,** попадащи в защитени зони по Натура 2000, могат да се изграждат само обекти (които не се считат за строеж) по чл. 153, ал. 1 от Закона за горите и по §1, т.2 от Допълнителните разпоредби на Закона за горите.

8. Зона за укрепителни мероприятия на морския бряг и озеленяване (Оз1)

Чл. 21. Устройствена зона **Оз1** е предназначена за изпълнение на геозащитни мероприятия в територии с тежки инженерно-геоложки условия; създаване на условия за краткотраен отдих в паркова среда, ландшафтно устройство на крайбрежието и естетизация на укрепителните съоръжения.

Чл. 22. (1) В устройствена зона **Оз1** се допуска:

1. изграждане на съоръжения за геозащита;
2. направата на обекти (които не се считат за строеж) по чл. 153, ал. 1 от Закона за горите и по §1, т.2 от Допълнителните разпоредби на Закона за горите - обекти без търговско предназначение, като: кътове за отдих, беседки, заслони, пейки, маси, информационни табла, чешми, дървени огради, скари, дървени мостчета, екопътеки, изгледни площадки и други, както и на съоръжения, осигуряващи опазването на културното наследство

(2) Устройствена зона по ал. 1 се устройва на база цялостен специализиран подробен устройствен план по чл. 111 от ЗУТ и ПУП - парцеларен план за елементи на техническата инфраструктура, окомплектован с цялостна схема на укрепителните мероприятия. Изпълнение на дейностите по ал. 1, т. 2 се разрешава след изпълнението на предвидените укрепителни мероприятия с осигурен сервитут за поддържане и ремонт на съществуващата или новоизградена КИС.

9. Земеделски земи

Чл. 23. (1) Към **земеделски земи** се отнасят всички земеделски територии, като се ограничава възможността за промяна на предназначението им.

(2) Застрояване се допуска при условията на Наредба № 19 от 25.10.2012 г. за строителство в земеделските земи без промяна на предназначението им.

10. Територии за активно прилагане на ландшафтноустройствени мероприятия

Чл. 24. (1) Територии за активно прилагане на ландшафтноустройствени мероприятия са:

1. специалните горски територии с рекреационно значение;
2. териториите за рекреация с екотуристическа инфраструктура;
3. естествено и изкуствено залесените земеделски земи;
4. територии по черноморското крайбрежие с неблагоприятни инженерно-геоложки характеристики и процеси;
5. нарушени територии за рекултивация;
6. новоизградените и реконструирани пътища.

(2) Необходимите ландшафтноустройствени мероприятия в специалните горски територии с рекреационно значение, както и в териториите за рекреация с екотуристическа инфраструктура се определят с цялостни специализирани подробни устройствени планове по чл. 111 от ЗУТ и включват задължително опазването на средата на крайбрежията на водните течения, попадащи в границите им.

(3) Съществуващото естественото и изкуствено залесяване в земеделските земи се оценява като качество на ценен културен ландшафт и не се допуска унищожаване му.

(4) В териториите с активни и потенциални свлачища по крайбрежието, в които не се допуска урбанизация, освен укрепителни се изпълняват и озеленителни и други устройствени мероприятия, предназначени за възстановяване на ландшафтните характеристики и естетизация на средата. Мероприятията се изпълняват въз основа на подробни устройствени планове за паркове и градини, окомплектовани със схеми за укрепителни мероприятия.

(5) При проектирането и изпълнението на рекултивационни мероприятия се съобразяват специфичните ландшафтни характеристики на средата, в която попада съответната територия за рекултивация.

(6) Трасетата на новоизградените пътища следва да нарушават във възможно най-малка степен ценните и характерни елементи на ландшафта – земни форми, съществуващо естествено или изкуствено едроразмерно озеленяване.

(7) Реконструкцията на съществуващите пътища се съчетава с осъществяване на подходящо крайпътно озеленяване, при съблюдаване с разпоредбите на Закона за пътищата (или съответно действащата нормативна уредба).

11. Територии с режим на особена териториалноустройствена защита, свързани с инженерно-геоложките условия

Чл. 25. (1) На територията на община Аксаково, съгласно схемата за инженерно-геоложкото райониране се обособяват зона със строителна забрана и райони, засегнати от древни, стари и съвременни активни свличания.

(2) Инженерно-геоложки район „А“ включва териториите, засегнати от стари, стабилизирани и съвременни активни свличания и абразионни участъци с два подрайона както следва:

1. подрайон „Аа” – с активни свлачищни процеси и морска абразия, в т.ч. територии негодни за строителство;
2. подрайон „Аб” – територии, засегнати от древни свлачищни процеси;

(3) За териториите по ал. 2 със Заповед № РД-02-14-300 от 21.04.1997г. на министъра на териториалното развитие и строителството е наложена строителна забрана, която е със

срок до осъществяване на трайни укрепителни и отводнителни мероприятия за отделните участъци и отчитане на техния положителен ефект.
(4) В зоните по ал. 2, т.1 (подрайон „Аа“ - с активни свлачищни процеси) не се допуска изработване и одобряване на частични подробни устройствени планове за отделни имоти.
(5) В териториите със строителна забрана се обособяват участъци за разработване на цялостни подробни устройствени планове, съобразени със зоните съгласно инженерно-геоложкото райониране. Границите на участъците по предходното изречение са описани в Приложение № 2 към настоящите правила и нормативи.

Чл. 26. Извън зоните и районите по чл. 25 се обособяват следните инженерно-геоложки райони:

1. Инженерно-геоложки район „Б“ - обхващащ терените, изградени от льосоподобни отложения;
2. Инженерно-геоложки район „В” - обхващащ всички терени, изградени от не участвали в свлачищни процеси отложения включващ глинесто-песъчлив, скален и полускален инженерно-геоложки комплекс.

Чл. 27. Проектите за подробни устройствени планове за територии попадащи в инженерно-геоложки райони „А“ и „Б“ задължително се придружават от план-схеми за геоложки проучвания и схеми за укрепване. Проектите за нови подробни устройствени планове и за изменения на действащите подробни устройствени планове се съобразяват с изпълнените укрепителни мероприятия и изградените контролно-измерителни системи (КИС), финансирани с бюджетни или други обществени средства. С проектите се предвиждат мерки за запазване на изградените противосвлачищни съоръжения и КИС, както и възможности за мониторинг с осигурен сервитут за поддържане и ремонтно-възстановителни работи.

Чл. 28. (1) В зоните с активни свлачища и строителна забрана не се разрешава строителство с изключение на осигуряващата ги инфраструктура, съобразена със специфичните изисквания на района и изграждане на противосвлачищни укрепителни и отводнителни съоръжения, като се осигурят технологични пътища и достъп до тях.
(2) В зоните, подложени на активна морска абразия, се изграждат брегоукрепителни и противоабразионни съоръжения.

Чл. 29. (1) Устройството и застрояването на устройствените зони, на части от тях и на терените с устройствен режим, попадащи в инженерно-геоложки район „А” с рискови геоложки условия за строителство, се извършва при реализиране на специални мерки за допълнително заздравяване на земната основа и/или допълнително конструктивно осигуряване на сградите и съоръженията.
(2) Допустимостта, степента и характерът на строителното усвояване на терените (урегулираните поземлени имоти), попадащи в зоните от инженерно-геоложки район “А”, се определят след извършване на цялостни инженерно-геоложки проучвания.
(3) Цялостните инженерно-геоложки проучвания задължително се изпълняват съгласно изискванията на чл.96 от ЗУТ по обхват и съдържание, и съгласно Наредба 12 от 3 юли 2001г. за проектиране на геозащитни строежи, сгради и съоръжения в свлачищни райони на МРРБ-София и се приемат от специализиран експертен съвет към община Аксаково.
(4) В зоните, обхванати от свлачищни процеси, вписани в регистъра на свлачищните

райони по чл. 95, ал. 2 от ЗУТ не може да се изграждат попивни кладенци за отвеждане на битовите отпадъчни води и резервоари за отпадъчни води (водоплътни изгребни ями). Не се допуска застрояване без изградена канализация. Външните ВиК мрежи се изграждат според изискванията за строителство в свлачищни терени..

Чл. 30. В зоните с регистрирани свлачища от инженерно-геоложки район "А", в които бъде допуснато застрояване, строителство се разрешава след изготвяне на подробни устройствени планове съдържащи цялостни схеми за укрепителни мероприятия и:

1. извършване на инженерно-геоложко проучване, доказващо устойчивостта на терена, в който попадат имотите предмет на подробните устройствени планове;
2. изграждане в зоната на свлачищния масив на трайни свлачищноукрепителни и отводнителни, а при необходимост и на брегоукрепителни съоръжения, след отчитане на тяхната ефективност от специализиран експертен съвет. Тези съоръжения следва да представляват цялостна интегрирана система. Изграждането им в отделни урегулирани поземлени имоти се допуска само с решение на специализирания експертен съвет.
3. изграждане на необходимите системи за отвеждане на повърхностните и битовите отпадъчни води, като на основание чл. 8, ал. 1 от Наредба № 12 от 3.07.2001 г. за проектиране на геозащитни строежи, сгради и съоръжения в свлачищни райони (не се допуска използване на временни тоалетни / попивни ями и канализационни резервоари (водоплътни изгребни ями).
4. Разрешаването на строителни работи се допуска само след осъществяване на геозащитни мерки и дейности и отчитане на положителния ефект от изпълнението им, съгласно изискванията на чл. 95 и чл. 96 от ЗУТ.

Чл. 31. (1) В териториите с плитки подпочвени води и опасност от заблатяване, строителство се разрешава след подробни инженерно-геоложки проучвания при специални условия на фундиране – пясъчни възглавници, пилотно фундиране и др. след задължително предварително изпълнение в достатъчно широк териториален обхват на мероприятия за осушаване, дрениране и отвеждане на плитките подземни води.
(2) Преди одобряване на инвестиционни проекти в райони с плитки подпочвени води, особено в райони с активизирани свлачища, от страна на общинските органи да се извършва оперативен контрол с цел подземните части на сградите и съоръженията да не възпрепятстват естествения подземен отток и да не подприщват и плиткозалягащите води.

Чл. 32. В териториите, попадащи в инженерно-геоложки район „Б", изграден от льосоподобни отложения, строителството се извършва при съобразяване на изискванията за фундиране за такива райони.

Чл. 33. (1) В райони с изявени карстови процеси застрояването се извършва, като се вземат конкретни мерки срещу изменения в хидравличния и санитарен режим.
(2) За по-нататъшното усвояване, устройство и безопасно ползване на териториите, засегнати от древни или съвременни стабилизирани и условно стабилизирани свлачища и абразия, се съблюдават и следните изисквания:

1. осигуряване на технологични пътища и достъп до изградените противосвлачищни укрепителни и отводнителни съоръжения;
2. изпълнение на текущ контрол, поддръжка и ремонт на изградените

противосвлачищни укрепителни и отводнителни съоръжения;

3. изграждането на външните ВиК мрежи според изискванията за свлачищни терени;
4. проектиране и изпълнение на вертикална планировка на терените, осигуряваща безопасно отвеждане на повърхностните води;
5. почистване, коригиране и осигуряване нормален отток на съществуващите дерета на територията на общината;
6. стриктно спазване във всички случаи на техническите изисквания на Наредба № 12 от 03.07.2001 г. за проектиране на геозащитни строежи, сгради и съоръжения в свлачищни райони, на Наредба № 1 от 10.09.1996 г. за проектиране на плоско фундиране – в наклонени терени и Наредба № 1 от 20.01.1994 г. за геозащитната дейност издадени от министъра на регионалното развитие и благоустройството;
7. в зоните с активна морска абразия, към проектите за подробни устройствени планове се приемат общи схеми за противоабразионна защита, като неразделна част от инфраструктурните схеми.
8. извършване на поддръжка, контрол и ремонт на изградените противосвлачищни укрепителни и отводнителни съоръжения.

12. Територии с режим на превантивна устройствена защита

Чл. 34. Режим на превантивна устройствена защита по чл.10, ал.3 на ЗУТ се установява за зони с ширина 150 м около границите на Защитена местност „Побити камъни“ в землището на с. Слънчево, а ивица с ширина 150м. само по западната граница на ПП „Златни пясъци“ в землището на с. Осеново, попадащи в границите на община Аксаково.
(2) В зоните по ал. 1 се запазва фактическото ползване на територията, без да се влошават техните качества, като се допуска само провеждане на пътища и проводи на техническата инфраструктура, както и дейности за опазването и социализацията на обекти на недвижимото културно наследство.
(3) Провеждането на пътища и проводи на техническата инфраструктура през зоните по ал. 1 се осъществява въз основа на подробни устройствени планове, с които се осигурява минимално нарушаване на средата, включително природната среда между местообитанията и при задължително осигуряване на свободно преминаване през тях на всички представени в зоната животински видове.

13. Зони за защита от урбанизация

Чл. 35. (1) В земеделските и горските територии са определят зони за защита от урбанизация, отразени в графичната част на плана. Такива са и Зоните за опазване на естествените ландшафти по поречията на реки и водосливи.
(2) В зоните по ал.1 се забранява извършването на строителство, с изключение на елементи от техническата инфраструктура, хидротехнически и хидромелиоративни съоръжения, както и на съоръжения, свързани с управлението на горските и земеделските територии.

14. Зони за безопасност при големи аварии

Чл. 36. (1) На територията на община Аксаково се определят зони за безопасност при големи аварии за обектите фигуриращи в базата данни на предприятия/съоръжения с нисък рисков потенциал (ПСНРП), съгласно § 4 от Преходните и заключителни разпоредби на Наредбата за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и ограничаване на последствията от тях (или съответно действащата нормативна уредба), а именно: Летище „Варна", с оператор „Франпорт Туин Стар Еърпорт Мениджмънт" АД, класифицирано като обект с нисък рисков потенциал със становище УК-136/16.05.2016г. [1]. Съоръжението с рисков потенциал на територията на летището е „Складовата база ГСМ", съхраняваща керосин.

(2) Зоните за безопасност определени при оценка на риска при най-тежък сценарий - пожар / взрив на резервоар пълен с керосин, чрез моделни и изчислителни методи, са отразени в графичната част на плана.

15. Устройствен режим на обособените самостоятелни терени

Чл.37. (1) В самостоятелни терени с устройствен режим, предназначени за недвижими културни ценности (НКЦ), са включени защитените територии за опазване на недвижимото културно наследство по смисъла на чл. 79, ал. 5 и ал. 6 от Закона за културното наследство (ЗКН). По смисъла на чл. 10, ал. 2 и § 5, т. 4 от Допълнителни разпоредби на ЗУТ те са територии с особена териториалноустройствена защита.

(2) Терените по ал. 1 са предназначени за дейности, насочени към опазването и социализацията на недвижимите културни ценности и тяхната обстановка и се устройват в съответствие с режимите за опазване, определени по реда на чл. 79, ал. 1 от ЗКН (, при съблюдаване на относимите разпоредби на този закон, на ЗУТ и на подзаконовата нормативна уредба.

(3) Последващите устройствени планове, засягащи защитени територии за опазване на културното наследство, както и инвестиционните проекти и искания за намеси, описани в чл. 83 от ЗКН, подлежат на съгласуване по реда на чл. 84, ал. 1 и 2 от закона.

(4) При реализиране на инвестиционни проекти в защитени територии за опазване на археологически културни ценности се прилагат разпоредбите на чл. 161 от ЗКН. В тези случаи общинската администрация уведомява Регионален исторически музей Варна за съгласуването и одобряването на инвестиционните проекти по реда на разпоредбите от Глава осма, раздел II от ЗУТ, преди издаването на разрешение за строеж. Изграждането на линейни обекти на техническата инфраструктура, засягащи защитени територии за опазване на недвижимо археологическо наследство, се предхожда от пълни археологически проучвания, които завършват с комисия по чл. 158а от ЗКН.

(5) За приемането на теренните археологически проучвания в случаите по ал. 4 се прилагат процедурите по чл. 158а от ЗКН.

(6) При планирането на редовните теренни проучвания на археологическите НКЦ в общината да се даде предимство на обектите с потенциал за експониране.

(7) След приключване на проучванията по ал. 6, на основание оценката и режима за опазване за тези обекти могат да се проектират и изпълняват след съгласуване по ЗКН:

---

[1] Съгласно Електронна база данни (публичен регистър) на предприятията с нисък и висок рисков потенциал, попадащи в обхвата на глава седма, раздел първи от Закона за опазване на околната среда (ЗООС) поддържан от МОСВ достъпен към май 2024 г. на електронен адрес: https://public-seveso.moew.government.bg/enterprises

1. консервация, реставрация, адаптация, експониране, реконструкция по автентични данни и други специализирани дейности по опазването на НКЦ;
2. строителство, свързано със социализацията и охраната на НКЦ, благоустройствени работи, озеленяване и изграждане на съоръжения на транспортна и друга техническа инфраструктура;
3. разполагане на елементи на туристическа информационна и обслужваща инфраструктура и включване в туристически опознавателни маршрути.

Чл. 38. (1) В самостоятелни терени с устройствен режим, предназначени за транспортна инфраструктура, са включени проектните трасета и съоръжения на общинската пътна инфраструктура.
(2) За терените по ал. 1, отнасящи се за проектни трасета и съоръжения, които в ОУПО са с приблизителното местоположение, както и за обходи на населени места на съществуващи пътища, окончателното местоположение се определя с ПУП на база специализирани проучвания.
(3) При прокарването на линейни обекти на транспортната инфраструктура се осигуряват необходимите прокари за свободно преминаване на животинските видове, съобразени с пътищата на миграцията им.

Чл. 39. (1) В самостоятелни терени с устройствен режим, предназначени за техническа инфраструктура и комунално стопанство, се включват мрежите и съоръженията на техническата инфраструктура и обектите на комуналното стопанство.
(2) За терените по ал. 1, отнасящи се за проектни трасета и съоръжения, които в ОУПО са с приблизително местоположение, окончателното местоположение се определя с ПУП на база специализирани проучвания.
(3) Площадките за разполагане на депата и на съоръженията и инсталациите за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци се устройват и застрояват в съответствие с изискванията на наредбата по чл. 13 от Закона за управление на отпадъците и Програмата за управление на отпадъците на община Аксаково.

Чл. 40. Гробищните паркове се разполагат и устройват в съответствие с Наредба № 2 от 21.04.2011 г. за здравните изисквания към гробищни паркове (гробища) и погребването и пренасянето на покойници издадена от министъра на здравеопазването и съобразно ограниченията определени в Приложение 1.

16. Устройство на нарушени територии

Чл.41. (1) В графичната част на плана са отразени нарушените територии за рекултивация.
(2) На техническа и биологическа рекултивация подлежат:
1. всички изоставени бивши кариери или освободени площи от кариери, както и площите на всички кариери след приключване на експлоатацията им;
2. регламентирани и нерегламентирани сметища и други депа за отпадъци (след приключване на експлоатацията, съответно след разчистването им);
3. свлачища, срутища и други земи с нарушен почвен профил;
4. строителни площадки на точкови и линейни обекти (след приключване на строителството);

(3) Териториите по предходната алинея са предвидени за озеленяване или за земеделска

земя – публична собственост. Когато териториите за рекултивация са за озеленяване и се намират в близост до урбанизирани територии или до обекти за масово посещение (напр. недвижими археологически ценности), те се устройват като извънселищни паркове на база подробни устройствени планове за паркове и градини. Във всички случаи на рекултивация за озеленяване, проектите съдържат дендрологична част.

17. Специални изисквания при устройството и застрояването на територията

Чл. 42. (1) Устройството и застрояването на имоти, части от които попадат едновременно в повече от една устройствена зона се определя с подробен устройствен план – план за регулация и застрояване.
(2) За поземлени имоти, части от които попадат в зони с различни режими за застрояване, с плана по ал.1 в границите на урегулирания поземлен имот се определят подзони с пределно допустими показатели на застрояване съгласно изискванията за съответните устройствени зони. Допустимото застрояване се определя на база площта от поземления имот, попадаща в съответната подзона.
(3) За поземлени имоти, части от които попадат в зони с режим за застрояване и зони без режим за застрояване, с плана по ал.1 се определят показатели за застрояване въз основа на площта на целия имот, при спазване на пределно допустимите стойности на устройствената зона с режим за застрояване. Застрояването се разполага само в частта от имота, предвидена за застрояване.
(4) За опазване на видовете, строителството във всички устройствени зони и самостоятелни терени попадащи в границите на защитена зона BG0002082 "Батова" да се извършва извън периода 15 март - 15 юни, когато е размножителния период на птиците.

Чл. 43. (1) При урбанизиране на територии край реки и други водни течения, когато се засягат защитени зони по Натура 2000, границата на застрояване в УПИ не може да бъде на разстояние по-малко от 20 м. от границата на речното легло. Полосите между границата на застрояване и границата на речното легло се определят като зони за озеленяване с растителни видове, характерни за съответните местообитания, разположени в съседство с тях.
(2) В териториите по ал. 1, с подробните устройствени планове се предвиждат цялостни канализационни системи за отпадъчни води и отвеждането им в съответните пречиствателни съоръжения. До изграждането им, отпадъчните води се заустват в индивидуални съоръжения за отвеждане и пречистване на водите (водоплътни изгребни ями), които отговарят на техническите и санитарно-хигиенните изисквания.
(3) Едновременно с изграждането на нови производствени предприятия се изграждат и необходимите локални пречиствателни станции за отпадъчни води.

Чл. 44. (1) При урбанизиране на територии в обхвата на заливаемите ивици около водни обекти, в подробния устройствен план се включват мероприятия за изграждане на необходимите защитни съоръжения и се спазват изискванията на чл.146 от Закона за водите.
(2) За частите на територията, в които не са предвидени съоръжения по ал. 1, границата на застрояване се отдръпва на минимум 10 м. от границата на заливаемата зона. Строежи в зоната на забрана по предходното изречение се разрешават само при условие, че са изготвени и съгласувани в БДЧР и БДДР съответните хидроложки проучвания и

изчисления по одобрена от МОСВ методика.
(3) При устройството на териториите попадащи в крайбрежните заливаеми ивици се прилагат изискванията на чл. 134, чл. 143, чл.144 и чл. 146 от Закона за водите.
(4) Всички дейности, свързани с водовземане и ползване на воден обект, подлежат на разрешителен режим съгласно чл. 44 и чл . 46 от Закона за водите .. Разрешителни за водовземане и ползване на воден обект се издават при спазване изискванията на Глава четвърта „Разрешителен режим“ и Глава осма „Опазване на водите и водните обекти" от Закона за водите . и нормативните актове по прилагането му.
(5) По разпоредбата на чл. 6, т. 1 от Наредба № 2 от 8. 06.2011 г. за издаване на разрешителни за заустване на отпадъчни води във водни обекти и определяне на индивидуалните емисионни ограничения на точкови източници на замърсяване не подлежат на издаване разрешителни за нови зауствания и не се извършват нови зауствания на отпадъчни води в зони за защита на водите по чл . 119а, т. 1, 2, 4 и 5 от Закона за водите и нормативните актове по прилагането му.

Чл. 45. (1) Във всички случаи на урбанизиране на територии край реки или край морския бряг да се осигури възможност за безпрепятствен достъп за контрол, почистване, укрепване и поддържане на речното корито и морския бряг и плажове.
(2) При дейности , насочени към укрепване на речните брегове и корита, с цел защита от ерозия, приоритетно да се прилага биологично укрепване и използване на съвременни технологии и материали.

Чл. 46. (1) По съществуващи и нови комуникационни артерии (пътища и улици) през или в близост до населени места и селищни образувания с шумово натоварване над граничните стойности на нивата на шума по Наредба № 6 от 26.06.2006 г. за показателите за шум в околната среда, с ПУП в зависимост от конкретните условия се предвижда шумозащитно озеленяване в необходимия обхват и ширина или изграждането на изкуствени шумозащитни екрани, при спазване разпоредбите на Закона за пътищата.
(2) При липса на теренни или други условия за изграждане на шумозащитните съоръжения по ал. 1, в правилата за прилагането на ПУП се включва изискване за задължително реализиране на защитно озеленяване в границите на УПИ, прилежащи на пътя.
(3) Със заданието за изработване на инвестиционни проекти за създаване на нови или реконструкция на съществуващи пътни отсечки да бъдат изискани проекти по части „Опазване на околната среда“ и „Паркоустройство“ с обхват и съдържание съгласно . Наредба № РД-02-20-2 от 28.08.2018 г. за проектиране на пътища.

Чл. 47. Източниците на производствен шум се локализират по начин, който да осигурява необходимия защитен сервитут в обхвата на промишленото сърредоточие, респ. производствената зона.

Чл. 48. (1) Съгласуването на устройствени планове и/или техните изменения и на инвестиционни проекти в района на летища и тяхната околност в обхвата на нормативно определените сервитутни зони и зоните на влияние на летища, както и на въздушните трасета, във връзка с осигуряване на сигурността и безопасността на въздухоплаването се извършва съгласно чл.16б, ал.1, т.6 от Закона за гражданското въздухоплаване.
(2) Издаването на разрешения за строителството на сгради, съоръжения, водоеми, сметища, надземни силнотокови линии, кариерни ями и други подобни обекти в

сервитутните зони и зоните на влияние на летищата се извършва след съгласуване с Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация“ съгласно чл.46, ал.3 от Закона за гражданското въздухоплаване.

Чл. 49. (1) Дейностите в сервитутните зони за енергийни обекти за съхранение, пренос, разпределение или преобразуване на природен газ се съобразяват с разпоредбите на чл.19 до 21 на Наредба № 16 от 9.06.2004 г. за сервитутите на енергийните обекти). В случаите, когато се променя предназначението на имот или група имоти, с цел формиране на селищно образувание или включване в строителните граници на селищно образувание, разстоянието от границите на имота или групата имоти до оста на съответния преносен газопровод се отчита в зависимост от налягането му и условния диаметър на тръбите по т.1 (съответно колона 3 и 8) на Таблица № 2 от Наредба № 6 от 25.11.04 г. за технически правила и нормативи за проектиране, изграждане и ползване на обектите и съоръженията за пренос, съхранение, разпределение и доставка на природен газ

(2) Подробни устройствени планове и инвестиционни намерения (за застрояване и / или за изграждане на инженерна инфраструктура) за имоти попадащи в сервитутните зони и в зоните за безопасност на енергийни обекти за съхранение, пренос, разпределение или преобразуване на природен газ, собственост на „Булгартрансгаз“ ЕАД, се съгласуват с Дружеството, в качеството му на собственик и оператор на Национална газопреносна мрежа, преди съгласуването им в общинската администрация.

(3) По отношение на зоните с ограничения на други газопроводи, (разпределителни, присъединителни и/или др.) се прилага процедурата по ал. 2, за съгласуване със съответните им собственици.

(4) При наличието на сервитут за линейни мрежи на техническата инфраструктура и др. под. в поземлен имот. застрояването в него се осъществява върху терена свободен от ограничението на сервитута, като показателите на застрояване се определят съобразно устройствената зона, въз основа на площта на целия поземлен имот, включително тази заета от сервитута.

Чл. 50. (1) Дейностите в сервитутните зони за енергийни обекти за производство, пренос, разпределение и преобразуване на електрическа енергия се съобразяват с разпоредбите на чл. 13 до 15 на Наредба № 16 от 9.06.2004 г. за сервитутите на енергийните обекти.

(2) Подробни устройствени планове и инвестиционни намерения (за застрояване и / или за изграждане на инженерна инфраструктура) за имоти попадащи в сервитутните зони на електропроводи високо и средно напрежение трябва да се съгласуват с „Енергиен системен оператор“ ЕАД, респективно с доставчика на електроенергия „Електроразпределение Север“ АД при спазване на следните изисквания:

1. да се заснемат точно и да се отразяват сервитутите на ВЕЛ, както и минималните нормативни отстояния до сгради и съоръжения, съобразно предвиденият клас на пожарна опасност. Проектите за пожароопасни и взривоопасни обекти в тези зони се съгласуват с „ЕСО“ ЕАД.
2. да се проверяват нормираните габаритни разстояния на нови и съществуващи пресичания и сближавания с пътища, ЖП линии, надземни естакади, тръбопроводи и др.
3. при необходимост от изместване на съществуващи ВЕЛ се използват разпоредбите на чл.10 от НАРЕДБА № 6 от 24.02.2014 за присъединяване на

производители и потребители на електрическа енергия към преносната или към разпределителните електрически мрежи

Чл. 51. (1) Дейностите в санитарно-охранителните зони (СОЗ) на водоизточниците за питейни води се съобразяват с разпоредбите на Наредба № 3 от 16.10.2000 г. за условията и реда за проучване, проектиране, утвърждаване и експлоатация на Санитарно-охранителните зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди (Наредба № 3/2000).
(2) В графичната част на Плана са отразени учредените СОЗ на водоизточници с границите на пояси I, II и III.
(3) С цел опазване на подземните води от замърсяване с ОУПО са определени зони за превантивна защита около водоизточници без учредена СОЗ. Границите на тези зони са отразени в графичната част на плана.
(4) За териториите попадащи в пояс II и пояс III на учредени СОЗ, както и в зоните за превантивна защита по ал. 3, за които има действащи подробни устройствени планове, тези планове запазват действието си. При инвестиционното проектиране и строителството в тези територии се спазват забраните и ограниченията по чл. 10 от Наредба № 3/2000.
(5) За териториите попадащи в пояс II на учредени СОЗ и в зоните за превантивна защита по ал. 3, ново строителство се разрешава след предварително изграждане на канализационни и пречиствателни съоръжения, съответстващи на техническите изисквания по чл. 13 от Наредба № 3/2000 и съгласуване със съответната басейнова дирекция по реда на ЗВ.
(6) В границите на зоните за превантивна защита на водоизточници без учредени СОЗ, разрешаване на изработване на нови подробни устройствени планове се допуска след учредяването на СОЗ и определянето на съответните забрани и ограничения.

ИЗИСКВАНИЯ И ОГРАНИЧЕНИЯ ПРИ ИЗРАБОТВАНЕТО НА ПОДРОБНИ УСТРОЙСТВЕНИ ПЛАНОВЕ И ТЕХНИТЕ ИЗМЕНЕНИЯ

Чл.52. (1) Общият устройствен план на общината се прилага чрез изработване и одобряване на цялостни подробни устройствени планове.
(2) Цялостни подробни устройствени планове се изработват и одобряват задължително за:

1. териториите със земеделски земи, предвидени за разширение на съществуващи населени места или селищни образувания;
2. новосъздаваните селищни образувания – вилни зони, производствено- складови зони (вкл. върху селскостопански дворове на бивши ТКЗС и ДЗС), смесени обслужващи и производствено-складови зони, смесени обществено-обслужващи зони и зони за рекреационни дейности;
3. вилните устройствени в „Натура 2000" (**Ов1**) и в охранителна зона „А" (**Ов2**), рекреационни зони в близост до защитени територии и водни басейни (**Од1**) и рекреационна зона в „Натура 2000" (**Од2**), курортни зони в зона „А" по ЗУЧК – (**Ок2**), специалните горски територии с рекреационно значение (**Оз**), зоната за укрепителни мероприятия на морския бряг и озеленяване (**Оз1**) и териториите за активно прилагане на ландшафтноустройствени мероприятия.

Чл.53. Подробните устройствени планове се изработват в съответствие със следните общи изисквания:

1. за територии с неурегулирани поземлени имоти, както и за територии с неприложена първа регулация по предходен устройствен план се прилагат разпоредбите на чл.16 на ЗУТ;
2. с проектите за ПУП задължително се определят екологически и икономически целесъобразни решения за събиране, отвеждане и пречистване на отпадъчните води, както и на атмосферните води.
3. при определяне местоположението на предстоящите за изграждане ПСОВ и местата за заустването им да се разглеждат и анализират алтернативи, които избягват територии със защитени природни местообитания и видове, предмет на опазване.

Чл. 54. (1) При изготвяне на подробни устройствени планове за урбанизирани територии около деретата и водосливите да се оформят зелени пояси.
(2) В специалните горски територии с рекреационно значение, както и в териториите за рекреация с екотуристическа инфраструктура, да се осигурява запазване на естествения биокомплекс и ареал.
(3) Да не се допуска използването на инвазивни чужди видове растения за озеленяване на територията на общината.
(4) При процедиране на ПУП за Соп_9 да се предвидят зелени пояси и биокоридори с цел запазване местообитанията на видовете птици и гарантиране на безпрепятствена миграция.
(5) При планиране на извънселищни територии, да се изготвя схема за озеленяване, и осигуряване на зелен биокоридор за площите над 5 ха. Да се ползват естествено разпространени растителни видове.
(6) При изготвяне на ПУП да се предвидят буферни зелени пояси около производствени устройствени зони (Пч, Пп) и смесена обслужваща и производствено- складова зона (Соп).Правилото не се прилага при границите с територии, части от зелената система на общината.
(7) При процедиране на планове и ИП в територии контактни на ЗТ и зони по чл.34 от ПН, както и в територии за които има научни данни за наличието на защитени видове растения, да се провеждат експертни теренни проучвания/огледи за установяване на наличието им. Предложените проекти/планове да спазват разпоредбите на ЗБР.

Чл. 55. (1) До изработването и одобряването на планове за управление на защитените зони по „Натура 2000", подробните устройствени планове се разработват въз основа на или едновременно с целеви проучвания за установяване на точното местоположение и граници на защитените местообитания и другите значителни животински и растителни видове и на режимите им на охрана.
(2) Подробните устройствени планове по ал. 1 се изработват за цялата зона или за обособени структурни единици с обхват, който позволява да се проследят връзките между местообитанията. ПУП следва да бъдат изготвени по реда на чл. 16 от ЗУТ, където е приложимо, с оглед правилно структуриране на територията.
(3) Когато поради голяма площ планираната зона не може да бъде обхваната в един план, се определя такъв териториален обхват на проучванията и плана, който осигурява възможност за проследяване на връзките между местообитанията. Този обхват се определя при допускане изработването на проект за плана съвместно от общинската администрация и Районна инспекция по околната среда и водите, респ. Министерството

на околната среда и водите.
(4) При определяне на трасета за нови улици и / или пътища с подробните устройствени планове да се предвиждат прокари за свободно преминаване на животинските видове, съобразени с пътищата на миграцията им.

Чл. 56. В зоните за опазване на естествените ландшафти, означени в ОУП, не се допуска промяна на начина на трайно ползване на земите и процедиране на планове и инвестиционни предложения.

Чл. 57. Планове, програми, проекти и инвестиционни предложения, попадащи в обхвата на 150 метровата зона около границите на ПП „Златни пясъци" и ЗМ "Побити камъни", се съобразяват с режима на зоната за превантивна защита, установена с ОУП на община Аксаково.

Чл. 58. (1)За зоните по раздели 2, 3, 4, 5 и 6 на настоящите Правила и нормативи за прилагане на ОУП следва да е осигурена питейна вода в достатъчни количества и съответстваща по качество.
(2) Да се проектират и въведат санитарно-охранителни зони (СОЗ) около водоизточници за питейно-битово водоснабдяване, където няма такива. Всички последващи ПУП и инвестиционни предложения, попадащи в СОЗ да се съобразяват със забраните и ограниченията в тях, съгласно нормативните изисквания и заповедите за определяне на зоните.
(3) ПУП, предвиждащи изграждането на обекти и дейности, подлежащи на здравна защита в близост до Летище „Варна" да се одобряват само при условие, че са съобразени с нормативните изисквания за нива на шум и електромагнитни лъчения.
(4) Не се допуска строителство на жилищни и обществени сгради в обхвата на въздействие на радара (Аксаковска панорама).
(5) Одобряването на инвестиционни предложения за производствени и други обекти, които могат да окажат значително въздействие върху жизнената среда да се извършват само след извършване на необходимите процедури по Оценка на въздействието върху околната среда.

Чл. 59. Изисквания свързани с опазването на повърхностните и подземни води:

1. Реализацията на отделните инвестиционни проекти и намерения произтичащи от ОУП на община Аксаково, разположени в близост до реки и дерета, е необходимо да бъдат съобразени с изискванията на Закона за водите (ЗВ), в т.ч. чл.134, 143, 144, 146, 149, ал. 2 и ал. 3. .
2. Съгласно чл. 60, ал.1 от ЗУТ, строежите край водни площи (реки, канали, езера и др.) в урбанизираните територии и в близост до тях се разполагат с оглед на вероятното им бъдещо коригиране.
3. При процедиране на планове линията на застрояване да се оттегля извън заливаемата ивица плюс сервитута, както следва:
   а. за с. Долище: за необлицована част от реката - минимум по 10,00 м. от всяка страна на реката от талвега; за облицованата част от реката 10,00 м. + 6,00 м. = 16,00 м. - т.е. минимум по 8,00 м. от всяка страна на реката от талвега.
   б. за с. Куманово - минимум по 6,00 м. от всяка страна на реката от талвега.
   в. за с. Кичево - за необлицована част от реката минимум по 8,00 м. от всяка страна на реката от талвега.
4. Застрояването около язовирите да се оттегли от най -ниската заливаема тераса.

5. При реализацията на отделните инвестиционни проекти и намерения произтичащи от ОУП на община Аксаково съпътстваща инфраструктура за отвеждане и пречистване на отпадъчни води се изгражда приоритетно.
6. При одобряване на инвестиционни проекти за обекти разположени в крайбрежни Черноморски зони и около язовирите приоритетно да се обезпечава със съответните технически решения събирането и отвеждането за пречистване или пречистване на отпадъчните води или нормативно регламентирано тяхно заустване.
7. При процедиране на публични обекти (инвестиционни проекти) да се търси възможност за въвеждане на водоспестяващи технологии и оборотно водоснабдяване, и внедряване на водоснабдителни системи, използващи условно чисти води за санитарни цели след тяхното пречистване, при спазване на нормативните изисквания и гарантиране пълната разделност на тези системи от системите използвани за питейно-битово водоснабдяване и недопускане възможността за смесване с водите, предназначени за питейно-битови цели.
8. Приоритетно изграждане на инфраструктурата за пречистване на отпадъчни води и своевременното обезпечаване с канализационна мрежа на населените места с над 1000 е. ж.
9. За съществуващите малки животновъдни стопанства е задължително изграждането на торища с водоплътна настилка.

НАБЛЮДЕНИЕ, ОТЧИТАНЕ НА ПРИЛАГАНЕТО И ИЗМЕНЕНИЕ НА ОУПО

Чл.60. (1) С оглед на системното наблюдение и оценяване на степента на прилагане на общия устройствен план, кметът на община Аксаково вписва в регистъра по чл. 5, ал.5 ЗУТ:

1. всички възложени, респ. - допуснати/разрешени за изработване подробни устройствени планове;
2. всички влезли в сила подробни устройствени планове, както и техните изменения;

(2) Специализираната общинска администрация (техническата служба) отразява върху **дежурна карта** (копие от плана или дигитално изображение) и документира по подходящ начин:

1. всички заявени от заинтересованите лица инвестиционни инициативи, изискващи или не промяна на предназначението на земеделски земи или гори;
2. всички решения за променено предназначение на земеделски земи или гори;
3. всички одобрени планове за управление на защитени територии по ЗЗТ и защитени зони по ЗБР, респ. определените в тях режими;
4. режимите за опазване на недвижими културни ценности (граници, охранителна зона, предписания за опазване), определени по реда на Закона за културното наследство.

(3) Въз основа на анализа на информацията по ал. 1 и ал.2, на основание чл. 127, ал.9 ЗУТ, кметът на общината представя за приемане от общинския съвет ежегоден доклад за изпълнението на общия устройствен план и прави предложения за изменение на плана, ако такова се налага.

(4) Изменения на общия устройствен план на община Аксаково са допустими само при условията на чл. 134, ал.1 от ЗУТ или действащата съответна нормативна уредба.

(5) При изработване на подробни устройствени планове или техни изменения, не се допуска да са превишават устройствените параметри, установени в Приложение №1

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. (1) Влезлите в сила или одобрените до датата на обнародването на заповедта за одобряването на общия устройствен план за територията на община Аксаково подробни устройствени планове, извън плановете по ал. 2, запазват действието си, ако предвижданията им не противоречат на общия устройствен план и на правилата и нормативите за неговото прилагане..

(2) Поземлените имоти извън границите на населените места, които не са включени в границите на устройствените зони и самостоятелни терени по настоящия общ устройствен план, за които са издадени решения за промяна на предназначението на земеделските земи по Закона за опазване на земеделските земи въз основа на влезли в сила подробни устройствени планове, одобрени до датата на обнародването на заповедта за одобряването на общия устройствен план на община Аксаково, могат да бъдат приложени в сроковете по чл. 24, ал.5 ЗОЗЗ при условие, че имотите не попадат в терени за изграждането на обекти – публична държавна собственост или публична общинска собственост, както и с цел защита на обществени интереси – опазване на околната среда и на човешкото здраве, опазване на защитени територии и защитени зони.

(3) Инвестиционни предложения, загубили правното си действие съгласно чл. 93, ал. 8, чл. 99, ал. 12 от ЗООС и чл. 31, ал.11 от ЗБР, предвид изтеклия 5 годишен срок за осъществяването на инвестиционното предложение, но допустимостта на които е потвърдена от Общия устройствен план могат да бъдат осъществени след провеждане на нова процедура по ЗООС и ЗБР. Във всички останали случаи начина на трайно ползване на имотите се определя от статута им преди започване на процедурите по околна среда - пасища, ливади, горски фонд и др., респективно – в съответствие с устройствената зона определена с плана.

(4) Когато предвиждания на плановете по ал. 1 са по-неблагоприятни, отколкото установените с общия устройствен план показатели на застрояване, въз основа на писмено заявление на собственика, подадено до общинската администрация, се допуска изменение на подробния устройствен план или при необходимост се изработва нов подробен устройствен план при условията и по реда на Закона за устройство на територията.

§ 2. (1) Неразделна част от Общия устройствен план на община Аксаково и настоящите правила и нормативи за неговото прилагане са Становище изх. № 08-00-137[17]/09.09.2021 г. на Министерство на културата за съгласуване на окончателния проект на ОУПО Аксаково и Списъците на НКЦ от НДА на НИНКН, регистрационните картони от АИС на АКБ и списъкът на военните паметници, с всички известни данни на регистрираните до датата на издаване на становището обекти.

(2) На основание чл.17, ал.1 от Закона за културното наследство (ЗКН), кметът на община Аксаково оказва съдействие за едновременното или последователно изпълнение на следните дейности:

1. провеждане на теренно обхождане, извършване на оценка на актуалното състояние и определяне на точни граници на археологическите обекти, поставени в проекционна координатна система и определяне на потенциала на всеки обект за опазване и социализация;
2. изпълнение на процедурите по ЗКН за издаване на заключителна оценка по чл. 61 от ЗКН, съответно актуализация на регистъра на недвижимите културни

ценности в общината и определяне на конкретни режими за опазването им, съгласно чл. 79, ал. 2 и ал. 3 от ЗКН.

(3) До изпълнението на дейността по ал. 2, т. 2, за териториите, включени в границите по ал. 2, т.1 и охранителна зона с ширина 10 м. извън тях се установява режим на превантивна устройствена защита по смисъла на чл. 10, ал. 3 от ЗУТ, като използването на териториите се съобразява с режимите за опазване и устройство по чл. 35 от Наредба № 7 за ПНУТ, записани в приложените регистрационни карти и в таблица II. „Списък на археологическите обекти, регистрирани в АИС „Археологическа карта на България“ към НАИМ при БАН“.

(4) До изпълнението на дейностите по ал. 2, т. 2, за граници на НКЦ в населените места се приемат границите на имота, а за охранителна зона - територията, обхващаща непосредствено съседните имоти, а при улици до 14 метра - и срещулежащите през улицата имоти, както и уличното пространство между тях; за археологически НКЦ извън населените места за граница се приема съответният полигон, определен съгласно ал. 1, т. 1, а за охранителна зона -територията, заключена в контур, отдалечен на 10 м от този полигон.

(5) На основание чл. 17, ал. 2, т. 1 от ЗКН Общински съвет Аксаково приема стратегия за опазване на културното наследство в общината, включваща и програма за извършване на редовни теренни проучвания на археологическите ценности, съгласувана с РИМ Варна.

(6) Във връзка с настъпилите промени в статута след изпълнението на дейността по ал. 2, както и във всички последващи случаи на издаване на декларационен акт или на акт за предоставяне на статут на НКЦ, общинската администрация уведомява заинтересуваните страни в съответствие с разпоредбите на чл. 59, ал. 2 от ЗКН.

(7) Промени в статута и/или режимите за опазване на обекти на недвижимото културно наследство, включително предоставяне на статут на недвижима културна ценност и определяне на режими за опазване на нови обекти след одобряването на настоящия общ устройствен план могат да бъдат основание за неговото изменение в случай, че предвижданията на плана в съответната му част възпрепятстват прилагането на режима за опазване, определен по реда на ЗКН.

§ 3. Въз връзка с поставените мерки и условия в становище по екологична оценка №2-3/2020 г. на МОСВ, община Аксаково:

1. изработва общински план/програма за действие в областта на земеделието с прилагане на мерки за предотвратяване и ограничаване на замърсяването с нитрати от земеделски източници в съответствие с Програмата от мерки за ограничаване и предотвратяване на замърсяването с нитрати от земеделски източници;
2. изработва стратегия за водоснабдяването, като определи приоритетни проблеми и ускори решаването им.;
3. извършва оперативен контрол с цел наличие на осигурено пречистване на отпадъчните води и разрешено от БДЧР заустване /ако има такова/ при одобряване на инвестиционни проекти в крайбрежни Черноморски зони и около язовирите;
4. извършва периодични измервания на качеството на въздуха в близост до натоварени транспортни потоци - Аксаково, път II-29 , урбанизирани територии край път I-9;
5. създава и подържа база данни с източници на електромагнитни полета;

6. изготвя кадастър на зелените площи, като се паспортизира дълготрайната декоративна растителност в урбанизираните територии;
7. извършва оперативни дейности по почистване и рекултивиране идентифицирани замърсени терени

§ 4. Във връзка с поставеното условие в Заключение № 04-15-77-154/11.11.2024 г. на Главен държавен здравен инспектор не се допуска териториите в близост до летище Варна, които съгласно Общия устройствен план на община Аксаково са отредени като: терени за обществено обслужване; дейности и терени с производствени и складови функции; земеделски и горски територии да се преотреждат за изграждане на обекти, подлежащи на здравна защита по смисъла на §1, т. 3 от допълнителните разпоредби на Наредба за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда.

§ 5. При прилагане на ОУП и следващи действия и етапи на планиране, изграждане и управление на градска среда, да се прилагат анализите и мерките на Националната стратегия и План за действие за адаптация към изменението на климата за периода 2020-2030 година- сектор „Градска среда“

§ 6. При прилагане на ОУП да бъдат съобразени следните мерки съгласно Програмата от мерки (ПоМ) към действащия ПУРБ на Черноморски район:

1. Мярка „ Осигуряване на събиране , отвеждане и пречистване на отпадъчни води на населените места" с действие: Изграждане, реконструкция или модернизация на ГПСОВ за агломерации с над 2 000 е. ж.; Изпълнение на проекти за изграждане, реконструкция или модернизация на канализационна система, вкл. ГПСОВ, определени за конкретните агломерации с над 2000 е. ж. , съгласно приложение № 5 към Националния каталог от мерки, са описание на мярката: Доизграждане на канализация гр. Игнатиево за включване към ПСОВ Варна; Поддържане на съществуващите канализационни мрежи в добро състояние .
2. Мярка „Забрани и ограничения за изпълнение на дейности в зоните за защита на питейните води и в определените санитарно-охранителни зони (СОЗ) и буферните зони около водовземните съоръжения/системи“ с действие: Определяне на СОЗ около съоръженията за ПБВ, съгласно действащото законодателство.
3. Мярка „Намаляване на дифузното замърсяване от отпадъци от населени места" с действия: Изпълнение на проекти за закриване на общинските депа за битови отпадъци, които не отговарят на нормативните изисквания, съгласно приложение 2 към Националния каталог от мерки; Осигуряване на подходящи условия за съхранение на опасни отпадъци, при които не се допуска замърсяване на подземни и повърхностни води.
4. Мярка „Намаляване на водовземането чрез въвеждане на водоспестяващи технологии" с действие: Въвеждане на водоспестяващи технологии и оборотно водоснабдяване ; Внедряване на водоснабдителни системи използващи условно чисти води за санитарни цели след тяхното пречистване, при спазване на нормативните изисквания и гарантиране пълната разделност на тези системи от системите, използвани за питейно-битово водоснабдяване и недопускане възможността за смесване с водите, предназначени за питейно-битови цели.
5. Мярка „Намаляване на водовземането чрез намаляване загубите на вода в обществото водоснабдяване“ с действие: Реконструкция на водопреносната система за обществено питейно-битово водоснабдяване;
6. Мярка „Смекчаване на натиска от климатичните промени" с действие: Изпълнение на проекти, свързани с увеличаване лесистостта и възстановяване на горския потенциал;

Увеличаване на горските територии; Възстановяване, опазване и укрепване на екосистемите, свързани със селското и горското стопанство;

7. Мярка „При дейности, насочени към укрепване на речните брегове и корита, с цел защита от ерозия, приоритетно да се прилага биологично укрепване и използване на съвременни технологии и материали".
8. При определяне местоположението на предстоящите за изграждане ПСОВ и местата за заустването им, да се разглеждат и анализират алтернативи, които избягват територии с природни местообитания в защитени зони и с характеристики на такива, включени в Приложение I на Директива 92/43/ЕЕС, както и в близост до тях, извън границите на защитените зони .
9. Предвидените действия по мярка „Подобряване на естественото задържане на водата" да се осъществяват извън пика на размножителния период на земноводни и риби , предмет на опазване на 33. Дейностите по възможност да се осъществяват в периода на маловодие август - септември.

§ 7. При изпълнение на приложимите мерки, заложени в ПУРН, кметът на община Аксаково е отговорен за изпълнените и на следните мерки от ПоМ на ПУРН:

1. Забрана за сечи на естествена дървесна растителност по бреговете и островите в реката (галерийните гори по речните брегове), в съответствие с режимите за устойчиво управление на горите в „Натура 2000".
2. Възстановяване на връзките с воден басейн или на естественото състояние на речното корито, на стари меандри, на наводняеми и утаителни зони в заливаемите крайречни ивици, за повишаване на водозадържането за защитени зони BG0000102 „Долината на река Батова" и BG0002082 „Батова".
3. Почистване и стопанисване на речните легла в границите на урбанизирана територия.
4. Провеждане на обучителна и информационна кампания по проблемите свързани с наводненията.
5. Премахване на незаконни постройки, подприщващи съоръжения, огради, складирани материали и други, намиращи се в границите на речните легла или дерета.
6. Разработване и изпълнение на областни и общински програми за намаляване риска от бедствия, вкл. от наводнения .
7. Информиране и осигуряване на широк достъп до информация на населението чрез използването на съвременни способи и технологии.
8. Повишаване готовността на населението за реагиране при наводнения.
9. Реконструкция и ремонт на язовири.
10. Постоянен мониторинг на застрояване в близост до заливаемите зони.
11. Разработване и актуализиране на плановете за защита при бедствия (част наводнения).
12. Проектирането и строителството .на нови обекти и съоръжения да бъдат съобразени с предвидените забрани и ограничения, регламентирани в ЗВ.
13. Изготвяне на указания за разработването и готовността за изпълнението на плановете за защита при бедствия, включително при наводнения.
14. Ежегодно обследване на техническото и експлоатационното състояние на язовирните стени и съоръженията към тях
15. Премахване на незаконни постройки, подприщващи съоръжения, огради, складирани материали и други намиращи се в границите на речните легла или дерета.

§ 8. (1) Настоящите правила и нормативи са изработени на основание чл. 104, ал. 2 от Закона за устройство на територията и са неразделна част от Общия устройствен план на община Аксаково. Правилата и нормативите са изработени в съответствие с наредбата по чл.13, ал. 1 ЗУТ.

(2) За неуредените с настоящите правила и нормативи въпроси, свързани с устройството и застрояването на територията на община Аксаково, се прилагат разпоредбите на Закона

за устройството на Черноморското крайбрежие, Закона за устройство на територията и подзаконовата нормативна уредба към него.

(3) Правилата и нормативите за прилагане на общия устройствен план на община Аксаково са приети от Националния експертен съвет по устройство на територията и регионална политика при Министерството на регионалното развитие и благоустройството съгласно Протокол № УТАТУ—01-02-2/ 09.01.2025 г. и са одобрени едновременно с ОУП със Заповед № РД-02-15-…../.....2025г. на министъра на регионалното развитие и благоустройството.

ПРИЛОЖЕНИЯ:

ПРИЛОЖЕНИЕ 1 към чл. 1, ал. 2 - Показатели за устройство и застрояване

ПРИЛОЖЕНИЕ № 2 към чл. 25. - Граници на участъците за разработване на цялостни подробни устройствени планове в обхвата на територията с наложена строителна забрана със Заповед № РД-02-14-300/21.04.1997 г. на министъра на териториалното развитие и строителството

Участък 1 -граници: -изток Черно море; запад- републикански път I-9; север-границата с територията на Община Балчик; юг-северната граница на свлачище „сп. „Обзор“ в устройствени зони Ов1 с пореден № 1 и Ов2 с пореден №2;

Участък 2 -граници - север-границата с участък 1; в устройствени зони Од1 с пореден № 1 и 2, зона Од2 с пореден №1 и зона Ов2 с пореден №2, в обхвата на свлачище „сп. „Обзор“; изток – Черно море;

Участък 3 -граници - север-границата с участък 2; в устройствени зони Ов1 с пореден №2 и зона Ов2 с пореден №1, в обхвата на свлачище „сп. „Фара“-„сп. „Обзор“; юг - устройствена зона Оз1;запад – републикански път I-9; изток – Черно море;

Участък 4 -граници - север-устройствена зона Оз1; -в обхвата на „Вилно селище Кокар пунар“ /с одобрен ПУП /, попадащи в устройствени зони Ок1 с пореден №1 и 2 и зона Ок2 с пореден №1; изток – Черно море;

Участък 5 -граници – в устройствена зона Ов1 с пореден №3 в обхвата на СО “Панорама“ I и II; изток- републикански път I-9;

Участък 6 - в устройствена зона Ов1 с пореден №3 в обхвата на СО “Панорама“ III -юг-граници с Община Варна; изток- републикански път I-9;-в обхвата на свлачище „ПСОВ-Златни пясъци“

Участък 7 - в устройствена зона Ов1 с пореден №3 в обхвата на СО “Панорама“ III, територията предвидена за застрояване западно от републикански път I-9 извън попадащата в участък 6 територия. Участък 7 не е част от територията на ПП „Златни пясъци“.

ПРИЛОЖЕНИЕ №1

към правила и нормативи за прилагане на ОУП община Аксаково
Показатели за устройство и застрояване

Устройствена категория	Устройствени параметри				Предназначение, основни и допълващи функции, ограничения	Индекс	Цвят	Площ/контур
	макс. плътност на застр. в%	макс. Кинт	мин. озеленена площ в%	макс. кота корниз в м.				
1	2	3	4	5	6	7	8	9
НАСЕЛЕНИ МЕСТА								
1. Жилищни територии	20-60	0,5-3,0	40-60	-	Населените места се устройват по чл. 17, 18 и 19 от Наредба 7 за ПНУТ.		кафяво	площ с контур
ПРОИЗВОДСТВЕНИ ЗОНИ					Предназначени за производствено-складови дейности и допълващите ги обществено-обслужващи, комуникационно-транспортни, благоустройствени и спортно-развлекателни обекти. При определяне на плътността на застрояване и височината се прилагат чл. 8, ал. 3 и ал. 4 от ПН.	П		
2. Чисто производствени устройствени зони	80	1,2	20		За застрояване с производствени, складови и обслужващи сгради и съоръжения. Допуска се изграждане на здравни пунктове, магазини и заведения за обществено хранене за ежедневните нужди на работещите, административни сгради и научно-експериментални бази към предприятията, гаражи и паркинги, както и жилища за охраната.	Пч	тъмно лилаво верт. райе	площ

3. Предимно производствени устройствени зони	80	1,2	20		За застрояване с производствени, складови и обслужващи сгради и съоръжения. Допуска се изграждане на жилищни сгради и общежития за персонала в предприятията, магазини и заведения за обществено хранене, хотели, здравни заведения, професионално-технически училища, професионални бази и сгради на научно-експериментални бази към предприятията;	Пп	лилаво верт. райе	площ
СМЕСЕНИ ОБСЛУЖВАЩИ УСТРОЙСТВЕНИ ЗОНИ					Териториите са със смесено многофункционално предназначение за обществено и производствено обслужване, търговия, безвредни производства, жилища, спорт и атракции и други допълващи функции, без да се допускат обекти за дейности с вредни отделяния и влияния. Изпълняват се всички изисквания за изграждане на достъпна среда. Прилагат се чл. 9 - чл. 12 от ПН	Со		
4. Смесена обществено обслужваща зона	60	1,8	30	15	Задължително осигуряване на необходимите паркоместа за посетители в границите на УПИ За терени Соо_1: Изграждането на обекти да бъде ограничено до надморска височина 332 m (максимална надморска височина на сгради и съоръжения, монтирани върху тях).	Соо	оранжево верт. райе върху основния фон	площ
5. Смесена обществено обслужваща зона в НАТУРА 2000	40	1,5	50	15	Територии разположени в Натура 2000. Задължително осигуряване на необходимите паркоместа за посетители в границите на УПИ.	Соо1	оранжево верт. райе върху основния фон	площ

6. Смесена обслужваща и производствено-складова зона	60	1,2	30	18	Максималната кота корниз не се отнася за съоръженията. За Соп_1: В частта, разположена западно от продължението на ул. „д-р Атанас Липов", на с. Тополи, изграждането на обекти да бъде ограничено до надморска височина 72 m (максимална надморска височина на сгради и съоръжения, монтирани върху тях); В частта, разположена източно от продължението на ул. „доктор Атанас Липов", на с. Тополи, изграждането на обекти да бъде ограничено до надморска височина 75 m (максимална надморска височина на сгради и съоръжения, монтирани върху тях); Не се допуска изграждане на обекти подлежащи на здравна защита по смисъла на §1, т.3 от ДР на Наредба за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда;	Соп	св. розово верт. райе върху основния фон	площ
7. Смесена обслужваща и производствено-складова зона в НАТУРА 2000	40	0,8	50	12	Максималната кота корниз не се отнася за съоръженията	Соп1	св. розово верт. райе върху основния фон	
ГРУПА ВИЛНИ УСТРОЙСТВЕНИ ЗОНИ								
8. Вилна зона	40	0,8	50	7	Минимум 50% от озелененатa площ - дървесна растителност. Прилагат се чл.13 и чл.14 от ПН.	Ов	жълто с верт. кафяво райе	площ
9. Вилна зона в НАТУРА 2000	до 20	0,4	70	7	1.Основното застрояване е свободно или комплексно, със застроена площ на всяка отделна сграда на основното застрояване не повече от 200 кв.м. 2.Минимум 25% от общата площ на зоната задължително се предвиждат за озеленени площи за широко обществено ползване Прилагат се чл.13 и чл.14 от ПН.	Ов1	жълто с верт. кафяво райе	площ

10. Вилна зона в охранителна зона "А" от ЗУЧК	до 15	0,3	80	7	Основното застрояване е свободно или комплексно, със застроена площ на всяка отделна сграда на основното застрояване не повече от 150 кв.м. Минимум 25% от общата площ на зоната задължително се предвиждат за озеленени площи за широко обществено ползване. Прилагат се чл.13 и чл.14 от ПН.	Ов2	жълто с верт. кафяво райе	площ
ГРУПА РЕКРЕАЦИОННИ УСТРОИСТВЕНИ ЗОНИ								
11. Рекреационни зони в близост до защитени територии и водни басейни	20	0,3	60	7 (2 ет.)	Минимум 50% от озелененатa площ се предвиждат с дървесна растителност. Прилагат се чл. 15 - чл. 16 от ПН.	Од1	зелено с верт. синьо райе	
12. Рекреационна зона в Натура 2000	10	0,15	70	7 (2 ет.)	Всяка отделна сграда на основното застрояване може да бъде с разгъната застроена площ до 200 кв.м. За достигане на максималните параметри се предвиждат две и повече сгради, разположени по правилата на комплексното застрояване в границите на конкретния УПИ. Ремонт и реконструкция на съществуващи сгради с разгъната застроена площ над 200 кв.м. са допустими. Прилагат се чл. 15 - чл. 16 от ПН.	Од2	зелено с верт. синьо райе	площ
ГРУПА КУРОРТНИ УСТРОИСТВЕНИ ЗОНИ								
13. Курортни зони в зона „Б“ по ЗУЧК	30	1,5	50	15	Разположени в охранителна зона "Б" от ЗУЧК. Минимум 50% от озелененатa площ е с висока дървесна растителност. Прилага се чл. 17 от ПН.	Ок1	зелено с верт.синьо райе	площ
14. Курортни зони в охранителна зона "А" от ЗУЧК	20	0,5	70	7,5	Разположени в охранителна зона "А" от ЗУЧК. Минимум 50% от озелененатa площ е с висока дървесна растителност. Прилага се чл. 17 от ПН.	Ок2	зелено с верт.синьо райе	площ

ТЕРЕНИ ЗА ОЗЕЛЕНЕНИ ПЛОЩИ								
15. Група устройствени зони и самостоятелни терени на зелената система извън урбанизираните територии					Основните функции на тази група са рекреативни, еколого-хигиенни, ветрозащитни и др. специфични (гробища, крайбрежни паркове и др.). Допуска се изграждането на обекти със спортни и атракционни и обслужващи функции, при спазване на предвидените параметри за устройствената зона и терените.			
16. Специални горски територии с рекреационно значение					1. Устройството на специални горски територии с рекреационно значение се извършва въз основа на цялостни специализирани подробни устройствени планове. Спазват се разпоредбите на чл. 18 - чл. 20 от ПН 2. Устройствената зона се прилага и за биокоридори, преминаващи през други устройствени зони. Прилагат се чл. 18 - чл. 20 от ПН.	Оз	св. зелено, тъмно зелен контур	площ с контур
17. Зона за укрепителни мероприятия на морския бряг и озеленяване					В зоната се допуска изграждане на съоръжения за геозащита, алейна мрежа и изгледни площадки. Спазват се разпоредбите на чл. 21 и 22 от ПН. Прилагат се чл. 21 - чл. 22 от ПН.	Оз1	синьо-зелено	площ
18. Самостоятелни терени за гробищни паркове - нови и разширение					Устройват се на основата на ПУП. По периферията на гробищните паркове в рамките на регулацията им се предвижда задължителна изолационна зеленина с мин. ширина 10 м, в която се допуска разполагане на колумбарийни стени.	Тгп	синьо-зелено с червен контур	площ с контур
ДРУГИ ТЕРЕНИ								

19. Специални терени					За обекти на сигурността и отбраната. Устройството и застрояването се извършва по реда на относимите разпоредби на ЗУТ или съответната действаща нормативна уредба.	Тсп	сиво-розово с червен контур	площ с контур